DAVID DEWITT

Cartea Bărbatului Matur

Cartea bărbatului matur

DAVID DEWITT

Titlul original:
The Mature Man. Becoming a Man of Impact

Publicată inițial de Vision House Publishing Inc.,
Gresham, Oregon, în anul 1994
Tradusă și publicată în limba română
cu permisiunea autorului

Traducerea: Eti Vasilache
Editare: Brîndușa Ailincăi și Mari Blaj
Ilustrația: Mariana Șăin-Morar, *Tree of Life*
folosită cu permisiunea amabilă a artistului

Mulțumim domnului Liviu Ciortuz
și pentru ajutorul generos oferit
în vederea traducerii cărții.
Mulțumim de asemenea autorului, DAVID DEWITT,
organizației britanice ROMAF, Fundației FILOCALIA
și celor care au făcut posibilă editarea și tipărirea acestei lucrări.
Fie ca Dumnezeu s-o folosească spre gloria Lui!

ISBN 973-0-00719-5

Cuprins

Introducere: **Ţelul unui bărbat** 7

Partea I **Băiatul**
1. Băiatul învaţă să muncească 19
2. Băiatul învaţă să plece 35
3. Băiatul învaţă să se odihnească 53
4. Băiatul învaţă să meargă la război 65
5. Băiatul învaţă să fie preot 87

Partea a II-a **Bărbatul**
1. Bărbatul instituie ordine 99
2. Bărbatul se lipeşte de nevasta lui 115
3. Bărbatul îşi iubeşte nevasta 131
4. Bărbatul decide să fie tată al copiilor săi 147
5. Bărbatul este tată pentru copiii săi 165

Partea a III-a **Patriarhul**
1. Patriarhul înaintează pe calea maturităţii 179
2. Patriarhul îşi sporeşte dragostea faţă de Dumnezeu 197
3. Patriarhul îşi sporeşte dragostea faţă de familia lui extinsă 215
4. Patriarhul înaintează pe calea unei conduceri creative 231
5. Patriarhul îşi sporeşte capacitatea de a dărui 247

GHID DE STUDIU 263
Introducere: **Ţelul unui bărbat** 265

Partea I **Băiatul**
Lecţia 1 – Băiatul învaţă să plece 270
Lecţia 2 – Băiatul învaţă să muncească şi să se odihnească 275
Lecţia 3 – Băiatul să fie un luptător şi un preot 283

Partea a II-a **Bărbatul**
Lecţia 4 – Bărbatul îşi iubeşte nevasta 293
Lecţia 5 – Bărbatul se decide să fie tată al copiilor săi 301

Partea a III-a **Patriarhul**
Lecţia 6 – Patriarhul îşi sporeşte dragostea faţă de Dumnezeu şi faţă de familia lui 312
Lecţia 7 – Patriarhul înaintează pe calea unei conduceri creative 321
Lecţia 8 – Patriarhul îşi sporeşte capacitatea de a dărui 327

Note 333

Țelul unui bărbat

Un bărbat matur este din ce în ce mai greu de găsit. Trăim într-o societate de băieți: băieți între 20 și 60 de ani. Majoritatea indivizilor de sex masculin par a avea drept scop pe parcursul întregii vieți menținerea mentalității de junior și ca țel al etapei finale - retragerea din viața activă, desigur, cu aceeași mentalitate de băiat. Cred că nu există vreo deosebire între mesele de joc din St.Petersburg, Florida și petrecerile zgomotoase de la Daytona Beach. Cei care se distrează la mesele de joc ar fi la Daytona Beach, dacă ar avea cu 50 de ani mai puțin. Aceștia nu au devenit bărbați, ei au îmbătrînit doar. Astăzi mulți oameni par să îmbrățișeze formula: „Nu vreau să cresc, vreau să rămîn copil".

Statisticile demonstrează că multe persoane de sex masculin nu ajung niciodată la maturitate. Andrew Kimbrell, avocat și director la *Foundation on Economic Trends* din Washinton D.C., a făcut o selecție a cîtorva dintre trăsăturile bărbatului american:

- rata sinuciderilor la bărbați este de patru ori mai ridicată decît la femei, în timp ce durata lor de viață este mai scăzută cu 10%.
- bărbații reprezintă 2/3 din numărul alcoolicilor, 90% din arestările pentru consum abuziv de alcool și droguri, 80% din cei fără locuință și 60% din cei exmatriculați din școli.
- bărbații de culoare au cea mai mică durată medie a vieții din toate categoriile sociale. Mai mult de jumătate din bărbații de culoare cresc fără tată. Sînt mai mulți bărbați de culoare în

închisoare, decît în colegii şi cu 40% mai multe femei decît bărbaţi de culoare frecventează şcoli medii. Printre tinerii de culoare cu vîrsta cuprinsă între 20 şi 29 de ani, unul din patru (de zece ori mai frecvent decît femeile de culoare) este la închisoare sau eliberat condiţionat.[1]

Desigur, se cunosc şi excepţii - bărbaţi care au devenit adevăraţi oameni ai lui Dumnezeu, care au avut un impact asupra lumii în care au trăit. Ce-i face deosebiţi? Au vreun secret? Există vreun ingredient special care transformă pe unii băieţi în bărbaţi?

Cred că răspunsul este afirmativ.

Într-o zi am primit o scrisoare de la un prieten care locuieşte în alt oraş. Nu-l mai văzusem de multă vreme. Îmi fusese ucenic o lungă perioadă, cu ani în urmă. Trecuse de 50 de ani şi îmi scria despre familia sa, despre serviciu, despre slujba în biserică etc. La început am citit scrisoarea doar pentru a afla noutăţile despre el. Apoi ceva m-a izbit - el devenise ceea ce eu aş dori ca toţi bărbaţii pe care-i cunosc să devină: un patriarh al familiei sale. Nu pentru că ar fi fost un supersfînt sau pentru că totul ar fi fost perfect în viaţa lui. Unii dintre copii lui reuşiseră, alţii nu. O parte din slujba lui în biserică era bună, restul nu. Avusese succese la serviciu, dar şi eşecuri.

Îşi susţinea financiar mama şi soacra. Făcuse parte din conducerea unei organizaţii creştine şi din conducerea bisericii. Fusese învăţător la şcoala duminicală. A avut (şi încă avea) o relaţie extraordinară cu soţia sa, care avea şi ea o slujbă în biserică.

Îl vizitasem acasă. Copiii îl iubeau pentru că el îi iubea chiar şi atunci cînd greşeau. Din ziua convertirii sale, cu 20 de ani în urmă, se trezea în fiecare dimineaţă la 5 şi pînă la ora 7 studia Biblia, nu pentru că ar fi fost obligat sau pentru că îşi impunea, ci pentru că dorea să facă astfel. După ce termina studiul verifica dacă s-au trezit copiii şi îşi ajuta soţia să-i pregătească pentru şcoală. Era respectat de biserica sa, de vecini, de colegii de serviciu, de oraşul său şi în special de nevasta şi copiii săi. El era un patriarh.

Ştiu ce gîndiţi acum: *„Prea frumos ca să fie adevărat !"* sau *„Există şi oameni de acest fel, dar pot să-ţi prezint şi o mulţime de secături pe care le cunosc !"*

Dar acesta nu este singurul patriarh pe care-l ştiu. Mai sînt şi în alte oraşe oameni pe care-i cunosc de multă vreme, care acum sînt în jurul vîrstei de 50 de ani şi care seamănă mult cu prietenul despre care v-am povestit. Desigur, cunosc şi eu destule secături. Dar ce e incredibil este că ştiu mulţi bărbaţi care nu sînt secături şi care vor să devină oameni ai lui Dumnezeu, dar nu reuşesc.

După ce i-am citit scrisoarea m-am întrebat: „Care este deosebirea dintre cei care reuşesc şi cei care nu?" Meditînd asupra acestui fapt mi-a venit clar în minte una dintre deosebiri. Oamenii lui Dumnezeu care erau în a cincea decadă a vieţii lor şi continuau să înainteze pentru Dumnezeu *au vrut* să fie patriarhi ai familiei lor. Cu alte cuvinte, ei au vrut să fie mai mult decît taţi, au dorit să devină păstori ai familiei lor lărgite. Toţi aceştia au avut un ţel comun din tinereţea lor - să devină patriarhi ai familiei lor. Poate nu ar fi putut scrie cu multe cuvinte despre ţelul lor, dar aveau în minte, ca ideal, imaginea patriarhului. Privind în Biblie, se pare că patriarhii pot fi găsiţi uşor printre eroii ei: Noe, Avraam, Isaac, Iacov, Iosif, Moise, David, Solomon, Isus şi Petru.

Chiar bărbaţii necăsătoriţi, ca Daniel şi apostolul Pavel, au fost patriarhi. Dacă găseşti un erou în Biblie, el este, foarte probabil, un patriarh.

Probabil că majoritatea celor care au devenit patriarhi sînt cei care au dorit, tineri fiind, să fie patriarhi. Fiecare dintre ei avea în minte o imagine a tatălui, a bunicului sau a altui om evlavios pe care l-au cunoscut.

În prezent nu se pune prea mult preţ pe încercarea de a-i provoca pe tineri să devină patriarhi. Totuşi, a fi patriarh reprezintă expresia cea mai înaltă a caracterului masculin - starea de creativitate maximă, fascinantă, care mobilizează, recompensează şi împlineşte.

Patriarhul nu este un bunic pensionar cu traiectorie exterioară fixă, dar în esenţă în afara ei, aflat sub călăuzirea nepoţilor.

Patriarhul este cel care, lucrînd într-un domeniu vital, conectat la spaţiul cultural din care face parte, îşi conduce nepoţii, este deosebit de sensibil la schimbările vieţii, inventiv, alert şi îşi ajută nevasta, copiii, nepoţii şi întreaga familie, pe măsură ce el însuşi continuă să crească în înţelepciune şi în cunoştinţa Domnului.

A fi patriarh ar trebui să constituie ţelul fiecărui bărbat. Patriarhii din comunităţile umane sînt cei care îi determină pe băieţi să devină bărbaţi - uneori prin cuvinte, dar mai ales prin exemplul vieţii lor. Cînd patriarhii lipsesc - aşa cum se întîmplă azi în rîndul clasei mijlocii americane - băieţii nu mai sînt motivaţi să devină bărbaţi, rămînînd băieţi toată viaţa lor.

Dar a fi patriarh, deşi este important, este obiectivul pe termen lung al unui băiat. Primul său obiectiv este de a deveni bărbat.

Sînt cel puţin trei etape majore în dezvoltarea unui individ de sex masculin: (1) băiat, (2) bărbat şi (3) patriarh. Aceasta presupune două tranziţii majore necesare pentru a ajunge la deplinătatea caracterului pe care i l-a dat Dumnezeu. (1) Băiat fiind, el trebuie să se hotărască să devină bărbat, şi (2) ca bărbat, să ia decizia de a deveni patriarh.

Definiţii importante

Băiatul este un individ complet haotic, care nu şi-a stabilit încă ordine în viaţă.

Bărbatul este individul care şi-a asumat responsabilitatea de a stabili *ordine* în viaţa proprie şi a celor apropiaţi lui. [Nu vom utiliza cuvîntul „bărbat" cu sensul general de adult de sex masculin, ci cu sensul specific definit mai sus.]

Patriarhul este bărbatul care şi-a asumat responsabilitatea de *a se maturiza* şi de a face din familia sa extinsă beneficiara acestei maturităţi. [Nu vom folosi termenul de „maturitate" în sensul general de „bun"(echilibrat), ci vom defini ca maturitate starea la care ajunge patriarhul. De exemplu, un bărbat nu devine matur, el devine ordonat.]

Cu alte cuvinte:

Un *băiat* este un om dezordonat, care nu a învăţat încă să se disciplineze.

Un *bărbat* este un om ordonat care se disciplinează pe sine, îi creşte şi formează pe cei din familia sa restrînsă.

Un *patriarh* este un tată matur, care creşte şi formează membrii familiei sale lărgite.

Două decizii pentru un bărbat

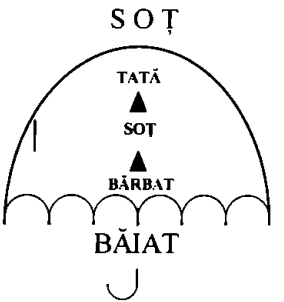

Două sînt etapele prin care trece un bărbat pe drumul dintre stadiul de băiat şi cel de patriarh. Persoana de sex masculin care a decis să fie bărbat mai are la dispoziţie două alegeri importante. El poate alege să fie soţ şi poate alege să fie tată.

Dar soţul trebuie să fie mai întîi bărbat, tatăl trebuie să fie mai întîi soţ şi patriarhul trebuie să fie mai întîi tată. E greu să fii soţ, dacă nu ai devenit bărbat. E greu să fii tată, dacă nu ai devenit soţ. Şi aşa mai departe. Deci expresia „părinte singur" conţine o contradicţie în termeni. Biblia nu menţionează nimic asemănător. Pentru ca un bărbat să devină tată, trebuie să fie soţ, nu singur. Totuşi, poţi fi tată cînd eşti singur? Desigur, dar cu mare greutate, iar şansele de a reuşi sînt limitate.

Dezvoltarea masculină urmăreşte, de obicei, acest model. De aceea, eşecul la unul dintre aceste niveluri cere dezvoltarea nivelului imediat inferior. Atunci cînd un bărbat vrea să-şi îmbunătăţească căsnicia el trebuie să se întrebe: „Ce-mi lipseşte în calitate de *bărbat?*" Dacă se va concentra asupra relaţiei cu soţia, nu va constata prea mari progrese. Mai întîi trebuie să devină un adevărat bărbat (un individ cu care să merite să fii căsătorită). În acelaşi fel, problemele apărute între părinte şi copil cer

bărbatului să coboare la nivelul relaţiei cu soţia, iar dacă sînt probleme la nivelul patriarhului, atunci e nevoie de o întărire a nivelului de părinte.

Cerinţa de bază este de a dărui mai mult

Ierarhia de mai sus reprezintă o stratificare pe diferite niveluri a dărniciei. Băiatul este cel care primeşte, bărbatul este cel care dăruieşte. Un soţ dă mai mult, un tată şi mai mult, iar patriarhul dăruieşte cel mai mult dintre toţi. Deci, cerinţa de bază în evoluţia unui bărbat este de a învăţa să dăruiască.

(À propos, banii reprezintă cea mai puţin importantă componentă a dăruirii pe măsură ce urcăm pe scara ierarhică. Aceasta variază de la caz la caz, aşa cum vom vedea mai tîrziu cînd vom privi în Biblie, dar, în general vorbind, un patriarh care îşi defineşte rolul mai ales în legătură cu banii, probabil îşi conduce într-o direcţie greşită întreaga familie.)

Băiatul este cel care primeşte, bărbatul e cel care-şi dă sie însuşi. Este o mare diferenţă între a primi şi a-ţi da ţie însuţi. Cel care primeşte caută ca alţii să-i asigure nevoile sau să-i îndeplinească dorinţele. Diferenţa între „dorinţă" şi „nevoie" este aceea că „dorinţa" este ceea ce eu cred că trebuie să am, în timp ce „nevoia" este ceea ce Dumnezeu crede că trebuie să am (Matei 6:25-34). Băiatul, indiferent de vîrstă, cînd primeşte o slujbă vrea să fie dădăcit. Slujba este un substitut matern. El aşteaptă ca slujba să aibă grijă de el cu un salariu sigur, asigurare socială, garantarea locului de muncă, funcţie, pensie şi orice altceva presupune dădăceala. Multe persoane rămîn la stadiul de băiat tot timpul vieţii lor. Aceştia aşteaptă ca guvernul, prietenii, soţiile şi copiii să-i dădăcească.

Pe de altă parte, bărbatul este cel care dă şi care, mai întîi, îşi dă siesi. Pare egoist şi imatur, mai curînd copilăresc. Dar nu este aşa! Deosebirea dintre a primi şi a-ţi da ţie însuţi rezultă din asumarea responsabilităţii pentru asigurarea nevoilor proprii în al doilea caz. Aceasta nu exclude dependenţa de Dumnezeu în

privinţa nevoilor personale. Bărbatul crede că Dumnezeu îi va asigura nevoile. Băiatul nu gîndeşte astfel şi de aceea depinde de alţii în privinţa nevoilor şi a dorinţelor sale.

Deci, calea spre maturitate a individului de sex masculin parcurge un număr de etape distincte:

Fiecare etapă de dezvoltare cere o hotărîre de asumare a rolului de viaţă ulterior. Dacă nu a fost luată decizia în acest sens, persoana va progresa din punct de vedere fizic - va arăta ca un bărbat sau ca un patriarh, dar, din punct de vedere spiritual, va rămîne la stadiul pentru care a decis ultima oară. Dacă nu a luat niciodată o decizie, atunci din punct de vedere spiritual individul este încă un băiat.

Etapele diferite implică tranziţii diferite

Un băiat diferă mult de un bărbat, iar un bărbat este diferit de un patriarh. Cei trei privesc viaţa în mod diferit. Slujbele lor sînt diferite, ţelurile lor diferă, felul în care privesc pe Dumnezeu este diferit. De aceea, tranziţia de la stadiul de băiat la cel de bărbat este complet diferită de tranziţia de la stadiul de bărbat la cel de patriarh.

Cîteva principii trebuie luate în considerare:

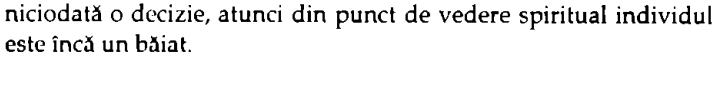

1. *Este bine să înaintezi spre a fi patriarh şi nu este bine să te întorci la stadiul de băiat.*

„Băieţii nu sînt altceva decît băieţi" pentru că ei trebuie să parcurgă cîteva faze de dezvoltare pentru a deveni bărbaţi. În acest sens, nu este rău să fii băiat. Dar este rău să rămîi băiat sau să revii la stadiul de băiat, cînd este timpul să înaintezi spre stadiul de bărbat. Mişcarea de la stînga la dreapta este totdeauna bună, în timp ce mişcarea de la dreapta spre stînga este totdeauna rea.

2. *Este posibil ca un băiat să devină bărbat şi este posibil ca un bărbat să devină patriarh, dar este imposibil ca un băiat să devină patriarh.*

Orice mişcare spre stadiul de patriarh este bună, dar fiecare etapă trebuie parcursă pe rînd. Cu cît eşti mai deplin bărbat, cu atît cresc şansele de a deveni patriarh.

3. *Băiatul este în haos, bărbatul stabileşte ordinea, iar patriarhul urmăreşte maturitatea.*

Ceea ce defineşte băiatul este haosul. El nu şi-a ordonat viaţa. Viaţa sa nu este încă centrată pe o direcţie anume. Îi lipseşte disciplina de a-şi duce la bun sfîrşit îndatoririle. El nu şi-a însuşit în mod serios valori sau virtuţi.

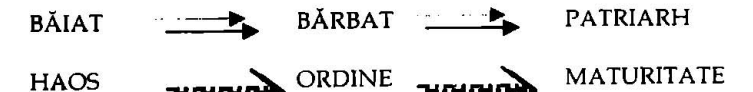

Bărbatul a urmărit ordinea: s-a separat de părinţi, a învăţat să lucreze şi munca sa este în echilibru cu toate celelalte, s-a disciplinat să-L urmeze pe Dumnezeu, să se lipească de nevastă şi să fie tată pentru copiii săi. El este ordonat.

Patriarhul nu este dezordonat (dezordinea este haos), dar el nu mai este motivat de ordine. Patriarhul se dezvoltă dincolo de ordine, creează noi căi în viaţă şi în slujire, deschizînd noi orizonturi pentru familia sa extinsă. El este matur.

4. *Noi toţi avem tendinţe aparţinînd băiatului, bărbatului şi patriarhului*

Este adevărat: „Băieţii nu sînt altceva decît băieţi". Din nefericire, la fel de adevărat este că, în anumite domenii ale vieţii, bărbaţii sînt şi ei băieţi. De altfel, fie că sînt numiţi băieţi, bărbaţi sau patriarhi, nici unul dintre ei nu este 100% ceea ce spune numele. În unele domenii sîntem încă băieţi, în altele sîntem bărbaţi şi în unele aspecte - patriarhi. De exemplu, tendinţa mea este de a fi băiat în privinţa exerciţiului fizic. Nu-mi place să mă antrenez şi nu sînt bun la sport. Ca urmare, pentru a ordona haosul tipic etapei de băiat la acest capitol, am început să alerg 10 km în fiecare zi. Şi pentru că alergam 1 km cam în 6 minute, aceasta îmi lua aproape o oră. Mi-am transformat haosul în ordine, dar aceasta a presupus o disciplină constantă. Anul trecut am avut artrită la şolduri şi a trebuit să merg cu nişte greutăţi în mîini timp de 45 minute zilnic. Fiecare pas era un chin. Şi aşa ceva cere disciplină.

Îmi place să mănînc. Nu mă satur niciodată. Dacă aş mînca cît de mult mi-ar plăcea, aş cîntări 140 de kg. Dar cîntăresc 85. De ce? Disciplină. Mănînc după anumite reguli. Dacă le-aş lăsa necontrolate, tendinţele mele legate de mîncare şi exerciţiu fizic ar fi cele ale unui băiat.

Am tendinţe proprii unui bărbat. Sînt ordonat în munca mea. Mi-e uşor să mă dedic unei lucrări pînă la finalizarea ei. Munca mea urmăreşte un ţel.

În învăţătura pe care o dau altora tind a fi un patriarh. Nu am nevoie de disciplină, pentru că îmi place. Caut căi de a fi creativ, inovator şi original. Îmi asum riscuri şi încerc idei noi.

Deci, în anumite tendinţe mă asemăn cu un băiat, în altele cu un bărbat şi în altele cu un patriarh.

Va trebui să ne referim la toţi trei. Pentru băiat trebuie să vorbim nu despre etapa de băiat în sine, ci despre cum poate fi depăşită aceasta pentru a deveni bărbat (vezi capitolele 1-5 din Bărbatul matur). Pentru bărbat trebuie să ne gîndim ce înseamnă a stabili ordine, în special ca soţ şi tată (vezi capitolele 6-10 din Bărbatul matur). Pentru patriarh trebuie să luăm în considerare ce

presupune a fi matur (vezi capitolele 11-15 din *Bărbatul matur*). Deci, iată tabloul întregii cărţi:

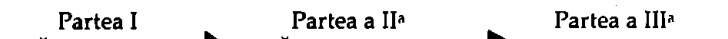

Haosul devine ordine	Ordinea este stabilită	Maturitatea se dezvoltă
Cap.1 Băiatul învaţă să plece	Cap.6 Bărbatul instaurează ordinea	Cap.11 Patriarhul dezvoltă maturitatea
Cap.2 Băiatul învaţă să muncească	Cap.7 Bărbatul se lipeşte de nevasta sa	Cap.12 Patriarhul îşi dezvoltă dragostea faţă de Dumnezeu
Cap.3 Băiatul învaţă să se odihnească	Cap.8 Bărbatul îşi iubeşte nevasta	Cap.13 Patriarhul îşi dezvoltă dragostea faţă de familia lărgită
Cap.4 Băiatul învaţă să lupte	Cap.9 Bărbatul hotărăşte să fie tată pentru copiii săi	Cap.14 Patriarhul îşi dezvoltă o conducere creativă
Cap.5 Băiatul învaţă să fie preot	Cap.10 Bărbatul este tată pentru copiii săi	Cap.15 Patriarhul îşi dezvoltă dărnicia

Devenind un bărbat matur

Am auzit pe cineva spunînd: „Dumnezeu a creat pe oameni pentru că îl **plac** poveştile". Deşi este evident că motivaţia lui Dumnezeu **a fost** mai profundă, o asemenea afirmaţie naşte alte

întrebări. Odată ce Dumnezeu a creat pe om bărbat şi femeie, *„De ce* a creat Dumnezeu bărbaţi? Care este partea lor în poveste?"

Pentru a putea înţelege această carte este important să cunoaştem următoarele aspecte:

Mai întîi aceasta nu este o carte despre femei. Este o carte pe care cred că femeile vor dori s-o dea bărbaţilor s-o citească. Este deopotrivă pentru femei ca şi pentru bărbaţi, în sensul că le poate da femeilor o perspectivă asupra bărbaţilor. Dar nu este o carte *despre* femei. Citind această carte, fie că eşti bărbat sau femeie, poate vei fi tentat să aplici aceste lucruri femeilor, dar nu trebuie s-o faci. Nu pretind că ceea ce am scris se aplică femeilor. Am o nevastă şi trei fete, femei extraordinare care îmi încîntă viaţa. Ele m-au ajutat chiar să scriu această carte. Dar, cu toate că această carte s-a bucurat de *contribuţia* unor femei, totuşi nu este *despre* femei.

Mai bine de douăzeci de ani am lucrat cu bărbaţi: oameni de afaceri, bancheri, vînzători, studenţi, mecanici, doctori, agenţi imobiliari, avocaţi, soţi, taţi, îndrăgostiţi, oameni plini de ură, bogaţi şi săraci. Aceşti oameni şi ce are Biblia de spus pentru ei au motivat apariţia acestei cărţi.

Al doilea aspect pe care vreau să-l cunoaşteţi cînd citiţi această carte este că eu nu sînt nici psiholog, nici psihiatru, nici sociolog. Am gradul de master în teologie şi doctoratul în Biblie. Sînt un învăţător al Bibliei. Nu am studiat bărbatul din punct de vedere psihologic, ci din punct de vedere biblic. Nu este nici un pericol pentru mine să aplic Biblia conceptelor psihologice, pentru că nu cunosc conceptele psihologice. Desigur, propria-mi cultură şi experienţă îmi influenţează modul de a privi, la fel ca în cazul oricărui om. De aceea aş vrea ca tu, cititorule, să ştii de unde vin. Am predat Biblia numai bărbaţilor, mai întîi unor persoane sau unor grupuri mici, din 1971.

Pe perete, în biroul meu, am o plăcuţă de lemn pe care un tînăr mi-a gravat-o în timpul unei conferinţe despre evanghelizare cu ani în urmă. Pe ea se poate citi: „Sînt hotărît să nu ştiu nimic mai mult decît ştie Biblia". Probabil am repetat această frază de mai

multe ori, iar el a crezut că aş vrea s-o am gravată pe o placă. Avea dreptate. Stă pe peretele meu de peste douăzeci de ani.

Este adevărat - sînt hotărît să nu ştiu mai mult decît ştie Biblia. De exemplu, cînd predau bărbaţilor acest material, sînt întrebat adesea dacă se aplică şi femeilor. Răspunsul meu este totdeauna acelaşi: nu ştiu nimic despre femei. Atunci mulţi gîndesc astfel: *Are o nevastă şi trei fete. Cu siguranţă ştie ceva despre femei.* Mulţi oameni echivalează "a cunoaşte" cu "a cunoaşte experienţa oamenilor respectivi". Eu nu. Eu echivalez cunoaşterea cu cunoaşterea Bibliei. Nu am studiat niciodată ce spune Biblia despre femei.

Nu am reuşit să sondez Biblia decît la suprafaţă, şi nu ştiu mai mult decît atît. Îmi imaginez, emit ipoteze şi păreri despre alte lucruri, dar sînt hotărît să fac tot ce-mi stă în putinţă pentru a nu *şti* mai mult decît ştie Biblia.

Al treilea aspect pe care trebuie să-l dezvălui înainte de a începe: din cîte ştiu, aceasta este o carte singulară. Nu ştiu altă carte creştină care să trateze despre cele două tranziţii majore pe care le străbate bărbatul în viaţă. Am o stivă de aproape 1 m de cărţi scrise recent de bărbaţi creştini. Unele sînt slabe, altele mediocre şi altele excelente, dar nici una dintre ele nu ia în considerare ce spune Biblia despre tranziţia necesară unui băiat spre stadiul de bărbat şi despre modul în care un bărbat devine patriarh. Cred că intrăm pe un teritoriu neexplorat.

Să începem explorarea.

Băiatul învață să plece

Trăiesc alături de trei femei frustrate - fiicele mele. Fetele mele se simt frustrate în compania majorității bărbaților pe care-i întîlnesc (cu excepția mea, desigur!). Una dintre ele a comentat odată în glumă: „Cred că o să mă mărit cu primul tip care mă invită în oraș și nu mă întreabă *pe mine* unde mi-ar plăcea să iau masa." Alta mi-a sugerat să predau un curs pentru băieți cu titlul: „Sa fim îndrăzneți". Deși au întîlnit și excepții, fetele mele sînt convinse că, în general, „bărbații sînt niște papă-lapte !"

Un bărbat trebuie să plece

De ce sînt greu de găsit tinerii bărbații tineri? Probabil din același motiv pentru care bărbații în vîrstă sînt greu de găsit. Vreau să sugerez că principalul motiv pentru care băieții rămîn băieți este faptul că *ei nu-și părăsesc casa părintească.* Primul verset din Biblie care vorbește despre trecerea de la băiat la bărbat este Geneza 2:24. „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevastă-sa și se vor face un singur trup." Această poruncă nu a fost dată niciodată femeilor. Dacă un băiat rămîne acasă la părinți, el nu va deveni niciodată bărbat. Băieții americani rămîn deseori alături de mamele lor. Aproximativ 32% dintre bărbații singuri cu vîrsta între 25 și 34 de ani locuiesc încă alături de părinții lor (comparativ cu numai 20% dintre femeile celibatare de aceeași vîrstă).[1]

A-ţi lăsa părinţii nu este în primul rînd o chestiune de ordin fizic. Este posibil să-i laşi din punct de vedere mental, nu şi fizic. Este posibil să-i laşi doar fizic, nu şi mental. Pentru cei mai mulţi dintre noi, această „plecare" de lîngă părinţi are loc în etape.

Cred că mi-am lăsat mama în 1963

Aveam 18 ani şi primisem permisul de pilotaj al avionului cu un an înainte. În general, mama nu era de acord ca eu să pilotez un avion, dar abia în 1963 mi-a spus-o hotărît. În acelaşi an am decis să cumpăr un avion împreună cu prietenul meu Jack Pitcher. Tatăl i-a spus mamei: „O să-l las să-l cumpere. Trebuie să aibă ceva care să fie al lui".

Trebuie să ştiţi cîte ceva despre achiziţia pe care mama o dezaprobase. Am plătit 1300 dolari pentru acest avion - fiecare cîte 650. Era un Aeronca 7 AC Champion construit în 1946. Era un avion cu elice, cu două locuri: unul în faţă, altul în spate. Nu avea toate dotările pe care le au avioanele moderne. Nu avea sistem electric, baterii, lumini, radio, echipament de navigaţie sau starter. Trebuia să întorci elicea pentru a porni - acesteia îi lipsea un dinte într-o parte şi de aceea avionul vibra la pornire mai mult decît ar fi fost normal. Avea un fel de „aer condiţionat", pentru că fereastra laterală se deschidea ori de cîte ori avionul vibra. Sistemul de climatizare încălzea doar locul din faţă. Căldura ajungea foarte puţin în spate. Iarna trebuia să porţi pantaloni groşi matlasaţi, mai ales dacă stăteai pe locul din spate.

Îmi aduc aminte de primul meu zbor. Cel de la care cumpărasem avionul trebuia să vină să ne supravegheze pentru că nici eu, nici prietenul meu nu zburasem vreodată singuri. El a întîrziat şi, desigur, noi am venit mai devreme. Am scos avionul afară din hangar, ne-am aşezat înăuntru şi am verificat aparatele de la bord de cîteva ori. Apoi Jack a spus: „Să vedem dacă porneşte". Din cîte îmi aduc aminte, eu am ţinut frîna, iar el a învîrtit elicea. După cîteva smucituri, bătrînul Continental de 65 de cai putere a pornit ca un „Campion" ce era. (Desigur, pentru noi motorul lui vechi suna ca un Rolls Royce V-12 pe un P-51.)

După cîteva minute, cît am stat cu motorul mergînd, am hotărît că o scurtă cursă nu ar fi o problemă. Ați ghicit: după 5 minute ne aflam la capătul pistei. Jack, care stătea în spatele meu, m-a atins pe umăr: „Crezi că poți să-l faci să zboare?"

Am ridicat din umeri, apoi m-am întors și am spus: „Știu cum pot să aflu".

Jack mi-a spus arătînd cu degetul pista: „Dă-i drumul !"

Ceva este clar în privința oricărei decolări, ea trebuie urmată de o aterizare. Pentru că eram pe locul din față, aceasta a căzut în sarcina mea. De fapt, Jack fusese întotdeauna cel mai bun pilot, dar de pe locul din spate al unui avion de acest tip nu se poate vedea nimic înainte de decolare sau de aterizare. Așa că mie mi-a revenit rolul de a ateriza cu aeroplanul nostru vechi pentru prima oară.

Pista era mare, avionul nostru era mic și lent, dar pentru niște adolescenți cum eram, ni se părea că trebuie să aterizăm cu un bombardier B 29 pe un portavion. După contactul cu pămîntul, care fusese destul de dur, Jack mi-a spus rîzînd, din spate: „A fost printre cele mai bune aterizări pe care le-am văzut vreodată". În timp ce ne întorceam la hangar, acolo unde fostul proprietar ne aștepta ca să ne însoțească într-un zbor de probă, un lucru mi-era clar: desprinderea mea de mama se produsese.

Avraam a părăsit casa tatălui său

Bărbații lui Dumnezeu din Scriptură au ceva în comun: ei și-au părăsit părinții. Adesea moartea părinților i-a determinat să-i părăsească. Citim despre tatăl lui Avraam: „Zilele lui Terah au fost de două sute cinci ani; și Terah a murit în Haran." (Geneza 11:32).

Următorul verset spune: „Domnul zisese lui Avraam: «Ieși din țara ta, din rudenia ta și din casa tatălui tău și vino în țara pe care ți-o voi arăta»" (Geneza 12:1).

Dumnezeu a început să-l trateze pe Avraam ca pe un bărbat - un bărbat complet, responsabil și capabil - după ce și-a părăsit casa. Singura condiție pe care a pus-o Dumnezeu în legămîntul făcut cu Avraam a fost aceea de a „ieși" din casa tatălui său.

Mama lui Isaac a murit

Cînd Avraam a sosit în Canaan (Israelul de azi sau Palestina), el a avut doi fii: Ismael şi Isaac, de la două neveste. Fiul său Isaac era, se pare, foarte apropiat de mama sa. Cînd Sara a murit, Isaac a fost deodată despărţit de mama care îi asigurase sprijin emoţional şi un climat de siguranţă. După moartea mamei sale, Isaac s-a căsătorit cu o fată din poporul său, pe nume Rebeca. Despărţirea de mamă a fost esenţială şi se pare că a favorizat capacitatea lui Isaac de a se lipi de nevasta sa Rebeca. Biblia spune: „Isaac a dus pe Rebeca în cortul mamei sale Sara; a luat pe Rebeca, ea a fost nevasta lui şi el a iubit-o. Astfel a fost mîngîiat Isaac pentru pierderea mamei sale."(Geneza 24:67).

Las-o pe soţia ta să decidă în relaţiile cu mama ta

Pentru multe neveste femeia cea mai incomodă (cea care creează cele mai multe probleme) este mama soţului. Unii indivizi nu-şi părăsesc niciodată mamele din punct de vedere emoţional. Alţii cred că, de vreme ce trebuie să-şi onoreze părinţii, ei trebuie să dea întîietate mamelor lor. Iată o regulă de bază bună pentru bărbaţi: dacă este posibil, *lăsaţi-vă nevasta să trateze cu mama dumneavoastră.* Desigur, poate fi o mare povară pentru soţia dumneavoastră şi dacă este prea greu trebuie s-o ajutaţi, dar numai s-o ajutaţi. Lăsaţi-vă soţia să hotărască în orice o include - sau o exclude - pe mama dumneavoastră. În general, femeile trebuie să hotărască în situaţiile sociale privitoare la alte femei. Se pare însă că bărbaţii ţin să facă o excepţie cînd femeia respectivă este mama lor.

Mamelor nu le place să dea drumul băieţilor lor

Cei mai mulţi băieţi din societatea actuală sînt supraprotejaţi de către mame şi neglijaţi de către taţi. Majoritatea psihologilor şi sociologilor afirmă că băiatul trebuie să se separe de mamă şi să se alăture de tată. În cartea sa „Tată şi fiu" Gordon Dalbey citează un

articol din *Los Angeles Times* pentru a ne da un exemplu extraordinar:

> Într-un articol recent din *Los Angeles Times Magazine* intitulat „Mame, fii şi bandele de stradă", cîteva mame ale unor tineri membri ai bandelor de gangsteri încercau cu tristeţe să găsească motivul pentru care fiii lor apucaseră pe căi greşite. Ca bărbat, am fost surprins de ceea ce spuneau: „Nu înţeleg de ce s-a înhăitat cu aceşti derbedei" era nedumerirea plină de suferinţă a fiecărei femei. „Sînt o mamă bună, ţin casa curată, merg la biserică, nu umblu după bărbaţi, îi gătesc, îi spăl hainele şi-i asigur un cămin bun. De ce nu vrea să stea aici?"
>
> Chiar dacă mama sa este o femeie cinstită şi o gospodină desăvîrşită, totuşi orice băiat va căuta în membrii acestor bande virilitatea după care tînjeşte instinctual. Pentru a-şi împlini nevoia despărţirii de mamă şi a legării de tată, el se va alătura acestei companii masculine. Fără un tată care să dirijeze acest proces, alegerea acestor tineri este una din două: ori să se alăture bandei şi să fie omorît sau închis, ori să rămînă cu mămica şi să flămînzească într-o celulă de feminitate.[2]

În comunitatea de culoare la care se referă Dalbey, statisticile scot în evidenţă adevărul observaţiei sale. Revista *Time* scrie:

> Un aspect extrem de obişnuit, dar despre care, în general, nu se vorbeşte, o calamitate naţională: violenţa epidemică între tinerii de culoare. Cauza principală a morţii bărbaţilor de culoare cu vîrsta cuprinsă între 15 şi 24 de ani în S.U.A. nu este boala de inimă, cancerul sau orice altă cauză naturală. Cauza principală este omorul făptuit de o altă persoană de culoare. Mai mult de 1 din 3 tineri de culoare din această grupă de vîrstă este victima unei omucideri. În America, mai ales printre clasele de jos din suburbii, fratele ucide pe frate într-un fel de fratricid rasial. Mai mult de 40% dintre victime sînt persoane de culoare şi 94% din cei care comit aceste crime sînt negri. Cei

aproximativ 6000 de americani de culoare care şi-au pierdut viaţa în violenţele dintre negri doar în 1981 rivalizează cu numărul de soldaţi de culoare ucişi în cei 12 ani ai războiului din Vietnam.[3]

Problema nu constă în aceea că mamele de culoare sînt rele. Dimpotrivă, ele sînt adesea femei foarte sincere, care doresc să-şi crească fiii în cele mai bune condiţii. Problema este că majoritatea sînt obligate să şi-i crească fără soţi care să fie taţi pentru fiii lor. Este aproape imposibil ca un fiu să crească fără tată. Nu se pune problema că aceşti băieţi nu-şi iubesc mamele. Majoritatea le adoră. Adeseori sînt *prea ataşaţi* de mame - aici e problema.

Situaţia nu se regăseşte numai în comunităţile de culoare din suburbii. Dalbey mai relatează următoarele:

La începutul anului 1991, William Kennedy Smith, nepotul senatorului Ted Kennedy, a fost acuzat că a maltratat şi violat o tînără pe care o întîlnise într-un bar local, lîngă reşedinţa Kennedy din Florida. Sub titlul mare de pe prima pagină: „Nepotul lui Kennedy se predă", *Los Angeles Times* prezintă în culori fotografia acuzatului vorbind cu ziariştii, în timp ce mama sa stă lîngă el. „Sînt foarte supărată" spune mama lui în articolul de mai jos. „Cine îl cunoaşte ştie că el nu putea face aşa ceva." Articolul se încheie semnificativ: „Va rezista, e foarte puternic" spune Jean Smith despre fiul ei.

William Kennedy Smith nu este un puşti care se ascunde după fusta mamei, este un adult de 30 de ani. El nu este de culoare, lipsit de şanse sau marginalizat în vreun fel.[4]

Găsim această problemă şi în Biblie. Isaac şi Rebeca au avut doi fii: Iacov şi Esau. Iacov, cu ajutorul mamei sale Rebeca, a luat prin înşelăciune dreptul de întîi născut al fratelui său Esau. Acesta s-a lăudat că îl va omorî pe Iacov. Rebeca a aflat şi l-a chemat pe Iacov. Iată ce i-a spus ea: „Acum, fiule, ascultă sfatul meu: scoală-te, fugi la fratele meu Laban, în Haran; şi rămîi la el cîtăva vreme, pînă ce va potoli mînia fratelui tău, pînă va trece de la tine urgia fratelui tău şi va uita ce i-ai făcut. Atunci voi trimite să te cheme.

Pentru ce să fiu lipsită de voi amîndoi într-o zi?" (Geneza 27:43-45).

Rebeca dirija încă viaţa lui Iacov. Ea spune „ascultă sfatul *meu*" şi „voi trimite să te cheme". Ea era cea care regizase înşelarea şi acum plănuia scăparea lui Iacov. Rebeca dorea ca fiul ei să rămînă la fratele ei în Haran *cîteva zile*. Dar nu l-a mai văzut niciodată. Iacov a muncit acolo 20 de ani şi cînd s-a întors acasă ea murise. Dar nici Iacov, nici Rebeca nu au vrut să se despartă. Pînă cînd nu se rupe legătura dintre mamă şi fiu, băiatul nu poate deveni bărbat.

Aproape zilnic auzim interviuri cu persoane celebre care nu şi-au părăsit mamele. Actori, sportivi, evanghelişti, cîntăreţi, performeri de toate vîrstele ne spun că nu au avut relaţii bune cu taţii lor, în schimb şi-au adorat mamele. „Bună mămico !" - acestea sînt, de cele mai multe ori, primele două sau singurele cuvinte ale interviurilor fulger realizate pe tuşele terenului de fotbal. Mulţi dintre aceşti sportivi trec prin viaţă fără a se despărţi vreodată de mamele lor. Ei caută dădăceala maternă în relaţiile cu soţiile, cu copii lor sau la serviciu, aşteptînd acelaşi tratament din partea guvernului după ce s-au pensionat.

Fiul trebuie să iniţieze ruptura

Este ceva obişnuit ca o mamă să fie apropiată emoţional de fiul ei, în special atunci cînd taţii sînt atît de mult absenţi. Fiul tinde să-şi aprecieze mama şi ezită atunci cînd trebuie să se despartă emoţional de ea, chiar atunci cînd părăseşte casa. Dar dacă împrejurările nu forţează separarea, atunci fiul trebuie să facă această mişcare, altfel nu va deveni niciodată bărbat.

Povestea lui Iron John

În 1990 Robert Bly a scris o carte în care analizează vechea fabulă despre Iron John.[5] Istoria se petrece demult, pe vremurile cînd existau castele şi regi şi regate, şi desigur, păduri întunecate şi

adînci. Iron John este un fel de fiară, un tip sălbatic capturat din pădure şi ţinut într-o cuşcă în curtea castelului.

Fiul regelui devine prieten cu Iron John. Fiara îi spune băiatului că poate fi eliberată dacă prinţul va descuia uşa cuştii. Dar cheia de la cuşcă este ţinută de mama prinţului sub pernă. În cele din urmă tînărul prinţ îşi ia inima în dinţi şi decide să fure cheia şi să deschidă cuşca, eliberîndu-l pe Iron John. Cei doi pleacă în pădure, părăsind siguranţa regatului. Aflăm apoi că fiara, Iron John, este de fapt eroul care îl învaţă pe băiat cum să devină bărbat. Morala fabulei: băiatul trebuia să plece pentru a deveni bărbat iar pentru a putea pleca el trebuie să fure cheia de la mama sa. Cu alte cuvinte, pentru ca băiatul să devină bărbat, trebuie să reziste tendinţei mamei sale de a-l menţine băiat.

Despărţirea permite maturizarea

În cartea Genezei, aflăm că Iacov şi numeroasa sa familie au revenit de la casa unchiului său. El avea o fată şi 12 fii (care au dat naştere celor 12 triburi ale lui Israel). Fiii şi-au slujit tatăl şi au rămas acasă - cu excepţia unuia dintre ei. Şi acela a devenit patriarhul întregii familii. Numele lui era Iosif. Urmăriţi *arborele genealogic al Genezei:*

Geneza capitolul...			
11	*Terah*	→	A murit.
12	*Avram*	→	Dumnezeu i-a poruncit să-şi părăsească ţara natală.
24	*Isaac*	→	Forţat să se despartă de părinţi cînd ei au murit (întîi mama, apoi tatăl).
27	*Iacov*	→	Obligat să se despartă de părinţi, fugind de fratele său.
37	*Iosif*	→	Obligat de fraţii săi să-şi părăsească părinţii.

Fiii trebuie să se despartă şi de taţii lor

Pentru că taţii lipsesc adeseori astăzi, nimeni nu accentuează faptul că fiii trebuie să se despartă şi de taţii lor. Singura care o menţionează este Biblia. Aceasta este o parte esenţială în despărţirea de copilărie. Băiatul trebuie să-şi părăsească amîndoi părinţii.

În 1182 se năştea în familia unui italian bogat, negustor de postavuri, unul dintre cei mai dedicaţi bărbaţi din istoria creştinismului. El este cunoscut sub numele de Francisc de Assisi. Părinţii au vrut ca el să devină cavaler, dar o boală, un pelerinaj la Roma şi o viziune l-au convertit pe Francisc către o viaţă de călugăr. Acest lucru nu a fost acceptat de tatăl său. Francisc s-a certat cu tatăl său cu privire la bogăţie şi cu privire la dărnicia faţă de săraci.

Într-o zi, Francisc a înţeles că nu mai putea trăi, avînd convingerile sale, sub acoperişul tatălui său. El a părăsit casa părintească într-o mantie zdrenţuită şi încins cu o frînghie, lucruri pe care le luase de la o sperietoare.

Părăsindu-şi părinţii, el s-a transformat într-un om al lui Dumnezeu. Oamenii au fost atraşi de farmecul şi de smerenia sa. În 1210 el a fondat Ordinul Fraţilor Minori, un ordin monahal care mai tîrziu se va numi Ordinul Franciscan. Deşi nu a fost primul, Francisc a dezvoltat ceea ce va fi cunoscut ca **Frăţia**, organizaţia care a revoluţionat ideea de monah. În loc să trăiască doar în mănăstiri, aceşti călugări au lucrat printre oameni în oraşe şi sate, învăţînd, evanghelizînd, ajutînd prin acte caritabile şi daruri de bună voie.

Reîntorcîndu-ne la cartea Genezei, ajungem la viaţa lui Iosif. De copil, Iosif era băiatul tatei. Citim: „Iosif, la vîrsta de 17 ani, păştea oile cu fraţii lui; băiatul acesta era cu fiii Bilhei şi cu fiii Zilpei, nevestele tatălui său. Şi Iosif spunea tatălui lor vorbele lor cele rele. Israel iubea pe Iosif mai mult decît pe toţi ceilalţi fii ai săi, pentru că îl născuse la bătrîneţe; şi i-a făcut o haină pestriţă" (Geneza 37:2-3).

La vîrsta de 17 ani Iosif era foarte legat de tatăl său. Lucra pentru tatăl său, trăia în casa tatălui său şi era favoritul tatălui său. Din cînd în cînd mai şi clevetea. Iosif a făcut un raport nefavorabil despre fraţii săi.

Cel care cleveteşte este un tip infantil. El raportează negativ superiorului său (în cazul lui Iosif, tatăl său) lucrurile observate. Iosif era atît de legat de tatăl său, încît nu putea privi problema decît din perspectiva acestuia.

Tatăl lui Iosif a întărit legătura cu fiul său dîndu-i o haină scumpă. Desigur, aceasta a indignat pe ceilalţi fii. dar nu avea importanţă. Iacov era atît de strîns legat de Iosif, încît nu le-a observat indignarea şi nu i-a dat importanţă.

Următorul verset relatează: „Iosif a visat un vis, şi l-a istorisit fraţilor săi, care l-au urît şi mai mult" (Geneza 37:5). În esenţă visul spunea că într-o zi toţi fraţii se vor pleca înaintea lui Iosif. E de necrezut că el a povestit acest vis fraţilor săi. Desigur, visul s-a împlinit, dar a spune fraţilor săi mai mari că într-o zi se vor închina înaintea lui, nu arată prea multă consideraţie din partea lui Iosif faţă de ei. Apoi el povesteşte despre un vis în care şi tatăl său se închina înaintea lui. Aceasta a fost ultima picătură. Fraţii săi au complotat mai întîi să-l omoare, apoi s-au răzgîndit şi l-au vîndut unei cete de ismaeliţi.

Mai departe citim: „Iosif a fost dus în Egipt; şi Potifar, dregătorul lui Faraon, căpetenia străjerilor, un Egiptean, l-a cumpărat de la Ismaeliţii care-l aduseseră acolo. Domnul a fost cu Iosif, aşa că toate îi mergeau bine; el locuia în casa stăpînului său, Egipteanul"(Geneza 39.1-2). Prima dată aflăm că Domnul era cu Iosif după ce el şi-a părăsit casa părintească. Şi prima dată cînd Iosif a avut o relaţie personală cu Dumnezeu a fost după ce a părăsit pe ai săi. Abia atunci a luat la cunoştinţă Iosif de valorile etice ale lui Dumnezeu.

Vedeţi, Iosif avea o problemă. El era tînăr, atrăgător şi nevasta lui Potifar a vrut să-l seducă. Dar Iosif a spus: „El nu este mai mare decît mine în casa aceasta, şi nu mi-a oprit nimic, afară de tine, pentru că eşti nevasta lui. Cum aş putea să fac eu un rău atît de

mare şi să păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu? Măcar că ea vorbea în toate zilele lui Iosif, el n-a voit să se culce şi să se împreune cu ea" (Geneza 39:9-10). Aceasta a înfuriat-o pe nevasta lui Potifar. Ea i-a spus lui Potifar că Iosif o hărţuia. Astfel Iosif a fost aruncat în temniţă.

Acest lucru nu s-ar fi întîmplat dacă el ar fi stat acasă. Tatăl său l-ar fi protejat de „Potifarii" vieţii lui. Acasă, lipit de tatăl său, Iosif ar fi tras concluzia că, dacă făcea ce este bine (adică ceea ce credea tatăl său că este bine), atunci lucrurile luau o întorsătură bună. Dar, departe de casă, era altceva. Acum el lucra pentru un om care nu avea aceleaşi valori ca şi tatăl său şi care nu privea lucrurile din punctul de vedere al lui Iosif. Iosif trebuia să sufere în loc să fie răsplătit pentru că făcuse ce este bine.

Dar curînd Iosif a fost pus la conducerea închisorii (Geneza 39:21-23). El a învăţat să lucreze, dar nu pentru tatăl său. Lucra acum pentru Dumnezeu. Pentru că a interpretat anumite vise, Iosif a devenit persoana numărul doi în Egipt. Cînd foametea prezisă de Iosif a sosit, familia lui a fost nevoită să vină în Egipt pentru a găsi hrană. El a devenit patriarhul întregii familii, pentru că Dumnezeu plănuise acest lucru. Din punctul de vedere al lui Iosif, aceasta s-a întîmplat pentru că el a părăsit casa părintească.

Moise îşi părăseşte casa părintească

Două capitole după istoria lui Iosif, ne este prezentată o altă personalitate, un alt lider, un alt bărbat al lui Dumnezeu. Şi despre el aflăm că a luat o decizie care l-a obligat să-i părăsească pe ai săi.

Moise era evreu. El crescuse într-o casă egipteană, fusese hrănit în secret de mama sa în casa fiicei lui Faraon. Dar restul evreilor erau sclavi. Citim: „În vremea aceea, Moise, crescînd mare, a ieşit pe la fraţii săi, şi a fost martor la muncile lor grele. A văzut pe un Egiptean, care bătea pe un Evreu, unul dintre fraţii lui. S-a uitat în toate părţile, şi, văzînd că nu este nimeni, a omorît pe Egiptean şi l-a ascuns în nisip. [...] Faraon a aflat ce se petrecuse, şi

căuta să omoare pe Moise. Dar Moise a fugit dinaintea lui Faraon, şi a locuit în ţara Madian" (Exod 2:11-12,15).

În Madian Moise s-a căsătorit şi a avut doi fii. Din cîte ştim, el nu şi-a mai văzut părinţii niciodată. A rămas pe propriile picioare. Nu mai era protejat ca făcînd parte din casa regală a Egiptului şi a trebuit să muncească pentru a supravieţui. Moise a trebuit să înveţe să-şi împartă viaţa cu o nevastă şi să-şi crească copiii. Dar, mai presus de orice, el a învăţat să se apropie de Dumnezeu.

Am auzit adeseori spunîndu-se că Moise s-a opus planului lui Dumnezeu, că a plecat de acasă prin puterea lui şi nu prin puterea lui Dumnezeu. Poate e aşa, dar remarcaţi că Dumnezeu nu a ales pe un alt israelit pentru a elibera poporul din robie, ci a ales pe omul care devenise bărbat - pe cel care părăsise casa părintească.

Poate aţi observat şi un alt aspect. Cei mai mulţi dintre oamenii lui Dumnezeu nu au dorit să părăsească pe ai lor. Ei au trebuit să aleagă această alternativă ca urmare a unor împrejurări care i-au *forţat* să plece. Avraam a plecat de bunăvoie, în schimb Iacov a ales să fure dreptul de întîi născut şi a fost silit să-şi părăsească casa părintească, Iosif s-a lăudat faţă de fraţii săi şi a fost obligat să-şi părăsească tatăl, Moise a ucis un egiptean şi a fost nevoit să plece de acasă. Deci şi cei *forţaţi* de împrejurări să plece de acasă au devenit bărbaţi. Concluzia este că, pentru a deveni bărbat, băiatul trebuie să plece de acasă. Important este să plece de lîngă ai lui, chiar dacă această decizie nu este întotdeauna luată de bunăvoie, dar impusă de împrejurări.

Daniel a fost obligat să plece de acasă

Povestea lui Daniel este puţin diferită. El nu a făcut nimic care să-l oblige să plece. El a fost luat de acasă pentru a servi pe împăratul Babilonului, pe vremea cînd babilonienii au cucerit Ierusalimul (Daniel 1:1-6). Daniel nu plecase niciodată de acasă. Cînd s-a trezit pe pămînt străin, slujind un rege străin, Daniel a trebuit să ia unele decizii care acasă nu ar fi fost necesare. Citim: „Daniel s-a hotărît să nu se spurce cu bucatele alese ale

împăratului şi cu vinul pe care-l bea împăratul, şi a rugat pe căpetenia famenilor dregători să nu-l silească să se spurce" (Daniel 1:8).

Acasă fiind, Daniel putea trăi evlavios fără probleme. Nu este nici o poruncă în Biblie care să afirme că trebuie să fii vegetarian şi să bei numai apă, dar Daniel a ales să trăiască astfel pentru Domnul. Nu este o problemă pentru un băiat să aleagă un stil de viaţă asemănător celui al părinţilor săi, dar, odată plecat de acasă, este altceva. Acum stilul de viaţă este o alegere personală, nu mai este alegerea părinţilor. Trebuie să lupte pentru acest mod de viaţă şi trebuie să-l apere. Acum stîrneşte împotrivire, în loc de răsplată. Acest nou mod de viaţă obligă pe băiat să gîndească, să ia decizii, să-şi asume propriile valori şi să suporte consecinţele acţiunilor sale. Din acest aluat este făcut un bărbat - şi acest material nu se găseşte în casa părintească.

Împrejurările variază, despărţirea rămîne o constantă

În ecuaţiile matematice există variabile (care pot fi schimbate) şi constante (care nu pot fi schimbate). Împrejurările în care omul lui Dumnezeu se desparte de ai săi sînt variabile. Despărţirea este o constantă.

- *Samuel*a fost despărţit de părinţii săi datorită legămîntului pe care l-a făcut mama sa (1Samuel 1:21-28).
- *David*a fost despărţit de părinţii săi pentru a deveni purtătorul de arme al împăratului Saul (1Samuel 16:17-22), chiar dacă Dumnezeu îl chemase mai devreme (vezi versetele 6-13).
- *Ionatan*s-a despărţit emoţional de tatăl său, înainte ca Dumnezeu să-l folosească pentru a-l ajuta pe David (1Samuel 20).
- *Apostolii Iacov şi Ioan*s-au despărţit de tatăl lor pentru a urma pe Hristos. Citim: „Îndată i-a chemat; şi ei au lăsat pe tatăl lor Zebedei în corabie cu cei ce lucrau pe plată, şi au mers după El" (Marcu 1:20).

• *Apostolul Pavel*a fost despărţit de ai săi prin convertirea sa. Nu se spune nimic în Biblie despre părinţii lui Pavel, dar ei făceau parte, probabil, din „sinagoga oamenilor liberi" care l-au omorît cu pietre pe Ştefan (Fapte 6:9, Pavel fiind originar din Cilicia). Era o sinagogă de evrei cetăţeni liberi. Aceştia fuseseră eliberaţi, probabil de Roma, cu mult timp înainte. Zelul lui Pavel pentru credinţa sa era evident în divergenţă cu convingerile familiei sale şi ale prietenilor săi (Fapte 7:58; 8:1). Convertirea sa a însemnat despărţirea de toate acestea.

Isus a ales să plece de acasă

Ca şi ceilalţi băieţi care au devenit bărbaţi, Isus a părăsit casa părintească. Dar, spre deosebire de majoritatea lor, El nu a fost obligat să plece. Dimpotrivă, familia Sa ar fi vrut ca El să rămînă. Iosif a murit probabil cînd Isus avea între 12 şi 30 de ani (de vreme ce nu se spune nimic despre el în momentul în care lucrarea lui Isus a devenit publică). Deci, asemenea oricărui băiat evreu cuminte, Isus a învăţat o meserie, meseria tatălui său vitreg: tîmplăria. Probabil că El a trebuit să cîştige pentru mama Sa şi pentru fraţii şi surorile Lui vitrege. Dar, cînd a sosit timpul să se prezinte lumii, Isus S-a despărţit de familia Sa.

Fiind Dumnezeu (Ioan 10:30) şi Dumnezeu-Om (Ioan 1:14), Isus este exemplul omului desăvîrşit (Ioan 1:18; Filipeni 2:5-11; Evrei 4:15). Chiar după ce a plecat de acasă, după ce a fost botezat de Ioan Botezătorul şi după ce a petrecut 40 de zile în pustie fiind ispitit de Satan, mama lui Isus continua să creadă că El trebuia să i se supună.

Apostolul Ioan scrie: „A treia zi s-a făcut o nuntă în Cana din Galilea. Mama lui Isus era acolo. Şi la nuntă a fost chemat şi Isus cu ucenicii Lui. Cînd s-a isprăvit vinul, mama lui Isus I-a zis: «Nu mai au vin.» Isus i-a răspuns: «Femeie, ce am a face Eu cu tine? Nu Mi-a venit încă ceasul»" (Ioan 2.1-4). Aparent, supunerea băiatului perfect (Luca 2:52) nu mai era potrivită pentru bărbatul perfect. Isus Şi-a părăsit familia şi plecarea Lui de acasă a fost un exemplu care arată ce trebuie să faci pentru a deveni bărbat.

Cînd S-a întors în oraşul natal iată ce s-a întîmplat: „Isus a plecat de acolo, şi S-a dus în patria Lui. Ucenicii Lui au mers după El. Cînd a venit ziua Sabatului, a început să înveţe pe norod în sinagogă. Mulţi, cînd Îl auzeau, se mirau şi ziceau: «De unde are El aceste lucruri? Ce fel de înţelepciune este aceasta, care I-a fost dată? Şi cum se fac astfel de minuni prin mîinile Lui? Nu este acesta tîmplarul, feciorul Mariei, fratele lui Iacov, al lui Iose, al lui Iuda şi al lui Simon? Şi nu sînt surorile Lui aici între noi? " Şi găseau o pricină de poticnire în El. Dar Isus le-a zis: «Un prooroc nu este dispreţuit decît în patria Lui, între rudele Lui şi în casa Lui»" (Marcu 6:1-4).

Pilda lui Hristos despre fiul risipitor (Luca 15:11-32) se referă la compasiunea lui Dumnezeu Tatăl faţă de cei păcătoşi care se pocăiesc. Ea nu se referă în special la bărbaţi. Dar remarcaţi că Isus a ales o situaţie în care fiul problemă este cel care a rămas acasă. Fiul care a plecat în nebunia lui s-a întors înţelept şi această înţelepciune nu putea fi cîştigată dacă ar fi rămas acasă.

Principiile rezultate din Biblie sînt:

- Separarea precede maturizarea.
- Instinctul matern care tinde să lege strîns trebuie „rupt" de către fiu.

Deci, trecerea de la stadiul de băiat la cel de bărbat presupune părăsirea căminului părintesc. Despărţirea poate fi şi fizică, dar cea mai importantă este despărţirea emoţională şi spirituală de amîndoi părinţii.

Separarea de părinţi nu este singurul aspect al tranziţiei. Despărţirea este doar primul pas.

Bălatul învață să muncească

Muncesc prea mult. Aşa a făcut şi tatăl meu. A munci este o parte din moştenirea mea olandeză. Am observat, că atunci cînd fac ceva, nu simt nevoia să mă întreb dacă realizez ceva cu adevărat important. Cînd lucrez simţurile mele sînt amorţite şi conştiinţa adoarme. Dar, într-o zi, am primit un semnal care m-a făcut să-mi pun sub semnul întrebării atitudinea mea.

Urmărit de KGB

Sînt misionar. Am călătorit mult în Rusia şi Europa Centrală. Am început mai demult, cînd aceste locuri se aflau după Cortina de Fier a comunismului. În acea vreme, Europa Centrală se numea Europa de Est şi la răsărit de ea se afla un vast imperiu numit Uniunea Sovietică. Fiecare călătorie în aceste locuri era plină de tensiune, pentru că orice misiune creştină era ilegală. Riscul pentru noi era de a fi reţinuţi pentru scurtă vreme şi apoi expulzaţi din ţară fără dreptul de a mai reveni. Cei care ne invitaseră îşi asumau un risc şi mai mare.

Ei îşi puteau pierde slujbele sau puteau fi aruncaţi în închisoare, iar familiile lor puteau fi persecutate. Nu eram contrabandist, eram învăţător. În timpul comunismului, a te aduna în grup cu scopul de a da învăţături creştine era strict interzis.

Aceasta presupunea să fim foarte atenţi şi să ne asigurăm că nu eram urmăriţi. În U.R.S.S. eram totdeauna întîmpinaţi la aeroport de cineva de la organizaţia de turism intern (Soviet

Intourist), apoi conduşi la un hotel unde ni se repartiza o cameră care era, desigur, conectată la sistemele de ascultare. Unul dintre misionari a deschis din greşeală o uşă la un etaj inferior al hotelului şi a descoperit o cameră plină cu magnetofoane ale căror role uriaşe se învîrteau încet.

Înainte de a-i contacta pe credincioşii ruşi trebuia să ne asigurăm că KGB-ul nu era pe urmele noastre. Scopul nu era de a scăpa de urmăritori, pentru că aceasta ar fi trezit suspiciuni şi a doua zi ne-ar fi urmărit 3-4 persoane mai experimentate. Dacă eram urmăriţi, trebuia să renunţăm la misiunea noastră şi să încercăm din nou a doua zi.

Această procedură ne lua cel puţin 3 ore zilnic. Trebuia că căutăm feţe cunoscute. Ne plimbam pe străzi necirculate, ne întorceam brusc şi schimbam direcţia de mers pentru a vedea dacă eram urmăriţi. Bineînţeles, făceam acestea în timp ce ne uitam pe o hartă, pentru a părea nişte turişti zăpăciţi. Mergeam cu metroul şi, în staţie, coboram în ultima clipă, înainte de a se închide uşa. Dacă cineva sărea după noi, eram conştienţi că erau pe urmele noastre. De cele mai multe ori am fost în măsură să-i convingem că eram turişti, aşa că nu s-au mai obosit să ne urmărească.

Am fost urmărit în repetate rînduri, dar cel mai rău a fost în Kiev. Împreună cu traducătorul meu am zburat la Moscova, apoi de la Moscova la Kiev. În Kiev am fost urmăriţi în fiecare zi. În seara în care am ajuns am făcut o mică plimbare în parcul din apropierea hotelului şi ni s-a părut că am văzut doi bărbaţi care ne urmăreau. A doua zi dimineaţă, la micul dejun, un agent KGB deghizat a stat cu noi la masă.

În U.R.S.S. era ceva obişnuit ca la aceeaşi masă să se aşeze şi persoane care nu au venit împreună, pe măsură ce restaurantul devenea aglomerat. Aceasta pentru că adeseori singurul loc unde puteai mînca era la restaurantul hotelului în care locuiai.

Era dimineaţa devreme. Eu, traducătorul şi un om de afaceri eram singuri în restaurant cînd chelnerul a adus pe cineva la masa noastră. Ne-a spus o poveste cum că este originar din Kiev, oraş pe care l-a părăsit cînd era copil, că a crescut în New York şi acum,

după 20 de ani, se întorsese să-şi viziteze rudele. A vorbit în ruseşte cu translatorul şi în engleză cu mine. Ne-a întrebat, printre altele, cine eram şi ce făceam acolo. Tipul cunoştea toate echipele de fotbal american din colegii şi liga profesionistă. El ştia mai multe noutăţi din America decît ştiam eu însumi.

Cînd a plecat, translatorul mi-a spus: „Interesant ! Nu a mai fost în Rusia de cînd era copil şi totuşi vorbeşte ruseşte fără accent. Eu am plecat doar de 8 ani şi am deja accent străin". Am adăugat: „Da, a mai spus că a trăit 20 de ani în New York, că a crescut şi a învăţat engleză acolo, dar vorbea mai degrabă ca un american din vestul mijlociu, nici urmă de accent new-yorkez".

Zi de zi am fost urmăriţi. Într-o seară am fost la un concert, sperînd să-i convingem că eram turişti. O doamnă de la KGB s-a aşezat lîngă translator şi l-a bombardat cu acelaşi fel de întrebări.

Într-o zi am crezut că eram liberi. Ajunsesem la vreo 15m de apartamentul unde ne aştepta grupul (şi ne aşteptase toată săptămîna). Deodată am fost opriţi de 2 poliţişti în uniformă. A fost ciudat pentru că se părea că agenţii KGB nu poartă niciodată uniforme. Poliţiştii ne-au întrebat ce căutam acolo. Translatorul i-a răspuns că sîntem turişti şi admirăm împrejurimile. Ne-au spus că nu e nimic de văzut acolo şi că trebuie să ne întoarcem la hotel. În acest timp am observat un bărbat în civil care stătea la 6 m în spatele poliţiştilor. Nu am avut ce face, a trebuit să renunţăm din nou la întîlnire şi să ne întoarcem la hotel. În faţa hotelului, lîngă o maşină, l-am zărit pe individul în civil care fusese în spatele poliţiştilor. KGB-ul voia să se asigure că ne-am întors. Două săptămîni am fost urmăriţi în fiecare zi. Nu ne-am întîlnit cu cei care ne aşteptau, nu am dat învăţătură şi am plecat frustraţi.

Am muncit într-adevăr? Dacă aş fi dat învăţătură, aş fi răspuns afirmativ. Dar noi am petrecut majoritatea timpului în camera de hotel, nefăcînd nimic altceva decît scriind bileţele (ca să nu fim auziţi de cei care ne ascultau) despre ce vom face în continuare. Călătoria a costat mult. A trebuit mult timp pentru a obţine viza pentru URSS. Ne-a luat mult timp pregătirea materialului pentru cursuri şi a trebuit să memorăm acest material pentru că notiţele ar

fi atras atenţia urmăritorilor noştri. Şi ce-am realizat? Am petrecut 2 săptămîni într-o cameră de hotel înţesată de microfoane.

Bărbatul hotărăşte să muncească

Reiese clar din Scriptură că bărbatul munceşte. Un băiat nu va deveni niciodată bărbat dacă nu decide să lucreze. Dar ce înseamnă mai exact a munci?

Ce este munca?[1]

Cum poate şti un bărbat dacă are o slujbă potrivită?

Este suficient să muncească doar în domeniul profesional?

Trebuie să fie preocupat de cît de mult cîştigă?

Cum îşi poate face munca pentru Dumnezeu?

Rezultatul muncii lui are valoare?

Ar trebui ca slujba pe care o are să-i asigure nevoile?

Dar dacă nu îi place munca pe care o prestează?

Ce este mai important: procesul muncii lui sau produsul ei?

Se pare că în privinţa muncii domneşte confuzia

Actorul Tom Cruise a condensat confuzia ce domneşte în privinţa muncii afirmînd: „Un instructor mi-a spus pe vremea cînd filmam Top-Gun că există doar patru ocupaţii demne de un bărbat: actor, cîntăreţ de rock, pilot de avioane militare sau preşedinte al Statelor Unite".[2]

Îmi amintesc că în 1960, student fiind, m-am întrebat cum ne vor privi copiii noştri cînd vor ajunge la vîrsta liceului. Iată cum ne văd ei prin ochii lui Neil Howe şi Bill Strauss:

Se pare că aţi pierdut complet din vedere perspectiva emoţională asupra eticii muncii. Vă cheltuiţi toţi banii pe ultima soluţie de scos petele, pe cel mai recent tratament al calviţiei sau pe mîntuirea religioasă instantanee livrată la TV după miezul nopţii. Căutaţi totdeauna cea mai uşoară cale, imaginîndu-vă că e

mult mai simplu să foloseşti aspiratorul, decît să mănînci fără a da fărîmituri pe jos. Viziunea voastră îngustă a produs o cultură de idei mai dăunătoare decît orice joc pe computer, în care noi risipim o oră. Lăcomia cu care consumaţi manualele de autoajutorare, urmaţi reţetele de slăbire ale starurilor şi citiţi biografiile de scandal - toate acestea demonstrează cît de puţin suflet puneţi în fiecare lucru. Vi s-a dat totul şi apoi aţi început să confundaţi căutarea perfecţiunii ideologice cu lenea autoindulgentă.[3]

Pentru a completa tabloul trebuie să adaug că există o inversiune de roluri - sau cel puţin o confuzie a rolurilor - datorită mişcării feministe. Cel mai bun rezumat îl găsim în cartea lui Pierre Mornell: *Pasive Men, Wild Women* (Bărbaţi pasivi, femei sălbatice). El scrie:

Inversarea rolului femeilor a fost accelerat recent de numeroşi factori, dintre care trei mai importanţi:

1. Controlul naşterilor. Majoritatea am uitat că în urmă cu 200 de ani fiecare familie avea în medie cîte 8 copii. Astăzi media este mai mică de 2 copii pentru fiecare familie. De fapt, una din patru femei care a absolvit colegiul în Statele Unite nu are copii. Prin contracepţia modernă femeia poate face o alegere în privinţa familiei sale, hotărînd să nu aibă copii sau să aibă puţini copii.

2. Rata divorţului în Statele Unite. Trecînd rapid în revistă cîteva statistici incredibile asupra ratei divorţului în America, vom constata că în 1890 s-au încheiat 570.000 de căsătorii şi s-au produs 33.461 divorţuri, adică 1 divorţ la 17 căsătorii. Astăzi, aproape 100 de ani mai tîrziu, se încheie anual aproape 2 milioane de căsătorii şi se produc 1 milion de divorţuri, o rată de 2:1.

3. Slujbe pentru femei. Luînd în considerare cele de mai sus, nu este de mirare că asistăm la un influx uimitor de femei pentru piaţa muncii. Acest influx a apărut atît ca urmare a necesităţii economice, cît şi ca urmare a căutării unei vieţi independente. A apărut de asemenea şi ca urmare a faptului că mai multe femei au un număr mic de copii sau nu au deloc.

Oricare ar fi cauza, creşterea numărului de femei care lucrează în ultimii 30 de ani este una dintre cele mai semnificative schimbări sociale ale timpului nostru.

În ultimii 30 de ani, numărul femeilor căsătorite care lucrează în America a crescut cu 205 %. Astăzi, majoritatea mamelor care au copii de vîrstă şcolară - de la 6 la 17 ani - lucrează în afara casei. De fapt, majoritatea femeilor adulte din Statele Unite lucrează. Este pentru prima oară în istorie. Acest fapt a schimbat dramatic rolurile tradiţionale ale bărbatului şi femeii.

Bărbatul nu mai este singurul care asigură hrana, adăpostul şi protecţia fizică. El a fost văduvit de rolul său vechi de secole.[4]

Creşterea numărului femeilor care lucrează arată astfel:[5]

Procentul mamelor care lucrează din totalul mamelor	1960	1970	1980	1990
cu copii sub 6 ani	20 %	32 %	47 %	60 %
cu copii între 6 şi 17 ani	43 %	51 %	64 %	76 %

După călătoria la Kiev am cercetat Scriptura pentru a vedea ce spune ea despre muncă. Biblia ne dă cîteva valori care ne ajută să distingem prin ceaţa care domneşte astăzi pe piaţa muncii. Am descoperit ce trebuie să înveţe un băiat despre muncă pentru a deveni bărbat. Nu sugerez că principiile enumerate mai jos ar alcătui o listă exhaustivă, dar ele oferă cîteva idei:

Cele şapte principii despre muncă pe care trebuie să le înveţe un băiat pentru a deveni bărbat

#1:Munca nu este nici bună nici rea în sine.

Definiţie: Munca este consumul voluntar de energie cu scopul atingerii unui ţel. În dicţionarul *Webster* găsim următoarea definiţie: „Activitate în care cineva îşi exercită facultăţile la nivel maxim pentru a face sau a obţine ceva".[6]

Băiatul consideră munca bună sau rea în sine. El poate spune:"Am o slujbă bună" atunci cînd slujba respectivă nu

presupune prea mult efort sau este bine plătită sau şi una şi alta. Alteori băiatul se poate plînge: „Am o slujbă proastă" dacă situaţia este inversă. S-ar putea face şi alte precizări, dar, în esenţă, băiatul tinde să considere munca în sine bună sau rea.

Munca este o activitate care cere energie - intelectuală, emoţională, fizică sau mintală – în funcţie de ceea ce alegem să facem. Evident, activitatea poate fi bună sau rea, dar simplul fapt că munca există nu poate fi încadrat în nici una dintre cele două categorii.

#2:Munca pe care o face Dumnezeu este totdeauna bună.

Moise a scris: „Dumnezeu S-a uitat la tot ce făcuse; şi iată că erau foarte bune. Astfel a fost o seară, şi apoi a fost o dimineaţă: aceasta a fost ziua a şasea. Astfel au fost sfîrşite cerurile şi pămîntul, şi toată oştirea lor. În ziua a şaptea Dumnezeu Şi-a sfîrşit lucrarea, pe care o făcuse; şi în ziua a şaptea S-a odihnit... şi a sfinţit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o zidise şi o făcuse" (Geneza 1:31-2:3).

Cuvîntul folosit pentru muncă este aici *makalah,* care înseamnă a face ceva sau a fi productiv. Acest cuvînt derivă din altul care înseamnă îngeri sau mesageri - cineva trimis undeva pentru a îndeplini ceva. Mai înseamnă „lucrător" sau „lucrare".[7] Deci munca lui Dumnezeu este totdeauna creativă şi are o finalitate pozitivă.

Băiatul nu va considera munca lui Dumnezeu ca fiind totdeauna bună. Dacă este întrebat, va răspunde afirmativ, dar, în realitate, el nu apreciază lucrarea lui Dumnezeu ca fiind bună. E uşor să spui Dumnezeu ne-a creat, ne-a iubit şi a murit pentru noi, deci lucrarea lui Dumnezeu este bună. Dar lucrarea Lui nu e doar atît.

Dumnezeu a construit grădina Edenului; apoi a blestemat-o. Dumnezeu a distrus majoritatea fiinţelor vii printr-un potop. Dumnezeu a făcut un plan pentru Avraam şi poporul evreu. Dumnezeu a distrus Sodoma pentru desfrîul ei. Dumnezeu i-a scos pe evrei din robia Egiptului. Dumnezeu a distrus pe canaaniţi.

Dumnezeu a ridicat Babilonul, pe medo-perşi, pe greci şi pe romani. Dumnezeu îşi zideşte Trupul Său - Biserica. Dumnezeu îi disciplinează pe credincioşi. Dumnezeu permite suferinţa în viaţa noastră. Dumnezeu va aduce un necaz mare şi o mare parte a pămîntului va fi distrusă. Dumnezeu va trimite din nou pe Hristos pe pămînt şi la a doua Sa venire toţi necredincioşii vor fi omorîţi. Toate acestea sînt, prin definiţie, lucrări bune.

#3.Nu putem adăuga nimic lucrării lui Dumnezeu.

Solomon a înţeles: „Am ajuns la cunoştinţa că tot ce face Dumnezeu dăinuieşte în veci, şi la ceea ce face El nu mai este nimic de adăugat şi nimic de scăzut, şi că Dumnezeu face aşa pentru ca lumea să se teamă de El" (Eclesiastul 3:14).

David spune: "Dacă nu zideşte Domnul o casă, degeaba lucrează cei ce o zidesc; dacă nu păzeşte Domnul o cetate degeaba veghează cel ce o păzeşte" (Psalmul 127:1, *vezi şi* Matei 16:18; Faptele Apostolilor 2:39; 18:10; Psalmul 115:3).

Băiatul, chiar cel adult, crede că lucrarea lui are o valoare independentă. El îşi consideră munca separată de cea a lui Dumnezeu, ca adăugîndu-se lucrării Sale. De exemplu, băiatul este tîmplar şi face un scaun. El îl construieşte separat de Dumnezeu. Îl vede ca avînd valoare, de aceea crede că a adăugat ceva lucrării lui Dumnezeu. El va gîndi în acelaşi mod cînd va face o lucrare caritabilă, cînd va aduce pe cineva la Hristos sau cînd va preda un studiu biblic. Un băiat va considera întotdeauna că lucrarea lui completează lucrarea lui Dumnezeu.

Devenind bărbat, băiatul înţelege că, de la începutul pînă la sfîrşitul timpului şi în veşnicie, singurele realizări adevărate sînt ale lui Dumnezeu. Indiferent cît de greu lucrăm sau cîte ţeluri ne fixăm, nu este posibil să adăugăm ceva lucrării lui Dumnezeu. Pentru că băiatul crede că poate adăuga lucrării lui Dumnezeu, el va încălca adesea căile *lui* Dumnezeu pentru a realiza ceva *pentru* Dumnezeu. Crezînd că poate contribui la lucrarea lui Dumnezeu, el consideră că lucrarea lui personală este foarte importantă. De fapt, va tinde să considere că munca sa este cu mult mai importantă decît oricare alt angajament al vieţii sale. Băiatul s-ar

putea simţi îndreptăţit să-şi neglijeze familia sau prietenii sau alte responsabilităţi, pentru lucrarea pe care o face pentru Domnul.

De pildă, cunosc un băiat adult care a crezut că nevasta îl împiedica să lucreze pentru Dumnezeu. El dorea să conducă grupuri, să călătorească, să facă lucrarea lui Dumnezeu, dar soţia sa nu era de acord. Atunci, el a tras concluzia că Dumnezeu îl conducea spre divorţ, pentru că soţia lui îl împiedica să-I slujească. Deci, iată cazul unui băiat adult care a crezut că a-I sluji lui Dumnezeu înseamnă a adăuga lucrării Lui. Astfel, el a concluzionat că lucrarea sa era atît de importantă, încît putea să eludeze poruncile lui Dumnezeu pentru a îndeplini lucrarea lui Dumnezeu.

#4:Putem participa la lucrarea lui Dumnezeu.

Pavel le reamintea corintenilor: „Eu am sădit, Apolo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească: aşa că nici cel ce sădeşte, nici cel ce udă nu sînt nimic, ci Dumnezeu, care face să crească. Cel ce sădeşte şi cel ce udă sînt totuna; şi fiecare îşi va lua răsplata după osteneala lui. Căci noi sîntem împreună lucrători cu Dumnezeu. Voi sînteţi ogorul lui Dumnezeu, clădirea lui Dumnezeu" (1 Corinteni 3:6-9).

Deşi nu putem adăuga lucrării lui Dumnezeu, noi putem fi implicaţi împreună cu Dumnezeu în ceea ce face El. Gîndind că putem adăuga lucrării lui Dumnezeu, ne dovedim a fi băieţi. Băiatul crede că munca lui este foarte importantă, de aceea priveşte lucrările altora ca fiind concurente. Ca urmare, este tentat să formeze grupuri care îşi definesc identităţi independente de alte grupuri - biserici concurente, misiuni concurente, politici concurente, corporaţii concurente. Astfel s-a întîmplat în Corint. Dar Pavel spune că noi sîntem lucrători împreună cu Dumnezeu, lucrînd împreună la ceea ce zideşte Dumnezeu - participînd la lucrarea Sa, nu adăugîndu-i ceva.

Lucrarea lui Isus Hristos este desăvîrşită pentru că a fost o participare desăvîrşită la lucrarea Tatălui. Citim: „Isus le-a zis: «Mîncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis şi să împlinesc lucrarea Lui»" (Ioan 4:34). Iar înaintea morţii Sale, El S-a rugat

Tatălui astfel: „Eu Te-am proslăvit pe pământ, am sfîrşit lucrarea pe care Mi-ai dat-o s-o fac" (Ioan 17:4).

Întrebările pe care şi le pune un bărbat în legătură cu munca sa diferă de cele ale băiatului. Băiatul se întreabă: „Ce pot face pentru Dumnezeu? Ce aş putea aduce nou lumii? Ce pot face pentru ca lumea să devină un loc mai bun pentru copiii şi nepoţii mei?". Bărbatul se întreabă: „Ce face Dumnezeu şi cum mă pot implica în lucrarea Sa?".

Îndreptarea lumii nu este misiunea noastră

Nu pot găsi nimic în Noul Testament care să sugereze măcar că apostolii sau Hristos ar fi încercat să îndrepte lumea sau să o transforme într-o lume mai bună. Isus Hristos nu a încercat niciodată să-Şi schimbe cultura în care a trăit pe pământ. El nu a încercat să o îmbunătăţească, s-o îndrepte sau s-o schimbe. Isus S-a folosit de ea, a comunicat prin ea, pentru ea şi cu ea, dar nu a încercat s-o remodeleze. El a mers în sinagogă şi la Templu şi a trimis pe oameni la preoţi. Dar sinagogile şi preoţii aparţineau culturii. Majoritatea preoţilor nu făceau parte din sistemul levitic descris în Biblie. Templul era controlat de saducheii liberali, iar sinagogile fuseseră iniţiate de farisei ca locuri alternative de închinare. Acestea nu erau aprobate de Vechiul Testament care avertizează constant împotriva locurilor alternative de închinare. Isus nu le-a folosit pentru că erau biblice, ci pentru că aparţineau culturii. El nu a încercat să le schimbe, ci pur şi simplu le-a folosit. Cunoscînd cultura, s-a folosit de ea, a înţeles modul de gîndire şi sentimentele culturii, dar nu a fost influenţat de ea. Din punct de vedere social, el aparţinea acelei culturi, dar nu şi din punct de vedere moral. A trăit în cultura vremii respective, dar cultura respectivă nu era parte din el.

Isus Hristos a comunicat în mijlocul culturii sale. El nu a activat ca şi cum ar fi putut comunica mai bine evanghelia dacă ar fi trăit într-o cultură mai bună. A predicat în cea mai dificilă cultură posibilă - de o religiozitate puternică şi conservatoare. Totuşi, nu a încercat niciodată s-o schimbe şi nici n-a sugerat

vreodată ucenicilor Săi să încerce s-o schimbe, pentru a-şi face misiunea mai uşoară.

Apostolul Pavel nu a încercat niciodată să-şi schimbe guvernul - şi Pavel era cetăţean roman - cu toate că ar fi avut capacitatea şi puterea reală de a-şi influenţa guvernul. Şi era într-adevăr un guvern rău! Romanii crucificau oameni în dreapta şi-n stînga, îi aruncau pe deţinuţi la lei şi aveau chiar gladiatori care se ucideau între ei pentru amuzamentul oficialilor. Ei practicau sacrificii umane şi prostituţia în cadrul unor rituri religioase şi aveau băi publice pentru orgii sexuale. Totuşi, Pavel nici măcar nu a menţionat vreunul dintre aceste lucruri. Apostolul a vorbit în locuri publice, a predicat credincioşilor şi necredincioşilor deopotrivă, s-a adresat liderilor politici, dar nu a sugerat niciodată că ei trebuiau să se ocupe de imoralitatea societăţii umane. El a vorbit doar despre mîntuire şi despre maturitate prin Mîntuitorul crucificat şi înviat mai apoi, Domnul Isus Hristos. Pavel nu a afirmat că relele sociale erau bune doar că acestea nu erau suficient de importante pentru a merita timpul său. Mai curînd el spune: „Fac totul pentru Evanghelie, ca să am şi eu parte de ea" (1 Corinteni 9:23).

Pavel nu a considerat că aceasta era o misiune încredinţată numai lui, ci întregii Biserici. El îi învaţă pe Timotei (2Timotei 2:1-3) şi pe Tit (Tit 1:5) să facă şi ei la fel. I-a încurajat pe tesaloniceni în acelaşi sens. Apostolul Pavel a înţeles porunca lui Hristos de a face ucenici din toate neamurile (Matei 28:19) ca fiind o poruncă pentru întreaga Biserică. Şi la fel au considerat toţi ceilalţi apostoli. În Scriptură, tot ce citim despre apostoli este legat de facerea de ucenici şi ei au orientat şi Biserica în această direcţie.

Nici unul dintre apostoli nu a sugerat că vreun credincios ar trebui să se implice în corectarea relelor sociale ale culturii respective. A face un scop din corectarea aspectelor pămînteşti acordă acestora o importanţă care nu-şi găseşte justificare biblică.

Hristos şi apostolii au pus accentul pe două aspecte, fără ca vreunul dintre ele să fie mai important decît celălalt:

A:Evanghelia, căutarea şi creşterea oamenilor pentru Hristos - facerea de ucenici dintre cei pierduţi (Matei 28:18-20; Luca 15:1-7; 1 Corinteni 9:23; 2 Timotei 2:2);

B:Urmărirea binelui, înmulţirea şi declararea neprihănirii lui Dumnezeu prin fapte neprihănite şi practicarea sfinţeniei (Matei 5:7; 1Corinteni 6:9-10; Galateni 5:22-23). Isus a spus: „Dacă Mă iubiţi, veţi păzi poruncile Mele" (Ioan 14:15).

Din experienţă am constatat că majoritatea bărbaţilor adevăraţi împlinesc primul aspect ca pe ceva voluntar, al doilea aspect la slujbă şi ambele aspecte în familie. Desigur, sînt şi excepţii, dar majoritatea bărbaţilor lui Dumnezeu pe care-i cunosc îşi folosesc munca pentru a arăta neprihănirea lui Dumnezeu. Ei se străduiesc să ofere clienţilor o afacere cinstită, nu-şi înşeală şefii, nu răspund cu rău pentru rău colegilor cu care se află în concurenţă. Relaţiile de evanghelizare şi ucenicizare apar individual sau în grupuri, în afara slujbei - în familie, la şcoala Duminicală, în grupuri de studiu biblic sau în întîlniri cu persoane sau cu grupuri. Munca le asigură o bază morală şi un exemplu. O slujire cu caracter general (cea de la punctul B) permite şi susţine o slujire specifică (cea de la punctul A).

Specificul va diferi funcţie de darurile cu care ne-a înzestrat Dumnezeu, dar bărbaţii nu vor întreba: „Ce poate face ţara pentru mine?" sau „Ce pot face eu pentru ţara mea?, ci: „Ce face Dumnezeu şi cum mă pot implica în lucrarea Sa?".

#5:Ceea ce dă valoare muncii nu este slujba în sine, ci felul în care este prestată.

Pavel spunea colosenilor: „pentru ca astfel să vă purtaţi într-un chip vrednic de Domnul, ca să-I fiţi plăcuţi în orice lucru: aducînd roade în tot felul de fapte bune şi crescînd în cunoştinţa lui Dumnezeu" (Coloseni 1:10).

Corintenilor le-a scris: „Deci, fie că mîncaţi, fie că beţi, fie că faceţi altceva: să faceţi totul pentru slava lui Dumnezeu" (1 Corinteni 10:31; *vezi şi* Faptele Apostolilor 9:36; 1 Tesaloniceni 5:13; Galateni 6: 10).

Nu există ocupaţii bune sau profesii bune. Nu este mai bine să fii predicator, decît zidar. Nu este mai bine să fii misionar, decît mecanic. Slujba mea nu este mai bună decît a ta. Singurele diferenţe dintre munca mea şi a ta sînt date de atitudinea, moralitatea, mentalitatea şi scopul pe care le avem în slujbele noastre. Mare parte din viaţa Sa pămîntească, Isus Hristos a fost tîmplar (Marcu 6:3), în timp ce saducheii erau preoţii care conduceau Templul. Dar saducheii călcau Legea şi erau funcţionari imorali, în timp ce Isus Hristos „creştea în înţelepciune, în statură, şi era tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor" (Luca 2:52).

Pavel a făcut corturi în cea mai mare parte a vieţii lui, în timp ce fariseii şi iudaizatorii construiau şi conduceau sinagogi. Dar Pavel era un om al lui Dumnezeu, iar religioşii farisei erau nişte făţarnici. Avraam a fost toată viaţa crescător de oi, totuşi el este primul exemplu de credincioşie din Biblie (Geneza 15:6). Foarte puţini dintre oamenii lui Dumnezeu din Biblie erau slujitori ai bisericii sau misionari angajaţi oficial. Pe lista eroilor credinţei din Evrei 11 nu apare nici un preot sau persoană cu slujbă clericală.

Cu privire la răsplătirile veşnice, Pavel scrie: „Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decît cea care a fost pusă, şi care este Isus Hristos. Iar dacă clădeşte cineva pe această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemn, fîn, trestie, lucrarea fiecăruia va fi dată pe faţă: ziua Domnului o va face cunoscut, căci se va descoperi în foc. Şi focul va dovedi cum este lucrarea fiecăruia. Dacă lucrarea zidită de cineva pe temelia aceea rămîne în picioare, el va primi o răsplată. Dacă lucrarea lui va fi arsă, îşi va pierde răsplata. Cît despre el, va fi mîntuit, dar ca prin foc" (1 Corinteni 3:11-15; *vezi şi* Matei 5:16; 16:27; Marcu 17:34; Ioan 6:27; 1 Corinteni 15:58; 2 Ioan 8).

În acest pasaj Pavel arată că nu ceea ce construim este important, ci materialul din care construim. Pot construi o biserică, pot fonda şcoli biblice sau organizaţii misionare, dar dacă folosesc pentru aceasta lemn, fîn sau trestie - spirituale, ele vor arde şi nu va rămîne nimic la Scaunul de Judecată al lui Hristos. Dar orice lucrare construită din aur, argint sau pietre preţioase - spirituale, va dăinui veşnic.

Să presupunem că un bărbat este angajat într-o slujbă pe care o urăşte pentru că este plictisitoare, obositoare şi frustrantă. Dacă nu-şi poate schimba slujba, el trebuie să-şi schimbe modul în care lucrează. Băiatul lucrează pentru şeful său, bărbatul lucrează pentru Hristos. Isus a spus: „Veniţi la Mine toţi cei trudiţi şi împovăraţi şi Eu vă voi da odihnă. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi de la Mine, căci Eu sînt blînd şi smerit cu inima; şi veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre. Căci jugul Meu este bun, şi sarcina Mea este uşoară" (Matei 11:28-30; *vezi şi* Romani 16:12 şi 1 Corinteni 16:16). Isus nu le-a spus bărbaţilor să nu mai lucreze, ci le-a zis: „Lăsaţi-Mă să port Eu povara muncii". Hristos nu a spus să fim leneşi, ci să umblăm lîngă El, în timp ce El cară greutăţile.

Să zicem că eu sînt vînzător într-un magazin. Nu-mi place slujba mea, dar nu-mi pot imagina o cale de a găsi alta. Ce pot schimba este să lucrez pentru Dumnezeu. Pot să-i tratez pe clienţi şi pe colegi aşa cum Hristos i-a tratat pe oameni. Pot fi amabil cu clienţii morocănoşi şi pot evita să întorc rău pentru rău în relaţiile cu colegii sau cu şeful. Îmi pot face munca mai bine decît mi se cere, căutînd să aduc o contribuţie creativă şi fiind pregătit să prezint mesajul Evangheliei celor pe care Dumnezeu îi conduce spre Sine.

#6:Ar trebui să ne bucurăm de munca noastră.

Solomon a observat: „Nu este altă fericire pentru om decît să mănînce şi să bea şi să-şi înveselească sufletul cu ce este bun din agoniseala lui! Dar am văzut că şi aceasta vine din mîna lui Dumnezeu" (Eclesiastul 2:24).

Şi apoi continuă: „Iată ce am văzut: este bine şi frumos ca omul să mănînce şi să bea şi să trăiască bine în mijlocul muncii lui,

cu care se trudeşte sub soare, în toate zilele vieţii lui, pe care i le-a dat Dumnezeu; căci aceasta este partea lui. Dar dacă a dat Dumnezeu cuiva avere şi bogăţii şi i-a îngăduit să mănînce din ele, să-şi ia partea lui din ele, şi să se bucure în mijlocul muncii lui, acesta este un dar de la Dumnezeu" (Eclesiastul 5:18-19).

Produsul muncii noastre nu este valoros în sine. (Prin „produs" înţeleg orice produs pămîntesc, incluzînd tot ceea ce facem, creăm sau producem şi orice este făcut pentru oameni în lumea de dincoace de mormînt.) Băiatul va munci - chiar dacă nu-i place munca respectivă - pentru a obţine sau pentru a produce mai multe lucruri pe care el sau alţii le consideră de valoare. Bărbatul, însă, nu vede produsul muncii ca avînd o valoare intrinsecă, de aceea el are libertatea de a se bucura de muncă şi de produsul muncii sale.

Astăzi munca trebuie privită în contextul blestemului asupra lui Adam. Adesea sînt întrebat dacă blestemul nu a înlăturat bucuria muncii. Să recitim ce a spus Dumnezeu lui Adam: „...blestemat este acum pămîntul din pricina ta. Cu multă trudă să-ţi scoţi hrana din el în toate zilele vieţii tale; spini şi pălămidă să-ţi dea, şi să mănînci iarba de pe cîmp. În sudoarea feţei tale să-ţi mănînci pîinea, pînă te vei întoarce în pămînt, căci din el ai fost luat; căci ţărînă eşti şi în ţărînă te vei întoarce" (Geneza 3:17-19).

Dumnezeu nu a afirmat că procesul muncii nu va mai produce bucurie. El a spus că produsul muncii nu va mai avea valoare decît pe termen scurt, în scopuri utile.

Dumnezeu a zis că munca va fi prestată cu „trudă" şi „sudoare". Blestemul a făcut supravieţuirea dificilă. Valoarea utilitară a muncii - aceea de a ne ţine în viaţă pînă vom muri - este obţinută întotdeauna cu trudă şi sudoare. Blestemul ne-a adus aici. Deci putem supravieţui pentru scurt timp folosind produsul muncii noastre. Nu este prea multă bucurie cînd aşezi masa doar ca să fie aşezată. Dar este complet diferit atunci cînd te bucuri de ceea ce faci, în timp ce aşezi mîncarea pe masă.

Motivaţia face ca munca să fie o bucurie

Dumnezeu i-a spus lui Adam: „ţărînă eşti". Este adevărat pentru fiecare dintre noi. Dar este o parte din Adam şi din noi toţi (copiii săi) care nu e ţărînă. Noi sîntem creaturi spirituale, eterne, doar cu puţin mai prejos de îngeri (Evrei 2:7). Rostind aceste cuvinte, Dumnezeu a făcut referire directă la componenta fizică a fiinţei umane. Trebuie să muncim în cadrul unei slujbe. Aceasta ne va menţine ţărîna în stare de funcţionare pentru scurt timp. Iar munca cere sudoare şi trudă.

Fiecare slujbă are ceva din acestea două. Nu este totdeauna amuzant să sapi un şanţ, să te întîlneşti cu un client, să vinzi, să expui obiectele dintr-o valiză sau să demontezi transmisia unei maşini. Toate au aceeaşi valoare utilitară cu punerea pîinii pe masă. Dar a pune pîinea pe masă pentru Dumnezeu este o bucurie. Contează motivaţia, nu pîinea. Isus a spus: „Omul nu trăieşte numai cu pîine, ci cu orice cuvînt care iese din gura lui Dumnezeu" (Matei 4:4). Cînd ucenicii I-au adus mîncare, El a spus: „Eu am mîncat o mîncare pe care voi n-o cunoaşteţi" (Ioan 4.32). Şi a adăugat: „Mîncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis şi să împlinesc lucrarea Lui" (Ioan 4:34). Ceea ce L-a motivat pe Isus nu a fost hrana, ci dorinţa de a face voia lui Dumnezeu şi lucrarea Sa.

Pentru simplificare la principiul 4 am notat cu A lucrarea lui Dumnezeu, Evanghelia, şi cu B urmărirea binelui. Evanghelia include şi considerarea slujbei ca o unealtă de evanghelizare şi ucenicizare, ducînd astfel mai departe Marea Însărcinare printre oameni (Matei 28:19; 1 Corinteni 9:23; 2 Timotei 2:2). A urmări binele înseamnă a găsi căi creative, noi, pentru a face binele într-o manieră divină. Înseamnă a urmări desăvîrşirea. Înseamnă a face cel mai bun produs sau a asigura cel mai bun serviciu posibil. Înseamnă a fi cel mai bun vînzător, mecanic, avocat sau săpător de şanţuri.

Munca nu este parte a blestemului. Inutilitatea produsului pămîntesc al muncii este blestemul. Dar blestemul afectează

natura muncii şi îi redefineşte valoarea. Munca are valoare acum şi, ca urmare poate fi o bucurie, în funcţie de modul în care este prestată.

#7:Valoarea procesului muncii noastre depinde 100 % de Dumnezeu şi 100 % de noi.

Dumnezeu a creat grădina Edenului ca un loc ce avea nevoie să fie cultivat (Geneza 2:5). Citim: „Domnul Dumnezeu a luat pe om şi l-a aşezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze şi s-o păzească" (Geneza 2:15). Grădina trebuia lucrată şi omul avea nevoie de muncă. Ceea ce constituia o valoare era procesul, nu produsul muncii omeneşti. Dumnezeu nu a avut nevoie de om pentru a-L ajuta să desăvîrşească grădina Edenului. Dumnezeu ar fi putut crea o grădină care să nu aibă nevoie deloc de om, dar El a ales să creeze ceva în care să poată fi implicat omul şi tocmai procesul participării omului la ceea ce face Dumnezeu are valoare.

Dar cine determină valoarea procesului muncii noastre? Este predeterminată de Dumnezeu sau depinde de noi? Răspuns: Şi una, şi cealaltă. Pavel scrie: „Prin harul lui Dumnezeu sînt ce sînt. Şi harul Lui faţă de mine n-a fost zadarnic; ba încă am lucrat mai mult decît toţi: totuşi nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este în mine" (1 Corinteni 15:10; *vezi şi* 2 Corinteni 6:5; 11:23-27; Estera 4:13-14). Pavel era ce era „prin harul lui Dumnezeu" şi era ceea ce era pentru că, spune el „am lucrat mai mult decît toţi". Ambele sînt adevărate.

Ceea ce sîntem şi ceea ce facem este în întregime predeterminat de Dumnezeu. El ne-a dat inteligenţa, mediul în care ne-am născut, a pregătit evenimentele vieţii noastre şi personalităţile care să ne influenţeze. Ceea ce face Dumnezeu este hotărît din veşnicie. El spune: „Aduceţi-vă aminte de cele petrecute în vremile străbune; căci Eu sînt Dumnezeu şi nu este altul, Eu sînt Dumnezeu şi nu este nici unul ca Mine. Eu am vestit de la început ce are să se întîmple şi cu mult înainte ce nu este încă împlinit. Eu zic: «Hotărîrile Mele vor rămînea în picioare şi Îmi voi aduce la îndeplinire toată voia Mea». Eu chem de la răsărit o pasăre de pradă, dintr-o ţară depărtată, un om ca să împlinească

planurile Mele: da, Eu am spus, şi Eu voi împlini; Eu am plănuit şi Eu voi înfăptui" (Isaia 46:9-11).

Aceasta sună ca şi cum nu ne-ar rămîne nimic de făcut în ce priveşte valoarea muncii. Dar nu este adevărat. Dumnezeu ne-a dat o voinţă morală independentă şi sîntem judecaţi după alegerile pe care le facem (1 Corinteni 3:11-15; 2 Corinteni 5:10). De aceea, alegerile noastre sînt reale şi semnificative.

De exemplu, Isus Hristos a spus: „Nu vă strîngeţi comori pe pămînt, unde le mănîncă moliile şi rugina şi unde le sapă şi le fură hoţii; ci strîngeţi-vă comori în cer, unde nu le mănîncă moliile şi rugina şi unde hoţii nu le sapă, nici nu le fură. Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră" (Matei 6:19-21). Hristos afirmă că lucrarea de stocare a comorilor în cer este o alegere care ne aparţine. Dacă vom avea sau nu aceste comori depinde de alegerea pe care o facem: de a lucra pentru ele sau nu. Pavel a spus: „Ci mă port aspru cu trupul meu şi-l ţin în stăpînire, ca nu cumva, după ce am propovăduit altora, eu însumi să fiu lepădat" (1 Corinteni 9:27). Apostolul nu era preocupat de pierderea mîntuirii, ci de răsplata veşnică (1 Corinteni 9:18). Aproape de sfîrşitul vieţii sale el a scris: „M-am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credinţa" (2 Timotei 4:7). Pavel şi-a trăit viaţa creştină cu deplină încredere în suficienţa harului lui Dumnezeu, dar în acelaşi timp a depus toate eforturile pentru a-I fi plăcut Lui.

Evoluînd spre stadiul de bărbat, băiatul trebuie să-şi părăsească părinţii şi să înveţe să muncească. Am sugerat aici doar 7 principii. Lista lor poate fi extinsă. Important este ca băiatul, devenind bărbat, să înceapă să privească munca din punctul de vedere al lui Dumnezeu.

Totuşi, părăsindu-şi casa părintească, băiatul nu învaţă numai să muncească.

Bălatul învață să se odihnească

Începînd din 1993 în fiecare an în vacanţa familiei mergem la Expoziţia aeronautică de la Oshkosh în statul Wisconsin. Cred că este evenimentul aviatic cu cea mai mare amploare din lume. În ultima săptămînă din iulie 400 000 de oameni şi 15 000 de avioane descind pe cîmpul Whitman din Oshkosh. De fapt, am început să particip la expoziţie de pe vremea cînd eram adolescent şi demonstraţia se ţinea în Rockford, Illinois. Dar în prezent demonstraţia aviatică atinge proporţii gigantice. Am văzut 25 de avioane zburînd în acelaşi timp. Turnul de control abia reuşea să le ghideze pentru a ateriza simultan cîte 3 pe aceeaşi pistă. E ca şi cum ai zbura într-un stup. În acea săptămînă Oshkosh devine cel mai aglomerat aeroport din lume, O'Hare trecînd pe locul doi.

În 1987 eu şi cu fiica mea Becky, care avea 16 ani pe atunci, am zburat cu micul nostru avion Champ. Nu era avionul pe care-l cumpărasem în liceu, dar era de acelaşi tip. Avea starter şi radio, dar era la fel de mic - 2 locuri, uşor, acoperit cu plastic, cu roată în spate, condus cu manşă.

Planul era ca eu şi Becky să zburăm, iar soţia şi celelalte două fete să vină cu maşina cu rulotă.

Noi locuim în Grand Haven, Michigan la trei ore nord de Chicago, în extremitatea nordică a coastei de est a lacului Michigan. Aceasta presupune că singurele rute rezonabile pentru un avion mic cu un singur motor ca al meu, de a ajunge la Oshkosh, Wisconsin sînt două: fie pe la sud, fie pe la nordul lacului Michigan.

Becky pretinde că am trezit-o la 5:30 în acea dimineaţă (eu nu cred că era chiar atît de devreme). Am verificat ştirile meteo. La Chicago era furtună. Ne rămăsese doar ruta nordică. Pe sus era mai bine - plafon jos de nori, dar se putea zbura. Am decolat odată cu răsăritul soarelui, bucurîndu-ne de priveliştea unui zbor la nord peste minunatele lacuri şi dune din Michigan. Am umplut rezervorul chiar înainte de a zbura deasupra uriaşului pod Mackinaw care leagă partea de jos de partea de sus a peninsulei. Plafonul de nori a început să coboare, dar nu era cu adevărat o problemă, aşa că am decis să continui cursa. Podul arăta spectaculos din aer şi apele ofereau o imagine fantastică ce putea fi admirată prin ferestrele mari ale avionului. După ce am intrat în spaţiul aerian al părţii de sus a peninsulei, Becky a adormit.

Partea de sus a peninsulei Michigan este 99% copaci. Am încercat să urmăresc singurul drum care mergea spre vest, dar curînd am ajuns în impas. După cum spune Becky: „M-am trezit 45 de minute mai tîrziu săltînd încoace şi-ncolo. Am strigat: «Hei, ce se întîmplă?»". Cerul era atît de întunecat, încît abia vedeam în interiorul avionului. Ploua, bătea vîntul, iar eu zburam la aproximativ 200 m deasupra unui drum secundar, pe sub norii negri, abia zărind drumul - singura mea sursă de orientare.

Nu ştiam unde mă aflu, dar pe hartă era indicat un aeroport mic, chiar la capătul acelui drum... dacă reuşeam să ajungem la capăt. Vremea se înrăutăţise şi zburam mai jos. Mi-aduc aminte că spuneam: „Pot oricînd ateriza pe drumul acesta îngust dacă situaţia se agravează". Apoi m-am gîndit: „Liniile de tensiune - ce fac dacă sînt linii de tensiune?" (Am înşfăcat harta.) „Nimic ! Nici o linie de înaltă tensiune nu traversa drumul. Şi nu se zărea nimic altceva, doar copaci".

Cred că Becky a reperat prima micul aeroport. Ce uşurare! Dar, în timp ce executam un viraj pentru a ateriza, deodată am ieşit din ceaţă. Plafonul s-a ridicat la 450 m şi ploaia s-a oprit. Am privit în spate la Becky şi am spus: „Ce-ar fi să mergem mai departe? Putem reveni aici dacă va fi nevoie". „Sună bine" mi-a spus ea ridicînd din umeri.

Peste 5 minute zburam în atmosfera clară, punctată doar de nori cumulus, mari şi pufoşi. Ne simţeam grozav. Am făcut plinul lîngă Green Bay şi ne-am îndreptat spre sud spre Oshkosh. Am început să avem interlocutori din Green Bay, din Oshkosh şi apoi din turnul de control Oshkosh.

Eram atît de relaxaţi, încît abia am auzit turnul de control Oshkosh, spunîndu-ne să aterizăm imediat sau să ne îndreptăm spre alt aeroport, pentru că se apropia o furtună. Am aterizat printre alte nenumărate avioane şi am deschis uşa şi ferestrele în timp ce avionul înainta pe pistă spre locul de parcare.

Am fost dirijaţi lîngă un vechi Piper laureat. Am plecat să caut cîţiva ţăruşi pentru a ancora avionul, iar Becky a rămas pe loc. Cît am semnat formularul de înregistrare, furtuna a început. Deodată cerul a devenit negru şi vîntul a început să sufle ca un uragan. Am înşfăcat ciocanul şi ţăruşii şi am alergat ca un apucat spre avion. Imaginea ce mi s-a arătat în faţa ochilor era teribilă. Becky făcea ca un motor ţinîndu-se de unul din lonjeroanele unei aripi şi era purtată pe sus, împreună cu avionul nostru, direct către preţiosul Piper. Mai mulţi bărbaţi au venit alergînd din toate părţile, printre ei şi proprietarul avionului Piper. Apoi a început o ploaie torenţială. Sub ploaia care ne pătrundea pînă la piele, am fixat micul nostru avion la pămînt, cu 15 cm înainte de a se izbi de avionul Piper.

Ce experienţă ! Nu-i aşa? La urma urmei noi am dorit să venim aici pentru a ne odihni ! Deci ...

Ce este odihna?

Cînd ar trebui să mă odihnesc?

Odihna înseamnă inactivitate?

Mă pot distra în timp ce mă odihnesc?

Dacă îmi place o activitate, poate reprezenta aceasta odihnă?

Dacă fac ceva diferit dè slujba mea, este aceasta odihnă?

Odihna ţine de domeniul fizic, mental sau spiritual?

Dumnezeu doreşte să mă odihnesc?

Cînd devine odihna lene?

Pe măsură ce băiatul devine bărbat, el trebuie să înveţe să muncească, dar să se şi odihnească. Cercetînd Scriptura putem determina cîteva principii clare care alcătuiesc punctul de vedere al bărbatului asupra odihnei.

Şapte caracteristici ale odihnei pe care trebuie să le înveţe un băiat pentru a deveni bărbat

#1 Odihna este împăcare cu voia lui Dumnezeu.

În general băiatul consideră odihna ca fiind inactivitate. Pentru el odihna înseamnă a dormi sau a vegeta în faţa televizorului, cu băutura într-o mînă şi ceva crocant în cealaltă. Odihna lui este echivalentă cu hibernarea.

Cred că cea mai bună definiţie a cuvîntului *odihnă* în Biblie este de a fi mulţumit cu ceea ce face Dumnezeu. Definiţia de bază din dicţionar pentru odihnă este: „starea trupului caracterizată printr-o activitate funcţională şi metabolică minimă... lipsa activităţii sau a muncii... stare de nemişcare sau inactivitate."[1] Dicţionarul consideră odihna ca fiind *inactivitate*. Dar, privind în Biblie, constatăm că această definiţie este insuficientă.

Ceremonialul Sabatului are propriul său cuvînt *shabath* care înseamnă simplu „odihnă" şi este tradus adesea „Sabat". Acest cuvînt este folosit pentru odihna ceremonială sau rituală - un anumit timp din săptămînă, din lună sau din an.[2] De exemplu Levitic 23:24 spune „Vorbeşte copiilor lui Israel, şi spune-le: «În luna a şaptea, în cea dintîi zi a lunii, să aveţi o zi de odihnă, vestită cu sunet de trîmbiţe, şi o adunare sfîntă »". Aici cuvîntul *odihnă* este, de fapt, cuvîntul *shabath* sau Sabat. Şi Sabatul era ziua cînd orice activitate trebuia să înceteze (Exod 31:14-17). Deci odihna sabatică era într-adevăr *inactivitate*. Era o zi cînd nimeni nu avea voie să facă ceva pentru sine. Cînd Geneza spune că Dumnezeu S-a odihnit a şaptea zi de toată lucrarea pe care o făcuse (Geneza 2:2), cuvîntul folosit este *shabath*. Deci, versetul precizează că, după şase zile, activitatea divină de creare a lumii s-a încheiat.

Dar cuvîntul ebraic fundamental pentru odihnă este *nuach*. De obicei este tradus prin „odihnă", dar mai poate fi tradus cu: „abandon", „calm", „mîngîiere" şi „lăsat singur".[3] Cînd se dorea exprimată ideea de mîngîiere sau de mulţumire, mai curînd decît cea de inactivitate, acesta era cuvîntul folosit. De exemplu în Exod 33:14 Dumnezeu vorbeşte lui Moise: „Domnul a răspuns: «Voi merge Eu însumi cu tine şi îţi voi da odihnă »".

Există alte cîteva cuvinte traduse în Vechiul Testament cu „odihnă", dar cele menţionate sînt cele mai importante. În esenţă, dacă nu este menţionat clar cuvîntul Sabat, probabil în ebraică se foloseşte cuvîntul *nuach* pentru a exprima odihna.

În Noul Testament cuvîntul principal pentru odihnă este *anapauo* format din *ana,* care înseamnă „deasupra" şi *pauo* însemnînd „a înceta" sau „a opri" sau „a sfîrşi". De obicei este tradus „a da odihnă", „a se odihni", „a se răcori", „a avea odihnă".[4] (*Vezi*: Matei 11:28-29; 26:45; Marcu 6:31; Romani 15:32; Apocalipsa 14:11; 14:13.)

Alt cuvînt este *katapausis,* care înseamnă „odihnă", sau „repaos", sau „a te controla". Acest cuvînt este folosit numai în Evrei 3:11-4:11. Versetul 9 din acest pasaj foloseşte cuvîntul *sabbatismos,* tradus „o odihnă ca cea de Sabat", cuvînt derivat din cuvîntul Sabat.[5] Ori de cîte ori apare cuvîntul *Sabat* în Noul Testament, el se referă la ceremonialul păstrării zilei de sîmbătă ca zi sfîntă.

Deci, cuvîntul grecesc pentru odihnă înseamnă totdeauna a opri ceva. Dar acest „ceva" nu este totdeauna o activitate. Uneori înseamnă să încetezi a te îngrijora (2 Corinteni 7:5-7), să încetezi a fi împovărat (Matei 11:28-30), să încetezi a fi în afara voiei lui Dumnezeu (Evrei 3:11-4:11). Cea mai bună, mai cuprinzătoare definiţie a odihnei pare a fi, în consecinţă, o stare de împăcare cu voia lui Dumnezeu.

#2 Munca trebuie să aibă sfîrşit şi să fie urmată de odihnă.

Probabil pasajul biblic fundamental despre odihnă este următorul: „Astfel au fost sfîrşite cerurile şi pămîntul, şi toată oştirea lor. În ziua a şaptea Dumnezeu Şi-a sfîrşit lucrarea pe care o făcuse; şi în ziua a şaptea S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o făcuse. Dumnezeu a binecuvîntat ziua a şaptea şi a sfinţit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o zidise şi o făcuse." (Geneza 2:1-3)

Observaţi, de asemenea, că, după ce Iosua a cucerit Canaanul, a urmat odihna. „Iosua a pus stăpînire deci pe toată ţara, potrivit cu tot ce spusese lui Moise Domnul. Şi Iosua a dat-o de moştenire lui Israel, fiecăruia i-a dat partea lui, după seminţiile lor. Apoi ţara s-a odihnit de război." (Iosua 11:23, *vezi şi* Isaia 62:6-7)

În general, un băiat crede că e bine să munceşti mai mult decît alţii. Pentru a da cu adevărat întreaga lui măsură, el ar trebui să muncească permanent. Prin urmare, cel mai adesea el se simte vinovat cînd se opreşte să se odihnească. Aceasta nu-l împiedică să se oprească totuşi. În categoria băieţilor există şi excepţii notabile, desigur. De exemplu, Mozart a lucrat pînă la epuizare, considerînd odihna o pierdere de timp.

Lucrarea de creaţie a lui Dumnezeu ne dă un exemplu de muncă perfectă, demn de luat în seamă. Munca lui Dumnezeu are un sfîrşit. Şi cînd Şi-a sfîrşit lucrarea, Dumnezeu S-a odihnit. La fel s-a întîmplat după cucerirea Canaanului de către Iosua - lupta a avut sfîrşit şi ţara s-a odihnit de război. Pe de o parte acest principiu se aplică muncii. Lucrarea lui Dumnezeu trebuie să îndeplinească un scop, apoi ia sfîrşit. Pe de altă parte, acelaşi principiu se aplică şi odihnei. Munca trebuie urmată de odihnă. Deci, deopotrivă munca şi odihna sînt de la Dumnezeu.

De asemenea, nu putem concluziona că munca este mai valoroasă decît odihna. Nici că ea contribuie mai mult decît odihna la îndeplinirea scopurilor lui Dumnezeu. Este mai curînd o chestiune de administrare corectă a timpului pe care ni l-a dat Dumnezeu. Problema este: „Ce vrea Dumnezeu să facem cu cele 168 de ore ale săptămînii pe care ni le-a dat?" Crezînd că munca ar

contribui mai mult decît odihna la scopurile lui Dumnezeu, vom tinde să facem următoarele greşeli:

1. Nu vom permite muncii să-şi atingă ţelul.

2. Ne vom simţi vinovaţi ori de cîte ori sîntem inactivi.

3. Ne vom întreba în permanenţă dacă am muncit destul.

#3 Inactivitatea poate fi rea sau bună

Inactivitatea poate fi bună: „Dumnezeu a binecuvîntat ziua a şaptea şi a sfinţit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o zidise şi o făcuse" (Geneza 2:3).

Dar inactivitatea poate fi şi rea: „Cum se învîrteşte uşa pe ţîţînile ei, aşa se învîrteşte leneşul în patul lui" (Proverbe 26:14; *vezi şi* Proverbe 6:6-11).

Băiatul consideră odihna ca inactivitate şi inactivitatea ca fiind rea în sine. Mulţi băieţi sînt inactivi nu pentru că ar considera că inactivitatea este bună, ci pentru că nu le pasă dacă e rea sau bună. Ca urmare băiatul va ascunde sentimentul că inactivitatea înseamnă lene.

Inactivitatea în sine, ca şi activitatea în sine, nu este neapărat bună sau rea. Cînd Dumnezeu S-a odihnit după munca Sa, inactivitatea a fost bună. Cînd leneşul din Proverbe 24 era inactiv, inactivitatea lui era rea. Deci, valoarea inactivităţii nu se află în sine, ci depinde de scopul ei - dacă acesta este bun sau rău. Poate aţi auzit pe cineva spunînd: „Dacă mă odihnesc, pot munci mai bine". Este mentalitatea băiatului care consideră odihna bună, numai pentru că ea îi permite să muncească mai mult. El defineşte odihna că inactivitate. Principiul conform căruia putem face mai mult (adică să fim mai productivi), dacă ne rezervăm un timp pentru odihnă (adică pentru inactivitate), atrage după sine următoarele:

1. Munca este mai valoroasă decît inactivitatea.

2. Produsul muncii are valoare.

3. Munca noastră poate contribui la lucrarea lui Dumnezeu.

Dar am văzut că toate aceste concepte sînt false. În consecinţă, inactivitatea nu este mai valoroasă sau mai puţin valoroasă decît munca. Nu produce mai mult decît face Dumnezeu, nici nu adaugă nimic la ceea ce face Dumnezeu. Totuşi ea poate fi o parte din ceea ce face Dumnezeu, şi aici este valoarea ei.

#4 Ar trebui să ne bucurăm de odihnă

Băiatul vede valoare în produsul pământesc al muncii sale. Aceasta va afecta modul în care se va bucura de odihnă. Odihna e privită ca o întrerupere. Ca urmare, băiatul se bucură de odihnă numai în măsura în care îi va permite să muncească mai mult. Băiatul nu se bucură nici de produsul muncii sale, pentru că nu consideră că a se bucura de el are valoare. El îşi cumpără o mulţime de jucării, dar nu se poate relaxa cu adevărat în compania lor. A le utiliza ar însemna a pierde ocazia de a munci mai mult şi de a spori astfel valoarea obţinută. Am auzit odată o doamnă spunînd: „Notele de plată pentru consultaţiile mele i-au adus doctorului un Porsche nou. Dar răzbunarea mea e că nu-i dau timp să se bucure de maşină".

Se pare că lui Dumnezeu îi place dărnicia şi cheltuiala extravagantă şi detestă stocarea şi zgîrcenia (Luca 6:38). El a spus lui Israel să ia o a doua zeciuială din produsul muncii lor şi să dea o petrecere. Legea dată de Dumnezeu poporului Israel includea o primă zeciuială (taxă de 10%) destinată Leviţilor. O dată la trei ani trebuia dată o zeciuială pentru săraci. Dar Dumnezeu a cerut şi o a treia zeciuială. Aceasta era o zeciuială anuală care trebuia cheltuită de israeliţi pentru ei înşişi. Ei trebuiau să ia 10% din toate produsele lor, să meargă la locul unde-şi pusese Dumnezeu Numele şi să organizeze un mare banchet înaintea Lui. Dumnezeu a spus: „Acolo, să cumperi cu argintul acela tot ce vei dori: boi, oi, vin şi băuturi tari, tot ce-ţi va plăcea, să le mănînci înaintea Domnului, Dumnezeului tău, şi să te bucuri tu şi familia ta" (Deuteronom14:26; *vezi şi* versetele 22-26).

Dumnezeu spune că scopul acestei petreceri extravagante era ca ei să înveţe să se teamă de El (Deuteronom 14:22). Dumnezeu nu dorea ca israeliţii *să dea valoare* produsului muncii lor, ci mai

degrabă *să se bucure* de el. Prin cea de-a treia zeciuială Dumnezeu a descurajat dependenţa de bunurile stocate şi a încurajat dependenţa de El. Se pare că tradiţia evanghelică a trecut cu vederea această poruncă. Aţi auzit vreodată o predică sugerîndu-vă să urmaţi Deuteronom 14:26?

Mai tîrziu Solomon a scris: „Dar dacă a dat Dumnezeu cuiva avere şi bogăţii, şi i-a îngăduit să mănînce din ele, să-şi ia partea lui din ele, şi să se bucure în mijlocul muncii lui, acesta este un dar de la Dumnezeu" (Eclesiastul 5:19).

Cînd a fost terminat zidul din jurul Ierusalimului, Neemia le-a spus evreilor să organizeze o petrecere. «Ei le-au zis:„Duceţi-vă de mîncaţi cărnuri grase şi beţi băuturi dulci, şi trimiteţi cîte o parte şi celor ce n-au nimic pregătit, căci ziua aceasta este închinată Domnului nostru; nu vă mîhniţi, căci bucuria Domnului va fi tăria voastră".» (Neemia 8:10)

Dacă un om nu vede valoare în produsul muncii sale, el va avea libertatea de a face două lucruri:

1. se va bucura de procesul muncii sale ;
2. se va bucura de produsul muncii sale.

Odihna nu este rezervată bogaţilor sau celor care cîştigă mult. Odihna, ca şi bogăţia, este un dar de la Dumnezeu (1 Corinteni 4:7). Băieţii cred că, bogaţi fiind, ei merită să se odihnească, jucînd golf sau petrecînd vacanţe scumpe. Dar, de vreme ce orice bogăţie este de la Dumnezeu, iar asigurarea nevoilor proprii nu provine din munca noastră, bogaţii nu sînt cu nimic mai „îndreptăţiţi" să se odihnească decît săracii. Toţi oamenii lui Dumnezeu trebuie să se bucure de odihnă. Odihna este o chestiune de administrare a ceea ce Dumnezeu ne-a dat: o administrare corectă înseamnă a ne bucura de ce ni s-a dat în activităţi recreative.

#5 Odihna poate fi o stare spirituală

Dumnezeu a spus lui Moise: „Voi merge Eu însumi cu tine, şi îţi voi da odihnă" (Exod 33:14). Aici odihna este conştienţa prezenţei lui Dumnezeu.

Isus a spus: „Veniţi la Mine, toţi cei trudiţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi da odihnă. Luaţi jugul Meu asupra voastră, şi învăţaţi de la Mine, căci Eu sînt blînd şi smerit cu inima; şi veţi găsi odihnă pentru sufletele voastre" (Matei 11:28-30). Aici odihna înseamnă a nu mai fi împovărat şi a primi jugul bun al lui Hristos.

Pavel scria: „Căci şi după venirea noastră în Macedonia, trupul nostru nu a avut nici o odihnă. Am fost necăjiţi în toate chipurile: de afară lupte, dinlăuntru temeri. Dar Dumnezeu, care mîngîie pe cei smeriţi, ne-a mîngîiat prin venirea lui Tit. Şi nu numai prin venirea lui, ci şi prin mîngîierea cu care a fost mîngîiat şi el de voi. El ne-a istorisit despre dorinţa voastră arzătoare, despre lacrimile voastre, despre rîvna voastră pentru mine, aşa că bucuria mea a fost şi mai mare."(2 Corinteni 7:5-7) Aici odihna înseamnă a nu te mai îngrijora, a ieşi din starea de deprimare şi a primi mîngîierea lui Dumnezeu.

Băiatul consideră de obicei odihna ca pe o stare fizică. În lumea sa odihna este privită ca inactivitate fizică cîştigată ca urmare a muncii fizice. De exemplu, un individ este considerat „norocos" dacă se poate pensiona la 45 de ani, mai puţin norocos dacă se pensionează la 55 de ani, obişnuit dacă trebuie să aştepte pînă la 65 şi lipsit de noroc dacă trebuie să lucreze peste această vîrstă. Odihna e considerată drept un timp norocos de inactivitate fizică.

Dar odihna nu derivă în mod necesar din starea fizică. Dumnezeu a spus lui Moise că odihna e prezenţa lui Dumnezeu. Hristos a spus celor împovăraţi că odihna înseamnă a purta acelaşi jug cu El. Pe Pavel îl odihneau nu inactivitatea, ci veştile despre înaintarea evangheliei. Odihna se poate suprapune cu o perioadă de inactivitate fizică sau cu una de activitate fizică, dar odihna nu e definită de nici una dintre ele.

#6 Odihna este rezultatul lucrării lui Dumnezeu

Moise a spus lui Israel: „fiindcă n-aţi ajuns încă în locul de odihnă şi în moştenirea pe care v-o dă Domnul, Dumnezeul vostru". Odihna de la Dumnezeu, a zis Moise, va veni: „Dacă veţi trece Iordanul şi veţi locui în ţara pe care v-o dă în stăpînire

Domnul, Dumnezeul vostru. El vă va da odihnă, după ce vă va izbăvi de toţi vrăjmaşii voştri care vă înconjoară, şi veţi locui fără frică" (*vezi* Deuteronom 12:9-10).

Dar cu privire la credincioşii din perioada necazului cel mare pe pământ citim: „Şi fumul chinului lor se suie în sus în vecii vecilor. Şi nici ziua, nici noaptea n-au odihnă cei ce se închină fiarei şi icoanei ei, şi oricine primeşte semnul numelui ei !" (Apocalipsa 14:11).

Moise le-a spus israeliţilor că vor avea odihnă cînd „El vă va da odihnă, după ce vă va izbăvi de toţi vrăjmaşii". Odihna nu era dobîndită prin munca lor sau cîştigată prin efort propriu. Ea nu era o recompensă pe care şi-o acordau pentru că ar fi meritat-o. Odihna venea de la Dumnezeu şi trebuia primită doar de la El, pentru că El era Acel ce le da odihna.

Cei care vor sluji lui Antihrist în vremea necazului cel mare vor munci din greu, dar nu se vor putea odihni. Motivul? Dumnezeu nu le va da odihnă. De fapt, El nu le va mai da odihnă în vecii vecilor.

Deci, odihna nu este rezultatul muncii omeneşti, ci lucrarea lui Dumnezeu, şi nu este dată celor care lucrează pentru ea, ci celor ce se încred în Dumnezeu pentru ea.

#7 Odihna perfectă poate fi găsită în cer, nu pe pământ

În Apocalipsa citim: „Aici este răbdarea sfinţilor, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Isus. Şi am auzit un glas din cer, care zicea: Scrie: Ferice de acum încolo de morţii care mor în Domnul ! » - «Da», zice Duhul; „«ei se vor odihni de ostenelile lor, căci faptele lor îi urmează ! »"(Apocalipsa 14:12-13).

Una dintre caracteristicile înfricoşătoare ale iadului constă în aceea că cei aflaţi acolo „nici ziua nici noaptea n-au odihnă". Una din trăsăturile raiului este că oamenii de acolo „se vor odihni de ostenelile lor". De vreme ce odihna este o caracteristică a raiului, iar lipsa de odihnă este o caracteristică a iadului, putem fi siguri că odihna divină este bună, iar lipsa ei este rea.

Tendinţele imature, de băiat, ne vor împiedica să ne odihnim, convingîndu-ne că trebuie să lucrăm pentru nevoile noastre, să contribuim la ceea ce face Dumnezeu sau să obţinem un produs de valoare. Astfel haosul tipic băiatului ne va ispiti să ignorăm căile lui Dumnezeu, să ne folosim de oameni şi să ne concentrăm asupra banilor pe care-i obţinem. Cu această atitudine (de băiat) vom ajunge la concluzia că putem amîna odihna pînă cînd vom fi realizat destul, pînă cînd vom fi făcut destul, pînă cînd vom avea îndeajuns. Dar, ajunşi acolo, descoperim că nici avînd îndeajuns nu ne putem odihni.

Odihna este o trăsătură a naturii noastre noi în Hristos. Lipsa ei este urmare a naturii noastre vechi, imature. Astăzi între cele două naturi este o luptă permanentă (în cel mai bun caz). Dar cînd vom ajunge în cer, ne vom odihni în activitatea şi în inactivitatea voii lui Dumnezeu, în Împărăţia Sa.

Deci procesul devenirii pînă la stadiul de bărbat continuă. Băiatul învaţă să plece, să muncească şi să se odihnească. Dar mai există o parte importantă a acestei tranziţii, adesea neglijată în cercurile creştine sau negată în cele seculare.

Băiatul învață să meargă la război

Una dintre falsele valori ale comuniştilor sovietici era pacea cîştigată cu orice preţ. Multă vreme, călătorind cu maşina în România, puteai citi pancarte care echivalau pacea cu dictatorul comunist Nicolae Ceauşescu. Inscripţia era: CEAUŞESCU - PACE.

El a păstrat într-adevăr pacea. Securitatea a terorizat ţara. Toţi se aflau sub supraveghere. Teroarea începea în armată, în care trebuiau să se înroleze toţi băieţii timp de doi ani. În acest timp, fiecare soldat era martorul unor acte violente împotriva celor care se opuneau lui Ceauşescu. Cineva mi-a spus: „Cînd eram în armată am fost obligat să asist la decapitarea unui om care era un oponent politic al lui Ceauşescu. I-am privit capul rostogolindu-se pînă la picioarele mele - de atunci nu mai sînt acelaşi".

Oamenii erau înfometaţi pînă ajungeau să fure pentru a supravieţui. Într-o zi, treceam cu maşina printr-o zonă agricolă împreună cu un prieten român. Cîmpurile acelea aparţineau uneia dintre uriaşele ferme agricole de stat. Era aproape întuneric. Ziua de muncă se sfîrşise. Prietenul m-a întrebat:

„Vezi oamenii aceia în lanul de porumb? Fură porumb. Ei l-au semănat şi l-au îngrijit, dar nu li se dă nimic din recoltă. Guvernul îl va vinde probabil în Rusia şi Ceauşescu va lua banii. Ei trebuie să fure, dacă nu, vor muri de foame în iarna asta."

„Dar guvernul nu ştie că ei fură? Sînt uşor de reperat în lan."

„Ba da. Dar nu se întreprinde nimic pînă cînd nu vor să compromită pe cineva."

„De exemplu?"

„De pildă, ei vor să afle dacă o anumită persoană vorbeşte împotriva lui Ceauşescu sau organizează un studiu biblic acasă. Îl vor lua pe vecinul persoanei respective la poliţie şi îi vor spune că ştiu că el a furat porumb. Apoi, îl vor ameninţa cu închisoarea, dacă nu le va da informaţii despre vecinul său ... despre tatăl, sau fratele, sau soţia, sau copiii săi. Fiecare a comis o ilegalitate pentru a supravieţui, aşa că oricine poate fi arestat în orice moment. Eu am o sobă acasă pentru care nu am acte. Iarna trecută Ceauşescu a oprit încălzirea. Aveam copilul mic care aproape îngheţa. Ne era frică să-i schimbăm scutecele din cauza frigului. Am făcut rost de o sobă pentru a-mi salva copilul dar riscam să fiu arestat oricînd din cauza ei."

Magazinele erau goale în România. Erau cozi la pîine, la carne, la benzină. Pîinea era raţionalizată. Carnea era raţionalizată la un pui pentru fiecare membru de familie pe lună. În acest timp, Ceauşescu îşi rotunjea conturile din băncile elveţiene cu valuta obţinută din vînzarea produselor româneşti pe pieţele externe.

Dar românii aveau pace.

În restaurantul hotelului am cerut odată o supă de pui. Era o supă limpede cu cîţiva tăieţei. Soţia mea a întrebat: "Unde e puiul?" Amestecînd puţin în supă l-am descoperit. Erau cîteva fragmente de labe de pui în fiecare castron.

Dar am mîncat în pace.

Tuturor le era teamă de poliţia secretă. Nimeni nu vorbea pe stradă. Nu e o exagerare! Străzile oraşului erau cufundate într-o tăcere fantomatică. Singurele zgomote pe care le puteai auzi în centrul oraşelor erau cele produse de tramvaie, de autobuze şi de puţinele autoturisme care treceau prin zonă. Oamenii nu vorbeau decît în şoaptă.

Dar aveau pace!

România în război

În sfîrşit, în decembrie 1989 românilor li s-a umplut paharul „păcii". Armata a refuzat să mai asculte ordinele lui Ceauşescu de a trage în cetăţeni. Au urmat cîteva săptămîni de război între armată şi securitatea dictatorului.

De Crăciun, în 1989, Nicolae Ceauşescu a fost împuşcat de un pluton de execuţie. Înaintea morţii, el a cerut celor ce urmau să-l execute să-i redea puterea, pentru a face să înceteze violenţa cauzată de ei şi pentru a restabili pacea.

Israelul declară război

Într-o zi, israeliţii s-au adunat la Ghilgal. Erau pe punctul de a declara război Canaanului. Moise murise. Iosua era noul conducător. Ei trecuseră rîul Iordan pe uscat. În pustie tăiaseră împrejur pe cei care nu fuseseră circumcişi (la timpul prescris în Lege). Apoi celebraseră Paştele. A doua zi au mîncat din roadele ţării Canaan. În acest moment mana (biscuiţii cu gust de miere cu care-i hrănise Dumnezeu în pustie) a încetat. De acum înainte urmau să se hrănească din roadele ţării promise. Dar era un pămînt ostil, cu cetăţi fortificate şi armate înspăimîntătoare.

Era timpul pentru război.

Nu era un război de apărare. Nimeni nu-i atacase pe israeliţi. Nimeni nu-i persecutase, nu năvălise asupra lor, nu le furase bunurile, nu le distrusese corturile, nu le violase femeile. Israel era pe punctul de a merge la război pentru un singur motiv: Dumnezeu le poruncise astfel.

Dumnezeu merge la război

Pentru a-L înţelege pe Dumnezeu, trebuie să înţelegem decizia Lui - în anumite momente, pentru anumite motive, în anumite locuri - de a declara război. Este extrem de important să înţelegem acest lucru pentru că există momente, motive şi locuri cînd un

băiat trebuie să declare, şi el, război pentru a deveni bărbat. Este simplist şi fals să afirmi că Dumnezeu vrea pace. Desigur, El doreşte pacea, dar nu o pace cu orice preţ. El este totodată şi un Dumnezeu al războiului.

Dumnezeu nu a poruncit numai lui Iosua să meargă la război, ci şi judecătorilor şi împăraţilor lui Israel.

Iehud a mers la război împotriva moabiţilor.

Debora şi Barac au mers la război împotriva canaaniţilor.

Iefta a mers la război împotriva amoniţilor.

Samson a mers la război împotriva filistenilor. La fel Saul şi David.

Toate aceste războaie au fost iniţiativele lui Dumnezeu. Erau planul lui Dumnezeu, porunca Lui.

Oamenii lui Dumnezeu merg la război

Au existat oameni ai lui Dumnezeu care au mers de asemenea la război din raţiuni divine.

Daniel a mers la război împotriva duşmanilor lui din Babilon.

Neemia a mers la război împotriva celor care încercau să oprească reclădirea Ierusalimului.

Ilie a mers la război împotriva profeţilor lui Baal.

Solomon a spus că este un timp pentru război (Eclesiastul 3:8; *vezi şi* Proverbe 20:18).

Dar mulţi spun: „Doar Dumnezeul Vechiului Testament era un Dumnezeu al războiului, nu şi Dumnezeul Noului Testament".

Oare ce Nou Testament au citit ei?

Isus a spus: „Să nu credeţi că am venit să aduc pacea pe pământ; n-am venit să aduc pacea, ci sabia. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mamă-sa şi pe noră de soacră-sa. Şi omul va avea de vrăjmaşi chiar pe cei din casa lui" (Matei 10:34-36).

De Crăciun, în oraşul meu este afişată o ilustraţie cu naşterea lui Isus, iar deasupra ei este scris cu litere uriaşe: „Pace pe pământ". De fiecare dată mi-aş dori să fixez peste această inscripţie un panou mare cu versetul din Matei 10:34. Pasajul pe care ei îl interpretează greşit este cel în care îngerii au anunţat „Pace pe pământ între oamenii plăcuţi Lui" (Luca 2:14), nu pace generală sau pace politică pe pământ pentru toţi.

La a doua venire a Sa, se spune despre Isus Hristos că: „El judecă şi Se luptă cu dreptate" (Apocalipsa 19:11). Dumnezeul Vechiului Testament nu este diferit de Dumnezeul Noului Testament. Dumnezeu este Dumnezeu în ambele Testamente şi El nu Se schimbă (Iacov 1:17). Autorul Epistolei către Evrei ne spune: „Isus Hristos este acelaşi ieri, şi azi şi în veci !" (Evrei 13:8).

Dumnezeu nu este diferit, nici nu S-a schimbat - dar ceea ce *face* El s-a schimbat. Dumnezeu încă merge la război şi ne cheamă să fim luptători. Astăzi diferă faptul că El Îşi zideşte Biserica, nu naţiunea Israel. Ţelul Său este personal şi spiritual, nu politic şi geografic. Apostolul Pavel a spus: „Căci noi n-avem de luptat împotriva cărnii şi sîngelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpînitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii care sînt în locurile cereşti" (Efeseni 6:12).

Şi acesta este cu adevărat un război. El este dus de luptători care declară război răului spiritual. În versetul următor, Pavel scrie: „De aceea, luaţi toată armătura lui Dumnezeu, ca să vă puteţi împotrivi în ziua cea rea şi să rămîneţi în picioare, după ce veţi fi biruit totul" (Efeseni 6:13).

În legătură cu războiul, se fac astăzi două mari greşeli. Una este de a urmări totdeauna pacea, de a nu lupta pentru nici o cauză. A doua este de a merge la război împotriva răului social şi politic. Aceeaşi greşeală s-a făcut în timpul cruciadelor. Eroarea constă în a crede că Biserica este Israelul şi că ea trebuie să cucerească teritorii fizice sau politice. Pavel spune că Israelul şi Biserica sînt diferite (Efeseni 3:3-9). Apostolul explică: „Măcar că trăim în firea pământească, totuşi nu ne luptăm călăuziţi de firea

pământească. Căci armele cu care ne luptăm noi nu sînt supuse firii pământeşti, ci sînt puternice, întărite de Dumnezeu ca să surpe întăriturile" (2 Corinteni 10:3-4).

Pe lîngă aceasta, războiul actual nu se desfăşoară „undeva acolo", ci „aici înăuntru". Principalul nostru război este îndreptat împotriva propriului păcat şi se pare că nu sîntem biruitori. Să luăm în considerare următorul sondaj Gallup, din 1989:

Cui se aplică mai bine următoarele trăsături, tinerilor de astăzi sau tinerilor de acum 20 de ani? Răspunsuri date de adulţi:

Trăsătura	Astăzi	Cu 20 de ani în urmă
Egoism	82%	5%
Materialism	79%	15%
Indiferenţă	73%	14%
Idealism	38%	49%
Patriotism	24%	65%[1]

Pavel spune: „Fiindcă, după omul dinlăuntru îmi place Legea lui Dumnezeu; dar văd în mădularele mele o altă lege, care se luptă împotriva legii primite de mintea mea, şi mă ţine rob legii păcatului, care este în mădularele mele" (Romani 7:22-23). Iacov adaugă: „De unde vin luptele şi certurile între voi? Nu vin oare din poftele voastre, care se luptă în mădularele voastre?" (Iacov 4:1).

Războiul de astăzi nu este îndreptat împotriva oamenilor răi, a ţărilor rele sau a politicilor rele. Războiul este împotriva Satanei, a demonilor şi împotriva propriului nostru păcat.

Totdeauna un luptător

Steve Farrar rezumă în următoarele cuvinte războiul actual:

> Domnilor, nu e o situaţie imaginară. Este realitate. Dacă eşti soţ/tată, atunci eşti într-un război. S-a declarat război familiei în general, familiei fiecăruia dintre noi. A

conduce o familie în haosul cultural american este ca şi cum ai conduce o mică patrulă prin teritoriu ocupat de inamic. Şi pierderile acestui război sînt tot atît de reale ca numele înscrise pe Memorialul războiului din Vietnam. Dacă ai vreo îndoială că un astfel de război se dezlănţuie azi în ţara noastră, atunci priveşte o clipă lista pierderilor:

- Una din două căsătorii sfîrşeşte prin divorţ.
- Vîrsta medie a divorţurilor este de 34 de ani la bărbaţi şi 30 de ani la femei.
- În 1960 un cămin din zece era susţinut de femei singure; în 1986 un cămin din şase era susţinut de femei singure.
- În noaptea aceasta o mulţime de adolescenţi vor practica prostituţia, pentru a-şi putea procura drogurile.
- Un milion de adolescente vor rămîne însărcinate în afara căsătoriei în acest an.
- Cinci sute dintre mii din aceste fete vor avorta copiii.
- Din totalul fetelor de 14 ani care trăiesc astăzi, 40 % vor fi însărcinate în jurul vîrstei de 19 ani.
- 60 % dintre adolescenţii care frecventează biserici sînt activi sexual.
- 60 % dintre liceenii americani au folosit droguri.
- La fiecare 80 secunde un adolescent american are o tentativă de suicid.[2]

Pentru a deveni bărbat un băiat trebuie să înveţe să fie luptător. Bărbatul este totdeauna un luptător, dar nu este totdeauna în război. Aici, pe pămînt, războiul nu dispare niciodată, dar nici nu se menţine constant. Războiul spiritual este o permanenţă, dar ne putem odihni în Dumnezeu în mijlocul acestui război.

Pacea care onorează pe Dumnezeu este totdeauna de preferat. Iosua a sărbătorit cînd ţara s-a odihnit de război (Iosua 11:23). Isus a spus: „Ferice de cei împăciuitori" (Matei 5:9). Pavel i-a spus lui Timotei: „ca să putem duce astfel o viaţă paşnică şi liniştită, cu

toată evlavia şi toată cinstea" (1 Timotei 2:2). Pacea este roada Duhului Sfînt (Galateni 5:22).

Dar pacea lui Dumnezeu nu este o pace politică sau naţională, ci o odihnă a sufletului (Evrei 3 şi 4), adusă de Hristos Însuşi, care trăieşte în noi. Pacea lui Hristos nu este ca cea a lumii, ci una în care luptătorul se poate odihni, chiar atunci cînd se află în război (Ioan 14:27).

A te odihni în afara perioadei de război este un dar preţios, dar nu totdeauna posibil, nici de preferat. Sînt momente cînd a merge la război coincide cu a-L sluji pe Dumnezeu. Un bărbat trebuie să fie echipat de luptă, pentru că din cînd în cînd vor apărea motive pentru a merge la război.

Un bărbat care este totdeauna în război este un mercenar al războiului, un aducător de necazuri. Un bărbat care nu merge niciodată la război face compromis cu păcatul. De asemenea, el îşi distruge masculinitatea. Dalbey spune: „Dacă spiritul de luptător este într-adevăr intrinsec masculinităţii, atunci efortul de eliminare a imaginii de luptător distruge lăuntric masculinitatea".[3]

Un luptător stabileşte şi apără graniţe

Dacă un băiat al lui Dumnezeu hotărăşte să devină bărbat al lui Dumnezeu, el trebuie să-şi părăsească părinţii şi să-şi ia în stăpînire propriile valori. Trebuie să se uite în Biblie şi să decidă care sînt standardele lui Dumnezeu, apoi să aplice aceste standarde absolute la condiţiile specifice propriei culturi.

Unele aspecte sînt identice în toate culturile. Recent mi-am confecţionat o plăcuţă pe care este scris fragmentul din 1 Corinteni 6:9-10. „Nu ştiţi că cei nedrepţi nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu? Nu vă înşelaţi în privinţa aceasta: nici curvarii, nici închinătorii la idoli, nici preacurvarii, nici malahii, nici sodomiţii, nici hoţii, nici cei lacomi, nici beţivii, nici defăimătorii, nici hrăpăreţii nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu." Soţia mea a tipărit acest text pe o hîrtie specială care imită pergamentul din vechime. Am înmînat aceste pergamente bărbaţilor pe care i-am

întîlnit, aceasta pentru că astăzi majoritatea oamenilor neagă sau pun la îndoială că Biblia ar preciza aceste lucruri.

Cineva a citit textul şi mi-a spus: „Nu vreau să-l iau !"

I-am replicat: „Ce vrei să spui? Este un dar. Trebuie să-l iei!"

„Nu, nu a răspuns el. Ia-l de aici. Nu vreau să-l văd."

În cartea lor, Howe şi Strauss dau următoarele date statistice despre generaţia actuală - cea de a 13-a în istoria Statelor Unite:

> Dintre toate generaţiile de copii din istoria Statelor Unite, cea de a 13-a este caracterizată de: copilul unic, familia mai mică, casa mai goală după şcoală şi părinţii mai frecvent divorţaţi. Trei din cinci copii ai generaţiei actuale nu au fraţi sau au doar un frate. În cadrul acestei generaţii, proporţia de copii care trăiesc cu numai unul dintre părinţi a crescut la jumătate şi proporţia mamelor de copii preşcolari care lucrează s-a dublat. Mai puţin de jumătate dintre copii generaţiei actuale ajung la 16 ani în cămine cu părinţi naturali aflaţi la prima căsătorie. Unul din cinci are fraţi vitregi. Dacă proliferarea rudeniilor „pe jumătate" a fost o încercare grea pentru industria felicitărilor, pentru copii efectul a fost devastator.[4]

Dar aplicarea Cuvîntului este mai dificilă în alte domenii. Biblia nu spune nimic despre avortul la cerere, droguri halucinogene, reviste, filme, concerte rock, televiziune sau radio. Aşa că un bărbat trebuie să decidă. El va trebui să traseze o linie pe care să fie în măsură s-o apere. Apoi va putea să prezinte acel standard moral unei femei. Aceasta va hotărî dacă vrea să se ataşeze de valorile respective în calitate de soţie a lui. Mai tîrziu el îşi poate învăţa copiii şi familia extinsă despre aceste standarde.

Locul în care trasăm linia este crucial. Dacă graniţa noastră demarchează un teritoriu prea cuprinzător, atunci vom face un compromis cu lumea, permiţînd păcatului să intre în tabără. Dacă teritoriul demarcat este prea strîmt, vom deveni legalişti, ne vom constrînge nevestele şi ne vom exaspera copiii.

BĂRBATUL STABILEŞTE GRANIŢE MORALE

EL MERGE LA RĂZBOI CÎND GRANIŢELE SÎNT ÎNCĂLCATE

Acestea sînt cîteva dintre graniţele pe care le-am stabilit şi pe care le-am transmis fiicelor mele.

Mulţi dintre noi cunoaştem părinţi care le permit copiilor lor să facă lucruri interzise în mod clar în Biblie, interzicînd în acelaşi timp lucruri care nu sînt menţionate în Scriptură. De exemplu, cunosc un tată care a insistat ca fiii săi să se alăture grupului de tineret din biserică (nemenţionat în Biblie), dar nu a spus nimic atunci cînd fiica lui s-a măritat cu un necredincios (clar interzis în 2 Corinteni 6:14).

Alţii trasează limite atît de strîmte, încît sfîrşesc prin a interzice lucruri pentru care nu pot lupta. Îmi amintesc de un bărbat care se lăuda: „Copiii mei nu se uită la filme." I-am replicat: „Vrei să-ţi spun *unde* se duc ei la film?" Copiii mei îi cunoşteau şi ştiau unde mergeau ei să vadă filme.

Într-o zi eram la magazin şi am auzit pe un tată tînăr certînd un băieţel pe culoarul din apropiere. El îi spunea: „Nu vei mai primi jucării pentru că strici totul!" Copilul întinsese mîna, iar cînd tatăl său l-a împins în faţă, mîna lui a atins o jucărie strălucitoare care s-a rostogolit şi a căzut. Tatăl mergea mai departe continuînd

să ţipe la copil. M-am apropiat suficient de mult pentru a fi auzit şi am spus: „De ce să nu-l împuşcăm, evident că nu e bun de nimic!"

Important este să interzici numai ceea ce eşti în măsură să aperi. Amintiţi-vă că fariseii aveau mii de legi. Majoritatea guvernelor au zeci şi sute de mii şi milioane de legi. Adeseori o problemă este considerată soluţionată prin adăugarea altei legi. Dumnezeu a condus Israelul cu 613 legi (603 legi şi ordonanţe şi 10 porunci). Dacă adăugăm mereu legi, curînd vom avea inflaţie legislativă. Şi toate legile îşi vor pierde valoarea. În realitate, majoritatea legilor lui Dumnezeu sînt clare, rămînînd un număr mic de domenii în care trebuie să stabileşti limite şi legi pentru familia ta - în special, dacă vrei să-ţi creşti copiii în cunoaşterea Bibliei şi în teama de Dumnezeu.

Cinci reguli pentru război

Odată stabilite valorile pentru care vom lupta, trebuie să declarăm război cînd graniţa este încălcată. Majoritatea războaielor noastre vor fi duse (cu siguranţă ar trebui să fie) împotriva tendinţei proprii înspre păcat. Dacă războiul este necesar, cum vom lupta? Iată cîteva idei care pot fi luate din cucerirea Canaanului de către Iosua.

#1:Războiul trebuie să fie al lui Dumnezeu

Dumnezeu a spus lui Iosua: „Robul Meu Moise a murit: acum, scoală-te, treci Iordanul acesta, tu şi tot poporul acesta, şi intraţi în ţara pe care o dau copiilor lui Israel. Orice loc pe care-l va călca talpa piciorului vostru vi-l dau, cum am spus lui Moise" (Iosua 1:2-3). Acest război era drept pentru că era ideea lui Dumnezeu. Nu fusese ideea lui Moise sau ţelul lui Iosua sau aspiraţia copiilor lui Israel. Dumnezeu a avut totdeauna două mari probleme cu noi. Prima constă în aceea că vrem să urmăm totdeauna propriile noastre interese. Cînd mergem la război sîntem motivaţi dorinţele noastre, iar motivaţia noastră nu are nimic în comun cu ceea ce face Dumnezeu. A doua este aceea că ignorăm motivul pentru care Dumnezeu merge la război. Ca urmare, Dumnezeu rămîne cu

puţini soldaţi sau cu nici unul. El a spus lui Israel: „Caut printre ei un om care să înalţe un zid, şi să stea în mijlocul spărturii înaintea Mea pentru ţară, ca să n-o nimicesc; dar nu găsesc nici unul !" (Ezechiel 22:30). Dumnezeu nu a găsit nici un om care să dorească să facă ceea ce făcea El.

Pe de altă parte, sîntem nerăbdători să inventăm propriile noastre motive pentru a declanşa războiul. Între 1618 şi 1648, în Europa a avut loc Războiul de 30 de ani. În urma Reformei, Germania şi alte zone izolate au devenit puternic protestante. Contrareforma catolică a cîştigat considerabil în tărie în anii dinainte de 1600, datorită înoirilor aduse de iezuiţi şi de Conciliul din Trent. Cînd Ferdinand al II-lea, educat de iezuiţi, a devenit rege al Boemiei, s-a atins un apogeu. Violenţa îndreptată împotriva protestanţilor a început în 1618. Nobilii boemieni de religie calvinistă (protestantă) au apelat la rege pentru protecţie, dar, neobţinînd-o, s-au revoltat. Nobilii l-au declarat detronat pe regele Ferdinand al II-lea şi au proclamat ca rege pe guvernatorul calvinist al provinciei germane Palatinate. Aceasta a determinat intrarea în război a luteranilor germani. S-au mai implicat şi danezii, suedezii şi francezii. În provincia germană Westphalia a fost încheiată pacea, în 1648. Războiul a lăsat Germania devastată - cultural, economic şi fizic. A fost o pierdere pentru ambele părţi. De fapt, acordul din 1648 a aşezat din nou situaţia la loc aşa cum fusese înainte de a se fi declanşat conflictul.

Deci, protestanţii şi catolicii s-au omorît unii pe alţii timp de 30 de ani în numele lui Dumnezeu. Dar nimeni nu l-a întrebat pe Dumnezeu. Nicăieri în Biblie nu este sugerat un asemenea război. Dumnezeu nu a spus niciodată protestanţilor sau catolicilor să se lupte între ei pentru teritorii sau pentru conducerea ţărilor. El a spus: „Mergeţi şi faceţi ucenici din toate neamurile", şi nu: „Mergeţi şi omorîţi-vă unii pe alţii, ca să putem stăpîni tot teritoriul". Dar protestanţii şi catolicii nu aveau timp să ia în considerare facerea de ucenici, fiind prea ocupaţi să se lupte între ei pentru controlul teritorial.

#2:În război trebuie să lupţi cu suficient curaj pentru a distruge complet duşmanul.

Ceva lipseşte în majoritatea definiţiilor care se dau astăzi masculinităţii. Profesorul Patrick Arnold, preot iezuit, surprinde bine acest lucru: «Noul creştinism neutru începe să producă o generaţie de bărbaţi fără vigoare şi fără spiritul luptei, fiinţe firave, crescute artificial, ofilite, a căror principală achiziţie morală este de „a fi drăguţi" ».[5]

Istoria războiului dus de Iosua împotriva canaaniţilor este diferită. Citim: „Iosua a bătut astfel toată ţara, muntele, partea de miazăzi, cîmpia şi costişele, şi a bătut pe toţi împăraţii; n-a lăsat să scape nimeni, şi a nimicit cu desăvîrşire tot ce avea suflare, cum poruncise Domnul, Dumnezeul lui Israel" (Iosua 10:40; *vezi şi* Iosua 10:29-40).

Unul dintre cei mai mari învăţători ai Bibliei este Walt Henrichsen. Cu ani în urmă l-am auzit adresîndu-se unui grup entuziast de voluntari pentru tabere creştine - cu toţii studenţi foarte tineri. El le-a spus: „Peste 20 de ani majoritatea nu veţi mai fi aici - din cauză că iubiţi prea mult păcatul". Recent, el a comentat cu tristeţe că majoritatea ucenicilor săi actuali nu vor reuşi să devină bărbaţi maturi ai lui Dumnezeu. Cînd a fost întrebat: „De ce?", a replicat: „Prea mult bagaj. Pur şi simplu cară prea mult bagaj".

Una dintre erorile esenţiale pe care le comitem cînd plecăm la război împotriva păcatelor din vieţile noastre este că nu le distrugem cu desăvîrşire. Vrem să mai lăsăm supravieţuitori. Vrem să păstrăm suficiente buzunare de păcate, ca să ne jucăm cu ele - numai puţin! Curînd aceste buzunare de păcate cresc, devenind mari bagaje care ne acoperă şi ne înconvoaie. Uneori sîntem atît de încărcaţi de bagaje păcătoase, încît nu ne mai putem descurca printre ele.

Dumnezeu iartă păcatul cînd ne pocăim şi-l mărturisim (1 Ioan 1:9). Dar păcatul nu dispare complet şi consecinţele lui rămîn. Dumnezeu şterge tabla păcatelor noastre ca poziţie înaintea Lui, astfel încît atunci cînd Îl primim pe El, primim ca destinaţie cerul

(2 Corinteni 5:19-21). Aceasta nu înseamnă că putem evita dezastrul pe care l-am creat aici pe pământ.

Astăzi sînt adesea întrebat: „Dar unde sînt harul, mila şi iertarea?". Cei care mă întreabă gîndesc astfel: „Dacă am sărit de la etajul 6, cum aş putea să evit căderea? După ce am divorţat de soţia mea, după ce am trăit în adulter, după ce am devenit alcoolic sau dependent de droguri, după ce am intrat în datorii pînă peste cap, ce pot să fac?". Răspunsul este: „Cazi ! Nu poţi sări fără să cazi. După ce te vei lovi de asfalt, vei vedea ce rămîne şi vei începe de acolo".

Dumnezeu este plin de har şi de milă şi va ierta pe cei care se pocăiesc. Dar iertarea depinde de pocăinţă. Nu ne putem justifica acţiunile dintr-o suflare şi în momentul imediat următor să vorbim despre iertare şi milă. Dacă mărturisim, Dumnezeu va ierta, dar aceasta nu va şterge dezastrul pe care păcatul nostru l-a produs. Aproape orice păcat creează suferinţă şi, de obicei, suferinţa nu se limitează la cel care a păcătuit.

Cînd mergem la război contra păcatului, trebuie să ne asigurăm că sîntem suficient de puternici pentru a lupta cu el. Cînd sîntem puternici, atît cît este posibil să fim, trebuie să-l distrugem pînă cînd este anihilat complet, cu desăvîrşire. Băieţii tratează cu uşurinţă păcatul, sperînd să-i evite consecinţele. Bărbaţii însă iau păcatul în serios şi merg la război împotriva lui, străduindu-se să-l distrugă complet.

#3:Războiul trebuie cîştigat fără a încheia pacturi sau tratate, fără a face compromisuri.

Aceasta a fost cea mai mare greşeală a lui Iosua. Citim: „Bărbaţii lui Israel au luat din merindele lor şi n-au întrebat pe Domnul. Iosua a făcut pace cu ei şi a încheiat un legămînt prin care trebuia să-i lase cu viaţă, şi căpeteniile adunării le-au jurat lucrul acesta" (Iosua 9:14-15). Deşi a distrus complet duşmanii pe care i-a învins, el a încheiat un pact cu cîţiva dintre ei. De fapt, a fost înşelat să încheie acest pact, totuşi nu a dat înapoi şi nu l-a retractat. Iosua a îngăduit acelor duşmani să rămînă în ţară. După cum citim în Judecători 3:1-2, Dumnezeu a folosit aceşti duşmani

pentru a întări generaţia următoare. Dumnezeu face adeseori astfel. El foloseşte chiar eşecurile noastre pentru a-i întări pe alţii. Dar pe Iosua, neascultarea l-a costat greu.

Mai este o problemă cu care ne vom confrunta în privinţa păcatului în vieţile noastre. Toţi avem păcate împotriva cărora nu declarăm niciodată război. Perversiuni, pofte, uri, invidii - păcate cu care încheiem pacturi în loc să ne războim cu ele. Şi aceasta nu pentru că am fi prea slabi, căci am putea să ne antrenăm pentru a deveni suficient de puternici pentru război. De fapt, noi încheiem un pact cu noi înşine, angajîndu-ne să nu luptăm cu acele păcate. Astfel, ele rămîn cu noi. Rămîn în teritoriul nostru, bîntuindu-ne şi împiedicîndu-ne să ajungem la ceea ce are Dumnezeu mai bun pentru noi.

Luther nu a făcut nici un compromis

Reforma a fost posibilă şi pentru că majoritatea conducătorilor ei nu au făcut compromisuri şi n-au încheiat pacturi ori tratate. Este adevărat, aceasta i-a făcut să se lupte deseori unul cu altul, dar faptul că nu au acceptat compromisul le-a permis să cîştige adevărurile ascunse timp de secole de o biserică medievală adeptă a compromisului.

Să ne uităm, de exemplu, la Martin Luther. În 1517, la vîrsta de 34 de ani, Luther, dorind să pună în discuţie practica indulgenţelor, a agăţat cele 95 de teze ale sale pe uşa bisericii din Wittenberg. Nimeni nu s-a arătat la dezbatere. Dar presele de tipărit şi-au început misiunea şi punctele de vedere ale lui Luther erau răspîndite în întreaga Europă în numai cîteva săptămîni. În luna decembrie a acelui an, arhiepiscopul s-a plîns la Roma în privinţa lui. În 1519, în discuţia cu John Eck, la Leipzig, Luther a negat supremaţia papei şi infailibilitatea conciliilor bisericeşti. El a ars bula papală care-l ameninţa cu excomunicarea şi a sfîrşit prin a fi excomunicat de către papă în 1520 şi scos în afara legii de împăratul Carol al V-lea, în 1521. În luna aprilie a aceluiaşi an, în care Luther refuzase să retracteze înaintea Dietei din Worms, a fost răpit şi dus la castelul Wartburg pentru propria lui siguranţă, sub

protecţia lui Frederic de Saxonia. În timpul celor 11 luni cît a stat acolo, el a tradus Noul Testament în germană.

Patru ani mai tîrziu (în 1525, la vîrsta de 42 de ani), el s-a căsătorit cu Katherine von Bora, o fostă călugăriţă, o femeie harnică şi pricepută. Ea i-a născut 6 copii (unul a murit de mic şi altul la 13 ani, ambele fetiţe). În plus, ei au crescut şi cîţiva orfani.

În 1529, la Dieta din Speyer, Carol al V-lea a încercat să-l oprească prin forţă pe Luther, dar prinţii germani s-au ridicat în semn de protest. Unii spun că termenul *protestant* vine de la acest protest. În confruntarea cu Erasmus, Luther a susţinut că mîntuirea se află în întregime în mîinile lui Dumnezeu. Opunîndu-se lui Zwingli, Luther a negat valoarea de amintire a Euharistiei.

Lui Luther îi plăcea berea şi vinul, dar nu a fost niciodată văzut beat. Îi plăcea sexul, dar nu i-a fost niciodată infidel lui Katherine. Folosea deseori un limbaj aspru, dar predica plin de teamă de Dumnezeu. A susţinut peste patru mii de predici (din care două mii trei sute încă supravieţuiesc), a scris cărţi, pamflete şi cîntece. Şi-a publicat manuscrisul dezbaterilor sale şi Biblia în limba germană în 1534. Şi dacă credem că a ajuns maleabil şi a acceptat compromisul la bătrîneţe, să ne amintim că titlul ultimului său pamflet era: *Împotriva papalităţii de la Roma, instituţie a diavolului.*

#4:Războiul trebuie dus împreună cu alţi luptători destoinici.
Stu Weber ne dă un exemplu fascinant:

> Alexandru cel Mare a fost „mare", cred, pentru că la un moment dat a stăpînit cea mai întinsă parte a zonei locuite a planetei. Arma lui secretă a fost „falanga macedoneană", o formaţiune militară, nu foarte numeroasă, care primise o instrucţiune precisă: „Nu mergi la bătălie fără omul de lîngă tine". Falanga macedoneană era o formaţiune care permitea ca flancul slab al fiecărui om să fie protejat de camaradul său. Purtînd scutul în mîna stîngă şi sabia în dreapta, un soldat care-şi croia drum cu spada îşi expunea partea dreaptă a corpului, care devenea astfel vulnerabilă

la loviturile de sabie sau de lance ale vrăjmaşului. În formaţia macedoneană luptătorul avea un om de încredere care-i păzea partea mai expusă.[6]

Nu pleca niciodată singur la luptă. Una dintre cele mai mari binecuvîntări este că am un mic grup de creştini dedicaţi, pe care-i pot suna în legătură cu orice problemă, la orice oră. În timpul unor bătălii grele din viaţa mea i-am căutat zilnic pe cîţiva dintre aceştia. Dacă într-o zi nu sunam, mă căutau ei. Primele lor cuvinte erau: „Cum merge bătălia?".

Acelaşi lucru este valabil şi pentru războaiele pe care le duce familia ta. Îmi amintesc că odată, una dintre fiicele mele avea un conflict serios cu una dintre colegele ei din echipa de fotbal. Conflictul a scăpat de sub control. Antrenorul era incapabil să intervină şi nu ştiam nici eu ce să fac. Am sunat pe unul dintre aceşti „războinici destoinici", un prieten al meu care locuia în alt oraş. Este un om foarte înţelept, fost antrenor la un liceu, unul dintre cei mai buni antrenori pe care-i cunosc. Înainte de a reveni acasă în ziua aceea, el o sunase deja pe fiica mea. Au discutat o jumătate de oră. Împreună au stabilit un plan care, în final, a fost eficace.

Am descoperit că fetele mele capătă un plus de încredere ştiind că, atunci cînd eu merg la război, nu sînt singur. Astfel, ele simt că, la rîndul lor, nu vor merge singure la bătălie.

Iosua a spus rubeniţilor şi gadiţilor: „dar voi, toţi *bărbaţii voinici*, să treceţi înarmaţi înaintea fraţilor voştri şi să-i ajutaţi" (Iosua 1:14; sublinierea adăugată).

Iosua a fost prima dată învins la Ai, din cauza păcatului poporului Israel. După îndepărtarea păcatului, Dumnezeu i-a spus: „Ia cu tine pe toţi oamenii de război, scoală-te, suie-te împotriva cetăţii Ai". Apoi citim: „Iosua s-a sculat cu toţi oamenii de război ca să se suie împotriva cetăţii Ai. A ales treizeci de mii de *bărbaţi viteji*" (Iosua 8:1,3; subliniera adăugată).

David a fost cel mai mare împărat al lui Israel. Dumnezeu a numit *un om după inima Sa* (Faptele Apostolilor 13:22). Dumnezeu l-a ales pe David şi i-a dat tronul. Dar David a trebuit să lupte

pentru el. A trebuit să evite a fi ucis de Saul în timpul războiului cu filistenii. Viaţa noastră spirituală este asemănătoare. Dumnezeu ne-o dă, dar noi trebuie să luptăm pentru ea. El ne asigură de biruinţa finală în cer, dar aici, pe pământ, trebuie să mergem la război împotriva păcatului nostru.

David nu a plecat la bătălie singur sau înconjurat de un grup de băieţi neştiutori. El a fost însoţit de „viteji". Remarcaţi ce se afirmă despre cîţiva dintre aceşti bărbaţi:

„Iată căpeteniile vitejilor care erau în slujba lui David şi care l-au ajutat împreună cu tot Israelul să-şi întărească stăpînirea, ca să-l pună împărat, după cuvîntul Domnului cu privire la Israel" (1Cronici 11:10).

„Iaşobeam[...] şi-a învîrtit suliţa peste trei sute de oameni, pe care i-a omorît dintr-o singură dată" (v. 11).

„Eleazar [...] era cu David la Pas-Damin [...] S-au aşezat în mijlocul ogorului, l-au ocrotit şi au bătut pe filisteni. Şi Domnul a dat o mare izbăvire" (v. 12-14).

„Abişai [...] şi-a învîrtit suliţa peste trei sute de oameni şi i-a omorît" (v. 20).

„Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui om din Cabţeel, om de preţ şi vestit prin isprăvile lui. El a ucis cei doi lei ai Moabului. S-a pogorît în mijlocul unei gropi pentru apă, unde a ucis un leu, într-o zi cînd căzuse zăpada" (v. 22). „ El a ucis pe un egiptean care avea o statură de 5 coţi [2,30 m]" (v. 23).

„Erau arcaşi cu mîna dreaptă şi cu mîna stîngă, aruncau pietre, iar cu arcul trăgeau săgeţi" (1 Cronici 12:2).

„Aceştia erau fiii lui Gad [...] unul singur, cel mai mic, putea să se lupte cu o sută de oameni, şi cel mai mare cu o mie" (1 Cronici 12:14).

Ei, ce părere aveţi despre acest Benaia? El a omorît un leu într-o groapă, într-o zi cu zăpadă. Acesta este camaradul pe care l-aş dori lîngă mine, dacă nu chiar în faţa mea, cînd merg la bătălie! În plan spiritual avem nevoie de oameni spirituali puternici, de oameni spirituali viteji, de luptători spirituali care au dovedit că

sînt în stare să învingă păcatul. Aceştia sînt bărbaţi care au fost în stare să-şi păstreze căsnicia, să crească fii evlavioşi, să nu fi comis adulter, să fie cinstiţi în afaceri. Cu alte cuvinte, oameni care pot învinge cu succes filistenii de azi.

#5:Războiul trebuie să aibă un sfîrşit

Cînd cucerirea Canaanului de către Iosua a luat sfîrşit, citim: „Iosua a pus stăpînire deci pe toată ţara, potrivit cu tot ce spusese Domnul. Şi Iosua a dat o moştenire lui Israel, fiecăruia i-a dat partea lui, după seminţiile lor. Apoi ţara s-a odihnit de război" (Iosua 11:23).

Neemia şi poporul au terminat zidurile Ierusalimului în mijlocul atacurilor, al calomniilor şi al trădării. Ei au trebuit să lupte pentru a reuşi să-l termine. După ce construcţia zidului a luat sfîrşit, citim: „Cînd au auzit toţi vrăjmaşii noştri, s-au temut toate popoarele dimprejurul nostru: s-au smerit foarte mult, şi au cunoscut că lucrarea se făcuse prin voia Dumnezeului nostru" (Neemia 6:16).

Isus Şi-a trimis ucenicii la luptă. Ei au primit o misiune şi o însărcinare specifică (Luca 9:1-9). După ce şi-au îndeplinit misiunea, citim: «Apostolii s-au adunat la Isus şi I-au spus tot ce făcuseră şi tot ce învăţaseră pe oameni. Isus le-a zis: „Veniţi singuri la o parte, într-un loc pustiu şi odihniţi-vă puţin"» (Marcu 6:30-31; *vezi şi* Luca 9:10).

Războiul spiritual este constant. Satana nu va renunţa pînă cînd nu va fi înfrînt definitiv de Hristos. Carnea noastră va continua să ne ispitească, iar sistemul lumii aflat sub influenţa Satanei va continua să ne furnizeze ocaziile de a păcătui. Dar fiecare bătălie, fiecare conflict în parte trebuie să aibă un sfîrşit.

Chiar războaiele din istorie, care au durat prea mult, au degenerat într-o uriaşă imoralitate care nu mai avea nimic de-a face cu scopul iniţial al războiului. Exemplele abundă: Vietnam, Iugoslavia, cruciadele, Războiul de 30 de ani menţionat anterior. Pe de altă parte, cînd George Bush l-a atacat pe Saddam Hussein cu scopul de a-l scoate din Kuweit, ţelul era clar. Victoria a fost

deplină. Dezastrul a fost înlăturat şi războiul a fost urmat de odihnă. Aceasta nu înseamnă că au fost clarificate toate problemele cu Saddam. Dar un punct fusese clarificat. Războaiele lungi nu sînt niciodată o idee prea bună.

Nu este cea mai bună soluţie să mergi la luptă împotriva alcoolismului, abuzului de droguri, avortului, adulterului, pornografiei, homosexualităţii, problemelor căsniciei, etc. De ce? Pentru că victoria este imposibilă, de vreme ce aceste războaie nu se vor sfîrşi niciodată. Evanghelicii s-au luptat cu toate acestea timp de zeci de ani în America, dar se pare că ele au crescut mai mult ca niciodată.

Ce facem, deci - abandonăm? Nu ! Dar trebuie să ne alegem mai precis războaiele şi să ne definim mai bine bătăliile, pentru ca aceste războaie să aibă finalitate.

Ar trebui să mergem la război

împotriva:	nu împotriva:
- înclinaţiei de a fi un alcoolic	- alcoolismului
- unei relaţii adulterine	- adulterului
- tendinţei de a fi mînios	- mîniei
- obiceiului de a bîrfi	- bîrfei
- a orice răneşte căsătoria mea	- problemelor căsătoriei
- a orice distruge relaţia cu un copil / părinte	- problemelor copilului / părintelui

Aceasta înseamnă, de exemplu, că nu este înţelept să mergi la război împotriva avortului (unul dintre cele mai mari rele ale zilelor noastre, după opinia mea). Ţelul de a elimina pe cale politică avortul nu este un bun motiv de război, pentru că acest

război nu va avea sfîrşit, şi cînd războiul nu are sfîrşit, degenerează în nenumărate alte tragedii.

Pe de altă parte, să presupunem că prietenul sau vecinul meu are o fată necăsătorită care e însărcinată. Pot lupta pentru a salva viaţa acelui copil nenăscut. Pot fi un adevărat prieten. Pot ajuta familia să evalueze dacă fiica lor poate îngriji un copil. Dacă nu este posibil, atunci îi pot ajuta cu procedurile de adopţie. Le-aş putea spune despre valoarea vieţii umane, arătîndu-le statistici despre efectul psihologic al avortului asupra mamelor, cît şi despre modul în care este afectat fizic copilul în cursul avortului. Chiar un copil conceput ca urmare a unui viol poate fi dorit.

Concluziile cu privire la război:

(1) Trebuie să fie războiul lui Dumnezeu

(2) Să permită victoria totală

(3) Nu are nevoie de compromis

(4) Trebuie asistat de alţi creştini maturi

(5) Ajunge la un sfîrşit

Un băiat care-şi doreşte să devină bărbat trebuie să înceapă cu procesul despărţirii de părinţi. Trebuie să înveţe perspectiva lui Dumnezeu asupra muncii, a odihnei şi a luptei. Dar mai este un aspect important pe care trebuie să-l înveţe pentru a deveni un bărbat al lui Dumnezeu.

Bălatul învață să fie preot

Toma nu era un băiat simpatic. Nu era iubit de colegi, de fraţii sau de părinţii săi. Era un copil greoi, neîndemînatic şi tăcut. Provenea dintr-o familie bogată, influentă, dar cu toate acestea nu părea prea interesat de bani, ceea ce îi irita şi mai mult pe ai săi.

Cînd avea 14 ani, Toma a fost trimis la o şcoală particulară. Acolo, sub influenţa unuia dintre profesorii săi, Toma şi-a dedicat viaţa lui Hristos. Pentru că era gras şi greoi, ceilalţi copii nu-l respectau. Dar, într-o zi, Toma a fost obligat să ia atitudine cu privire la existenţa lui Dumnezeu. Dintr-o dată a devenit clar pentru toţi că din punct de vedere mental Toma nu era de fel neîndemînatic. Argumentele sale extrem de inteligente i-au uimit pe profesori şi au lăsat fără replică pe ceilalţi elevi. Toma a descoperit că se putea exprima şi în scris cu aceeaşi uşurinţă. Folosirea raţiunii sănătoase şi interesul său pentru Biblie l-au transformat într-o persoană deopotrivă controversată şi respectată. Dar convertirea şi dedicarea sa faţă de Isus Hristos au iritat şi stînjenit pe cei din familia sa.

Cînd Toma a devenit un tînăr bărbat, ai săi se aşteptau ca el să continue afacerea familiei, bucurîndu-se de avantajele averii lor. Fraţii săi, mondeni, şi-au imaginat că singura lui problemă era lipsa de contact cu lumea.

Ei şi-au făcut un plan.

Într-o noapte au pătruns în şcoală şi l-au răpit. Timp de un an l-au obligat să trăiască în lux. L-au ţinut prizonier şi i-au oferit tot ceea ce se putea cumpăra cu ajutorul banilor. Fraţii săi au dorit să-l

lanseze în afaceri sau în politică - au făcut orice pentru a-l împiedica să se dedice lui Dumnezeu şi Bibliei. Ca ultimă încercare i-au adus o frumoasă prostituată, dar Toma a refuzat să aibă relaţii cu ea. Răspunsul său a fost asemănător cu cel dat de Iosif nevestei lui Potifar. „Cum aş putea să fac eu un rău atît de mare şi să păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu?" (Geneza 39:9).

Fraţilor săi le-a fost de ajuns. Ce altceva mai puteau face? Toma întorsese spatele banilor, puterii şi femeilor. După un an şi trei luni, frustraţi şi iritaţi, ei au renunţat şi Toma s-a întors la universitate.

Toma d'Aquino a devenit unul dintre cei mai mari teologi din istoria creştinismului. Scrierile sale sînt cuprinse în optusprezece volume groase. El a scris şi a predicat despre adevărul Cuvîntului lui Dumnezeu. Scrierile sale cuprind comentarii asupra majorităţii cărţilor Bibliei. În 1274 Toma d'Aquino a murit în vîrsta de 49 de ani.

De la băiat la preot

Toma d'Aquino a devenit bărbat. El şi-a părăsit căminul părintesc, a învăţat să muncească, să se odihnească şi să lupte împotriva păcatului - chiar dacă-i fusese oferit de propria familie. În plus, el a avut o întîlnire cu Dumnezeu. După ce şi-a părăsit familia pentru a merge în Universitatea din Napoli, L-a găsit pe Dumnezeu în logica Bibliei. A hotărît să stea departe de părinţii săi (care-l voiau în lumea lor de putere şi bani) şi de dispreţul colegilor săi (care l-au poreclit „Boul cel prost"). El şi-a dedicat viaţa lui Isus Hristos.

Toma d'Aquino a devenit preot. Dar preoţia sa nu a însemnat o simplă alăturare la cler sau ocuparea unei poziţii oficiale în ierarhia bisericii. De fapt, fraţii săi s-au oferit să-i cumpere postul de arhiepiscop de Napoli. Aceasta demonstrează cît de disperaţi erau şi cît de mulţi bani aveau. Erau în stare să facă un compromis pentru a-i asigura o poziţie religioasă importantă. Astfel, Toma putea deveni bogat, puternic, nu mai era stînjenitor pentru familie

şi, în acelaşi timp, putea să se ocupe în continuare de predicile din Biblie. Dar, luptător adevărat, Toma nu a acceptat compromisul şi nu a încheiat pact cu duşmanul. El a refuzat să facă parte din cler, în schimb a devenit cu adevărat un preot.

Deci, ce este un preot? Cred că un preot adevărat este cineva care (1) decide să-L primească pe Isus Hristos ca Dumnezeu şi Mîntuitor personal; (2) se alătură lucrării lui Dumnezeu, folosind orice slujbă sau activitate în care este implicat pentru înaintarea Împărăţiei lui Dumnezeu; (3) se oferă pe sine şi ceea ce are ca o jertfă adusă lui Dumnezeu. Dacă băiatul Îl primeşte pe Hristos, slujeşte pe Hristos şi sacrifică pentru Hristos, atunci devine preot.

Un preot are o întîlnire cu Dumnezeu

Rădăcina cuvîntului ebraic folosit în Vechiul Testament pentru *preot* înseamnă „a se apropia".[1] În Lege, preotul este cel care se apropie de Dumnezeu, în timp ce ceilalţi stau la mare depărtare (Exod 19:22; 30:20). În Noul Testament citim că toţi credincioşii sînt preoţi (1 Petru 2;9; Apocalipsa 1:6). Această preoţie include deopotrivă pe bărbaţi şi femei, deci este evident că bărbaţii sînt preoţi. Dar nu este la fel de evident pentru toţi bărbaţii.

Cunoaştem cu toţii indivizi cultivaţi, cu slujbe bune, dar care au rămas la stadiul de băiat adult, pentru că nu L-au întîlnit pe Dumnezeu. Indiferent de realizările, de poziţia pe care o obţine sau de educaţia pe care o primeşte un individ în viaţă, dacă nu L-a găsit pe Dumnezeu, el este încă un băiat. Cunoscîndu-i mai bine pe aceşti oameni, vei observa cu uşurinţă aceasta. Ei aparţin aşazişilor lideri care fac impresie bună la prima vedere. Dar, cu cît te apropii de ei, eşti din ce în ce mai puţin impresionat.

Pentru că nu L-au întîlnit pe Dumnezeu, ei nu au alt fundament pentru moralitate decît propria persoană. În afaceri, singura bază este financiară, într-o relaţie, urmăresc propria satisfacţie şi nu au altă motivaţie pentru acţiune decît succesul. Aceşti oameni îşi pierd adeseori nevestele şi copiii, în goana lor după ţeluri care înlocuiesc pe Dumnezeu. Ei doresc să devină

bărbaţi, dar refuză să stea înaintea lui Dumnezeu, aşa că rămîn blocaţi în lumea ţelurilor imature.

Într-un film numit *Taking Care of Business* (Conducînd afacerea) Charles Grodin joacă rolul unui director extrem de activ care urcă scara succesului în companie, dar apoi îşi pierde slujba în împrejurări comice. James Beluchi joacă rolul unui puşcăriaş al cărui ţel în viaţă este de a ieşi din închisoare şi de a participa la meciurile de campionat ale echipei favorite de fotbal „Chicago Cubs". Cei doi se întîlnesc la meci. Grodin se plînge: „Am ratat totul ! N-am reuşit să obţin ce-am vrut". Beluchi îl întreabă: „Dar ce-ai vrut?" Grodin reflectează un moment, apoi răspunde: „Nu ştiu ... tu ştii ce vrei?" Beluchi strigă: „Vreau ca Chicago Cubs să cîştige campionatul !"

Filmul subliniază un aspect esenţial. Un director de companie şi un fost puşcăriaş - ambii băieţi. Toată lupta şi munca lui Grodin ca director nu valorează mai mult decît plăcerea unui hoţ de a asista la un meci de fotbal.

Biblia nu trece cu vederea, nici nu tratează cu uşurinţă nevoia ca tînărul să-L întîlnească pe Dumnezeu în procesul maturizării sale. Dacă am citi Biblia şi am face o listă a bărbaţilor care au avut astfel de întîlniri cu Dumnezeu, iată cîţiva dintre cei pe care i-am scrie pe listă:

Geneza 2:7 - Adam

Geneza 6:8 - Noe

Geneza 15:6 -Avram

Geneza 28:20-21 - Iacov

Geneza 50:19 - Iosif

Exodul 3: 4 - Moise

Iosua 1:1-2 - Iosua

Judecătorii 6:11-14 - Ghedeon

1 Samuel 2:12 - fiii lui Eli (prin contrast)

1 Samuel 2:26; 3:1,7,10,19 - Samuel

1 Samuel 16:7,13; 17:37 - David

1 Împăraţi 17:1 - Ilie

1 Împăraţi 21:25-26 - Ahab (prin contrast)

2 Împăraţi 2:2,6,9 - Elisei

2 Împăraţi 22:1,13; 23:1-3,8,24-25 -Iosia

Neemia 1:4-11 - Neemia

Estera 3:2; 4:1,14 - Mardoheu

Iov 1:1 - Iov

Isaia 1 - Isaia

Ieremia 1:4-8 - Ieremia

Ezechiel 1:1-3 Ezechiel

Daniel 1:8-9 - Daniel

Osea 1:1, 3:1 - Osea

Ioel 1:1 - Ioel

Amos 1:1 - Amos

Ioan 14:10-11 - Isus Hristos

Ioan 6:68-69; 2 Petru 1:16-18 - Petru

Ioan 21:24; 1 Ioan 1:1-3 - Ioan

Matei 17:1-8 - Petru, Iacov şi Ioan

Ioan 1:43-51; 14:8-11 - Filip şi Natanael

1 Corinteni 15:7 - Iacov (fratele vitreg al lui Isus)

Ioan 20:24-28 - Toma

Ioan 21 - cei unsprezece

Fapte 9:1-5; 1 Corinteni 15:8 - Pavel

Un preot face o slujbă cu Dumnezeu

Dumnezeu l-a creat pe bărbat pentru a fi preot. Din prima zi el a fost destinat nu doar unei relaţii cu Dumnezeu, ci şi implicării în ceea ce făcea Dumnezeu. Înaintea Căderii, aceasta însemna să aibă

grijă de grădină. După Cădere, el trebuia să-L reprezinte pe Dumnezeu în faţa unei rase păcătoase. Oricine putea fi preot. Fiecare om ar fi putut fi preot, dar puţini au ales această cale.

Cînd toţi L-au respins, Dumnezeu a început prin a i Se arăta lui Avraam. Cinci sute de ani mai tîrziu, Dumnezeu l-a ridicat pe Moise ca să-i scoată din Egipt pe descendenţii lui Avraam. Atunci a dat Legea. Timp de 1500 de ani Dumnezeu a condus o naţiune prin preoţi din tribul Levi şi din familia lui Aron, fratele lui Moise. Ceilalţi oameni trebuiau să vină la Dumnezeu prin aceşti preoţi - nu puteau veni ei înşişi la Dumnezeu. Dumnezeu a creat o categorie separată de oameni - preoţii - doar ei se puteau apropia de El.

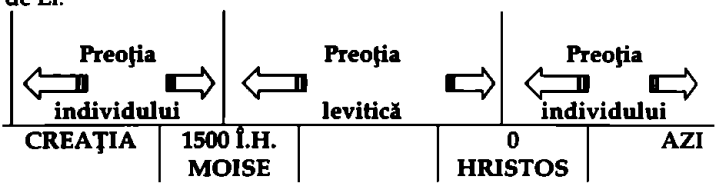

Deci, timp de 1500 de ani, numai leviţii din familia lui Aron puteau fi preoţi. Deşi Dumnezeu a chemat pe unii ca judecători, profeţi, împăraţi sau pentru a ocupa alte poziţii deosebite înaintea Sa, slujirea ceremonială era delegată în general preoţilor.

Biserica Evului Mediu a făcut greşeala de a considera creştinismul ca o extindere a Israelului, deşi acest aspect e negat în mod clar în Noul Testament (Efeseni3:3-9; Romani 10:4; Galateni 3:23-4:11). Ca urmare a fost creat clerul - o categorie de creştini mai apropiaţi de Dumnezeu decît ceilalţi. Cu alte cuvinte, ei defineau două tipuri de creştini: (1) preoţii care-L serveau pe Dumnezeu; şi (2) cei care nu-L serveau. Unul dintre motivele pentru care oamenii au luptat în cruciade este că ele ofereau „oamenilor de rînd" şansa de a face ceva pentru Dumnezeu. Aceasta pentru că orice altceva era făcut de cler.

Desigur, reformatorii au arătat greşeala. Unii au continuat cu clerul formal, alţii nu, dar toţi au căzut de acord că fiecare individ este un preot şi, deci, este chemat să-L slujească pe Dumnezeu.

După mai mult de 20 de ani de întîlniri zilnice cu bărbaţii sînt în măsură să spun că slujba pe care o face un bărbat înaintea lui Dumnezeu va fi cea mai puternică concentrare de forţe spre bine în viaţa lui. Aş cum am menţionat mai devreme, dacă un bărbat este cu inima lîngă Dumnezeu, fiind implicat cu Hristos în zidirea Bisericii prin folosirea darurilor pe care Hristos i le-a dat, în mod normal acest om îşi va ţine în ordine tot restul vieţii sale. Cred că o slujbă pentru Dumnezeu este cel mai mare generator de motivaţii pentru un bărbat.

„Dar mulţi indivizi devin atît de mult implicaţi în slujire, încît îşi neglijează familiile" - veţi spune.

Nicidecum.

Asemenea oameni construiesc de obicei imperii sau lucrează pentru a adăuga lucrării lui Dumnezeu. Aceasta nu e slujire. Dacă un bărbat are soţie şi copii - aceştia sînt slujba lui înaintea lui Dumnezeu! Nu neapărat în întregime, dar sînt partea centrală a slujbei sale. Slujba creştină nu produce perversiuni. Ea echilibrează şi motivează un bărbat pentru neprihănire. Slujirea creştină - adevărata conlucrare cu Dumnezeu - nu neglijează niciodată caracterul lui Dumnezeu pentru a face lucrarea lui Dumnezeu.

Preotul aduce jertfe lui Dumnezeu

Cuvîntul grecesc pentru preot în Noul Testament înseamnă „cel care aduce jertfe".[2]

Băiatul este cel care ia - bărbatul este cel care dă.

Băiatul strînge - bărbatul împarte.

Băiatul este avar - bărbatul dăruieşte cu mînă largă.

Băiatul păstrează pentru sine - bărbatul sacrifică.

Sacrificiul este menirea preoţiei.

Petru scrie: „Şi voi, ca nişte pietre vii, sînteţi zidiţi ca să fiţi o casă duhovnicească, o preoţie sfîntă, şi să aduceţi jertfe duhovniceşti, plăcute lui Dumnezeu, prin Isus Hristos" (1 Petru 2:5).

Iată patru exemple nou-testamentare ale sacrificiilor pe care le face un băiat pentru a deveni bărbat:[3]

1. *El îşi aduce trupul ca jertfă.* „Vă îndemn dar, fraţilor, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceţi trupurile voastre ca o jertfă vie, sfîntă, plăcută lui Dumnezeu: aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească. Să nu vă potriviţi chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceţi, prin înnoirea minţii voastre, ca să puteţi deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută şi desăvîrşită" (Romani 12:1-2). A-şi sacrifica trupul nu înseamnă a se istovi muncind, ci presupune o transformare de sine prin înnoirea minţii, astfel încît trupul însuşi să devină sfînt înaintea lui Dumnezeu.

2. *El aduce vorbirea ca jertfă.* „Prin El, să aducem totdeauna lui Dumnezeu o jertfă de laudă, adică rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui" (Evrei 13:15). Vorbirea lui nu mai este urîtă, vulgară, plină de minciuni sau bîrfe, ci înălţătoare, încurajatoare, motivatoare şi plină de adevăr despre viaţă şi despre Dumnezeu.

3. *El îşi aduce ca jertfă slujirea.* „Şi să nu daţi uitării binefacerea şi dărnicia; căci lui Dumnezeu jertfe ca acestea Îi plac" (Evrei 13:16). Facerea de bine şi dărnicia sînt jertfe. Realmente acestea te definesc: ele spun cine eşti sau cine ai putea fi. Am crescut într-o pepinieră. Tatăl meu se ocupa de copaci, asta înseamnă că am curăţat copaci. Adesea trebuia să retezăm crengile copacilor nu pentru că ar fi fost bine pentru ei, ci pentru că astfel produceau mai multă roadă. De exemplu, merii sînt retezaţi în acest scop. Tisa japoneză va fi mai încărcată cu bobiţe roşii dacă ramurile sînt tăiate. Copacul trebuie să se sacrifice pe sine pentru a ne servi pe noi, cei care-l privim. Hristos a spus că cei care-L vor urma vor fi curăţaţi ca o viţă de vie pentru a putea produce mai multă roadă (Ioan 15:1-2). Slujirea cere jertfă.

4. *El îşi aduce ca jertfă averea.* Pavel scrie despre creştinii din Macedonia: „Vă mărturisesc că au dat de bunăvoie, după puterea lor, şi chiar peste puterile lor. Şi ne-au rugat cu mari

stăruinţe pentru harul şi părtăşia la această strîngere de ajutoare pentru sfinţi" (2 Corinteni 8:3-4). Băieţii care rămîn băieţi nu sînt interesaţi să-şi sacrifice averea. Băieţii strîng. Cred că astăzi există un procent mai mare de adulţi băieţi, deşi studiile U.C.L.A. nu par să confirme aceasta. Să examinăm următorul grafic rezultat din acest studiu:

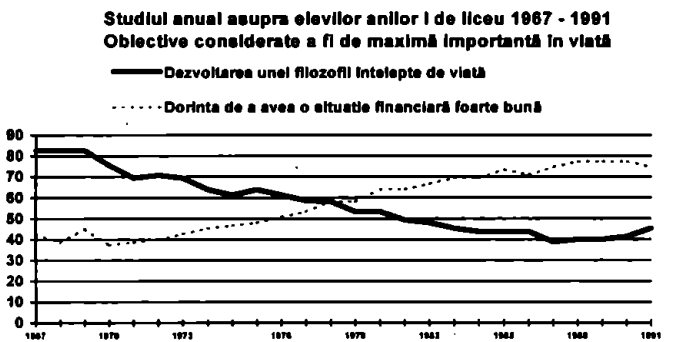

Toţi băieţii care se maturizează devin preoţi - nu de tip oficial sau clerical, ci stabilind o relaţie cu Dumnezeu. Credinţa lor nu mai e a părinţilor sau a bisericilor din care fac parte. Deşi o mare parte din particularităţile credinţei lor este similară cu cea a părinţilor sau a bisericii lor, credinţa lor este acum una proprie. Ei şi-au luat în stăpînire propriile convingeri morale şi religioase pentru că au ajuns să înţeleagă planul Lui.

Este timpul să fii bărbat.

Bărbatul

În partea a doua a cărţii vom discuta răspunsul la întrebarea: „Ce anume îl determină pe un bărbat să devină soţ şi tată?" Odată ce băiatul a luat decizia de a deveni bărbat, el se confruntă cu provocarea de a fi cu adevărat ceea ce pretinde a fi. Atîta vreme cît băiatul a plecat de acasă şi a învăţat ce înseamnă a munci, a se odihni, a merge la luptă pentru ceea ce este bun şi pentru a-L sluji pe Dumnezeu în calitate de credincios-preot, el este pregătit pentru vîrsta bărbăţiei. Desigur, nici un bărbat nu este desăvîrşit, aşa încît el va trebui să continue să lucreze la tendinţele lui de a fi băiat. Cu toate acestea, cu cît un băiat a făcut mai multe progrese în a fi bărbat, cu atît va avea un impact mai mare asupra soţiei şi a copiilor săi.

Definiţie: BĂRBATUL este un om care şi-a luat în serios responsabilitatea pentru propria maturitate.

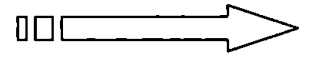

Bărbatul nu este chemat să fie un dur, aşa cum sînt personajele care domină filmele cu box tailandez, dar nici un om care nu deranjează pe nimeni, care spune întotdeauna ce trebuie şi al cărui ideal este acela de a fi un tip drăguţ. Bărbatul face ordine în propria lui viaţă. Această ordine dă naştere unei înţelepciuni pe care el o pune în slujba soţiei şi a copiilor săi. Este posibil ca, în cazul celibatului [illegible] sigur. Aceasta

este însă o excepție. Pentru cei mai mulți dintre noi, a fi bărbat înseamnă a avea o nevastă și a fi părintele unor copii.

Bărbatul Institule ordine

La 1500 de metri de locuinţa mea se află o şcoală micuţă cu o singură cameră. Este un obiectiv istoric aparţinînd statului Michigan, păstrat pentru a arăta cum erau şcolile cu o singură cameră din vestul mijlociu. Acum este deschisă publicului, aşa că, atunci cînd mă veţi vizita, vă voi invita să o vedeţi. Se numeşte Şcoala DeWitt. Da, aţi citit bine. Are numele meu. Rudele mele au donat pămîntul pe care a fost construită în anii 1800. Bunicii mei au învăţat acolo. La fel părinţii mei. În cele din urmă şi eu.

Sînt probabil unul dintre ultimii elevi care şi-au început educaţia într-o şcoală de acest tip. Am început grădiniţa acolo, în septembrie 1951, şi am absolvit primele patru clase în primăvara lui 1956. După mine a mai terminat o singură clasă, apoi şcoala s-a închis în 1957. Nu era alt DeWitt în ultimile clase, aşa că eu sînt ultimul DeWitt care a absolvit Şcoala DeWitt - una dintre cele mai mari pretenţii ale mele la glorie!

Şcoala a fost în mare parte plictisitoare, dar am învăţat lucrurile de bază: citire, scriere şi pronunţie rit-mi-că cu ajutorul unui băţ de nuc. Nu ştiu dacă era chiar nuc, de fapt era mai mult o riglă, decît un băţ, dar instrumentul era mereu prezent pe catedră.

N-o voi uita niciodată pe învăţătoarea mea. O chema doamna Walda (numele ei adevărat). Am învăţat cu ea timp de cinci ani. Ea ne-a învăţat de toate. Era o femeie scundă, slăbuţă, cu ochelari de bunicuţă şi păr alb strîns într-un coc mic. Arăta de parcă cea mai uşoară adiere de vînt ar fi doborît-o. Era într-adevăr o apariţie fragilă, da[illegible] garante[illegible] mai răi elevi din şcoală nu

constituiau o problemă pentru doamna Walda. Ea stăpînea clasa cu o mînă de fier - şi cu o riglă mare. Cu doamna Walda toate erau ţinute sub control, într-o ordine deplină. Fiecare elev învăţa ordinea - ordinea *ei*, calea *ei*.

Orele erau adesea plictisitoare, de rutină, cîteodată ameninţătoare, dar niciodată haotice. Ea preda la grădiniţă timp de 10 minute, apoi trecea la rîndul clasei I, apoi la rîndul clasei a II-a şi aşa mai departe. În grupa mea erau şapte copii şi în celelalte era aproximativ acelaşi număr. Nu aveam calculatoare sau rigle de calcul, dar am învăţat citirea, scrierea, ortografia şi tabla înmulţirii. Mare parte din tiparul ordonat al vieţii mele îl datorez ordinii stabilite de doamna Walda.

Să ne întoarcem cu o generaţie înainte de închiderea Şcolii DeWitt. În primii ani după 1900, bunicul meu, Charles DeWitt, era în conducerea şcolii. Întîlnirile conducerii trebuiau să aibă loc într-o manieră ordonată. Adeseori soţiile îşi însoţeau soţii la aceste întîlniri, pentru a petrece timp unele în compania celorlalte. Multe cupluri veneau pentru că acesta era singurul eveniment social al comunităţii. Era admis ca soţiile să-şi spună propriile păreri în cursul întîlnirii, dacă se încadrau într-un timp scurt.

Un bărbat numit Yakes (nu e numele său real) era şi el în conducerea şcolii. Domnul Yakes era un tip liniştit, dar nu şi soţia sa. Într-o zi a avut loc o întîlnire publică a consiliului de conducere în legătură cu o anumită problemă. Nu mai ţin minte pentru ce anume, dar Şcoala DeWitt era plină de fermierii din zonă. Imediat după deschiderea reuniunii, doamna Yakes a început să vorbească - a vorbit, a vorbit, a vorbit, a vorbit. Auditoriul a crezut că nu se va mai opri. În sfîrşit, s-a aşezat şi s-a ridicat bunicul meu. Bunicul era înalt, slab, arăta ca Abraham Lincoln. Vorbea rar şi la obiect. El a spus doar atît (trebuie citit în ritm lent): „La şcoală am învăţat o poezioară:

« Nu mă voi căsători din dragoste,
Şi nici pentru avere,
Dar voi lua o fată mai 'năltuţă,

Să nu-mi poată purta nădragii.»"

Apoi s-a aşezat. Doamna Yakes era lividă, dar Charlie DeWitt punctase clar. Întîlnirile consiliului de conducere trebuiau să respecte o anume *ordine*.

DEFINIŢIE: Ordinea este un aranjament de oameni, lucruri sau idei avînd drept scop o anume operaţie sau o utilizare eficace.[1]

DEFINIŢIE: Haosul este o stare confuză, neorganizată a lucrurilor, în care şansa este factorul suprem.[2]

Cu alte cuvinte, haosul este confuzie neorganizată; ordinea este un aranjament de lucruri cu un anume scop. Bărbaţii transformă haosul în ordine.

O persoană haotică este un dezastru (sau cel puţin o parte din viaţa lui - cea haotică, este un dezastru). Haosul nu permite planificarea nici unei acţiuni mai serioase. Cînd vieţile noastre sînt un dezastru, avem nevoie de principii după care să ne ghidăm. Ca persoane de sex masculin ar trebui să avem drept scop în viaţă atingerea maturităţii de patriarh. Dar lucrul acesta devine posibil numai după ce am dat vieţilor noastre o anume stabilitate.

BĂIATUL trăieşte în haos	→	**BĂRBATUL** instituie ordine	→	**PATRIARHUL** creşte în căile maturităţii

Putem înainta de la haos la ordine şi de la ordine la maturitate, dar nu putem trece direct de la haos la maturitate. Cu alte cuvinte, dacă eşti băiat, poţi rămîne astfel ori poţi pune ordine în viaţa ta pentru a deveni bărbat. De asemenea, dacă anumite zone din viaţa ta sînt în dezordine, nu poţi înainta imediat spre maturitate în *acele* domenii. Trebuie, mai întîi, să înveţi să-ţi ordonezi acele zone. Cel care mănîncă fără măsură are nevoie de dietă. Alcoolicul are nevoie de disciplină. Un individ obez nu va face exerciţii numai cînd are chef.

Există exemple ce par a fi excepţii de la această regulă şi la care ne vom referi pe larg mai tîrziu. Totuşi trebuie să le menţionăm şi aici. Sînt cazurile unor oameni extrem de creativi - Einstein în

ştiinţă sau Dawson Trotman în creştinism. Aceştia erau haotici, dar au progresat rapid spre maturitate. Contrar aparenţelor, ei nu reprezintă excepţii de la regula de mai sus. Aparent, aceşti oameni nu au înaintat spre ordine, dar în realitate au făcut-o. Ei au înţeles atît de bine natura subiectului, încît nu au avut nevoie să zăbovească asupra lui sau să-şi construiască un sistem care să-i ajute să-l înţeleagă. Deci, ei au înaintat repede.

Majoritatea dintre noi nu sîntem atît de norocoşi. Să remarcăm că aceşti oameni nici nu au sărit peste ordine, nici nu fac excepţie de la nevoia de ordine. Ei sînt, mai curînd, oameni capabili să vadă atît de clar şi de rapid realitatea, încît nu au nevoie să o sistematizeze pentru a o înţelege. Dar acesta nu înseamnă că au sărit peste ordine.

Apostolul Pavel, de exemplu, a fost celibatar şi nu a avut copii, din cîte ştim. Totuşi, el a fost un patriarh al bisericii. Pavel nu s-a căsătorit, nu şi-a găsit o nevastă, nu a fost tată pentru copiii săi. Totuşi, apostolul a fost în măsură să devină patriarh, pentru că era bărbat. El a fost în stare să se grăbească spre maturitate, pentru că stabilise ordine în viaţa lui.

O nuntă aproape tragică

Fiind misionar şi nu pastor, în mod obişnuit nu oficiez căsătorii. Totuşi, din cînd în cînd, mi se cere s-o fac pentru cineva foarte cunoscut. Trebuie să înţelegeţi că din punct de vedere administrativ sînt un dezastru. Prin natura mea, mă aflu într-un haos deplin cînd este vorba de detalii administrative. Ceremoniile de nuntă sînt pline de astfel de detalii. Pentru a nu uita nimic, îmi notez totul. Îmi notez cine, cînd şi ce are de spus. Scriu chiar şi numele mirilor, în cazul unui blocaj mintal. Întotdeauna mi-a fost teamă că mă voi bîlbîi în momentele cheie.

Cu cîţiva ani în urmă am oficiat căsătoria unor prieteni. Îmi schiţasem toată ceremonia. Repetiţia a decurs bine. În ziua nunţii i-am rugat să semneze certificatul de căsătorie înainte de începerea

ceremoniei. În mod obişnuit procedez astfel, pentru că este dificil să-i găsesc după terminarea ei. Eu îl semnez la sfîrşit.

Totul a decurs perfect. Am obţinut semnăturile lor, am condus ceremonia. Fiecare a spus ce trebuia. Am pronunţat corect numele mirilor, am semnat certificatul la sfîrşit. Totul a fost bine. Cu excepţia unui mic amănunt - am uitat să trimit certificatul pentru a fi înregistrat oficial.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, m-a sunat mireasa, panicată. Avuseseră nevoie de certificatul de căsătorie, sunaseră la biroul stării civile, dar nu era înregistrat. Am scotocit în buzunarele hainei şi, desigur, certificatul era acolo, înghesuit într-unul dintre ele, unde îl pusesem după nuntă. Biata fată era distrusă. Se păstrase curată pentru ziua nunţii şi acum era convinsă că trăise în păcat timp de două săptămîni. Cred că trebuie să mai adaug un punct pe lista de autodisciplină valabilă pentru nunţi!

În Evrei 12 Dumnezeu tratează subiectul disciplinei. El dă exemplul unui tată care-şi disciplinează fiul. „Fiule, nu dispreţui pedeapsa * Domnului, şi nu-ţi pierde inima cînd eşti mustrat de El. Căci Domnul pedepseşte [disciplinează]* pe cine-l iubeşte, şi bate cu nuiaua pe orice fiu pe care-l primeşte" (Evrei 12:5-6). Cuvîntul folosit aici pentru *disciplină* înseamnă „a educa un copil". Prin disciplină haosul din viaţa băiatului se transformă în ordine tipică bărbatului.

Disciplina este calea scripturală prin care băieţii devin bărbaţi. Solomon scrie: „Cine cruţă nuiaua, urăşte pe fiul său, dar cine-l iubeşte, îl pedepseşte [disciplinează] * îndată" (Proverbe 13:24) şi de asemenea „Pedepseşte-ţi [disciplinează-ţi] * fiul căci, tot mai este nădejde, dar nu dori să-l omori" (Proverbe 19:18) şi „Nu cruţa copilul de mustrare [disciplină] *, căci dacă-l vei lovi cu nuiaua nu va muri"(Proverbe 23:13), dar mai ales „Nebunia este lipită de inima copilului, dar nuiaua certării [disciplinei]* o va dezlipi de el" (Proverbe 22:15).

---

*În *New American Standard Bible*, din care citează autorul, se foloseşte termenul [disciplina]. (n. trad.)

De asemenea, Moise a spus copiilor lui Israel: "Recunoaşte dar în inima ta că Domnul, Dumnezeul tău te mustră [disciplinează] ' cum mustră [disciplinează] ' un om pe copilul lui" (Deuteronom 8:5).

Cînd Dumnezeu ne disciplinează, ne tratează ca pe nişte băieţi (Evrei 12:7), pentru că este nevoie ca haosul din vieţile băieţilor să fie transformat în ordine. Cînd ne comportăm ca nişte băieţi, avem nevoie de reguli şi ordine. Avem nevoie să fim disciplinaţi pentru a trăi într-un mod sfînt. El spune: „Este adevărat că orice pedeapsă [disciplinare]' pare deocamdată o pricină de întristare, şi nu de bucurie; dar mai pe urmă aduce celor ce au trecut prin şcoala ei, roada dătătoare de pace a neprihănirii" (Evrei 12:11).

Ordinea se transformă în înţelepciune

Ordonarea vieţilor noastre permite apariţia înţelepciunii. Adeseori asociem înţelepciunea cu maturitatea şi cu patriarhii, dar acest concept nu este biblic. Înţelepciunea este rezultatul învăţării tiparelor ordonate ale vieţii şi presupune a acţiona în conformitate cu aceste tipare. Kittel spune:

> Studiile demonstrează că traducerea obişnuită „înţelept", „înţelepciune" nu este prea fericită, fiind în mare măsură inexactă. O astfel de traducere nu-şi găseşte corespondent în familia respectivă de cuvinte ebraice şi nici nu respectă sensul specific. Dacă am înlocui acest cuvînt cu termenul „cunoaştere", nu am descrie sensul exact. În original nu înseamnă atît cunoaştere teoretică sau stăpînirea teoriei legate de întrebările fundamentale ale vieţii şi universului, cît o soluţionare de tip practic a unor nevoi concrete. În original sensul este de "priceperea de a acţiona într-o situaţie concretă.[3]"

Acelaşi lucru se poate spune şi despre traducerea cuvîntului grecesc din Noul Testament: *sophia.* El nu reprezintă atît înţelepciunea bătrîneţii, cît adevărurile de bază despre viaţă, pe care un băiat trebuie să le înveţe pentru a deveni bărbat. Este

cuvîntul folosit de Luca pentru Isus cînd avea 12 ani. El scrie: „Şi Isus creştea în înţelepciune, în statură, şi era tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor" (Luca 2:52).

Iacov ne spune că înţelepciunea ţine de ordine. Ea duce la un comportament pozitiv, înlocuind haosul imatur. El scrie: „Cine dintre voi este înţelept şi priceput? Să-şi arate, prin purtarea lui bună, faptele făcute cu blîndeţea înţelepciunii! Dar dacă aveţi în inima voastră pizmă amară şi un duh de ceartă, să nu vă lăudaţi şi să nu minţiţi împotriva adevărului" (Iacov 3:13-14).

Înţelepciunea învaţă cum funcţionează toate lucrurile

Nu-mi amintesc exact cînd au apărut bomboanele în pungi de plastic închise, dar nu pot uita prima mea experienţă cu aceste pungi. Cînd aveam 8 ani am pregătit cu grijă o operaţiune secretă. Am introdus pe furiş în biserică o pungă cu drajeuri de ciocolată. Le-am ascuns în buzunarul de la haină. Cînd toţi s-au aşezat şi a început predica, le-am scos uşor afară. Am aşezat punga între cutele hainei, pentru a o ascunde de mama. Apoi a apărut o problemă pentru care nu eram pregătit. Nu puteam desface punga. Am tras de un capăt, apoi de celălalt, dar fără succes. Punga a foşnit şi a atras atenţia mamei. Curioasă şi stînjenită de acel zgomot, ea a început să mă privească ca să vadă ce pun la cale.

Între timp, am descoperit că soluţia era de a trage cu putere de pungă. A mers. Tocmai cînd mama îmi spunea să încetez, s-a deschis. Nu numai că s-a deschis brusc, dar punga a crăpat pe o latură în întregime, iar drajeurile s-au împrăştiat toate pe podea cu mult zgomot.

Podeaua de gresie a bisericii era înclinată spre partea din faţă. După ce au lovit podeaua, bilele au început să se rostogolească. Mama ar fi vrut să intre în pămînt. Rostogolindu-se, bilele de ciocolată făceau mare zgomot şi, în acelaşi timp, loveau călcîiele oamenilor. Îmi amintesc de reacţia în lanţ a unui întreg şir de persoane, care, una după alta, au început să-şi privească picioarele, pe măsură ce bilele alunecau înainte.

Amvonul era aşezat pe o platformă mai înaltă din lemn. În scurt timp, bilele au început să lovească platforma una cîte una, iar pocniturile s-au putut auzi pînă în spate. Mama aproape leşinase. Dar trebuie să spun că haosul din viaţa mea a devenit un pic mai ordonat în acea zi !

Dumnezeu ne spune cum pot funcţiona cel mai bine lucrurile

Înţelepciunea nu ne este accesibilă fără Dumnezeu. Înţelepciunea pe care o dă lumea este, de fapt, nebunie (1 Corinteni 1:18-25; Iacov 3:13-18). Dumnezeu a făcut ca lucrurile să funcţioneze într-un anume fel. Dacă le folosim în acel mod, ele vor fi împlinite şi îşi vor atinge scopul. Dacă nu, pentru scurt timp ele vor funcţiona, în aparenţă, dar ulterior se vor distruge.

De exemplu, pot să-mi folosesc ochelarii pentru a amesteca în ceaşca de cafea, îmi pot folosi stiloul pentru a-mi curăţa unghiile sau îmi pot folosi cămaşa pentru a spăla podeaua. Toate acestea sînt posibile şi aş putea cataloga rezultatul ca „bun" doar pentru că eu am ales să procedez astfel. Dar, în realitate, nu este cea mai bună utilizare a ochelarilor, a stiloului sau a cămăşii. Înţelepciunea înseamnă a folosi aceste lucruri în scopul pentru care au fost făcute.

Misticismul se opune înţelepciunii

Înţelepciunea este priceperea de a trăi. Cuvîntul ebraic este acelaşi cu cel folosit pentru iscusinţa de a confecţiona un scaun dintr-o bucată de lemn sau un cort din piei de animale. Înţelepciunea este obţinută prin observarea regularităţilor vieţii sau învăţînd de la cei care au deprins deja această pricepere, fiind mai în vîrstă. De vreme ce adevărata înţelepciune vine de asemenea de la Dumnezeu, aceasta se poate căpăta observînd mecanismul vieţii din punctul de vedere al lui Dumnezeu, aşa cum ne este el revelat în Biblie (Psalmul 119:100). Dacă ne lipseşte înţelepciunea, ar trebui să i-o cerem lui Dumnezeu (Iacov 1:5). Dar

înţelepciunea pe care ne-o dă Dumnezeu nu va veni în contradicţie cu ceea ce El ne-a revelat anterior. A învăţa înţelepciunea înseamnă a învăţa tiparele după care lucrează Dumnezeu.

Astăzi sîntem bombardaţi cu istorii despre experienţe mistice. Oamenii par să caute o experienţă magică, inexplicabilă, cu Dumnezeu sau cu vreo forţă necunoscută sau incognoscibilă.[4]

O persoană nu va alege obişnuitul şi neobişnuitul în acelaşi timp. Dacă un individ urmăreşte permanent intervenţii neobişnuite ale lui Dumnezeu în viaţa lui, prin semne, daruri, experienţe sau mesaje, acel om nu va mai căuta înţelepciunea. Dacă el caută să înveţe tiparele obişnuite ale vieţii, aşa cum le-a programat Dumnezeu (înţelepciune), atunci nu va mai aştepta în permanenţă ca Dumnezeu să modifice aceste tipare (deşi El o poate face).

Cei care caută semne mistice rămîn băieţi. Oamenii care urmăresc tiparele obişnuite ale lui Dumnezeu devin bărbaţi. Unii băieţi cumpără bilete de loterie din acelaşi motiv pentru care alţii sînt mistici. Ei vor să ignore realităţile vieţii, în timp ce aşteaptă o intervenţie. Mulţi oameni cred că există mari şanse ca ei să cîştige la loterie şi puţine şanse ca ei să fie victimele unui accident de circulaţie. De ce? Pentru că sînt băieţi. Băieţii trăiesc în haos, şansă, misticism, într-o lume fantastică, ce nu există. Această lume ireală îi împiedică să perceapă lumea reală care există cu adevărat. Bărbaţii stau în faţa lumii reale şi-i observă tiparele. Aceasta e înţelepciune.

Miracole, nu misticism

Nu înseamnă că bărbaţii nu cred în miracole. Ar fi imposibil să crezi în Biblie, fără a crede într-un Dumnezeu care face miracole şi care intervine supranatural în lume. Dar există o diferenţă între a crede într-un Dumnezeu care intervine şi este implicat în lume şi *a aştepta* ca Dumnezeu să intervină în lume. Una este a crede că Dumnezeu poate întrerupe cursul obişnuit al evenimentelor cu un

miracol, atunci cînd El alege astfel, şi cu totul alta este *a aştepta* ca El să facă aceasta în fiecare minut.

Miracolele îi revin lui Dumnezeu, înţelepciunea ne revine nouă. Nu e treaba noastră să-I spunem lui Dumnezeu cînd trebuie să lucreze.

Desigur, Dumnezeu Se implică în lume. El pune guvernele şi El le înlătură (Daniel 2:21). Dar este responsabilitatea Sa, nu a noastră. Responsabilitatea noastră este de a ne supune guvernului (Romani 13:1-7).

Dumnezeu a trimis profeţi, îngeri, diferiţi mesageri şi, în final, pe Mesia. El a făcut minuni şi a vindecat oameni. A scăpat pe mulţi din necazurile în care au intrat singuri. Dar El nu a spus că o va face pentru toţi, totdeauna, la un semn sau la o chemare. Dumnezeu a stabilit o ordine în universul tridimensional şi foloseşte anumite căi pentru a-Şi îndeplini voia. Dacă Dumnezeu alege să întrerupă această ordine - şi cu siguranţă El hotărăşte aceasta din cînd în cînd - este alegerea Sa, nu a noastră. *A recunoaşte* minunile ca fiind intervenţia lui Dumnezeu este un atribut al bărbatului. *A aştepta* în permanenţă minuni care să-l scoată din păcat sau prostie este tipic băiatului.

Acest lucru este valabil şi în cazul vindecărilor, exorcizărilor, a legării lui Satana, a rugăciunilor pentru intervenţia lui Dumnezeu. Există, desigur, tipare obişnuite prescrise pentru toate acestea în Scriptură. Dumnezeu răspunde prin aceste tipare obişnuite pe care le respectă. Credinţa înseamnă a crede în ceea ce El a promis să facă, în felul în care a promis. Aceasta e înţelepciune. Dar nu este înţelept să ne aşteptăm ca Dumnezeu să acţioneze diferit de căile pe care le-a promis. De fapt, El poate proceda şi altfel - dar este decizia Sa, nu a noastră. A te ruga pentru vindecare este biblic. Şi a avea credinţă înseamnă a crede că Dumnezeu Îşi ţine promisiunile. Dar a spune: „M-am rugat pentru vindecare, aşa că nu mai trebuie să merg la doctor pentru tratament sau operaţie şi nu mai trebuie să iau medicamente" este o nebunie. Aceasta nu e credinţa care vine din înţelepciune. De ce? Pentru că Dumnezeu nu ne-a spus

niciodată să ignorăm toate aceste căi de vindecare, nici nu a promis că orice bolnav va fi însănătoşit.

Dumnezeu este consecvent

Biblia spune: „Isus Hristos este acelaşi ieri, azi şi în veci" (Evrei 13:8); şi: „Orice ni se dă bun şi orice dar desăvîrşit este de sus, coborîndu-se de la Tatăl luminilor, în care nu este nici schimbare, nici umbră de mutare" (Iacov 1:17). De vreme ce lumea tridimensională respectă un tipar ordonat, căile ei pot fi învăţate, dacă avem Cuvîntul lui Dumnezeu pentru a o explica. Aceasta e înţelepciune.

De vreme ce Dumnezeu Însuşi este ordonat şi consecvent, El poate fi cunoscut. Caracterul Său, felul Său de a lucra pot fi cunoscute observînd neprihănirea Sa constantă, consecventă, aşa cum ne-o revelează Scriptura. Desigur, cunoaşterea lui Dumnezeu nu poate fi exhaustivă. Nu putem şti totul despre Dumnezeu şi despre căile Sale, dar putem cunoaşte în parte.

Înţelepciunea caută ceea ce Dumnezeu a revelat

Există anumite aspecte care nu pot fi explicate pentru simplu motiv că nu au fost revelate. Pe măsură ce devenim bărbaţi misiunea noastră este de a descoperi ceea ce Dumnezeu a revelat, nu de a specula sau de a da interpretări proprii necunoscutului. Moise a scris: „Lucrurile ascunse sînt ale Domnului, Dumnezeului nostru, iar lucrurile descoperite sînt ale noastre şi ale copiilor noştri, pe vecie, ca să împlinim* toate cuvintele legii acesteia" (Deuteronom 29:29).

Există secrete care nu pot fi ştiute. Acestea nu sînt lucruri mistice sau incognoscibile, ci lucruri pe care nu le putem cunoaşte (cel puţin în prezent) pur şi simplu pentru că Dumnezeu nu ne-a

* În *New American Standard Bible*, din care citează autorul, se foloseşte [să luăm seama la]. (n. trad.)

vorbit despre ele sau nu ni le-a explicat. Dar să nu uităm restul versetului. Ni se spune că fiii au devenit bărbaţi învăţînd ceea ce Dumnezeu *a revelat*. Băieţii devin bărbaţi cînd „iau seama la toate cuvintele legii acesteia".

Nu ştiu cum pot fi trei persoane într-un singur Dumnezeu, în Trinitate. Nu este înţelept să încerci să explici aceasta în detaliu. De ce? Pentru că Dumnezeu nu ne-a revelat explicaţia. Este înţelept să ştii că Dumnezeu este unul, deşi sînt trei Persoane divine. De ce? Pentru că El ne-a spus aceasta.

Nu ştiu de ce tata a murit înainte de a-mi cunoaşte fiicele. Nu ar fi înţelept să-mi imaginez motivul. De ce? Pentru că Dumnezeu nu mi-a revelat nimic în această problemă. Este înţelept să ştii că: „toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu şi anume, spre binele celor ce sînt chemaţi după planul Său" (Romani 8:28). De ce? Pentru că aşa a spus El.

Cînd ordinea devine legalism

Ordinea ar trebui să conducă la înţelepciune - esenţa caracterului bărbătesc. Din nefericire, aici este o capcană care trebuie evitată şi pentru care ar trebui pus un semn de avertizare. Capcana se numeşte legalism. *Nu confundaţi niciodată ordinea cu legalismul.* Există tentaţia de a considera că ordinea este un lucru învechit, plictisitor, rigid, sumbru şi, în nici un caz, un sol bun pentru maturitate. Aceasta pentru că facem o confuzie între ordine şi un sistem ordonat rigid - legalismul.

Legalismul este un sistem construit în jurul ordinii, care o înăbuşă prin adăugarea unor noi reguli, principii şi legi care nu fac parte dintre elementele care compun ordinea. Aceste reguli, principii şi legi sînt, de obicei, adăugate sub pretextul protejării ordinii.

Legalismul

Fariseii erau „băieţii răi" din Evanghelii (Matei 23:23-32; Luca 11:37-54; 18:10-13). Ei aveau aceleaşi tendinţe ca iudaizatorii din vremea lui Pavel (Galateni 2:4), ca legaliştii din timpul lui Isaia (Isaia 1:10-15) şi ca tradiţionaliştii zilelor noastre. Problema este că:

1. Legalismul este periculos pentru că este greu de identificat (Faptele Apostolilor 26:5). Este uşor să-ţi dai seama dacă sînt ateu. E uşor să afli dacă eu cred în avorturi, liberalism sau filozofia lumii. Este mult mai greu de spus dacă sînt legalist. Legalismul nu afectează numai o persoană, ci este o boală care poate afecta pe oricine şi, în mod obişnuit, afectează pe credincioşii devotaţi. Întrebarea pe care ar trebui să ne-o punem nu este: „Cum putem trata legalismul din biserica noastră sau din altă biserică?" ci : „Cum îmi pot trata propriul legalism?".

2. Legalismul este periculos pentru că-i împiedică pe oameni să-L cunoască pe Dumnezeu (Matei 23:13 şi Luca 11:52). Bărbatul a cărui „ordine" a degenerat în legalism va controla gîndirea oamenilor pentru a-i împiedica să afle mai mult despre Dumnezeu decît îi învaţă propriul său sistem. De exemplu, ni se spune să ne supunem unii altora (Efeseni 5:21), dar legalistul foloseşte supunerea pentru a-i face pe oameni sclavi, robi faţă de sistemul său (Galateni 2:4).

3. Legalismul este periculos pentru că are elemente pozitive extrem de atractive. Fariseii îşi păstrau cu sfinţenie curăţenia exterioară şi trăiau separaţi de ceilalţi oameni (Matei 23:25). Ei cunoşteau foarte bine Biblia şi se pare că memoraseră mare parte din ea. De asemenea, ei erau oameni influenţi, pentru că mişcarea lor aparţinea clasei mijlocii. Fariseii nu erau în principal preoţi, ci negustori, oameni de afaceri şi lucrători zilieri. Deosebirea dintre farisei şi saduchei constă în aceea că saducheii erau exclusiv preoţi (o sectă din cadrul preoţiei). Fariseismul era, în esenţă, o mişcare a clasei muncitoare (cu toate că mişcării i s-au alăturat şi cîţiva preoţi). Fariseii au luat principii şi reguli din Scriptură şi le-au aplicat fiecărei faţete a

vieţii lor, în fiecare zi a săptămînii. Cu siguranţă că ei nu ar fi putut fi consideraţi doar „credincioşi de Sabat".

4. Legalismul este periculos pentru că elementele lui pozitive devin negative. Cînd ordinea unui bărbat degenerează în legalism, viaţa lui curată, sfîntă devine numai exterioară (Luca 11:37-41). El tinde să-şi acopere goliciunea morală interioară cu aparenţe exterioare şi cu mai multă activitate religioasă. Legaliştii au tendinţa de a acorda o importanţă majoră aspectelor minore. Cu alte cuvinte, aspectele minore devin importante, iar cele majore sînt neglijate (Luca 11:42). Aspecte cum ar fi îmbrăcămintea sau participarea la întrunirile bisericeşti devin foarte importante, în timp ce îndurarea, dreptatea şi mila sînt neglijate. Sistemele legaliste devin de obicei extrem de critice, pedepsind pe cei care le încalcă legile, dar eşuînd total în domeniul dragostei.

5. Legalismul este periculos pentru că produce mîndrie. Bărbaţii a căror ordine este sufocată de legalism alcătuiesc adesea liste de reguli pe care credincioşii ar trebui să le respecte. O listă de acest tip ar putea include:

- nu fumaţi,
- nu beţi
- nu purtaţi ...
- mergeţi la biserică de ... ori pe săptămînă

Listele legaliştilor au ceva în comun: toate regulile *pot* fi ţinute. Este posibil să nu fumezi, să nu bei, să nu porţi anumite haine sau să mergi la biserică conform cerinţelor de pe listă.

Dar un lucru este adevărat despre toate aceste reguli care pot fi păstrate: păstrarea lor determină mîndrie. Este greu, de exemplu, să nu mai fumezi din raţiuni religioase şi, în acelaşi timp, să nu-i priveşti de sus pe cei care fumează. Eşti ispitit să-i priveşti pe fumători şi să spui: „Mulţumesc, Doamne, că nu sînt ca ei". Cînd un legalist merge la biserică de un număr de ori pe săptămînă, motivat de disciplină religioasă, probabil se simte superior celor care nu vin la biserică (*vezi* Luca 18:10-13).

Respectarea cu sfinţenie a regulilor ce pot fi ţinute duce la mîndrie, iar mîndria omoară creşterea în maturitate. În final, regulile legaliste sînt fatale dezvoltării spirituale.

6. *Legalismul este periculos pentru că înlocuieşte Duhul Sfînt.* Voia lui Dumnezeu este ca noi să creştem în Hristos în întreaga noastră viaţă creştină (1 Petru 2:2; 2Petru 3:18; 1 Corinteni 3:11-15; 2 Timotei 2:15). Este posibil, totuşi, ca cei mai mulţi creştini să crească numai timp de doi ani. Un prieten mi-a sugerat că pe mormîntul creştinului obişnuit s-ar putea scrie următorul epitaf: „Mort la 26 de ani, îngropat la 86". Am putea trasa graficul creşterii lui după cum urmează:

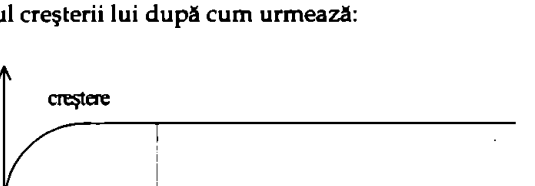

Am observat că un om a cărui ordine eşuează în legalism va creşte spiritual numai aproximativ doi ani. După aceea, el îşi stabileşte un sistem de gîndire creştină. În loc să înveţe în continuare citind cărţi noi sau ascultînd predici, va încerca mai degrabă să verifice dacă el este de acord cu ele. De exemplu, predicile rele sînt cele care nu se potrivesc cu ceea ce el crede deja, iar cele bune sînt cele care-i întăresc prejudecăţile.[5]

Dar nu trebuie urmat acest drum

Bărbatul urmăreşte ordinea, pentru că ordinea duce la înţelepciune. Înţelepciunea este esenţa bărbatului, este abilitatea de a discerne tiparele ordonate ale vieţii şi cele ale Cuvîntului lui Dumnezeu, astfel încît să poată trăi cu pricepere. Dar aici e un pericol. Dacă în loc de ordine el construieşte legi peste legi, sufocînd omul adevărat, atunci ordinea aceasta nu mai conduce la

înţelepciune. Într-adevăr, haosul va fi eliminat, dar o ordine de acest tip nu-i va da priceperea de care are nevoie pentru a-şi găsi o nevastă sau pentru a fi tată pentru copiii săi.

Un bărbat trebuie să stabilească o ordine care să descrie viaţa biblic, cu acurateţe, aşa cum o descrie Dumnezeu. În acest caz el va oferi soţiei şi copiilor săi un dar preţios. Este un dar care-i va ajuta să evite capcanele vieţii şi să se împlinească. Cei din familia lui vor primi darul cu bucurie, pentru că acesta le oferă avantajul înţelepciunii, care lipseşte celor din jur. Ei se vor găsi pe o cărare sigură, în timp ce alţii trebuie să-şi croiască cu greu un drum şi să înveţe lecţii dureroase din greşeli. Aceasta e înţelepciune. E înţelepciunea de a trăi care duce la cununa vieţii, după spusele lui Iacov (Iacov 1:5,12). O astfel de familie face faţă evident mai bine vieţii de zi cu zi. Dar cînd bărbatul adună reguli şi creează un sistem legalist, soţia va fi sufocată iar copiii vor rămîne subdezvoltaţi. Dacă urmează acest drum soţia se izolează mental, iar copiii dezarmează. Uneori familia se răzvrăteşte, alteori renunţă la orice încercare - dar oricum ar reacţiona, este împinsă înapoi în haos.

Deci, băiatul străbate o etapă de tranziţie ce are ca rezultat transformarea haosului personal în ordine. Din această ordine derivă o pricepere pentru viaţa de zi cu zi pe care Biblia o numeşte înţelepciune. În continuare, înţelepciunea creşte cînd bărbatul îşi găseşte o nevastă şi devine tată pentru copiii săi (excepţie fac celibatarii).

Bărbatul se lipeşte de nevasta lui

Recent, un bărbat cu care aveam o relaţie de ucenicie mi-a spus: „Nu-mi pot imagina de ce toată lumea vrea să se căsătorească. Căsătoria înseamnă responsabilitate, noi îndatoriri şi vulnerabilitate. Te leagă de mîini şi de picioare, te constrînge financiar şi te limitează fizic. Cum se mai găseşte cineva atît de nebun să se căsătorească?"

Aceasta îmi aminteşte de o întîmplare pe care am trăit-o în primele zile de zbor. Un individ pe nume Bernie LaVasser, de la micul nostru aeroport, şi-a construit un avion tip Jodel D11. Avea un singur loc pentru pilot cu cabina descoperită în mijlocul avionului şi un singur motor. Era suficient de mic pentru a se întoarce în sufragerie, fără a lovi pereţii.

Bernie făcuse treabă bună cu micuţa pasăre. Îi plăcea să zboare şi nu era limitat de legile considerate de majoritatea ca fiind rezonabile. El pusese avionului său roţi de roabă care, desigur, nu aveau frîne. Pentru a-l porni trebuia să stea pe aripă, să întoarcă elicea cu o mînă, iar cu cealaltă să acţioneze înăuntru pe accelerator. Imediat ce pornea, avionul începea să se mişte, pentru că nu avea frîne. Atunci, Bernie trebuia să se caţere în cabina deschisă şi să decoleze de pe autostradă, dintre hangare sau de oriunde s-ar fi aflat în acel moment. Nu avea nevoie de pistă de decolare.

Într-o zi, cîţiva dintre noi, piloţi înrăiţi, am venit la aeroport, cu toate că ştiam că vremea era imposibilă. Totul era cufundat în ceaţă, cea mai deasă din cîte văzusem vreodată. Nu se puteau

vedea nici marcajele laterale ale pistei. Eram cu toţii în hangar, cînd am auzit un motoraş duduind undeva sus, în aer. Nu se putea zări nimic prin ceaţă, dar în cîteva minute Bernie şi avionul său au apărut săltînd pe pistă. El s-a oprit lîngă noi şi a coborît. După ce am stat puţin de vorbă, el mi-a spus:

„Hei, DeWitt, nu vrei să zbori cu avionul meu?"

„Ba da , i-am spus, dar nu azi."

„De ce nu? E frumos şi liniştit acolo sus."

„Bernie, am replicat, nu se vede nimic pe pistă."

„Nu-i nici o problemă. Trebuie doar să zbori drept, spre lacul Michigan, apoi să te întorci şi să urmăreşti rîul pînă la aeroport. E uşor!"

„Dar dacă mă lovesc de alt avion? Nu se vede nimic, nu ai radar, nici sistem de navigaţie, nici radio."

„Nu te îngrijora, mi-a spus. Nimeni nu e nebun să zboare pe o vreme ca asta!"

De ce se căsătoresc oamenii? De ce zbura Bernie într-o zi ca aceea? Pentru că-i plăcea, de aceea. Bernie îşi iubea avionul şi-i plăcea să zboare cu el. El nu vorbea de responsabilitate, îndatoriri şi vulnerabilitate. Băiatul nu se gîndea decît la zbor şi nu-şi putea imagina că există cineva care să nu dorească acelaşi lucru.

Dumnezeu spune că acesta este şi motivul pentru care bărbatul îşi părăseşte mama şi tatăl şi se lipeşte de nevasta sa. În verset se poate citi: „De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa, şi se va lipi de nevasta sa, şi se vor face un singur trup" (Geneza 2:24).

Cauza despărţirii de părinţi este femeia descrisă în versetul anterior. Cînd Adam a văzut-o pe Eva a spus: „Iată în sfîrşit aceea care este os din oasele mele şi carne din carnea mea! Ea se va numi femeie, pentru că a fost luată din om" (Geneza 2:23). Este limpede că băiatul trebuie să-şi părăsească părinţii pentru a deveni bărbat. După cum am citit, bărbatul „va lăsa". Dacă un băiat doreşte să devină bărbat, el va lăsa pe ai săi. Dar Geneza 2:24 ne oferă şi un

alt element interesant. Se spune că motivul pentru care el îşi lasă părinţii este femeia din Geneza 2:23. Aceasta înseamnă că femeia joacă un rol important, ajutîndu-l pe băiat să devină bărbat. Ea îl motivează să plece din casa părintească.

Bărbaţii sînt necesari

Bărbaţii nu sînt doar o opţiune în schema creată de Dumnezeu. Citim: «Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească şi parte femeiască i-a făcut. Dumnezeu i-a binecuvîntat şi Dumnezeu le-a zis: „Creşteţi, înmulţiţi-vă, umpleţi pămîntul şi supuneţi-l; şi stăpîniţi peste peştii mării, peste păsările cerului şi peste orice altă vieţuitoare care se mişcă pe pămînt"» (Geneza 1:27-28). Geneza capitolul 1 descrie creaţia în general. Capitolul 2 înregistrează crearea omului în particular. În capitolul 1, Dumnezeu ne spune că a creat pe oameni cu următoarele scopuri:

(1) Să aibă copii;

(2) Să supună pămîntul, care include probabil:

a. stabilirea ordinii sociale şi culturale şi determinarea productivităţii

b. îmblînzirea a tot ce este sălbatic, coordonarea creşterii plantelor, controlul deşerturilor, junglelor şi condiţiilor climatice, pentru a permite activitatea roditoare;

(3) să stăpînească peste animale, ceea ce, aparent, înseamnă să le dea nume şi să fie responsabil de aportul lor folositor şi de bunăstarea lor

Bărbatul trebuia să facă toate acestea în contextul rolului său de soţ.

Grădina Edenului era locul perfect pentru oamenii inocenţi. Dumnezeu crease o lume Disney, dar păpuşile nu aveau sfori. Edenul nu era o maşinărie, ci o structură vie, menită să se reproducă perpetuu. Bărbatul şi femeia, funcţionînd împreună ca soţ şi soţie, trebuiau să aibă grijă de parc şi să-l stăpînească.

Dumnezeu crease acest loc special, pe această planetă specială în universul Său, pentru ca viaţa să înflorească pentru totdeauna. Scopul lui Dumnezeu era de a-Şi face cunoscute propria creativitate şi chipul Său. Cînd Moise a scris că Dumnezeu a creat pe om după chipul Său, el a spus că Dumnezeu a făcut deopotrivă cu bărbatul şi cu femeia. Cu alte cuvinte, chipul lui Dumnezeu a fost pus în două tipuri de oameni: bărbaţi şi femei. Nu trebuie să fii mare savant pentru a observa că bărbaţii şi femeile sînt diferiţi. Ei arată diferit şi au personalităţi diferite. Cu cît privim mai atent, cu atît se observă mai multe deosebiri. Weber ne dă un exemplu, în domeniul relaţiilor. El scrie:

Relaţiile colorează fiecare aspect al vieţii femeii. Femeile folosesc conversaţia pentru a dezvolta şi înţelege relaţiile. Bărbaţii folosesc vorbirea pentru a transmite soluţii şi prin aceasta pun capăt conversaţiilor. Femeile au tendinţa de a-i vedea pe oameni ca reciproc dependenţi, în timp ce bărbaţii îi văd independenţi. Femeile pun accent pe grija faţă de oameni, bărbaţii preţuiesc libertatea. Femeile privesc faptele într-un context, legîndu-le unele de altele, bărbaţii au tendinţa de a privi evenimentele izolat.[1]

Amîndoi sînt pe deplin oameni, amîndoi sînt fiinţe spirituale, amîndoi poartă chipul lui Dumnezeu. Dar, fiind diferiţi, se pare că Dumnezeu a pus o anumită trăsătură a chipului Său în bărbat şi o alta în femeie. Caracterul lui Dumnezeu este, probabil, mai accentuat masculin decît cel al femeii şi mai feminin decît al bărbatului. Dumnezeu este numit „El" pentru a desemna personalitate şi conducere, nu pentru a desemna masculinitate sau feminitate. De vreme ce chipul lui Dumnezeu este în amîndoi, chipul Său pe pămînt este reprezentat nu doar de unul singur, ci de cei doi împreună. Imaginea acestui chip al Său se reflectă mai bine nu atunci cînd bărbaţii acţionează ca femeile şi femeile ca bărbaţii, ci atunci cînd fiecare dintre ei îşi accentuează unicitatea.

depţii mişcării feministe spun că femeile trebuie să acţioneze mai asemănător cu bărbaţii. Creştinii conservatori spun că bărbaţii trebuie să acţioneze mai asemănător cu femeile (mai mult despre aceasta mai tîrziu). Dar Biblia spune că Dumnezeu a făcut pe bărbat şi pe femeie pentru ca aceştia să-I reprezinte chipul pe

pământ. Această reprezentare poate fi făcută de fiecare dintre ei din punct de vedere spiritual, totuşi chipul lui Dumnezeu nu e complet reprezentat doar de unul, fără celălalt.

Cineva mi-a spus că atunci cînd doi bărbaţi conduc un autocamion mare ca parteneri, nu o scot aproape niciodată la capăt. Dar cînd echipajul e format dintr-un bărbat şi o femeie, de obicei au succes. Nu am experimentat niciodată, dar cred că e adevărat. Se întîmplă ceva aproape magic cînd se unesc aceste două caractere atît de diferite (bărbat şi femeie). Între ele apare o legătură ce face ca lucrurile să meargă bine. E o polarizare care uneşte, un război care face pacea şi un dezacord care produce armonie. De aceea, relaţiile homosexuale şi „căsătoriile" de acest tip sînt îngrozitoare înaintea lui Dumnezeu. Homosexualii se pervertesc nu doar fizic, ci şi emoţional. Ei nu reflectă chipul lui Dumnezeu, ci o distorsiune, o minciună şi o batjocură a chipului Său (Romani 1:18-27; 1 Corinteni 6:9-10).

Bărbaţii sînt incompleţi

Apoi, Domnul Dumnezeu a spus: „Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor potrivit pentru el" (Geneza 2:18-22). A fost prima şi singura ocazie cînd Dumnezeu a spus „nu este bine" în legătură cu creaţia Sa.

Cînd Dumnezeu a despărţit uscatul de ape, El a spus că era bine (Geneza 1:10). Cînd Dumnezeu a făcut toate plantele şi copacii, a spus că era bine (Geneza 1:12). Cînd a creat soarele luna şi stelele, El a văzut că era bine (Geneza 1:18). Cînd Dumnezeu a creat monştrii marini (probabil dinozaurii din Iov 40 şi 41) şi toate celelalte animale şi păsări, El a spus că era bine (Geneza 1:25). Dar cînd Adam era singur, El a spus că nu e bine (Geneza 2:18). Numai cînd Dumnezeu descrie pe bărbat şi femeie împreună spune că este foarte bine (Geneza 1:31).

Există şi excepţii de celibatari descrise în Biblie (Matei 19:12; 1 Corinteni 7:7), dar, excluzînd aceste cazuri rare, *un bărbat matur este soţ*. Bărbaţii nu sînt meniţi să reflecte singuri imaginea lui

Dumnezeu. Noi, bărbaţii, nu sîntem creaţi să supunem şi să guvernăm singuri creaţia lui Dumnezeu. Nu sîntem dotaţi pentru a ne creşte familiile singuri. Nici nu ne putem maturiza singuri.

A deveni soţ implică un mare risc

Pînă cînd băiatul devine bărbat, el pare să se dezvolte bine de unul singur. El învaţă să muncească şi să se odihnească. El învaţă să stabilească şi să apere graniţe spirituale. El are o relaţie cu Dumnezeu (adică devine preot). Apoi ceva se întîmplă pe neaşteptate. El se loveşte de un zid în dezvoltarea sa. Este ca şi cum ar lovi un plafon care poate fi depăşit doar de o nevastă.

Vă mai amintiţi de bătrînul avion, pe care eu şi prietenul meu l-am cumpărat cînd eram la liceu? Avea un plafon maxim de zbor de 3000 m. Într-o zi am hotărît să ating acest plafon. Mi-am umplut rezervorul şi am început să urc. Mi-a luat aproape o jumătate de zi şi un rezervor de benzină pentru a ajunge la 3000 m. Nu voi uita niciodată cum atîrna acolo, cu botul în sus, în încercarea sa disperată de a se înălţa. Deşi avea putere maximă şi era foarte uşor, pentru că aproape se sfîrşise combustibilul, totuşi avionul nu putea urca mai sus. Aerul era prea rarefiat pentru a susţine maşinăria de zbor la acea altitudine. Dacă voiam să urc mai sus, îmi trebuia un alt tip de avion.

La fel este şi cu un bărbat. De cele mai multe ori noi nu putem merge mai sus în procesul creşterii, fără o nevastă. Toţi am întîlnit această categorie de indivizi: tipi de nădejde care cresc pînă la un moment dat, dar pe măsură ce înaintează în vîrstă, ceva pare a se opri în dezvoltarea lor. Ei nu pot creşte pînă cînd nu devin altceva decît ceea ce sînt - aşa ca vechiul meu avion. Elementul de care au nevoie pentru a depăşi plafonul lor de 3000 m este de a deveni soţi.

Dumnezeu i-a făcut astfel pe bărbaţi încît ei se dezvoltă pînă la un nivel care forţează luarea unei decizii. Într-un anumit punct al dezvoltării noastre (cu excepţia celibatarilor) ajungem la un moment în care putem alege: fie să rămînem singuri şi astfel să ne

oprim sau să încetinim creştera spirituală şi personală, fie să ne asumăm riscul căsătoriei cu o femeie care ne poate înălţa sau ne poate distruge.

Soţul este capul nevestei

„Dar vreau să ştiţi că Hristos este Capul oricărui bărbat; că bărbatul este capul femeii şi că Dumnezeu este capul lui Hristos [...] Bărbatul nu este dator să-şi acopere capul, pentru că el este chipul şi slava lui Dumnezeu, pe cînd femeia este slava bărbatului. În adevăr, nu bărbatul a fost luat din femeie, ci femeia din bărbat; şi nu bărbatul a fost făcut pentru femeie, ci femeia pentru bărbat. De aceea femeia, din pricina îngerilor, trebuie să aibă pe cap un semn al stăpînirii ei. Totuşi, în Domnul, femeia nu este fără bărbat, nici bărbatul fără femeie. Căci dacă femeia este din bărbat, tot aşa şi bărbatul prin femeie, şi toate sînt de la Dumnezeu" (1 Corinteni 11:3, 7-12).

Pentru a deveni tipul de persoană care va continua să crească, să urce deasupra propriului plafon de 3000 m, bărbatul trebuie să facă o schimbare. Schimbarea presupune ca el să fie în stare să devină capul nevestei sale. Întrebarea pe care trebuie să şi-o pună bărbatul este: „Sînt eu în măsură să-mi asum rolul şi responsabilitatea de cap al nevestei?" Această responsabilitate nu poate fi asumată doar pe jumătate. Ea îi revine în întregime bărbatului. Dacă nu doreşti să ţi-o asumi, nu te căsători. Soţiei, la rîndul ei, îi revine întreaga responsabilitate pentru rolul ei specific, însă ei nu-i revine nimic din responsabilitatea de a fi cap.

A fi cap al nevestei nu este ca o domnie sau ca o dictatură. Nici nu seamănă cu rolul de şef sau de general. Nu seamănă cu nici un alt tip de conducere. Indiferent cît de mult îşi iubeşte un rege supuşii, realitatea este că el nu are nevoie de ei. Dacă unul ar pieri, ar fi trist, dar aceasta nu ar afecta statutul său de rege. Dacă trupul tău moare, capul rămîne nefolositor. De ce? Pentru că şi el este mort. Capul trebuie să guverneze corpul. Corpul este esenţial pentru supravieţuirea capului.

De aceea am rezerve asupra conceptului lui Moore şi Gillette care susţine că cele patru arhetipuri ale bărbatului sînt: rege, luptător, magician şi amant.[2] Bărbatul nu este un rege. Dacă este un rege, el nu va trece niciodată plafonul de 3000 m. Bărbatul trebuie să devină cap, nu rege.

Dictatorul, preşedintele, şeful sau generalul sînt descrieri incomplete ale bărbatului pentru că, indiferent cît de mult şi-ar iubi supuşii, angajaţii sau soldaţii, existenţa fiecăruia dintre ei nu depinde de aceştia din urmă. Mulţi angajaţi au demisionat, dar şeful rămîne. Mulţi soldaţi (onoraţi, respectaţi şi iubiţi) au murit, dar generalul rămîne să lupte în continuare. Dar dacă trupul moare, capul este îngropat odată cu el. Un soţ nu decide să fie rege, şef sau general. El decide să fie cap.

Supunerea reciprocă conţine o contradicţie în termeni

Astăzi se aud multe despre supunerea reciprocă în căsătorie. Supunerea reciprocă este ca sus-jos, alb-negru, bun-rău. E pur şi simplu imposibilă. Dacă este supunere, nu poate fi reciprocă. Dacă e reciprocă, nu e supunere. Dicţionarul defineşte cuvîntul reciproc (mutual) ca fiind ceva „împărţit în comun". Originea cuvîntului mutual derivă din „împrumutat" şi se referă la a fi asemănător.[3] În Noul Testament nu apare nici un cuvînt asemănător cu *reciproc* (mutual) în contextul căsătoriei. Cuvîntul folosit în Noul Testament pentru *supunere* este *hypodeiknumi. Hypo* înseamnă „sub" şi *deiknumi* înseamnă „a arăta".[4] Deci, cuvîntul înseamnă literal: „a arăta pe cineva ca fiind sub cineva sau ceva". El este adesea folosit cu sensul de „instruire" sau „admonestare".

Reciproc înseamnă „a împărţi în mod egal" şi *supunere* înseamnă ca "unul să fie sub celălalt". Supunerea reciprocă ne spune că o căsnicie este o înţelegere tip jumătate-jumătate, în care fiecare partener este supus celuilalt. Aceasta presupune ca soţul să se arate a fi sub soţie şi soţia să se arate a fi sub soţ.

Toate acestea sună bine în lumea noastră, dar sînt în contradicţie cu Biblia. Versetul folosit pentru a dovedi nevoia

„supunerii reciproce" este Efeseni 5:21. Acolo scrie: „Supuneţi-vă unii altora în frica lui Hristos". Contextul aici este haosul care trebuia înlocuit cu ordinea şi stabilizat prin răspunderea celor haotici faţă de cei ordonaţi. Efeseni 5 tratează despre imoralitate (v. 3), vorbirea urîtă (v.4), idolatrie (v.5), vorbăria deşartă (v.6), lucrările neroditoare ale întunericului (v.7-17) şi despre a fi plin de Duh, în loc de a se îmbăta cu vin (v.18). Părtăşia frăţească (v.19-20) şi supunerea (care înseamnă „sub") unii altora reprezintă soluţia pentru haosul existent. Dacă Pavel a avut în vedere supunerea reciprocă, singura concluzie care se impune ar fi că oamenii morali trebuiau să se supună celor imorali, la fel cum oamenii imorali trebuiau să fie supuşi celor morali. Ar însemna că ambele categorii să exercite o influenţă egală, fiecare intrînd în părtăşie cu o participare de jumătate: cei cu vorbirea urîtă şi cei cu vorbirea înţeleaptă, idolatrii şi închinătorii adevăraţi, copiii întunericului şi copiii luminii, beţivii şi cei care nu beau. Oare acesta era sfatul lui Pavel?

Nu cred !

E limpede că Pavel a spus ca unii dintre ei să fie în supunere faţă de ceilalţi şi nu ca toţi să se supună între ei. Din Efeseni 5:1-20 reiese clar că cei aflaţi în dezordine trebuie să se supună ordinii grupului umplut de Duhul Sfînt. După versetul 21 Pavel se referă la diferite grupuri de persoane: nevestele (5:22-33), copiii (6:1-4), şi sclavii (6:5-8). Dacă supunerea trebuie să fie reciprocă, atunci Pavel le spune de fapt părinţilor să se supună copiilor, iar copiilor să se supună părinţilor. Supunerea reciprocă ar cere ca stăpînii să se supună sclavilor lor, iar sclavii să se supună stăpînilor. Aceasta era învăţătura lui Pavel?

Nu cred !

Pavel spune că supunerea înseamnă că o categorie se va supune celeilalte. El nu se referă doar la grupul celor aflaţi în dezordine şi păcat, ci are în vedere şi alte relaţii: nevestele să fie supuse soţilor, copiii să fie supuşi părinţilor şi sclavii să fie supuşi stăpînilor.

Soţi care merită supunerea

Căsnicia nu este jumătate-jumătate, ci soţul trebuie să fie soţ 100%, iar soţia să fie soţie 100%. Dar scopul acestei cărţi nu este de a vorbi despre soţii. Să vă reamintesc ce am spus în introducere. Dacă eşti femeie şi citeşti această carte, aici nu este vorba despre tine. Vreau să tratez supunerea nevestelor doar din perspectiva soţilor. Cînd un bărbat alege să se ridice deasupra plafonului de 3000 m în dezvoltarea lui spirituală, el trebuie să devină acel bărbat faţă de care o femeie să dorească să se supună.

Pavel spune aceasta în felul următor: „Tot aşa trebuie să-şi iubească şi bărbaţii nevestele, ca pe trupurile lor. Cine îşi iubeşte nevasta, se iubeşte pe sine însuşi. Căci nimeni nu şi-a urît vreodată trupul lui, ci îl hrăneşte, îl îngrijeşte cu drag, ca şi Hristos Biserica" (Efeseni 5:28-29). Exemplul este Hristos şi Biserica, aceasta este o relaţie dintre cap şi trup. Hristos se poate oferi pe Sine Bisericii drept cap, pentru că El merită supunerea ei. Cap fiind, El ne este preţios. Hristos dezvoltă personalitatea noastră ducîndu-ne la superlativul a ceea ce sîntem. De aceea, Pavel descrie pe soţi ca iubindu-şi nevestele "aşa cum Hristos a iubit Biserica."

Căsătoria este un angajament necondiţionat faţă de o persoană imperfectă. Dar la fel este angajamentul pe care Şi l-a asumat Hristos faţă de noi. El Şi-a asumat un angajament faţă de o Biserică imperfectă. E un risc mare. Dumnezeu Îşi asumă riscuri. Caracterul Său nu se schimbă, dar reputaţia Sa depinde în mare măsură de noi, Biserica Sa. Ilustraţia nu se potriveşte perfect, pentru că soţii sînt păcătoşi, totuşi a fi capul nevestei din dragoste rămîne o directivă.

Căsătoria se poate rezuma la o întrebare: „Este ea numărul 1 în viaţa mea?", sau „Sînt în stare să aşez o femeie deasupra a orice sau a oricui din viaţa mea, cu excepţia lui Dumnezeu?" Aceasta include pe copiii şi părinţii mei. Aceasta nu înseamnă doar a renunţa la firea mea păcătoasă - fac aceasta pentru Dumnezeu. Înseamnă a deveni un permanent explorator al acelei femei şi a-mi petrece restul vieţii împreună cu ea, meritînd supunerea ei.

Pavel a spus în 1 Corinteni 11 că femeia este slava bărbatului. Odată am făcut în familie un studiu biblic şi, atît cît am putut descifra, a reieşit că *slavă* înseamnă preamărire a caracterului cuiva. În termeni moderni s-ar traduce prin "a face reclamă reputaţiei cuiva". În Biblie, de obicei, îngerii fac acest lucru cu privire la Dumnezeu. Dar Pavel spune că femeia are acelaşi rol cu privire la bărbat. Pentru soţ aceasta înseamnă că el trebuie să merite să i se facă reclamă.

A deveni soţ este şi o decizie socială

Pentru a deveni soţ, bărbatul trebuie să fie în măsură să reunească două origini sociale şi culturale, a lui şi a ei. Cartea vechi testamentară Rut este o poveste de dragoste. Înainte ca Boaz să se însoare cu Rut, el a făcut un mare efort pentru ca această căsătorie să fie acceptată social. În cartea Rut deci: (1) Boaz este atras de Rut, dar; (2) chiar înainte de a o întîlni, el se interesează de originea ei, apoi; (3) el o cunoaşte din punct de vedere social şi (4) el se căsătoreşte cu ea, în limitele a ceea ce este acceptabil înaintea lui Dumnezeu şi a ordinii stabilite a timpului său, cu martori potriviţi.

„Dragostea şi căsătoria" pot „merge împreună ca un cal şi o căruţă", aşa spun versurile unui vechi cîntec, dar dragostea nu este fundamentul suficient pentru o căsătorie. Soţul trebuie să ia în considerare: (1) originea socială a viitoarei soţii; (2) statutul de acceptabilitate socială a acestei căsătorii; şi (3) consecinţele sociale ce rezultă din unirea originii lui cu originea ei în ce priveşte rudele, viitorii copii şi abilitatea lor de a se raporta la lumea din jur.

Dragostea romantică este opusul dragostei adevărate

Cineva a spus: „Dumnezeu ne-a dat dragostea romantică pentru a ne orbi faţă de realităţile căsătoriei". Nu sînt sigur că este o afirmaţie corectă din punct de vedere teologic, dar realitatea este că dragostea romantică are şi alt rol decît acela de a da startul într-

o căsătorie. Cînd spun „dragoste romantică" nu înţeleg prin aceasta „cavalerism" sau „atracţie emoţională nedefinită".[5] Prin dragoste romantică înţeleg dragostea pasională, dragostea legată de atracţia sexuală, definită în mod curent cu termenul „a se îndrăgosti". După cum a spus M. Scott Peck: „A te îndrăgosti e capcana pe care genele noastre o aşază deasupra minţii noastre, de altfel perceptive, pentru a ne păcăli sau a ne prinde în căsătorie".[6]

Dragostea pasională este dragostea egoistă. Ea nu are nimic de a face cu cealaltă persoană *în sine* - cel puţin în cazul bărbaţilor. Un bărbat se poate îndrăgosti de o femeie aflată pe coperta unei reviste. El se poate îndrăgosti în fiecare zi de altă femeie. El se poate îndrăgosti aproape oriunde şi aproape în orice situaţie. Ca dovadă stă faptul că se întîmplă deseori aşa. Dragostea pasională nu duce obligatoriu la căsătorie, ci determină şi aventuri în afara căsătoriei. Aceste aventuri pot fi sesizate peste tot. Băieţii din licee se îndrăgostesc de fetele din liceul respectiv. Băieţii din universităţi se îndrăgostesc de fetele din universităţi. Băieţii care muncesc se îndrăgostesc de fetele care lucrează împreună cu ei. Băieţii din biserică se îndrăgostesc de fetele din biserică. Şi toate acestea se întîmplă, indiferent dacă ei sînt căsătoriţi sau nu.

Cîteodată înclin să cred că predicile de la căsătorie şi cărţile despre căsătorie constituie cauza problemelor ce apar în căsnicie. Majoritatea acordă o importanţă prea mare dragostei pasionale. Este minunat să-ţi reaminteşti zilele de început ale dragostei romantice dintre soţ şi soţie, dar un cuplu are nevoie mai degrabă să înainteze spre dragostea adevărată. Dragostea adevărată înseamnă a da. Dragostea romantică înseamnă a lua. Dragostea pasională dăruieşte doar pentru a obţine mai mult. „Îi voi da flori sau diverse cadouri pentru că vreau ca ea să mă iubească." De fapt, aceasta înseamnă: vreau ca ea să mă lase să-mi satisfac impulsurile sexuale, folosindu-i trupul, personalitatea, înfăţişarea şi celelalte. Aceasta nu înseamnă neapărat că voi avea o relaţie sexuală cu ea. Pot să-mi potolesc hormonii şi fără aşa ceva, dacă sînt isteţ. În dragostea pasională „Te iubesc" înseamnă: „Mă iubesc şi vreau să te folosesc pentru a mă simţi bine din punct de vedere sexual".

Dragostea pasională poate face să înceapă căsnicia. Într-un anume sens o fată este flatată dacă prietenul ei o poate folosi pentru dragoste romantică/sex, dar acest tip de dragoste nu zideşte o căsnicie şi se destramă repede. Cînd căsnicia se bazează pe dragoste de tip pasional, ea devine curînd o bătălie a dorinţelor egoiste (numite convenţional „nevoi"). Este în fapt o relaţie de tipul să - vedem - cine - poate - fi - mai - egoist.

Mai intervine o problemă cînd dragostea pasională stă la baza unei relaţii. Cel mai puţin îndrăgostit stăpîneşte relaţia. Cel care este mai îndrăgostit va fi sub puterea celuilalt, temîndu-se că partenerul l-ar putea îndepărta sau răni. Citiţi ce a spus Dalbey despre aceasta:

Aici, cred, este piatra de încercare a reciprocităţii autentice în căsătorie: „Cum aş putea să mă relaxez şi să fiu deschis cu tine, cînd mi-e teamă că tu nu ai investit la fel de mult în această relaţie? Dacă eu sînt cel care îşi asumă toate riscurile, în timp ce tu eşti gata să mă îndepărtezi în orice clipă?" Cu cîţiva ani în urmă am văzut un studiu care indica faptul că în căsătoria de azi puterea aparţine partenerului care este cel mai rezervat în cadrul relaţiei. Cel mai puţin angajat, deci, are cea mai mare putere.[7]

Acum să ne imaginăm că merg la un curs despre căsătorie şi cel care ţine cursul îmi spune să-mi iubesc pasional soţia. El mă convinge să dezgrop acele sentimente timpurii pe care le-am avut pentru ea cînd ne-am întîlnit prima oară şi m-am îndrăgostit. De fapt, de vreme ce eu sînt iniţiatorul, el îmi spune să iniţiez această întoarcere la dragostea romantică.

Dacă aş face astfel, înseamnă că ar trebui să fiu totdeauna mai îndrăgostit de soţia mea decît ar fi ea de mine. Fiind capul, trebuie să conduc, deci trebuie să rămîn mai îndrăgostit. Dar, fiind mai puţin angajată, ea va rămîne totdeauna la conducerea relaţiei. Cu alte cuvinte, cu cît conduc mai mult în această direcţie, cu atît devin mai puţin capabil de a conduce. Cu cît sînt mai îndrăgostit de soţia mea, cu atît mai puţin pot să-mi iubesc soţia aşa cum Hristos a iubit Biserica şi cu atît mai puţin pot fi capul în această relaţie, aşa cum trebuie să fiu.

Dragostea lui Hristos este opusul dragostei pasionale. Hristos ne iubeşte de pe o poziţie de autoritate. El devine pentru noi o cale către Dumnezeu Tatăl. El alimentează puterea ce creează relaţia şi o face pe aceasta din urmă valoroasă. Dragostea lui Hristos pentru noi face din El capul (nu ca în cazul dragostei romantice). Dragostea lui Hristos pentru noi este definită prin a dărui, iar dragostea pasională prin a lua. Dragostea romantică aparţine băiatului, dragostea adevărată aparţine bărbatului.

Adevărata bază pentru dragoste în căsătorie este o relaţie de formare de tipul maestru-discipol. Cînd accentuez asupra dragostei romantice în relaţiile cu soţia sînt slab şi dependent, totdeauna temător că ea se va retrage sau că eu voi investi mai mult decît ea. Cînd accentuez pe „a da" în relaţia cu soţia, atunci sînt capabil de a fi puternic şi pot împărtăşi cu ea aceasta, pe măsură ce o formez în direcţia lui Hristos. Pavel în Efeseni 5 nu le porunceşte soţilor să-şi iubească pasional soţiile. Dragostea de care vorbeşte el este asemănată cu dragostea lui Hristos pentru Biserica Sa. Ea presupune sacrificiu şi risc cu scopul unei reflectări mai complete a imaginii lui Dumnezeu prin asumarea rolului de cap al trupului.

Deci, căsătoria este decizia definitivă, ireversibilă şi extrem de riscantă a unui bărbat de a pune o femeie mai presus de orice şi oricine, cu excepţia lui Dumnezeu, pentru tot restul vieţii lor împreună.

Dacă el, cap fiind, îşi îndepărtează nevasta, el moare.

Dacă el o domină în aşa fel încît ea îl îndepărtează, el moare.

Dacă el nu-i permite să se dezvolte, el va rămîne slab.

Dacă el nu-i oferă dragoste, înţelegere, tandreţe sau îndurare, ea va fi împietrită, rigidă, iar viaţa lui va fi imobilă.

Dacă o înăbuşă, el însuşi se sufocă.

Dacă nu face din ea numărul 1 din viaţa lui, el se sfîrşeşte.

DAR, dacă el o înconjoară cu atenţie, o ajută să se dezvolte, o iubeşte, îi dă libertate şi face din ea numărul 1 în viaţa lui, ea va fi

cheia care va deschide întreaga lui dezvoltare ulterioară ca bărbat înţelept şi ca patriarh matur al lui Dumnezeu.

Am străbătut un drum lung, dar nu ne putem opri aici în discuţia legată de iubirea faţă de nevestele noastre. Am stabilit că adevărata dragoste este diferită de dragostea pasională (sexuală), dar un bărbat care decide să fie soţ mai are şi altceva de făcut.

Bărbatul îşi iubeşte nevasta

După ce a decis acest lucru, bărbatul se află în faţa fantasticei provocări de a fi soţ.

Dragostea şi căsătoria merg împreună ca un cal şi o căruţă - Despre dragoste şi căsătorie

Acum, după ce s-a hotărît să devină soţ, bărbatul trebuie să ia mai serios în considerare impulsurile sale sexuale. Comportamentul sexual poate constitui cel mai edificator exemplu asupra suferinţei cauzate de plăcere. Se spune adesea că porunca lui Dumnezeu: „Creşteţi, înmulţiţi-vă şi umpleţi pământul" (Geneza 1:28), este singura poruncă pe care oamenii au ţinut-o vreodată. Dar mai mult decît atît, sexualitatea nu numai că a umplut pământul cu copii şi cupluri căsătorite, ci a determinat şi bîrfă, certuri, divorţuri, depresie, sinucideri, crime şi violuri. Din cauza lui apar sarcini nedorite, aventuri nedorite, situaţii sociale nedorite, ce duc toate la amărăciune, ură, răutate şi răzbunare. Dacă sexul nu este cea mai distructivă forţă de pe pământ, el este, în orice caz, foarte aproape de a deveni.

Dragostea pasională (pe care am definit-o ca fiind o falsă dragoste, simplă satisfacţie sexuală) este mult mai distructivă decît alcoolul sau drogurile. Ea îţi secătuieşte emoţiile, îţi controlează voinţa, îţi perverteşte judecata, îţi întunecă înţelepciunea, distruge virginitatea tinerilor, provoacă sarcini nedorite la fete şi duce persoana într-o situaţie care-i va controla tot restul vieţii - apoi te

părăseşte. Ce face un băiat cînd dragostea pasională dispare? Părăseşte prietena sau nevasta şi pleacă în căutarea dragostei în altă parte. Dacă cei doi nu sînt căsătoriţi, spunem că e în regulă să caute în altă parte. Dacă sînt căsătoriţi, de obicei spunem că nu e bine, dar societatea americană de azi spune că şi în al doilea caz e bine.

Situaţia existentă l-a inspirat pe Lance Morrow de la *Time* să sugereze un „apartheid" sexual. El scrie:

Să ne împărţim în două republici separate: una pentru bărbaţi, una pentru femei. Relaţiile dintre cele două părţi vor fi formale şi rezervate, contactele limitate şi însoţite de martori. Reproducerea şi creşterea copiilor vor fi dirijate către o zonă sigură, stabilită într-un teritoriu neutru. Doar în acea zonă se va permite căsătoria: privilegiul formării unei familii va trebui cîştigat de ambele părţi. Homosexualii vor avea propria lor republică. Bisexualii vor putea cere viza turistică din cînd în cînd.[1]

Îmi amintesc de doi bărbaţi care lucrau la aceeaşi companie şi care îşi spuneau creştini, dar amîndoi erau băieţi adulţi. Unul dintre ei divorţase şi se întîlnea cu o fată din companie. Cînd l-am întîlnit pe prietenul său, el mi-a spus: „George este într-adevăr îndrăgostit. E minunat. Oricine poate vedea cît de îndrăgostiţi sînt după felul în care se privesc. El o sună seara la telefon şi vorbesc ore întregi. Totul e atît de proaspăt şi de frumos. Parcă sînt iarăşi adolescenţi".

Nu am spus nimic, dar am gîndit: *Da, dar George are 42 de ani. Cînd se va maturiza?*

George şi-a pierdut dragostea pentru soţia sa, a divorţat şi apoi s-a îndrăgostit de altă fată - toate acestea creştin fiind şi membru stabil în biserica sa. Dar dragostea pasională este doar „un nou început". Referindu-se la dragostea de acest tip, Helen Hunt spunea în cadrul emisiunilor TV „Mad about You" (Nebun după tine): „Poate că ar trebui ca relaţia să se reinventeze ea însăşi în fiecare zi, astfel încît partenerii implicaţi să se poată reinventa pe ei înşişi în fiecare zi".[2]

Un început nou este plăcut, dar dacă o luăm permanent de la capăt, nu vom creşte niciodată. Sîntem ispitiţi să ne întrebăm cum de nu şi-a dat seama George că înaintează pe aceeaşi cale care l-a dus anterior la divorţ. De ce? Pentru că este îndrăgostit, desigur, deci gîndirea sănătoasă este scoasă din ecuaţie. Dar fata cu care se întîlneşte acum? Credeţi că ea îşi dă seama că greşeşte în relaţia ei? Nu, ea nu-şi poate da seama. De ce? Pentru că şi ea este îndrăgostită. Relaţia merge înainte, pînă cînd ei vor începe viaţa intimă, apoi va începe lupta pe tema să-vedem-cine-poate-fi-mai-egoist. Această nouă dragoste va distruge probabil tot ce-a mai rămas între George şi copiii săi sau cel puţin va elimina orice tentativă a acestuia de a fi tată pentru copiii săi. Este greu să fii părinte cînd te porţi ca un copil mare. Şi copiii lui sînt copii mari, dar ei au o scuză. Dragostea pasională îl va duce probabil pe George la o relaţie intimă cu prietena lui, îi va face pe copiii săi să sufere, probabil îl va determina să se recăsătorească, apoi dragostea va dispărea. În acel moment George poate fi tentat să continue cu atitudinea sa copilărească şi să „se îndrăgostească" de o altă femeie încrezătoare.

Chiar ideile liberale care au promovat dragostea liberă şi adulterul ca fiind sănătoase au căzut. E. Michael Jones a scris o carte cu titlul: *Degenerate Moderns: Modernity as Rationalized Sexual Misbehavior (Modernii degeneraţi: Modernitatea ca act sexual aberant explicat logic).*

Iată o scurtă recenzie a acestei cărţi semnată de Esther Littman în *Detroit News:*

Jones îşi începe lucrarea bine documentată cu arheologul Margaret Mead. După ce a studiat comportamentul adolescenţilor în Samoa, Mead şi-a publicat concluziile într-o carte care s-a aflat pe lista de lectură a majorităţii adolescenţilor. În cartea sa ea a declarat că cei din Samoa sînt oameni fericiţi şi bine adaptaţi pentru că practică: sexul liber, sexul polimorf, adulterul, îngrijirea copiilor în comun, toate acestea fără repercursiuni sociale sau psihice. Liberalii entuziaşti, aparent împovăraţi de restricţiile datorate valorilor iudeo-creştine, au văzut în lucrarea lui Mead o reţetă pentru o nouă moralitate a libertăţii.

Studii recente documentate au numit totuşi lucrarea lui Mead o „înşelare în masă". Antropologul Derek Freeman a găsit puţine dovezi de libertinaj sexual în societatea modernă creştină din Samoa sau în trecutul ei păgîn. Informaţia greşită, susţine Jones, se datorează cunoaşterii insuficiente a limbii şi gîndirii preconcepute a doamnei Mead. Ea avea nevoie să-şi liniştească propria conştiinţă, tulburată datorită unei căsnicii ratate şi a două relaţii adulterine cu un bărbat şi cu o femeie. „Păcatul sexual, scrie Jones, duce la o ştiinţă pervertită ca formă de raţionalizare, întorcînd persoana cu spatele la adevăr, în interesul unei ideologii şi a propriei voinţe".[3]

Mulţi creştini vor spune: „Dar Dumnezeu a poruncit relaţia sexuală înaintea Căderii. Sexul este un dar de la Dumnezeu experimentat înainte ca omul să cadă în păcat. El nu este parte a păcatului omului, este o parte a planului lui Dumnezeu".

Să examinăm mai îndeaproape această concepţie. Este adevărat că relaţia sexuală este destinată pentru căsătorie. Iată pasajul cel mai important despre acest subiect:

Cu privire la lucrurile despre care mi-aţi scris, eu cred că este bine ca omul să nu se atingă de femeie. Totuşi, din pricina curviei, fiecare bărbat să-şi aibă nevasta lui şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul ei. Bărbatul să-şi împlinească faţă de nevastă datoria de soţ; şi tot aşa să facă şi nevasta faţă de bărbat. Nevasta nu este stăpînă pe trupul ei, ci bărbatul. Tot astfel, nici bărbatul nu este stăpîn peste trupul lui, ci nevasta. Să nu vă lipsiţi unul pe altul de datoria de soţi, decît doar prin bună învoială, pentru un timp, ca să vă îndeletniciţi cu postul şi cu rugăciunea; apoi să vă împreunaţi iarăşi ca să nu vă ispitească Satana, din pricina nestăpînirii voastre. Lucrul acesta îl spun ca o îngăduinţă; nu fac din el o poruncă. Eu aş vrea ca toţi oamenii să fie ca mine; dar fiecare are de la Dumnezeu darul lui: unul într-un fel, altul într-altul (1 Corinteni 7:1-7).

Am inclus toate cele şapte versete din acest pasaj pentru a putea vedea contextul. Pavel spune că cei căsătoriţi trebuie să aibă o viaţă sexuală şi că relaţia intimă trebuie să fie suficient de

frecventă pentru a îndepărta atacurile Satanei din cauza lipsei noastre de autocontrol. Remarcaţi că tot ce se spune aici despre sexualitate este negativ. Mai întîi apostolul spune că bărbatul nu ar trebui să atingă femeia. Unii au folosit acest verset pentru a include şi strîngerea mîinii. Probabil Pavel nu avea acest lucru în minte, dar s-a referit cu siguranţă la orice atingere care poate duce la dorinţe sexuale şi, pentru majoritatea bărbaţilor, orice atingere poate duce la dorinţe sexuale. Apoi Pavel continuă: „Totuşi, din pricina curviei, fiecare bărbat să-şi aibă nevasta lui" (v. 2). Cu alte cuvinte această poruncă în privinţa căsătoriei şi a relaţiei sexuale este dată pentru a ne păzi de imoralitate.

Pavel *nu* spune: „Sexul este un dar de la Dumnezeu pentru căsătorie, aşa încît fructificaţi-l cu bucurie înaintea Domnului, ori de cîte ori aveţi chef". El nu spune că nevasta ar trebui să-ţi ofere relaţii sexuale de cîte ori vrei. Pentru mulţi tineri, aceasta ar fi de trei ori pe zi. Pentru o femeie actul sexual este o parte semnificativă a unei relaţii strînse. Pentru un bărbat actul sexual este ca o băutură rece într-o zi fierbinte. Soţii creştini îşi bombardează de ani de zile nevestele cu acest pasaj, pretinzînd că el susţine că ar trebui să li se ofere relaţii sexuale de cîte ori vor ei (ei spun „au nevoie").

Dar acest pasaj nu afirmă aşa ceva. Aici se vorbeşte despre actul sexual marital în contextul autocontrolului. Sexualitatea trebuie totdeauna controlată. Pavel spune, de fapt, să nu vă privaţi unul pe altul de relaţii sexuale, dincolo de limita puterii de autocontrol. Sexul este un impuls care poate fi controlat şi trebuie controlat, dar există o limită în acest control. Acea limită nu trebuie depăşită de partenerii căsătoriţi.

Astăzi îi aud pe unii indivizi spunînd: „Sînt născut cu acest impuls. Am această nevoie sexuală".

Nu, de fapt ai o dorinţă sexuală. Desigur, te-ai născut cu ea, dar ea trebuie controlată.

Şi homosexualii spun: „Aşa sînt eu. Sînt născut astfel".

Şi lor le-aş spune: „Dacă e aşa, controlează-te sau schimbă-te, aşa cum fiecare dintre noi este dator să o facă". Majoritatea

indivizilor au un impuls sexual înnăscut care este maximum satisfăcut avînd relaţii sexuale de cîteva ori pe zi, preferabil cu diferite femei. Controlarea impulsului sexual poate fi cel mai greu test pentru un bărbat, dar vă garantez că dacă nu-l controlaţi, vă *va* distruge. Solomon a spus: „Căci pentru o femeie curvă, omul ajunge de nu mai rămîne decît cu o bucată de pîine" (Proverbe 6:26).

Să ne întoarcem la ideea de la început. A fost sexul dat de Dumnezeu ca un dar înainte de cădere? Sexualitatea nu a fost o implicaţie a căderii. Aud cu regularitate afirmaţii idioate de tip Hollywood, susţinînd că relaţia sexuală ar fi fructul oprit şi, deci, ar fi fost păcatul originar. Prostii ! Adevărata problemă are de-a face cu natura relaţiei sexuale înainte de Cădere. În realitate relaţia sexuală nu a fost o poruncă a lui Dumnezeu înainte de Cădere. Porunca a fost: „Creşteţi, înmulţiţi-vă şi umpleţi pămîntul" (Geneza 1.28). Desigur, relaţia sexuală era necesară pentru aceasta, dar nu sexualitatea în sine a fost în centrul poruncii. Nu este prea clar nici dacă a existat impuls sexual înainte de cădere. Dacă nu exista, ar fi justificat nevoia unei porunci în această privinţă. Mai mult decît probabil, a existat un anume tip de impuls sexual, dar acesta nu avea intensitatea pervertită pe care o cunoaşte majoritatea bărbaţilor de azi.

Aş vrea să-i întreb ceva pe bărbaţi: Dacă aţi fi în starea fizică primară, trăind într-o grădină izolată cu cea mai extraordinară, mai perfectă femeie goală şi ea ar fi făcută pentru a vă fi partenera perfectă, ar mai fi nevoie să vă poruncească cineva să aveţi o relaţie sexuală cu ea? Nicidecum !

De fapt, citim: „Omul şi nevasta lui erau amîndoi goi şi nu le era ruşine" (Geneza 2:25). Pasajul pare să denote o lipsă de interes în privinţa diferenţelor sexuale *în sine.* După ce au păcătuit, însă, citim: „Atunci li s-au deschis ochii la amîndoi; au cunoscut că erau goi, au cusut laolată frunze de smochin şi şi-au făcut şorţuri din ele" (Geneza 3:7). După ce Dumnezeu i-a blestemat pentru păcatul lor, citim: „Domnul Dumnezeu a făcut lui Adam şi nevestei lui haine din piele şi i-a îmbrăcat cu ele" (Geneza 3:21). Impulsul sexual este evident după Cădere, dar nu şi înaintea ei. Se pare că

relaţia sexuală nu era însoţită de durere (şi nici naşterea nu era dureroasă).

Nu există vreo dovadă că Adam şi Eva au avut vreodată relaţii sexuale înainte de Cădere. După ce au păcătuit, după ce impulsurile lor sexuale au fost blestemate, după izgonirea lor din grădina Edenului, după ce le-a fost ruşine să umble goi, atunci citim pentru prima oară că „Adam s-a împreunat cu nevastă-sa Eva; ea a rămas însărcinată şi a născut pe Cain" (Geneza 4:1). Desigur, nu există vreo dovadă că aceasta ar fi fost prima lor relaţie sexuală, totuşi aşa pare să fie.

Am auzit cîţiva pastori care foloseau Geneza 2:23 cu privire la impulsul sexual anterior Căderii. Textul este de obicei dramatizat ca şi cum Adam ar fi exclamat: „Oooh!", urmat de un fluierat admirativ. O astfel de interpretare îl poate ajuta pe pastor să se apropie de tinerii din auditoriu, dar nu descrie exact ideea pasajului. Iată ce a spus, de fapt, Adam: „Iată, în sfîrşit, aceea care este os din oasele mele şi carne din carnea mea! Ea se va numi femeie, pentru că a fost luată din om" (Geneza 2:23). Văd aici, mai curînd, o afirmaţie apreciativă şi descriptivă, fără a fi exprimat vreun imbold sexual. Adam a făcut pur şi simplu o declaraţie de acceptare a femeii, ca dar venit de la Dumnezeu, şi nu de acceptare a impulsului sexual ca dar al lui Dumnezeu. Majoritatea dovezilor ne conduc la concluzia că impulsul sexual pe care îl cunoaştem azi este un blestem asupra unui dar al lui Dumnezeu.

O soţie este un vas mai slab

A ne iubi nevestele nu înseamnă a le folosi ca pe obiecte sexuale. Dar Biblia conţine cîteva directive precise care ne spun ce înseamnă să ne iubim soţiile. Apostolul Petru spune: „Bărbaţilor, purtaţi-vă şi voi, la rîndul vostru, cu înţelepciune cu nevestele voastre, dînd cinste femeii ca unui vas mai slab, ca unele care vor moşteni împreună cu voi harul vieţii, ca să nu fie împiedicate rugăciunile voastre" (1Petru 3:7).

Tradus literal şi păstrînd ordinea din originalul grecesc, versetul s-ar putea transcrie: „Soţilor, şi voi, la rîndul vostru, trăiţi împreună [un cuvînt] conform cunoaşterii, ca şi cu un mai slab [un cuvînt] vas, femeia, dîndu-i cinste într-adevăr, ca unora care vor moşteni împreună cu voi [co-moştenitoare -- un cuvînt] harul vieţii".

Deci există patru porunci adresate soţului cu privire la soţia sa:

(1) trăiţi împreună, şi faceţi aceasta

(2) conform cunoaşterii

(3) ca şi cu un vas mai slab

(4) dîndu-i cinste ca unui partener al harului

1. A trăi împreună înseamnă a nu trăi separat. A trăi împreună este aici o combinaţie a cuvintelor „împreună" şi „cămin". Ideea este de a stabili un cămin împreună care să nu fie dominat de părinţi sau prieteni, dar nici de unul dintre parteneri.

2. Conform cunoaşterii. Cuvîntul folosit aici este „cunoaştere" şi nu „înţelegere". Ideea este că soţul trebuie să înveţe mereu. Soţii buni nu sînt ignoranţi. Acesta este unul dintre motivele pentru care, pentru majoritatea bărbaţilor, a deveni soţ este pasul următor în procesul de creştere, după ce a devenit bărbat. A deveni soţ presupune din partea bărbatului un efort maxim.

Dacă nu te arăţi mai întîi bărbat, iar apoi pregătit pentru un pas uriaş în procesul creşterii tale, nu deveni soţ.

3. Ca şi cu un vas mai slab. În ce sens este nevasta un vas mai slab? Dr. Popenoe ne dă următoarele informaţii:

Sîngele femeilor conţine mai multă apă (20% mai puţine celule roşii). Pentru că celulele roşii asigură oxigenul celulelor corpului, femeia oboseşte mai uşor şi este mai expusă epuizării fizice. Cînd programul de lucru a fost mărit în condiţii de război în fabricile

britanice, de la 10 la 12 ore, accidentele de muncă în rîndul femeilor au crescut cu 150%.[4]

Iată alte cîteva pasaje care folosesc același cuvînt grecesc pentru *slab*: „duhul, în adevăr, este plin de rîvnă, dar carnea este *neputincioasă* * " (Matei 26:41); „lucrînd astfel trebuie să ajutați pe cei *slabi*" (Faptele Apostolilor 20:35); „altul, care este *slab*, nu mănîncă decît verdeață" (Romani 14:1-2).

În textul din Matei 26:41 „slab" înseamnă că trupul obosește ușor. Textul din Faptele Apostolilor îi numește „slabi" pe cei care nu sînt în măsură să-și asigure cele necesare. Cel „slab„ din Romani 14 este persoana a cărei creștere ar fi împiedicată din cauză că nu-l înțelege pe cel care își trăiește libertatea.

Soții trebuie să înțeleagă că, deși există excepții, în general:

- Soțiile obosesc mai ușor pentru că nu sînt atît de puternice din punct de vedere fizic.
- Soțiile nu sînt construite pentru „a se descurca singure", adică pentru a-și asigura propriile nevoi. Desigur, ele o pot face, dar este extrem de dificil, pentru că femeia nu este proiectată astfel.
- Soțiile pot avea o perspectivă mai autoprotectoare în chestiunile spirituale. Ele sînt predispuse a se bucura de securitatea oferită de mentalitatea tip: „nu fac aceasta".

4. Dîndu-i cinste ca unui credincios. O soție este, mai întîi, o persoană credincioasă. Această relație vine înaintea tuturor celorlalte. Ea este în primul rînd un copil al lui Dumnezeu și aparține lui Dumnezeu, nu soțului ei. Prima ei responsabilitate este de a asculta de Dumnezeu. Prima ei misiune este de a onora, de a iubi, de a plăcea, de a slăvi pe Dumnezeu. Prima ei îndatorire este față de Dumnezeu, nu față de soțul ei.

* În New American Standard Bible, din care citează autorul, se folosește termenul *[slabă]*. (n. trad.)

Ca urmare, soţul trebuie să stabilească cu soţia lui o relaţie care să creeze un nou cămin. În acest cămin nu trebuie să intervină biserica, părinţii, prietenii, interesele personale, copiii sau împlinirea profesională. Acest nou cămin nu poate fi dominat numai de unul dintre soţi. Soţului îi revine responsabilitatea de a face din acest cămin un aşezământ pe care soţul şi soţia să îl edifice împreună.

Cunoaşte-ţi soţia! Studiază: ce poate îmbunătăţi relaţiile voastre, ce o face fericită, ce o face morocănoasă, ce o răneşte, ce o întristează şi o face să se simtă în nesiguranţă şi cum o influenţează relaţiile tale cu proprii tăi părinţi.

Un bărbat trebuie să-şi considere nevasta, în primul rînd, un partener spiritual. În ea locuieşte Duhul lui Dumnezeu. Deci, ea este un ucenic al soţului ei şi totodată soţul ei îi este ucenic. Soţia dă socoteală faţă de soţ, iar el la rîndul său, îi dă socoteală. Ea poate fi persoana care aduce un cuvînt de la Dumnezeu (un profet), dar şi una care duce un cuvînt înaintea lui Dumnezeu (un preot). În plus, împreună cu ea, soţul poate forma biserica în forma ei elementară - „Căci acolo unde sînt doi sau trei adunaţi în Numele Meu, sînt şi Eu [Hristos] în mijlocul lor" (Matei 18:20).

Soţii sînt mai slabi în situaţiile sexuale şi sociale

Să luăm în considerare următoarea întîmplare petrecută în viaţa lui Avraam, acest monument al credinţei:

Cînd era aproape să intre în Egipt, a zis nevestei sale Sara: "Iată, ştiu că eşti o femeie frumoasă la faţă. Cînd te vor vedea egiptenii, vor zice: „Aceasta este nevasta lui !" şi pe mine mă vor omorî, iar pe tine te vor lăsa cu viaţă. Spune, rogu-te, că eşti sora mea, ca să-mi meargă bine din pricina ta, şi sufletul meu să trăiască datorită ţie" (Geneza 12:11-13).

Este un fapt şocant. Avraam, adevărat bărbat al lui Dumnezeu, cu o credinţă puternică, ascultător de Dumnezeu şi curajos, devine deodată slab şi egoist. Şi este slab de două ori (*vezi* Geneza 20:11-13).

Soţii au şanse de a fi slabi în situaţii sociale cu conotaţie sexuală, mai ales în cele legate de propriile soţii. Acelaşi bărbat care luptă curajos cu duşmanul, îşi pune viaţa la bătaie pentru a apăra valorile ce trebuie apărate şi surmontează obstacole grozave în război, afaceri, biserică sau guvern, devine un adversar slab şi egoist în situaţii sociale cu conotaţii sexuale. Soţii trebuie să fie conştienţi de această posibilă slăbiciune.

De exemplu:

- Avraam, care a biruit 5 regi pentru a salva pe Lot, nu a putut rezolva situaţia în care cineva i-a dorit nevasta.
- David, cel mai puternic luptător şi rege pe care l-a avut Israelul, nu şi-a putut stăpîni atracţia pentru nevasta lui Urie.
- Samson, cel mai puternic dintre judecători, în stare să spulbere armate întregi cu o singură mînă, nu a putut rezista Dalilei.
- Mari oameni de afaceri, lideri politici, pastori, consilieri generali şi diplomaţi au avut eşecuri datorită incapacităţii de a stăpîni situaţii sociale cu conotaţie sexuală.

Soluţia este să depindem de sfaturile soţiei în situaţii sociale cu conotaţie sexuală. În general, trebuie să ştii că ea este un expert în acest domeniu, iar tu un novice. Trebuie să-ţi asumi acest lucru, chiar dacă eşti neîncrezător. Însuşeşte-ţi sfaturile ei, chiar dacă eşti încredinţat că stăpîneşti asemenea situaţii (*mai ales* cînd crezi că eşti stăpîn pe situaţie). Adoptă această soluţie, chiar dacă te consideri extrovertit şi ea nu vorbeşte niciodată. Lasă-ţi nevasta să guverneze toate situaţiile legate de alte femei.

Principii pentru soţii cu neveste neascultătoare

Profetul Osea a avut o soţie neascultătoare. Dumnezeu i-a spus lui Osea să se căsătorească cu o prostituată, pentru a ilustra infidelitatea lui Israel faţă de El. Citim: „Plîngeţi-vă, plîngeţi-vă împotriva mamei voastre ! Căci nu este nevasta Mea, şi Eu nu sînt

bărbatul ei ! Să-şi depărteze curviile dinaintea ei, şi preacurviile de la ţiţele ei !" (Osea 2:2).

. Un soţ trebuie să înţeleagă că o soţie neascultătoare are tendinţa de a deveni, după un timp, ceea ce fusese înainte de a se căsători cu el. De exemplu, dacă ea a avut relaţii sexuale cu alţi bărbaţi, dacă a urît pe alţii sau dacă a avut un spirit independent, poruncitor înainte de căsătorie, probabil că va reveni cu uşurinţă la aceste păcate. Nu se va întîmpla deodată, dar după cîtva timp - poate luni, poate ani - ea va tinde să revină la vechile obiceiuri.

Trebuie să privim cu atenţie trecutul femeii cu care ne căsătorim şi să nu trăim cu impresia naivă că ea va părăsi automat acest trecut. O femeie îşi va depăşi trecutul numai dacă îl respinge şi se întoarce complet de la el, considerîndu-l rău.

Mai departe Osea scrie: „De aceea Îmi voi lua iarăşi înapoi grîul la vremea lui, şi mustul la vremea lui, şi Îmi voi ridica iarăşi de la ea lîna şi inul pe care i le dădusem ca să-i acopăr goliciunea" (Osea 2:9). Soţii nu ar trebui să înlesnească soţiilor lor calea spre păcat. Societatea vestică modernă îl face pe soţ mai vulnerabil, tocmai în domeniul în care este slab - stăpînirea situaţiilor sociale cu conotaţii sexuale privitoare la o nevastă neascultătoare. Soţul trebuie să fixeze nişte coordonate pentru soţia lui, dar, în general, soţia care are mai mare nevoie de graniţe este şi cea mai capabilă să li se opună, în vremurile moderne.

Cu toate acestea, un soţ trebuie să reducă posibilităţile soţiei lui de a fi neascultătoare faţă de Dumnezeu, neascultare manifestată prin: abandonarea copiilor, divorţ, excluderea soţului din anumite părţi ale vieţii ei sau aşezarea copiilor înaintea soţului pe lista de priorităţi. Cei aflaţi în apropierea unei asemenea femei pot fi de mare ajutor (de exemplu: taţi, mame, prieteni apropiaţi, fraţi, surori şi bunici).

Desigur, căsnicia lui Osea cu o femeie imorală reflectă şi relaţia lui Dumnezeu cu Israelul neascultător. El spune:

„De aceea iată, o voi ademeni şi o voi duce în pustie, şi-i voi vorbi pe placul inimii ei. Acolo, îi voi da iarăşi viile, şi valea Acor i-o voi preface într-o uşă de nădejde, şi acolo va cînta ca în vremea

tinereţii ei, şi ca în ziua cînd s-a suit din ţara Egiptului" (Osea 2:14-15).

Un soţ trebuie să facă astfel încît căsătoria cu el, fidelitatea şi ascultarea de Dumnezeu să devină atractive pentru soţia lui. El poate realiza aceasta:

(1) ducînd-o cu el într-un context nou, în care să depindă unul de altul, în loc să rămînă conectaţi la vechile legături (v.14a);

(2) oferindu-i un puternic suport emoţional (v. 14b);

(3) lucrînd împreună cu ea pentru ca noua situaţie să devină plină de succes, de speranţă, de bucurie, de încurajare şi profitabilă din punct de vedere material (v. 15).

Una dintre cele mai bune decizii de la începutul căsătoriei noastre a fost aceea de a părăsi oraşul Michigan. Imediat după nuntă, Ellen şi cu mine am plecat la Seminarul din Dallas. Ne-am părăsit familiile şi prietenii şi am fost obligaţi să ne descurcăm într-o situaţie nouă, depinzînd doar de noi doi şi de Dumnezeu. Noi (1) am intrat într-o situaţie nouă, în care a trebuit să (2) ne oferim sprijin unul altuia, pentru a (3) face din această aventură ceva valoros.

În continuare, Osea scrie ceva fascinant: «În ziua aceea, zice Domnul, Îmi vei zice: „Bărbatul meu ! [*Ishi*]" şi nu-Mi vei mai zice: „Stăpînul meu ! [*Baali*]"» (Osea 2:16). Soţii trebuie să fie soţi, nu stăpîni. Soţia are nevoie ca soţul să-i poarte de grijă ca un vier care-şi iubeşte via. Nici o soţie nu are nevoie de un stăpîn. Tipul „stăpîn" îşi perverteşte soţia şi-i împiedică dezvoltarea. La fel se întîmplă cînd stăpînul "se numeşte" soţ, predicator, învăţător, guru, mamă, tată sau prieten apropiat. Un soţ ajută la îndepărtarea stăpînilor din viaţa soţiei lui, înlocuindu-i, nu ca stăpîn, ci ca purtător de grijă.

Apoi Osea scrie aceste cuvinte din partea lui Dumnezeu: „În ziua aceea voi încheia pentru ei un legămînt cu fiarele cîmpului, cu păsările cerului şi cu tîrîtoarele pămîntului, voi sfărîma din ţară arcul, sabia şi orice unealtă de război, şi-i voi face să locuiască în linişte" (Osea 2:18). Soţii asigură soţiilor lor protecţia faţă de

ameninţările din afara casei. Protecţie faţă de orice, fie că sînt termite, fie că sînt cei care încasează facturile - este îndatorirea soţului. Aceasta nu presupune că soţul va trebui să folosească totdeauna personal spray-ul insecticid sau să plătească personal facturile. Dar el trebuie să se asigure că nevasta lui e protejată de gîndaci şi de note de plată care o ameninţă sau sînt doar percepute ca ameninţătoare pentru siguranţa ei.

Osea încheie capitolul cu următoarele cuvinte: „Te voi logodi cu Mine pentru totdeauna; te voi logodi cu Mine prin neprihănire, judecată, mare bunătate şi îndurare; te voi logodi cu Mine prin credincioşie şi vei cunoaşte pe Domnul !" (Osea 2:19-20). Soţii trebuie să-şi afirme clar interesul faţă de o relaţie monogamă, pentru toată durata vieţii. În timp ce trăiesc cu neveste neascultătoare, soţii trebuie să practice: neprihănire (v.19); dreptate (v.19); mare bunătate (v.19); îndurare (v.19,23) şi credincioşie (v.20).

Cum să argumentezi într-o dispută

În Efeseni 4:25-32 Pavel descrie ce înseamnă a te dezbrăca de omul vechi (v.22) şi a te îmbrăca în omul cel nou (v.24). Este un adevăr spiritual cu caracter general, care poate fi aplicat oricărei relaţii. Deci, îl vom aplica relaţiei dintre soţi. Iată şapte principii care trebuie luate în considerare, cînd ai o neînţelegere cu soţia:

1. *Spune adevărul.* «De aceea, lăsaţi-vă de minciună: „Fiecare dintre voi să spună aproapelui său adevărul, pentru că sîntem mădulare unii altora"» (Efeseni 4:25).

2. *Rezolvă problema înainte de a merge la culcare.* „«Mîniaţi-vă şi nu păcătuiţi.» Să n-apună soarele peste mînia voastră şi să nu daţi prilej Diavolului." (Efeseni 4:26-27)

3. *Să ai ceva valoros de împărtăşit.* „Cine fura, să nu mai fure; ci mai degrabă să lucreze cu mîinile lui la ceva bun, ca să aibă ce să dea celui lipsit" (Efeseni 4:28).

4. *Afirmaţiile tale să fie morale, ziditoare, la subiect şi pline de har.* „Nici un cuvînt stricat să nu vă iasă din gură; ci unul bun, pentru

zidire, după cum e nevoie, ca să dea har celor ce-l aud" (Efeseni 4:29).

5. *Vorbeşte conştient că Dumnezeu ascultă şi nu-L întrista.* „Să nu întristaţi pe Duhul Sfînt al lui Dumnezeu, prin care aţi fost pecetluiţi pentru ziua răscumpărării" (Efeseni 4:30).

6. *Risipeşte amărăciunea din tine însuţi înaintea discuţiei.* „Orice amărăciune, orice iuţime, orice mînie, orice strigare, orice clevetire şi orice fel de răutate să piară din mijlocul vostru (Efeseni 4:31).

7. *Fii pregătit şi dornic să ierţi şi să ceri iertare.* „Dimpotrivă, fiţi buni unii cu alţii, miloşi şi iertaţi-vă unul pe altul, cum v-a iertat şi Dumnezeu pe voi în Hristos" (Efeseni 4:32).

Bărbaţilor, iubiţi-vă nevestele cum a iubit Hristos Biserica şi S-a dat pe Sine pentru ea (Efeseni 5:25)

A-şi iubi soţia înseamnă a se da pe sine pentru ea. Aceasta presupune că soţul:

- este răbdător cu soţia;
- este bun cu soţia;
- nu este gelos pe soţie;
- nu se laudă faţă de soţia sa;
- nu este arogant faţă de soţie;
- nu se poartă necuviincios cu soţia;
- nu urmăreşte folosul său, în locul folosului nevestei sale;
- nu se lasă provocat de soţia sa;
- nu ţine la socoteală un rău venit din partea soţiei sale;
- nu se bucură de nelegiuire vis-à-vis de soţia lui;
- se bucură de adevărul ce o priveşte pe soţia lui;
- îşi susţine în toate privinţele soţia;
- crede toate soţiei;

- speră toate pentru soţie;
- îndură toate în privinţa soţiei;
- nu-şi abandonează niciodată soţia (*vezi* 1 Corinteni 13:4-8).

Aceasta este descrierea unui soţ perfect.

Există, deci, două decizii pe care trebuie să le ia un bărbat în ce priveşte căsătoria: să devină soţ şi să fie soţ. Este de sperat că el nu va lua o decizie fără cealaltă, de vreme ce ele implică trepte de dezvoltare diferite, dar conexe. După aceasta, în faţa bărbatului se deschide o lume nouă, aceea de a fi tată.

Bărbatul decide să fie tată al copiilor săi

Bill (nu este numele său adevărat) a venit în faţa comitetului de misiune al bisericii sale pentru a cere suport financiar. El predase la şcoala duminicală pentru adulţii din biserică timp de trei ani şi lucra pentru o organizaţie creştină din afara bisericii. Unul dintre membrii din conducerea organizaţiei respective era şi în comitetul bisericii. Acea persoană l-a recomandat pentru a obţine suport financiar. Bill a completat formularele şi a fost chemat în faţa comitetului pentru audiere. Dialogul care urmează este reprodus din memorie de Bill:

Preşedintele Beyers: (după rugăciunea de începere) Doamnelor şi domnilor, primul punct pe ordinea de zi este o discuţie cu Bill Dawson, care ne solicită să luăm în considerare un sprijin financiar pentru el. Cine doreşte să înceapă?

Dl. Ackers: Bill, ştiu că ai predat la şcoala duminicală pentru adulţi. Cît timp ai fost acolo?

Bill: Acum se împlinesc trei ani, cred.

Dl. Ackers: Sînt aproape 300 de oameni implicaţi, nu-i aşa?

Bill: Cred că e o estimare corectă.

Dl. Ackers: Deci, eşti într-un fel lider în biserică?

Bill: Sînt doar învăţător la şcoala duminicală.

Dl. Ackers: Dar predai la 300 de persoane. Biserica noastră are aproximativ 3000 de membri, deci ai 10% dintre membrii în clasa ta. De aceea spun că eşti un lider.

Bill: (nici un răspuns).

Dl. Ackers: Totuşi am aflat că nu vii la biserică la serviciul de miercuri.

Bill: Am fost de cîteva ori, dar, în general, aşa este.

Dl. Ackers: Bill, participi la serviciul divin de duminică seara?

Bill: Nu, domnule.

Dl. Ackers: Dar duminică dimineaţa?

Bill: Vin totdeauna duminică dimineaţa, apoi predau la Şcoala Duminicală.

Dl. Ackers: Adevărat? De ce nu vii la biserică duminică seara şi miercuri?

Bill: Pentru a ajunge la biserică trebuie să conduc aproape o oră şi nu pot veni miercurea. Duminica, după programul de dimineaţă, este ziua familiei.

Dl. Ackers: Dar eşti membru al bisericii.

Bill: Da.

Dl. Ackers: Bine, dar mi se pare că dacă eşti membru în biserică, ar trebui să participi la toate întîlnirile regulate ale bisericii. Se pare că dai un exemplu rău clasei dumitale, neparticipînd la toate serviciile.

Bill: Cu trei ani în urmă, cînd pastorul Bob - director pentru educaţia creştină - m-a rugat să predau la şcoala duminicală, am discutat această problemă. Am precizat clar atunci că voi fi la biserică numai duminică dimineaţa, iar el a spus că nu e nici o problemă.

Dl. Kruger: Am aflat, de asemenea, că nici unul dintre copiii tăi nu face parte din grupul tinerilor din biserică.

Bill: Este adevărat.

Dl. Kruger: De ce?

Bill: Am hotărît să-mi învăţ eu însumi copiii despre Dumnezeu, şi, aşa cum am menţionat, duminica după amiaza este timpul familiei. Facem studiu biblic în familie şi avem alte activităţi împreună pînă seara, iar grupul de tineri din biserică are întîlnirile programate tot duminică după-amiaza.

Dl. Kruger: Ce vîrstă au copii tăi, Bill?

Bill: 10, 12 şi 14 ani.

Dl. Kruger: Băiete, dacă aş avea copii de această vîrstă, i-aş înscrie în grupul de tineri. Avem un excelent director pentru tineret. Este uimitor ce reuşeşte el cu aceşti copii.

Bill: Copiii mei au fost de cîteva ori în acel grup, dar nu s-au arătat deosebit de interesaţi. De altfel, ar însemna să renunţăm la timpul petrecut în familie şi nu doresc aceasta.

Dl. Jones: Poate ar trebui să-ţi implici copiii într-un grup de tineri al unei biserici mai mici, mai apropiate de casă. Noi credem că este important s-o faci.

Bill: Vedeţi, domnilor, am luat hotărîrea să fiu tată pentru copiii mei. Vreau să fiu eu acela care le spune despre Dumnezeu. Vreau să-i învăţ ce e bine şi ce e rău. Vreau să petrec cu ei cît mai mult posibil.

Dl. Jones: Dar nu ai putea s-o faci în altă zi, cînd nu sînt programate întîlnirile pentru tineret?

Bill: Nu se poate în altă zi. Toţi copiii mei fac sport, cîntă în orchestră şi urmează şcoala de stat. Cînd ajung acasă nu le mai rămîne timp decît pentru lecţii, înainte de culcare.

Dl. Jones: Dar sîmbăta?

Bill: Sîmbăta este pentru ei zi de odihnă, iar după-amiaza au de obicei activităţi sportive sau repetiţii de orchestră. Dacă am face studiul sîmbăta, ar fi ca o pedeapsă. Desigur, aş putea să-i scol devreme şi sîmbăta dimineaţă, dar nu vreau ca studiul biblic să fie o spaimă pentru ei şi să urască timpul petrecut cu mine şi cu soţia mea. Duminică după-amiaza este timpul cel mai bun pe care îl putem pune deoparte, renunţînd la alte activităţi.

Dl. Ackers: Credem că faci o greşeală prin faptul că nu-ţi laşi copiii împreună cu alţi copii creştini.

Bill: Copiii mei se întîlnesc cu alţi copii creştini cînd ne întîlnim cu alte familii creştine. Mi se pare că e un context mai bun.

Dl Ackers: Neparticiparea la toate întîlnirile regulate ale bisericii şi faptul că-ţi opreşti copiii să participe la întîlnirile grupului de tineri sînt extrem de periculoase. Neglijezi astfel sprijinul profesional calificat pe care-l oferă biserica şi dai un exemplu negativ celorlalţi. Nu cred că ar trebui să predai la şcoala duminicală, atîta timp cît refuzi să participi la celelalte activităţi ale bisericii.

Preşedintele Beyers: Bill, credem că, dacă nu-ţi implici copiii în programul pentru tineret al bisericii, îi vei pierde.

Bill: Îmi asum acest risc!

Comitetul a decis să nu-i acorde sprijin financiar lui Bill.

Taţii sînt greu de găsit

Realitatea este că majoritatea americanilor de azi au crescut fără tată. Principalul motiv este divorţul.

În 1912 era un divorţ la fiecare douăsprezece căsătorii. În 1932 s-a ajuns la unul din şase. În 1990 era aproximativ un divorţ la fiecare patru căsătorii.[1]

Din 1920 rata divorţului în această ţară a crescut la 1420%.[2]

42% dintre copiii cu părinţi divorţaţi nu şi-au văzut tatăl de un an sau mai mult.[3]

O treime din copiii americani nu trăiesc cu tatăl lor natural.[4]

Peste 15 milioane de copii cresc într-un cămin, fără tată.[5]

70% dintre bărbaţii aflaţi în închisoare au crescut fără tată.[6]

Un milion de copii pe an îşi văd părinţii despărţindu-se.[7]

Cînd tatăl este un creştin activ sînt 75% şanse pentru copiii săi să devină şi ei creştini activi. Dacă numai mama este credincioasă, probabilitatea scade la 15%.[8]

Tatălui îi revine responsabilitatea de a-şi instrui copiii

Definiţie: Un tată este un soţ care a acceptat responsabilitatea de a-şi educa şi forma copiii.

Din punct de vedere fizic este uşor să fii tată. Orice adolescent care îşi începe viaţa sexuală poate deveni tată, fizic. Însă, sub raport spiritual şi moral, hotărîrea de a fi tată pentru copii este una dintre cele mai solicitante, mai exigente decizii, chiar dacă răsplăteşte pe măsură. A fi părinte se aseamănă cu o cursă de motocicletă pe marginea unei prăpăstii în Marele Canion. Ai sentimentul că te-ai putea prăbuşi în orice moment - dar îţi dă o senzaţie nemaipomenită!

Decizia de a deveni tată înseamnă acceptarea responsabilităţii de a-ţi instrui copiii. Solomon a scris: «Ascultaţi, fiilor, învăţătura unui tată şi luaţi aminte, ca să pricepeţi; căci eu vă dau sfaturi bune: nu lepădaţi învăţătura mea. Căci, cînd eram încă fiu la tatăl meu, şi fiu gingaş şi singur la mama mea, el mă învăţa atunci şi îmi zicea: „Păstrează bine în inima ta cuvintele mele, păzeşte învăţăturile mele, şi vei trăi! Dobîndeşte înţelepciune, dobîndeşte pricepere; nu uita cuvintele gurii mele şi nu te abate de la ele"» (Proverbe 4:1-5).

Din acest pasaj putem extrage patru observaţii legate de „profesia" de tată:

1. *Şi David, şi Solomon au luat iniţiativa de a-şi învăţa fiii (v. 1-4).* Cred că David a primit o grea lovitură ca tată. E adevărat, el a dat greş cu unii dintre fiii săi, dar se pare că s-a ocupat personal de Solomon. Solomon i-a urmat exemplul şi a scris cartea Proverbelor pentru fiii săi.

2. *Ei au menţinut un standard înalt în ceea ce priveşte conţinutul învăţăturii (v. 2).*

3. *Scopul învăţăturii nu era doar memorarea faptelor sau respectarea unor reguli, ci priceperea şi înţelepciunea (v. 1,5).*

4. *Instrucţiunile tatălui au devenit convingeri adînci ale fiului, aceasta însemnînd că fiul şi-a însuşit adevărurile (v. 4).*

5. *Poruncile lui Dumnezeu au fost învăţate mai întîi ca porunci ale tatălui:* Deci, ce a spus tatăl copilului era identic cu ce spusese Dumnezeu. Ca taţi, David şi Solomon au înţeles că ei erau o imagine a lui Dumnezeu pentru copiii lor, indiferent dacă ei ar fi vrut sau nu.

A fi tată este o misiune permanentă

Decizia de a deveni tată presupune a fi tată în orice moment din viaţa copilului. Moise a scris:

> Ascultă, Israele! Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn. Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu toată puterea ta. Şi poruncile acestea, pe care ţi le dau astăzi, să le ai în inima ta. Să le întipăreşti în mintea copiilor tăi *, şi să vorbeşti de ele cînd vei fi acasă, cînd vei pleca în călătorie, cînd te vei culca şi cînd te vei scula. Să le legi ca un semn de aducere aminte la mîini şi să-ţi fie ca nişte fruntarii între ochi. Să le scrii pe uşiorii casei tale şi pe porţile tale (Deuteronom 6:4-9).

Pe baza acestor cuvinte ale lui Moise, să facem acum alte cîteva observaţii despre misiunea de a fi tată:

> 1. Învăţătura tatălui se baza pe *teologia despre Dumnezeu* (v. 4) şi pe *prioritatea lui Dumnezeu* (v. 5). Copiii trebuiau să ştie cine este Dumnezeu şi că El trebuie să fie cel dintîi în afecţiunea şi atenţia lor (v. 5).
>
> 2. Poruncile erau cuvinte (v. 6), nu sentimente sau senzaţii sau numai oferirea unui exemplu. Desigur, tatăl trebuia să fie un exemplu viu al învăţăturii sale, dar aceasta nu înlocuia mesajul verbal al învăţăturii.

---

* În *New American Standard Bible*, din care citează autorul, se foloseşte termenul [să-i înveţi cu sîrguinţă]. (n. trad.)

3. Obiectivul instruirii era de a produce o schimbare totală a vieţii, copilul însuşindu-şi adevărul şi convingerile despre Dumnezeu cu toată inima, cu tot sufletul şi cu toată puterea (v. 5-6).

4. Răspunsul la întrebarea: „Cum să-i înveţi pe copii?" este: cu sîrguinţă (v. 7); vorbind (v. 7); scriind (v. 8-9); purtînd simboluri ale lui Dumnezeu (v. 8) şi decorîndu-ţi casa ca pe o icoană pentru Dumnezeu (v. 8-9).

Un tată care decide să fie părinte pentru copiii săi nu-i va îndruma spre o instituţie pentru a primi acolo ceea ce el ar trebui să le ofere (de exemplu biserică, şcoală sau grup de tineret). El poate folosi sau nu serviciile de tip profesional, dar nu va permite ca acestea să-i preia responsabilităţile.

Cu cît este mai important conţinutul materialului folosit pentru dezvoltarea spirituală a copilului şi pentru înţelegerea lui Dumnezeu, cu atît tatăl trebuie să fie mai direct implicat. De exemplu, este mai important pentru un tată să se implice direct în studiul evoluţiei, dezvoltării sociale, valorilor morale, valorilor religioase şi în studiu biblic, decît în studiul matematicii, al istoriei şi al limbii.

De obicei, taţii din organizaţiile creştine se află într-o competiţie mai strînsă cu serviciile de tip profesional decît cei din mediul secular. Aceasta pentru că taţii creştini cedează cu mai mare uşurinţă rolul de părinte în favoarea şcolilor creştine, a bisericii, a grupului de tineret din biserică, decît în cazul în care ajutorul ar veni din mediul secular. De fapt, este unul dintre motivele pentru care mulţi taţi îşi trimit copiii în grupurile creştine (aşa nu vor mai trebui să-şi îndeplinească responsabilitatea de părinţi).

Dar cînd altcineva decît tatăl învaţă copilul despre Dumnezeu, este mult mai greu pentru acesta din urmă să-L înţeleagă sub raport conceptual pe Dumnezeu (de vreme ce acest concept pare a fi programat de Dumnezeu ca să vină de la tată). În plus, cînd un copil învaţă valori de la cineva care nu-i este tată, tatăl este împins

afară şi obligat la o competiţie strînsă pentru rolul de părinte al propriilor copii.

Cînd Dumnezeu S-a prezentat lui Iacov a spus: „Eu sînt Domnul, Dumnezeul tatălui [bunicului] tău Avraam şi Dumnezeul lui Isaac [tatăl tău]" (Geneza 28:13). Evident, prima cale de cunoaştere a lui Dumnezeu pentru Iacov au fost tatăl său Isaac şi bunicul său (în ebraică pentru „tată" şi „bunic" se foloseşte acelaşi cuvînt).

Cred că una dintre cele mai semnificative întrebări pe care ar trebui să ni le punem astăzi este: *Cum îi putem ajuta pe taţi să fie părinţi pentru copiii lor?* Cu excepţia mamelor, în Scriptură nu este menţionată nici o altă persoană în afară de tată care trebuie să-i înveţe pe copii despre Dumnezeu.

Programele de televiziune şi filmele

Un tată doritor să-şi înveţe copiii, le poate limita acestora vizionarea programelor TV şi, atunci cînd devin adolescenţi, poate discuta cu ei pe această temă, ajutîndu-i să evalueze ceea ce văd. Nu pentru a condamna totul, ci pentru a-i ajuta să distingă binele de rău.

Cînd fetele noastre erau mici, le-am limitat programele TV. Cîteodată şi le limitau singure. Săptămînal aveam o întîlnire de familie. Trebuia să discutăm ce se va întîmpla în viaţa fiecăruia dintre noi în cursul săptămînii viitoare şi ce aveam de făcut. Cîteodată trebuia să introducem reguli. Una dintre probleme era urmărirea programelor TV. Discutam şi hotăram prin vot programele ce vor fi vizionate şi timpul alocat pentru aceasta. Fiecare avea dreptul la un vot, iar regulile erau stabilite prin majoritate simplă. Dacă nu le plăcea regula, puteau ridica obiecţii la următoarea întîlnire de familie; dar, pînă atunci, trebuia să respecte regula în vigoare. Îmi amintesc că odată, una dintre fiicele mele a stat în faţa televizorului stins în fiecare seară, pentru a protesta faţă de o anumită regulă. Totuşi, regula a rămas în vigoare pînă ce a fost revizuită la următoarea întîlnire de familie.

Cînd fetele au devenit adolescente, restrîngerea vizionării programelor TV prin reguli nu mai era potrivită. La fel şi pentru filme (cu excepţia celor sexy sau porno, desigur). Adevărata problemă erau filmele aflate la limita dintre licenţios şi acceptabil. Unele sînt prea dubioase pentru a fi urmărite, dar majoritatea sînt slabe. În loc să le punem sub restricţie prin reguli, le priveam împreună, apoi discutam şi evaluam ceea ce vedeam. Încă mai procedăm aşa din cînd în cînd.

Pentru evaluarea filmelor şi programelor de televiziune am luat în considerare următoarele aspecte:

Este bun din punct de vedere artistic sau estetic? Este bine jucat, are efecte bune sau o coregrafie bună?

Reflectă cu adevărat spiritul timpului? Ne spune cum gîndesc oamenii astăzi sau reprezintă doar punctul de vedere al Hollywood-ului asupra vieţii?

Este bun din punct de vedere moral? În ce fel reflectă sau neagă adevărul prezentat în Biblie sau caracterul lui Dumnezeu? Oare caracterul „băieţilor buni" este bun înaintea lui Dumnezeu, iar al „băieţilor răi" este rău?

Sporturile

Sporturile devin o problemă numai dacă permitem sistemului să ne transforme pe noi, taţii, într-un taxi şi un cont în bancă. Cînd fetele noastre au mers la fotbal, am participat şi eu alături de ele. La fel şi soţia mea. Am învăţat să antrenez, iar ea a învăţat să arbitreze. Nu numai că jucam împreună în extra-sezon, dar eram implicaţi şi în echipele şcolare. Puteam avea cu ele conversaţii mai semnificative înainte şi după meciuri, asistam la disputele lor şi discutam despre felul în care se purtaseră. Acum, reţineţi: nici unul dintre noi nu jucase fotbal vreodată. Am învăţat ceea ce trebuia să ştim, pentru a fi alături de copiii noştri.

Mai există un avantaj în privinţa sportului. Cînd beneficiază de aportul unui antrenor competent, sportul poate învăţa

disciplina, curajul, loialitatea şi valoarea finalizării. Periodicul *Changing Men* arată:

> Majoritatea bărbaţilor îşi antrenează stăpînirea de sine şi îşi dezvoltă forţa masculină în activităţile sportive sau în serviciul militar. Prin aceste riguroase proceduri de „iniţiere", deşi incomplete, sînt induse calităţile luptătorului: disciplina, curajul, loialitatea, servirea unui ideal mai înalt şi voinţa de a îndura suferinţa. În cursul instruirii, luptătorul îşi dezvoltă o anumită pricepere şi devine într-atît adeptul unei tehnici - indiferent dacă este vorba de arte marţiale sau de repararea motoarelor - încît o poate face „şi în somn".[9]

Activităţile periculoase

Taţi fiind, trebuie să ne implicăm alături de copiii noştri în orice activităţi nepăcătoase aflate în sfera lor de interes, chiar dacă sînt periculoase. Ştiu că mulţi dintre voi ar avea obiecţii, dar luaţi aminte! Nu este legitim să confunzi pericolul cu păcatul. Dumnezeu ne cheamă să ne păzim copiii de păcat, nu de pericol.

Îmi amintesc de un bărbat care mi se plîngea că băiatul său adolescent nu dorea să facă nimic din ce ar fi fost bun pentru el.

„Dar ce anume *îi place*?" am întrebat.

„Nu vrea decît să tragă cu arma şi să conducă motociclete", mi-a răspuns.

„Deci, i-am replicat, unde te vei duce împreună cu el?"

„Ce? Nu voi permite niciodată copilului meu să tragă cu arma sau să conducă motociclete, cîtă vreme am un cuvînt de zis."

„Bine, i-am spus. Dar să nu te plîngi dacă lasă vreo fată gravidă sau încearcă droguri. De fapt, nu este nimic păcătos în arme şi motociclete."

„Dar sînt atît de periculoase!"

„Desigur, sînt periculoase - dacă n-ar fi, nu i-ar plăcea. Te aştepţi ca unui băiat de vîrsta lui să-i placă să tricoteze?"

Am trei fete şi toate conduc motorete. Este o ocazie bună de a intra în vieţile lor şi a le ajuta să înveţe să conducă bine şi sigur. Să le ajut să fie excelente conducătoare de motorete, conştiente de pericol şi capabile de performanţă în condiţii de siguranţă. Ştiu un bărbat al cărui fiu era nebun după maşini de mare viteză, aşa că acest om s-a dus la o şcoală de piloţi de curse şi amîndoi au urmat un curs, iar acum conduc împreună maşini de curse. În prezent, fiul lui nu mai simte nevoia să gonească pe şoselele din afara oraşului, pentru că ştie mai multe despre şofat decît noi toţi. Auzind aceasta, am fost atît de entuziasmat, încît am vrut să urmez şi eu acel curs şi să-mi iau şi fetele cu mine.

Liderul de tineret

Şcolile duminicale au fost inventate iniţial pentru orfani. Şi pentru această categorie de copii ele şi-au adus o contribuţie importantă. Liderii de tineret şi învăţătorii de şcoală duminicală sînt extraordinari pentru copiii care nu au tată (sau pentru cei ai căror taţi nu sînt creştini). Şi numărul acestora creşte din plin astăzi. Aceşti copii sînt dezorientaţi şi au nevoie disperată de chipul unui tată, care poate fi înlocuit de liderul de tineret sau de învăţătorul din şcoala duminicală.

Dar iată ce se întîmplă adesea. O biserică angajează un lider de tineret care alcătuieşte un program pentru tineri. Pentru a avea succes, participarea trebuie să fie masivă. Cei mai uşor de cooptat sînt copiii ai căror părinţi sînt membri ai bisericii. Părinţii, desigur, simt că trebuie să susţină programul de tineret. Ca urmare permit, încurajează sau îi forţează pe copiii lor să meargă. În loc să fie un paradis pentru copiii fără taţi, acest program îi desparte pe copii de taţii lor.

Deseori, taţii apreciază aceasta. Ei simt că nu ar putea să facă o treabă atît de bună şi, la urma urmei, copilul este la biserică, deci este în siguranţă, sub supraveghere, protejat.

Să vă spun totuşi ceva. Cel mai nepriceput, incoerent, needucat, mut, timid, introvertit tată este la nivelul unui zgîrie-

nori, comparativ cu cel mai educat, experimentat, cizelat, nemaipomenit lider de tineret, cînd este vorba să-i înveţe pe copii despre Dumnezeu. Nu există nimeni în lume care să aibă influenţa tatălui adevărat. Absolut nimeni! Nici un prieten. Nici un profesionist. Nici un tutore. Nici un părinte vitreg. Nici un părinte adoptiv. Nici chiar o mamă. Nimic, absolut nimic nu are un potenţial mai mare de impact decît tatăl natural.

Să luăm în considerare cel mai rău scenariu posibil pentru un tată care decide să-şi înveţe copiii Biblia. Să presupunem că aceşti copii sînt nişte visători, complet dezordonaţi şi nu învaţă nimic. Cînd vor creşte, ei îşi vor aminti: „Tatăl meu mi-a citit Biblia". Cînd va veni timpul să-şi crească proprii lor copii, îşi vor aminti: „Tata a încercat să mă înveţe despre Dumnezeu din Biblie". Cînd se vor rătăci în viaţă şi nu vor şti încotro s-o ia, ei îşi vor aminti: „Tata afla în Biblie răspunsurile pentru viaţă".

Şi acesta este cel mai *rău* scenariu posibil.

Propriul meu tată nu a avut decît şase clase şi nu a învăţat niciodată pe alţii în afara casei. Dar el m-a adus la Hristos şi mi-a citit Biblia. Nu-mi mai amintesc ce spunea cînd citea Biblia, dar nu pot uita vocea lui aspră citindu-ne din cartea lui Daniel. La vremea aceea nu m-am gîndit prea mult la aceasta, dar sînt sigur că motivul pentru care am hotărît să-mi învăţ copiii despre Dumnezeu, a fost acela că tatăl meu mi-a citit Biblia.

Un lider de tineret poate sabota în două moduri exercitarea influenţei tatălui. În primul rînd, el poate intra în competiţie cu un tată care a pierdut deja atenţia copiilor, aşa că aceştia din urmă vor fi obligaţi să înveţe despre Dumnezeu de la altcineva decît de la cel desemnat pentru aceasta. În acelaşi timp, copiii pot vedea că tatăl, adevăratul model pentru Dumnezeu, este ocupat cu altele, în loc să le dea lor atenţie.

Dar mai este un aspect tragic pe care-l poate determina programul organizat de tineret. Un tată care este înlocuit de un profesionist nu mai trebuie să-şi înveţe copiii despre Dumnezeu, deci el însuşi nu mai trebuie să înveţe despre Dumnezeu. Dacă a trebuit să învăţaţi pe alţii despre un subiect oarecare, probabil că la

sfîrşit aţi spus: „Eu am învăţat mai mult decît ei" sau „Nu ştiu dacă ei au învăţat ceva, dar eu am învăţat o mulţime de lucruri!". Mulţi oameni şi-au descoperit pasiuni sau au urmat anumite cariere profesionale datorită lucrurilor pe care au fost obligaţi să le înveţe ei înşişi, atunci cînd a trebuit să predea altora un anume subiect.

Sînt convins că unul dintre motivele pentru care Dumnezeu a spus taţilor să-şi înveţe copiii despre El este că taţii la rîndul lor trebuiau să înveţe astfel despre El. Ar trebui să fie mai greu pentru un tată de astăzi să flirteze la serviciu cu secretara, dacă studiază Biblia pentru a-şi învăţa copiii despre moralitate din perspectiva lui Dumnezeu. Poate că nu va mai fi atît de zgîrcit, dacă citeşte despre ideea de generozitate a lui Dumnezeu, pentru a-şi învăţa copiii despre asta. Poate nu va mai face cu atîta uşurinţă datorii pentru a-şi procura tot felul de lucruri în majoritate nefolositoare, dacă trebuie să le arate copiilor perspectiva lui Dumnezeu asupra banilor. Farrar spune:

> Te-am întrebat cum intenţionezi să-ţi păstrezi căsnicia departe de lista pierderilor. Să te întreb acum altceva. Ce faci pentru a-ţi ţine copiii departe de această listă? Nu ce face soţia ta, nu ce face liderul de tineret din biserică, nu ce face pastorul, ce faci tu?[10]

Biserica în familie

Una dintre cele mai semnificative decizii pe care le-am luat în calitate de preot... Nu! Vreau să încep altfel. Fără îndoială, cea mai semnificativă decizie pe care am luat-o vreodată în calitate de preot - şi poate pur şi simplu cel mai semnificativ lucru pe care l-am făcut vreodată - a fost de a începe o biserică în familie împreună cu soţia şi fetele. Ne întîlneam în fiecare duminică. Era o atmosferă foarte degajată - copiii în pijama, cîinele şi pisica jucîndu-se pe covor, toţi luam micul dejun, fetele erau pe jumătate cu picioarele-n sus sau întinse pe podea. De obicei memoram versete biblice, citeam şi discutam pasaje din Scriptură şi ne rugam.

Versetele de memorat erau scrise pe cărți de vizită atașate de o panglică în spirală. Adăugam un verset în fiecare săptămînă. Cînd aveam un teanc destul de mare, ne petreceam timpul repetîndu-le și adăugam cîte unul nou după cîtva timp.

Studiul biblic era palpitant. Nu atît de mult datorită conceptelor adînci pe care le descopeream, ci datorită aplicațiilor. Citeam pînă cînd ne loveam de ceva care se aplica la ceea ce se întîmpla cuiva dintre noi. Poate o problemă cu un profesor la școală, o situație în echipa de fotbal sau un conflict între prieteni. „O fată a rămas gravidă". „Un tip s-a îmbătat la o petrecere". „Un prieten mi-a oferit droguri". „Un băiat mi-a făcut o propunere indecentă". „Profesorul m-a mințit". „Antrenorul nu este drept". „Tatăl unei colege s-a sinucis". „Dar filmul cel nou? Este despre ..."

Este uimitor cîte subiecte apar cînd le dai drumul! Biblia însăși scoate la iveală totul. Ce timp fantastic am petrecut discutînd despre ea! Nu era un fel de show televizat de genul "spune-totul-despre". Nicidecum. Era o discuție liberă, cîteodată vie, alteori lentă, dar totdeauna plecînd de la Biblie.

Nu-mi închipui cum ar putea un tată să lase un lider de tineret profesionist să-i răpească acest timp extraordinar. Stu Weber a spus-o bine: „Copiii noștri sînt singurele mesaje pe care le vom trimite unei lumi pe care nu o vom vedea niciodată".[11]

Un tată este un administrator al proprietății lui Dumnezeu

Decizia de a fi tată al copiilor noștri este o decizie de a lucra pentru Dumnezeu, de a avea grijă de proprietatea Sa. „Învață pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze și cînd va îmbătrîni, nu se va abate de la ea" (Proverbele 22:6). În acest verset:

1. *Învață* - cuvîntul folosit în original se traduce literal „a determina o sete". Era folosit în legătură cu acțiunea moașei care fricționa gingiile nou-născutului cu suc de smochine pentru a-i dorința de supt.

2. *Copil* - cineva de orice vîrstă care trăiește în casa părintească.

În 1 Samuel 4:21 „copil" este un nou născut.

În 1 Samuel 1:27 „copil" este un băieţel.

În Geneza 3:7-2 „băiatul" * este un adolescent.

În Geneza 34:19 „tînărul" * este un bărbat tînăr gata de căsătorie.

3. *Calea pe care trebuie s-o urmeze* - în original „în acord cu propria lui cale" sau „în acord cu felul, maniera sau caracteristica spre care el este înclinat".

Proverbele ne spun că toţi copiii (de toate vîrstele) trebuie crescuţi în acord cu darurile, talentele, dorinţele şi personalităţile lor specifice.

A fi tată înseamnă a fi un mentor

Termenii „ucenic", „ucenicie" vin de la Isus Hristos care îi învăţa pe cei doisprezece. Ucenicii lui Isus erau învăţăcei care puteau reproduce esenţa a ceea ce învăţaseră. Această formă de slujire de la persoană la persoană a fost cea mai înaltă formă de comunicare în Noul Testament. (*Vezi* Matei 28:18-20; 2 Timotei 2:2; Luca 1:3; 3 Ioan 1; şi Tit 1:4.)

Se pare că Isus Hristos a fost un mentor. Mentorul nu este doar un învăţător, ci şi unul care formează caractere. Astăzi, după 2000 de ani, cercetătorii necreştini au descoperit că această metodă de formare este cea mai bună. Mentorul este învăţătorul sau cel care formează, iar cei aflaţi în procesul de formare sînt elevii sau ucenicii. Cuvîntul *mentor* vine din *Odiseea* lui Homer. Ulise, înainte de a pleca într-o lungă călătorie, a ales un prieten înţelept pe nume Mentor ca să-l supravegheze, să-l îndrume şi să-l înveţe pe fiul său.

* În New American Standard Bible, din care citează autorul, se foloseşte termenul [copilul]. (n. trad.)

Ceea ce au descoperit cercetătorii are interesante implicaţii pentru un tată. Iată rezumatul unui studiu aparţinînd lui E. Paul Torrance, conţinut în cartea *Mentor Relationships: How They Aid Creative Achievement, Endure, Change, and Die**. Citatele ce urmează sînt din cartea lui Torrance.[12]

Dacă înlocuim „mentor" cu „tată", rezultă o mulţime de aplicaţii:

1. Are mentorul vreo contribuţie la realizările actuale? De secole s-a spus că aproape totdeauna, acolo unde apar şi persistă creativitatea şi independenţa şi unde se obţin realizări importante, există o altă persoană care joacă rolul de mentor. Rezultatele acestui studiu, făcut pe parcursul a 22 de ani, confirmă această poziţie. Studiul a arătat că 84% dintre cei care au avut un mentor au adoptat cel puţin cîteva din trăsăturile mentorului lor.

2. Ce simt tinerii faţă de mentorii lor? Există o credinţă larg răspîndită că tinerii ar avea sentimente negative faţă de mentorii lor. Acest studiu spune că nu-i adevărat. 73% dintre tineri au exprimat sentimente „foarte bune". 87% au exprimat sentimente „bune" sau „foarte bune" în privinţa mentorilor lor.

3. Relaţiile cu mentorul au un caracter temporar? Deşi relaţia cu mentorul este considerată temporară, studiul ne spune că: 52% dintre subiecţi au afirmat că relaţia a continuat (45% dintre aceşti discipoli erau bărbaţi şi 55% femei).

4. Care sînt cîteva dintre problemele care apar în menţinerea relaţiilor cu mentorul? Cînd există o neînţelegere adîncă (cum ar fi cea asupra acceptabilităţii unei expuneri), sentimentele de mînie pot fi menţinute multă vreme. Discipolii îşi depăşesc adesea mentorii. *Ambii trebuie să crească permanent, contribuind fiecare la creşterea celuilalt, pentru ca relaţia să continue efectiv.*

---

* *Relaţiile cu mentorul: Cum ajută ele realizările creative, cum rezistă, cum se schimbă şi cum mor ele*

5. De ce mor unele relaţii mentor - discipol? 52% dintre relaţii s-au păstrat, 48% nu. Iată de ce nu s-au menţinut:

(a) Mentorul avea putere asupra discipolului (de exemplu discipolul era angajatul mentorului) şi a abuzat de această putere.

(b) Mentorul a evoluat prea repede sau prea încet pentru discipol.

(c) Discipolul a devenit suspicios în legătură cu integritatea morală personală a mentorului (poate mentorul a minţit sau a înşelat pentru a ajunge într-o poziţie mai înaltă).

(d) Mentorul a avut o perspectivă prea îngustă şi l-a forţat pe discipol să rămînă în limitele ei.

(e) Au fost deosebiri relaţionale (mai ales femeile au experimentat o „lipsă de apropiere" vis-à-vis de mentorii bărbaţi).

6. Care sînt cele mai importante învăţături pe care mentorul le poate da ucenicului?

(a) Să-i înveţe să nu le fie teamă să se îndrăgostească de un ţel, un proiect sau un obiectiv.

(b) Să-i înveţe să lucreze cu puterile lor - să le folosească, să le dezvolte şi să le exerseze.

(c) Să-i înveţe să se elibereze de aşteptările celorlaţi.

(d) Să-i înveţe să-şi urmeze visele.

(e) Să-i înveţe să-şi găsească un mare învăţător şi să se ataşeze de el.

(f) Să-i înveţe să evite risipirea timpului încercînd să fie multilaterali.

(g) Să-i înveţe să dăruiască cu libertate altora din înzestrările lor.

Dacă un bărbat are curajul să meargă pe acest drum, el poate beneficia de cea mai grozavă, cea mai plină de motivaţii şi cea mai

antrenantă experienţă posibilă pentru un soţ - aceea de a fi tată pentru copiii săi.

Cea mai puternică influenţă de pe pământ este aceea a tatălui faţă de copiii săi.

Bărbatul este tată pentru copiii săi

În capitolul anterior am menţionat biserica de familie. Cînd predau bărbaţilor acest material, întrebările despre acest subiect sînt cele mai numeroase. Aceasta este într-adevăr încurajator, pentru că înseamnă că mulţi bărbaţi sînt dornici să fie taţi pentru copiii lor. Datorită acestei curiozităţi legate de biserica de familie, am încercat să redau pe cît posibil ce se întîmplă de fapt. Acest exemplu este din familia mea, dar, în prezent, mulţi alţii au biserici de familie şi, în cazul fiecăruia, modul de desfăşurare este puţin diferit.

O întîlnire a bisericii noastre de familie

Personaje: Eu, soţia mea Ellen, Becky 17 ani, Debbie 15 ani, Sarah 14 ani, Scooter (cîinele) şi Rambo (motanul).

Eu: Unde e Sarah?

Becky: Probabil în baie. Ea s-a mutat acolo, ştii doar.

Eu: Vrei să te duci s-o chemi? E timpul să începem.

Becky: SAAARRRAAAH!

Eu: Am spus să te duci s-o chemi!

Ellen:(din bucătărie) Cine vrea omletă?

Eu: Eu!

Becky: Eu!

Debbie: (pe jumătate adormită pe canapea, ghemuită cu motanul în braţe) Doar puţin.

Sarah: (din baie) Vreau şi eu.

Ellen: Cine îi dă drumul lui Scooter?

Eu: Eu. Sarah, vrei să aduci şi Bibliile cînd vii? [În final toţi se instalează în sufragerie. Repetăm versetele memorate, apoi deschidem Bibliile]

Eu: Deci, ce studiem?

Ellen: Vom începe Genesa săptămîna asta.

Eu: Bine. Cine vrea să citească?

Sarah: Eu! [ea citeşte Genesa capitolul 1]

Debbie: (întrerupînd-o pe Sarah înainte de a termina de citit) Hei, ştii ce s-a întîmplat vineri?

Becky: Debbie, a fost neplăcut.

Debbie: El a vrut-o!

Sarah: Da!

Ellen: Nu ne spuneţi şi nouă despre ce este vorba?

Debbie: (stînd sus, pe capătul canapelei acum) Bine, bine. Am avut o întîlnire la şcoală pe tema mediului înconjurător. Vorbitorul a început să ne expună teoria evoluţiei - cum pămîntul ar avea un bilion de ani sau aşa ceva.

Sarah: Cred că el avea atît.

Debbie: Ei bine, eu nu aveam de gînd să spun nimic. Dar după ce a terminat expunerea, a cerut să punem întrebări. Nici de data aceasta nu am spus nimic. Dar după aceea el a început să critice creaţionismul ca pe o teorie prostească.

Ellen: Aşa că ai pus o întrebare.

Becky: I-a pus o întrebare?! L-a făcut de rîs.

Sarah: El s-a făcut de rîs.

Eu: Şi ce l-ai întrebat?

Debbie: L-am întrebat ceva în legătură cu cele discutate împreună acasă despre evoluție.

Eu: Adică ...?

Debbie: Adică am întrebat: Dacă evoluția este adevărată, de ce nu există dovezi în acest sens? El a spus: „Evoluția se petrece într-un timp îndelungat". Eu am replicat: „Indiferent de cît de mult timp îi trebuie, ar trebui să vedem unele creaturi schimbîndu-se, totuși ele rămîn așa cum sînt". El a pomenit de peștii zburători. Dar eu i-am spus: „Da, dar peștii zburători nu produc altceva decît alți pești zburători. De unde știți că nu au existat dintotdeauna pești zburători?"

Becky: Să nu uit - dezbaterea avea loc în fața întregii școli, într-o adunare de peste 1000 de elevi.

Debbie: Apoi l-am întrebat: „De ce s-a oprit evoluția?" El a spus: „Nu s-a oprit." Așa că l-am întrebat: „Dar oamenii primitivi? De ce nu au supraviețuit dacă ei au evoluat din maimuțe, de vreme ce maimuțele au supraviețuit și le vedem și azi? Și de ce există amibe, bacterii, parameci și alte viețuitoare presupus primitive, și totuși nu avem două creaturi legate între ele în lanțul evoluționist?"

Ellen: Cred că e fantastic, Debbie! Faptul că ai putut să argumentezi în fața lui.

Eu: Să ne gîndim un pic la asta. Cînd ar trebui să contra-argumentăm față de o persoană cu autoritate în societate, față de un profesor sau un vorbitor?

Sarrah: Cînd nu au dreptate.

Eu: Dar Biblia mai spune să respectăm autoritatea. Amintiți-vă, în Romani 13 am citit despre supunerea față de guvern.

Becky: Da, dar sînt și excepții. Petru și Ioan au refuzat să asculte guvernul care îi oprea să predice despre Hristos.

Ellen: Și Isus i-a mustrat pe farisei cînd nu aveau dreptate.

Eu: Adevărat. Deci sîntem de acord că Debbie a făcut ce trebuie?

Ellen: Desigur.

Becky: Da.

Sarrah: Cu siguranţă.

Eu: Cînd anume merită să iei atitudine, chiar dacă e stînjenitor sau ceilalţi s-ar putea să te privească de sus?

Sarah: Cînd profesorul spune prostii.

Becky: Da, dar nu poţi s-o faci totdeauna. Profesorii spun mereu cîte ceva fără sens.

Eu: Deci, cum hotărîm dacă reacţionăm sau nu?

Mă voi opri aici, dar cred că aveţi deja o idee despre felul în care se desfăşoară întîlnirile bisericii de familie. Discutăm, apoi citim în continuare, iar discutăm, aproximativ o oră în total, apoi ne comunicăm subiectele de rugăciune şi ne rugăm. Timpul petrecut împreună este de o oră şi jumătate (sau două ore dacă discuţia a fost deosebit de bună).

Odată ce bărbatul a decis să fie tată pentru copiii săi, el intră în procesul extraordinar de a fi efectiv tată.

Un tată adevărat se roagă pentru copiii săi

Un bărbat este preot, dar un tată este preotul unei congregaţii mai numeroase - familia sa. Un tată îşi reprezintă copiii înaintea lui Dumnezeu. Să luăm ca exemplu pe Iov:

> Şi, după ce treceau zilele de ospăţ, Iov chema şi sfinţea pe fiii săi: se scula dis-de-dimineaţă şi aducea pentru fiecare din ei cîte o ardere de tot (Iov 1:5).

De aici desprindem patru observaţii scurte, dar pertinente:

• Iov era ca un preot pentru familia sa. Cu alte cuvinte, el îşi reprezenta copiii înaintea lui Dumnezeu.

• Rugăciunea pentru copiii săi constituia o prioritate în programul său; era primul lucru pe care-l făcea dimineaţa.

• Iov era preocupat de păcatele reale sau posibile ale copiilor săi şi se ruga pentru ele.

• Rugăciunea lui Iov nu era ocazională, ci era o permanenţă.

Iertaţi-mi îndrăzneala de a da exemplul unei mame într-o carte despre bărbaţi, dar este unul dintre exemplele remarcabile ale istoriei creştinismului. Susanna Wesley (mama lui John şi Charles Wesley) a avut nouăsprezece copii (deşi nu toţi au supravieţuit). Ea petrecea o oră pe săptămînă nemijlocit cu fiecare copil. Mai uimitor este că şi după ce ei au crescut şi au părăsit casa, ea a continuat să petreacă o oră pe săptămînă în rugăciune pentru fiecare copil.

A fi tată pentru un băiat este diferit de a fi tată pentru o fată

„Fiii noştri sînt ca nişte odrasle care cresc în tinereţea lor; fetele noastre ca nişte stîlpi săpaţi frumos, care fac podoaba caselor împărăteşti" (Psalmul 144:12). *Fiii* trebuie consideraţi de taţi de timpuriu ca plante în creştere - folositori, avînd rădăcini, crescînd independent, aducînd roade. Un tată ar trebui să-şi ajute fiul, în aşa fel încît acesta să fie capabil mai degrabă să plece, decît să rămînă. „Cîtă vreme eşti sub acoperişul meu, vei ..." nu este realmente lucrul de care are el nevoie. El are nevoie să fie pregătit pentru a-şi crea propriul acoperiş. O cale bună de a conduce discuţia în legătură cu felul în care un tată trebuie să-şi crească băiatul este de a trece în revistă imagini ale copacilor de pe malul Amazonului şi de a-i ruga pe taţi să observe aspecte aplicabile în cazul lor.

Fiicele trebuie văzute de taţi asemenea celei mai frumoase părţi a unui palat. Ele prefigurează frumuseţe, imaginaţie artistică şi bucuria de a trăi. Stîlpii susţin o clădire. Ei sînt puternici, stabili, sînt puncte de echilibru. În plus, cei din palat sînt frumoşi şi constituie o sursă de inspiraţie. Oamenii vin aproape de ei fie şi numai pentru a se bucura de prezenţa lor. Astfel trebuie să vadă un tată modul în care îşi formează fetele, începînd de cînd ele sînt foarte tinere. O modalitate de a discuta cu un tată despre educaţia fetelor este de a trece în revistă imagini ale unui palat frumos cu

coloane, şi de a-i cere apoi să facă observaţii în legătură cu situaţia lui.

Deci, obiectivele în educarea fiilor şi fiicelor sînt diferite.

Educaţia unui *fiu* are ca obiectiv formarea unui bărbat, capabil să trăiască pentru Dumnezeu, independent de părinţi, responsabil pentru el însuşi, înrădăcinat în societate, pregătit să susţină o nevastă. (*Vezi* Genesa 2:24 şi Plîngerile lui Ieremia 3:27.)

Educaţia unei *fiice* are ca obiectiv formarea unei femei, care să fie frumoasă, responsabilă, stîlp al casei ei, care slujeşte pe Dumnezeu, îşi slujeşte soţul şi copiii, în această ordine (Proverbe 31:10-31). Remarcaţi aceste deosebiri în următoarele pasaje: Numeri 30:3-8; Deuteronomul 21:18-21 şi 22:13-21.

A fi tată presupune deopotrivă lege şi har

Solomon scrie: „Cine cruţă nuiaua, urăşte pe fiul său, dar cine-l iubeşte, îl pedepseşte îndată" (Proverbe 13:24). „Nebunia este lipită de inima copilului, dar nuiaua certării o va dezlipi de el" (Proverbe 22:15). Pavel spune: "Copii, ascultaţi în Domnul de părinţii voştri, căci este drept" (Efeseni 6:1; *vezi şi* Deuteronomul 8:5-6; Proverbe 19:18; 23:13-14; 29:15,17; Coloseni 3:20).

Copiii (ca şi noi toţi într-o anumită măsură) au tendinţa spre nebunie lipită de inima lor. Este tendinţa spre păcat care duce la haos în vieţile lor. Acest haos trebuie stăpînit prin legi şi prin teama de a călca acele legi. Dacă un copil are tendinţa de a minţi, de a bea, de a se droga, de a avea relaţii sexuale, de a se răzvrăti, de a practica vicii sau alte lucruri rele etc., atunci el/ea trebuie aduşi sub control prin legi. Unii copii se vor răzvrăti contra disciplinei, oricît de înţelept ar fi ea impusă. În acest caz, un tată îşi poate limita educaţia doar la comentarii pozitive. Desigur, nu există nici o garanţie, în privinţa modului cum vor reacţiona, dar, cînd copiii răzvrătiţi nu sînt niciodată criticaţi, este mai puţin probabil că liniile de comunicare vor rămîne deschise. În Israel trebuia folosită pedeapsa fizică, nu critica.

De asemenea, Pavel ne spune: „Părinţilor, nu întărîtaţi pe copiii voştri, ca să nu-şi piardă nădejdea" (Coloseni 3:21). Şi „părinţilor* , nu întărîtaţi la mînie pe copiii voştri, ci creşteţi-i în mustrarea şi învăţătura Domnului" (Efeseni 6:4). Unii copii au o inimă răzvrătită pentru că sînt împinşi la aceasta de un tată rigid, care exersează doar legea, nu şi harul, neînţelegîndu-le nici pe una, nici pe cealaltă.

Legea este pentru răzvrătire, haos şi dezordine; maturitatea vine doar prin har.

Disciplina, măsura şi regulile sînt nepotrivite cînd este vorba de dezvoltarea talentelor, intereselor, dorinţelor şi abilităţilor unui copil. Disciplina îl poate păzi de necaz, dar nu-i va da niciodată o motivaţie pentru viaţă.

Educaţia sexuală este responsabilitatea tatălui

„Căci sfatul este o candelă, învăţătura este o lumină, iar îndemnul şi mustrarea sînt calea vieţii. Ele te vor feri de femeia stricată, de limba ademenitoare a celei străine. N-o pofti în inima ta pentru frumuseţea ei, şi nu te lăsa ademenit pentru pleoapele ei. Căci pentru o femeie curvă, omul ajunge de nu mai rămîne decît cu o bucată de pîine, şi femeia măritată întinde o cursă unui suflet scump" (Proverbe 6:23-26; *vezi şi* Proverbe 2:1,16; 5:1-5,15-23; 6:20-35; 7:1-27; şi 23:26-28). „Dacă se va găsi un bărbat culcat cu o femeie măritată, să moară amîndoi: şi bărbatul care s-a culcat cu femeia, şi femeia. Să cureţi astfel răul din mijlocul lui Israel" (Deuteronomul 22:22). Luaţi aminte: „Nu vă înşelaţi în privinţa aceasta: nici curvarii, nici închinătorii la idoli, nici preacurvarii, nici malahii, nici sodomiţii** nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu" (1 Corinteni 6:9-10). Imoralitatea sexuală este o

---

* În *New American Standard Bible*, din care citează autorul, se foloseşte termenul [taţilor]. (Nota trad.)

** În *New American Standard Bible*, din care citează autorul, se foloseşte termenul [homosexualii]. (Nota trad.)

problemă serioasă şi nu o chestiune neînsemnată care trebuie lăsată la latitudinea indivizilor. Folosirea incorectă a sexului distruge viaţa persoanei, probabil cu mai mare repeziciune decît orice altceva.

Problema copilului este de a-şi controla impulsurile sexuale. Dorinţa sexuală este prezentă, va fi totdeauna, şi va distruge pe cel care-i dă curs în afara căsătoriei.

Copiii trebuie învăţaţi că acel atît de romantic „m-am îndrăgostit" nu este nicidecum dragoste, ci mai curînd dorinţă sexuală. Cum menţionam mai devreme, dragostea pasională determină mai multe stricăciuni decît drogurile sau alcoolul. Apar fete însărcinate, copii „nedoriţi", divorţuri, boli transmise sexual. Ea ne controlează emoţional gîndirea, suficient de mult timp pentru a ne aduce necazuri, apoi dispare. Valoarea care se acordă dragostei pasionale în cărţi, în filme şi la televiziune este una dintre cele mai mari minciuni ale epocii noastre. Părinţii trebuie să-şi educe copiii în această privinţă.

O regulă de bază este să se discute despre toate lucrurile în familie şi această regulă se aplică în special sexului.

În cultura americană am descoperit că umorul este una dintre cele mai bune căi de a discuta despre sex. Cu cît discuţia e mai serioasă, cu atît e mai greu pentru fiecare şi se comunică mai puţin. Umorul nu înseamnă că spunem glume murdare, ci presupune să facem haz pe seama subiectelor legate de sex, pentru a ridiculiza astfel perversiunile şi perverşii.

Educaţia financiară este resposabilitatea tatălui

„Fiule, nu uita învăţăturile mele şi păstrează în inima ta sfaturile mele! [...] Cinsteşte pe Domnul cu averile tale şi cu cele dintîi roade din tot venitul tău: căci atunci grînarele îţi vor fi pline de belşug şi teascurile tale vor geme de must" (Proverbe 3:1,9-10).

Iată cîteva idei false, dar extrem de răspîndite, pe care taţii trebuie să le clarifice în propria lor minte, pentru ca apoi să-şi înveţe copiii ce este corect:

Idei false despre a avea bani: Mai mulţi bani înseamnă mai multă fericire. Mai mulţi bani înseamnă mai puţină fericire. Mă pot adapta cu uşurinţă la mai mulţi bani. Mă pot adapta cu uşurinţă la mai puţini bani. Este mai uşor să economiseşti cînd cîştigi mai mult. Cînd voi îmbătrîni, voi economisi mai uşor.

Idei greşite despre a da bani: Cînd voi cîştiga destul pentru nevoile mele, voi da mai mult pentru Dumnezeu. Cînd voi cîştiga mult, voi fi darnic. Dacă lucrează şi soţul şi soţia, ei vor avea mai mulţi bani pentru a dărui. A da 10% din venitul tău este o poruncă biblică (vom discuta despre aceasta în capitolul 15).

Idei naive despre a împrumuta bani: Împrumutul este singura cale de a obţine: o casă, educaţie la colegiu sau o maşină. Dacă aş avea mai mulţi bani, aş avea mai puţine datorii. Pot să împrumut, dacă reuşesc să plătesc ratele. Este bine să împrumuţi, pentru a-ţi procura lucruri de valoare. E bine să împrumuţi bani cu dobîndă mică, pentru a-ţi păstra economiile pentru care obţii o dobîndă mai mare.

Iată cîteva comentarii colectate de Howe şi Strauss în cartea lor *13th Gen.* (A 13-a generaţie):

> Am văzut puşti cu datorii între 50000 şi 70000 dolari. Ei cheltuie banii pentru haine, pizza, instruire, cărţi, călătorii de plăcere, cadouri pentru prietene, pantofi, ceasuri, cadouri de logodnă, dans, ceremonii. Copiii o iau razna. Ei au nevoie de ordine, de disciplină în viaţa lor, şi în loc de asta, părinţii încheie pacturi prosteşti cu copiii lor. Ei spun băiatului că îi cumpără maşină dacă plăteşte el asigurarea. Atunci băiatul trebuie să plece şi să-şi găsească o slujbă, ca să plătească ratele de asigurare. Copiii, exact ca şi părinţii lor, trăind într-o cultură a datoriilor, se extind prea mult din punct de vedere financiar.
>
> Jumătate dintre liceenii care lucrează afirmă că nu ajută din cîştigul lor la cheltuielile familiei şi nici nu economisesc pentru viitoarea lor instruire. Un sfert dintre ei folosesc doar „puţin" în aceste scopuri.[1]

Solomon considera că învăţătura în domeniul responsabilităţii financiare este una dintre principalele îndatoriri faţă de fiul său.

Numai în Proverbe există 49 de pasaje în care Solomon îşi învaţă fiul în privinţa banilor. Învăţătura sa include în esenţă următoarele porunci: (1) să munceşti; (2) să fii cinstit; (3) să nu împrumuţi; (4) să preţuieşti un sfat înţelept; (5) să dăruieşti; (6) să te încrezi în Dumnezeu; (7) să economiseşti; şi (8) să nu încerci să te îmbogăţeşti.

Iată o listă a învăţăturilor date de Solomon, în cazul în care aţi vrea să le citiţi împreună cu copiii voştri:

Proverbe

3:9-10	dă şi economiseşte
3:13-16	înţelepciunea este mai de preţ decît banii
3:27-28	să nu datorezi bani
3:32	fii cinstit în afaceri
6:1-5	să nu datorezi bani
6:6-11	munceşte
6:18-21	înţelepciunea este mai de preţ decît banii
10:2-3	fii cinstit în afaceri
10:4-5	munceşte
10:22	lasă-L pe Dumnezeu să te facă bogat sau sărac
11:1-6	fii cinstit din punct de vedere financiar
11:14	obţine un sfat înţelept
11:15	nu împrumuta, nu datora
11:24-26	dă
11:27-28	înţelepciunea şi neprihănirea sînt mai de preţ decît banii
12:9	dăruieşte
12:11,24	munceşte
13:4	munceşte
13:7	înţelepciunea este mai de preţ decît banii
13:11	fii cinstit
13:18	munceşte
13:22	munceşte
14:4,23-24	munceşte

15:22	sfetnicii pot ajuta
16:1-3	planurile financiare aparţin lui Dumnezeu
16:8	înţelepciunea şi neprihănirea sînt mai de preţ decît bogăţia
16:9	planurile financiare aparţin lui Dumnezeu
16:26	munceşte
18:11-12	înţelepciunea e mai mare decît bogăţia
19:1	înţelepciunea e mai mare decît bogăţia
19:15	munceşte
20:10	cinste
20:13-14	munceşte
20:17-18	cinste
20:23	fii cinstit
21:20	înţelepciunea e mai de preţ decît bogăţia
21:17,25	munceşte
22:1	să ai înţelepciune în ce priveşte banii
22:9,22-23	dă
22:26-27	nu împrumuta, nu datora
23:4-5	lasă-L pe Dumnezeu să te facă bogat sau sărac
23:6-8	înţelepciune în ce priveşte banii
24:30-34	munceşte
26:14-16	munceşte
27:18	munceşte
27:20	înţelepciune aplicată bogăţiei
28:6-8	fii cinstit
30:8-9	lasă-L pe Dumnezeu să te facă bogat sau sărac

Ei, sînteţi gata? A venit vremea! După ce ai decis să devii bărbat, să fii soţ al nevestei tale şi tată pentru copiii tăi, eşti în faţa celei mai înalte chemări adresate vreodată unui bărbat de pe această planetă.

Patriarhul

Aici vom răspunde la întrebarea: „Cum devine bărbatul un patriarh?". Un patriarh este mai întîi tată; un tată este mai întîi soţ; şi un soţ este mai întîi bărbat. Deci, patriarhul şi-a luat de multă vreme în primire responsabilitatea de formare a lui însuşi (ca bărbat), a soţiei (ca soţ), şi a copiilor (ca tată). Ca urmare a primelor sale angajamente, patriarhul creează o familie extinsă. Singurele excepţii sînt persoanele celibatare ca apostolul Pavel, care a devenit bărbat şi a pus bazele unei lucrări misionare şi de slujire ce au constituit familia sa extinsă şi bărbaţii căsătoriţi care nu pot avea copii. Dar majoritatea patriarhilor sînt, deopotrivă, soţi şi taţi. A fi patriarh este cea mai înaltă chemare a unui om pe pămînt. Este fundamentul tuturor societăţilor, religiilor şi naţiunilor. Fără patriarhi, toate structurile sociale se prăbuşesc.

Definiţie: Patriarhul este un bărbat care şi-a asumat responsabilitatea formării familiei sale extinse.

BĂIATUL ESTE HAOTIC → **BĂRBATUL INSTITUIE ORDINE** → **PATRIARHUL ÎNAINTEAZĂ PE CALEA MATURITĂŢII**

Patriarhul nu este un bătrîn pensionar demodat, stînd undeva la soare şi plîngîndu-se de toate ideile nou-apărute, în timp ce cheltuieşte moştenirea copiilor săi. Patriarhul se află în primele rînduri ale vieţii, crescînd, învăţînd, aducîndu-şi contribuţia creativă şi preluînd şocurile în mod continuu, toate acestea pentru soţia, copiii, nepoţii lui şi oricine altcineva cunoscut.

Patriarhul înaintează pe calea maturității

Cei care ne-am născut înainte sau în 1945 am fost martorii unui număr uimitor de schimbări:

Noi eram aici înainte de televiziune, penicilină, vaccinul antipoliomielitic, hrana congelată, copiatoare, plastic, lentile de contact şi de pilula anticoncepţională. Nici nu am visat casetofoanele sau videocasetofoanele.

Noi ne-am născut înainte de cărţile de credit, razele laser, pixuri, colanţi, maşini de spălat vase, maşini de uscat rufe, pături electrice, aer condiţionat, haine impermeabile, cipul cibernetic(microprocesoarele), fibrele optice - şi înainte ca omul să păşească pe lună.

Am apărut înainte de soţii casnici, de drepturile homosexualilor, întîlnirile pe computer, carierele duble şi căsătoriile navetă. Existam înainte de grădiniţele cu program prelungit, terapia de grup şi sanatoriile particulare. Noi nu auziserăm de radio MF, casetofoane deck, maşini de scris electrice, inimi artificiale, procesoare de text, iaurt şi bărbaţi purtînd cercei.

Pentru noi „time sharing" însemna a fi împreună - nu calculatoare sau a poseda în comun. „Heavy" însemna greu, „hardware" însemna fierărie, iar software nici nu era cuvînt!

Cînd eram copii nu se auzise de pizza, produse McDonald şi cafea instant. Telefoanele noastre aveau cinci cifre pe care le spuneam operatoarei Judy pentru ca ea să le formeze pentru noi.

Maşinile noastre nu aveau aprindere electronică, motoare cu injecţie, centuri de siguranţă şi instalaţie de semnalizare a direcţiei.

Am apărut în scenă cînd existau magazinele de cinci - zece cenţi, de unde cumpărai lucruri de cinci sau zece cenţi. Sanders sau Wilsons vindeau îngheţată la cornet pentru cinci sau zece cenţi. Cu cinci cenţi puteai conduce o maşină, puteai da un telefon, puteai cumpăra un Pepsi sau suficiente timbre pentru a trimite o scrisoare şi două cărţi poştale. Puteai să-ţi cumperi un autoturism nou „Chevy" Coupe cu 600 de dolari, dar cine-şi putea permite? Şi era păcat, pentru că benzina era doar 11 cenţi galonul.

În vremea noastră, fumatul ţigărilor era un lucru distins. Iarba era cosită, Coke era o băutură rece, „rock music" era cîntecul de leagăn al bunicii, iar AIDS erau cei care ajutau în biroul directorului.

Nu apăruserăm *înainte* de a se descoperi diferenţa dintre sexe, dar cu siguranţă înainte de schimbarea sexului. Eram atît de naivi, încît credeam că o căsnicie presupune două persoane de sex opus şi că o familie înseamnă o mamă şi un tată trăind împreună.

Este timpul să decizi

Majoritatea celor născuţi în jurul anului 1945 ajungem în prezent la acel punct din viaţă cînd trebuie să decidem dacă vom deveni patriarhi. Aceasta este posibil dacă am devenit în prealabil bărbaţi. Şi vreau să subliniez încă o dată că nu aparţinem nici unei categorii în întregime. Nimeni nu este în întregime băiat, în întregime bărbat sau în întregime patriarh. Dar, cu cît avem mai multă ordine (tipic bărbătească) în vieţile noastre, cu atît creşte probabilitatea de a ne maturiza. Cu cît există mai mult haos (domeniul băiatului), cu atît este mai improbabilă maturizarea, pentru că maturitatea derivă din ordine.

Dar bărbatul nu va deveni niciodată patriarh în acelaşi fel în care a devenit bărbat. Maturizarea este un proces diferit de stabilirea ordinii. Să luăm în considerare toate acele schimbări pe care le-a trăit generaţia mea (şi ele apar în fiecare zi). Bărbatul învaţă să-şi ordoneze viaţa negociind inovaţiile care apar în timp. După ce a stabilit o anumită ordine, un bărbat poate gîndi: *Aceste lucruri noi vin împotriva lucrurilor vechi pe care le-am învăţat. Viaţa mergea cu lucrurile vechi. Noile lucruri îmi ameninţă vechea ordine a lucrurilor.*

Pentru ca un bărbat să continue să crească înspre a deveni patriarh matur, el trebuie nu doar să continue să înveţe lucruri noi şi să fie în stare să discearnă binele de rău în toate acele lucruri noi, dar şi să înveţe a învăţa într-un fel nou. Este unul dintre motivele pentru care există atît de puţini patriarhi.

Maturitatea este impactul ultim

Definiţie: Maturitatea este acel proces de dezvoltare deplină atins printr-o continuă creştere.[1]

În cartea nou-testamentală Evrei, citim:

> Într-adevăr, voi care de mult trebuia să fiţi învăţători, aveţi iarăşi trebuinţă de cineva să vă înveţe cele dintîi adevăruri ale cuvintelor lui Dumnezeu, şi aţi ajuns să aveţi nevoie de lapte, nu de hrană tare. [...] Dar hrana tare este pentru oamenii mari, pentru aceeia a căror judecată s-a deprins prin întrebuinţare, să deosebească binele şi răul (Evrei 5:12,14).

Formularea „oameni mari" înseamnă oameni aflaţi în deplinătatea vîrstei. Autorul ne spune aici că există un anumit tip de hrană, hrană solidă („hrană tare"), care nu este accesibilă celor (băieţi) care au nevoie de o hrană elementară. Ea poate servi doar acelora (bărbaţi) care au pus ordine în vieţile lor şi au devenit maturi (patriarhi), avîndu-şi simţurile antrenate pentru a discerne binele şi răul. Doar bărbaţii ordonaţi, nu şi băieţii haotici, pot candida la maturitate.

În capitolul 10 același autor scrie:

> În adevăr, Legea, care era umbra bunurilor viitoare, nu înfățișarea adevărată a lucrurilor , nu poate niciodată, prin aceleași jertfe, care se aduc neîncetat în fiecare an, să facă desăvîrșiți pe cei care se apropie (Evrei 10:1).

Legea transformă băieții în bărbați. Băieții haotici devin bărbați ordonați prin legi. Dar legile nu vor produce niciodată maturitate. Nici chiar Legea lui Moise nu a putut s-o facă. Legile, acele practici ordonate, consecvente, reglate, care transformă băieții în bărbați, nu-i pot face perfecți pe cei ce se apropie de ele.

Apostolul Pavel a recunoscut acest principiu. Legile sînt bune pentru a ordona haosul, dar nu pentru a desăvîrși ordinea în maturitate. El a scris lui Timotei, unul din ucenicii săi:

> Noi știm că Legea este bună dacă cineva o întrebuințează bine, căci știm că Legea nu este făcută pentru cel neprihănit, ci pentru cei fărădelege și nesupuși, pentru cei nelegiuiți și păcătoși, pentru cei fără evlavie, necurați, pentru ucigătorii de tată și ucigătorii de mamă, pentru ucigătorii de oameni, pentru curvari, pentru sodomiți, pentru vînzătorii de oameni, pentru cei ce jură strîmb, și pentru orice este împotriva învățăturii sănătoase (1 Timotei 1:8-10).

Legea, spune Pavel, este pentru cei fără de lege. Apoi el descrie fărădelegea printr-o serie de aspecte concrete, pe care eu le-aș numi global haos. Legea transformă băieții haotici în bărbați ordonați. Dar legea nu va transforma niciodată bărbații ordonați în patriarhi maturi.

ORDINEA BĂRBĂTEASCĂ înțelege că:	**MATURITATEA PATRIARHULUI înțelege că:**
Este necesar să părăsești casa părintească și să întemeiezi o familie.	O familie are nevoie de mai mult decît de a fi întemeiată.

Este esenţial să înveţi valoarea adevărată a muncii.	Este important să păstrezi o perspectivă corectă asupra muncii.
Odihna înseamnă a fi mulţumit cu voia lui Dumnezeu.	Odihna înseamnă a face ceea ce ne place în cadrul voii lui Dumnezeu.
Trebuie să stabilim şi să apărăm graniţe spirituale.	Trebuie să ne evaluăm şi să ne redefinim continuu aceste graniţe.
Trebuie să devenim preoţi care să se reprezinte pe sine şi să reprezinte familiile lor înaintea lui Dumnezeu.	Trebuie să devenim preoţi care să urmărească creşterea calităţii în relaţia noastră cu Dumnezeu.
Problemele trebuie rezolvate.	Majoritatea problemelor nu pot fi rezolvate.
Este important să mergi la o biserică locală.	Spiritualitatea nu va fi niciodată definită de o biserică locală.
Trebuie să ne învăţăm familiile ce este bine.	Ceea ce este bine pentru mine, nu este neapărat bine şi pentru familia mea în întregime.
Trebuie să stabilim o mărturie solidă pentru evanghelie în comunitatea noastră.	Nu trebuie să ne încredinţăm mărturia opiniei comunităţii.
Trebuie să stabilim o strategie locală pentru a avea impact	Trebuie să avem o viziune mondială şi să mergem cu

asupra propriei noastre arii pentru Hristos.	gîndirea dincolo de graniţele ţării.
Este important să am pace cu mine însumi şi cu ceilalţi.	Este important să fiu critic în privinţa mea şi a altora.
Este important să-i învăţ pe alţii adevărurile despre Dumnezeu.	Este important să descopăr şi să învăţ pe alţii noi adevăruri despre Dumnezeu.
Este important să fac ce este drept.	Este important să ştiu ce este cel mai bine să fac cînd mai multe lucruri bune sînt în competiţie.

Două feluri de creştere

Dacă privim îndeaproape Scriptura vom descoperi că Dumnezeu a încurajat creşterea spirituală şi că există două feluri de creştere. Un tip este pentru oamenii haotici care au nevoie de ordine. Îl vom numi *creştere controlată*. Celălalt tip este pentru oamenii ordonaţi care au nevoie de maturitate şi îl vom numi *creştere creativă*. Să figurăm cele două tipuri de creştere în diagrama noastră:

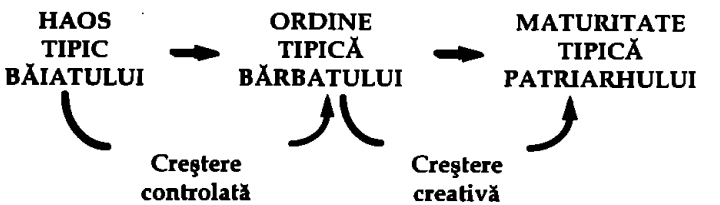

Biserica din Corint era mai curînd un grup haotic. Ca urmare, Pavel îi îndeamnă constant la ordine. El le-a spus să părăsească imoralitatea din mijlocul lor (1 Corinteni 5:7,13). Le-a spus că deja

a judecat pe un om care trăia în imoralitate (5:3) şi i-a avertizat să nu se asocieze cu fraţii imorali (5:9), ci să fugă de imoralitate (6:18).

Apostolul le-a scris reguli privind căsătoria, divorţul, recăsătorirea şi celibatul (cap.7). El le-a spus cum să hotărască ce mănîncă (cap.8) şi cum să se comporte la Cină (11:17-34). Le-a dat reguli şi cu privire la îmbrăcăminte şi la lungimea părului. Le-a spus să păstreze cu fermitate tradiţiile (11:1-16).

Acum să privim la felul în care Şi-a învăţat ucenicii Isus Hristos. El a spus: „Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi"(Matei 7:1). Aceasta contrastează cu judecata lui Pavel asupra bărbatului din 1 Corinteni 5:3. Isus Şi-a încurajat ucenicii să meargă printre necredincioşi. Isus Însuşi a participat la întîlnirile unor păgîni (Matei 9:10-12). Făcînd aceasta El a fost considerat „un om mîncăcios şi băutor de vin, un prieten al vameşilor şi al păcătoşilor"(Luca 7:34). Pavel le spune corintenilor exact contrariul: „Ieşiţi din mijlocul lor şi despărţiţi-vă de ei" (2 Corinteni 6:17).

Isus a vorbit despre posibilitatea de încălcare a legilor Sabatului, rămînînd totuşi nevinovat (Matei 12:5). Le-a spus ucenicilor că El este mai mare decît Templul (v.6) şi Şi-a apărat ucenicii cînd aceştia au călcat datina bătrînilor (Marcu 7:1-7). Acest aspect este în contrast cu îndemnul lui Pavel adresat corintenilor de a păzi tradiţiile (1 Corinteni 11:1-16).

Dar nu este nici o contradicţie. Situaţiile sînt extrem de diferite. Corintenii veneau dintr-o cultură păgînă imorală - cultura greacă - ce nu avea ca fundament Biblia, legea mozaică, obiceiurile iudaice, cunoaşterea lui Dumnezeu sau aşteptarea lui Mesia. Nu legalismul era problema lor. Dar ucenicii lui Hristos trăiau în mijlocul legalismului. Ei erau obişnuiţi cu tradiţiile iudaice. Majoritatea fuseseră crescuţi în familii evreeşti foarte stricte şi cunoşteau noţiunile fundamentale despre Dumnezeu. Tradiţia lor constituia, într-un anume sens, o adevărată ordine, dar ea fusese poluată şi sugrumată de reguli, obiceiuri şi tradiţii care transformaseră legea în legalism.

Confruntat cu haosul copilăresc, apostolul Pavel a folosit *controlul*. Cînd Hristos a fost confruntat cu ordinea (în acest caz ordinea sugrumată de legalism), El a folosit *creativitatea*. Diferenţele par a fi următoarele:

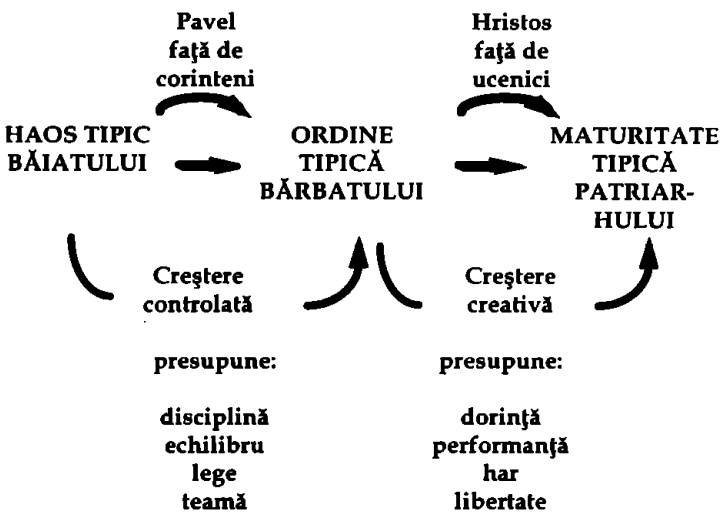

Disciplină - dorinţă

Pavel i-a chemat pe corinteni la disciplină şi responsabilitate. El le cere socoteală şi-i cheamă să acţioneze în mod constant disciplinat (1 Corinteni 5:3-8). Isus Hristos Şi-a chemat ucenicii să acţioneze, dar nu pe baza disciplinei, ci a dorinţei. Cei care L-au urmat, erau cei care au dorit aceasta. Dragostea lor pentru El era mai mare decît cea pentru tată sau mamă, fiu sau fiică (Matei 10:37). În loc să le poruncească să rămînă El i-a invitat să plece (Ioan 6:66-68). Chiar în slăbiciunea renegării Petru, de exemplu, şi-a exprimat dorinţa de a-L urma pe Hristos. Citim: «"Doamne", I-a zis Petru, „De ce nu putem veni acum? Eu îmi voi da viaţa pentru Tine"» (Ioan 13:37).

Mai tîrziu Petru, prezbite fiind, i-a instruit pe prezbitei spunîndu-le să păstorească turma aflată sub autoritatea lor „nu de silă [sub constrîngere]* , ci de bună voie" (1 Petru 5:2). Constrîngerea autoimpusă este uneori necesară pentru băieţii care încearcă să-şi pună ordine în părţile haotice ale vieţii lor. Pavel nu a spus niciodată corinteilor - copii haotici - să nu facă anumite lucruri sub constrîngere. Pentru că aceasta era singura modalitate prin care unii dintre ei puteau să-şi ordoneze vieţile. Dar Petru spune că a fi lider este o chestiune de maturitate ce trebuie făcută din proprie dorinţă, de bună voie, „nu de silă".

Dorinţa este unul din elementele cheie ale creşterii creative. În *Journal of Creative Behavior (Jurnalul conduitei creative),* Ochse subliniază aceasta:

> Este aproape unanim recunoscut că cea mai proeminentă caracteristică a oamenilor creativi de succes este motivaţia puternică. Literatura abundă în prezent în descoperiri care sugerează că eminenţele creative sînt personalităţi perseverente, conştiincioase, energice şi dedicate, avînd drept ţel performanţa. Practic fiecare individ din orice categorie de personalităţi creative pare a fi bine motivat, onest, perseverent şi devotat muncii.[2]

De exemplu, să presupunem că hotărăsc să studiez Biblia prin disciplină. Aceasta înseamnă că mă pot scula la 7,00 în fiecare dimineaţă şi citi din Biblie timp de 15 minute. Aş putea să te rog să mă suni, pentru a mă controla. Există două alternative posibile: voi face acest studiu sau nu. Dacă-l voi face, voi deveni mîndru. Dacă nu, mă voi simţi vinovat. În oricare din cele două cazuri sînt departe de căile maturităţii. Dacă nu obişnuiesc să citesc Biblia, o astfel de regulă şi disciplină este utilă. Pe de altă parte, să presupunem că îmi place studiul Biblic. Sînt atît de motivat, încît abia aştept să încep. Mă scol cu o oră mai devreme în fiecare

* În New American Standard Bible, din care citează autorul, se foloseşte termenul menţionat în paranteză pătrată. (n. trad.)

dimineaţă, doar pentru a petrece timp cu Scriptura. Abia aceasta este reţeta pentru maturitate.

Creşterea controlată pune întrebarea: „Ce să fac?". Creştera creativă se întreabă: „Ce mi-ar *place* să fac?". Cînd mă aflu în haos, nu voi putea să mă disciplinez întrebîndu-mă: „Ce mi-ar place să fac?" şi nu voi putea deveni matur întrebîndu-mă: „Ce trebuie să fac?". Dacă sînt dependent de droguri, nu pot face ce vreau. Dar dacă încep o cură de dezintoxicare, pentru că doresc aceasta, atunci trebuie să întreb doar: „Ce vreau să fac?". Dacă mă întorc la folosirea drogurilor, nu mai sînt liber să-mi urmez dorinţele, pentru că sînt în haos şi am nevoie de ordine.

Temperanţă - Performanţă

Pavel i-a chemat pe corinteni să fie temperaţi. Aceasta pentru că ei erau dezechilibraţi, înclinînd în direcţia haosului. Temperanţa presupune totdeauna să lucrăm în domeniul slăbiciunilor noastre. Şi este ceea ce trebuie să facem cînd slăbiciunile ne distrug. Pavel le cere ca adulterul, beţia, bîrfa şi dezbinarea să înceteze. Isus Hristos nu le-a cerut ucenicilor să înceteze cu acestea, dintr-un motiv foarte simplu - ei nu făceau nici unul din aceste lucruri. Hristos nu i-a chemat la temperanţă, ci la *performanţă*. El nu i-a chemat la pace, ci la sabie. Le-a cerut să-şi iubească familiile mai puţin decît pe El, să ia crucea şi să-L urmeze, să-şi piardă vieţile de dragul Său şi să fie desăvîrşiţi ca El. Nimic din toate acestea nu poate fi încadrat în noţiunea de temperat.

Este probabil bine să precizăm: *nu am învăţat niciodată de la o persoană bine temperată.* Să continuăm. Gîndiţi-vă la persoanele de la care aţi învăţat ceva în creştinism. Billy Graham? Richard Halverson? C.S. Lewis? Francis Schaeffer? Grupul acestor bărbaţi include un mare evanghelist, un mare pastor, un mare scriitor şi un mare învăţător. Dar nici unul dintre aceştia nu ar putea fi numit echilibrat. O persoană echilibrată nu excelează în nimic. Ea face toate lucrurile la fel de bine. Un catîr mort este bine - echilibrat!

Majoritatea dintre noi avem tendinţa de a considera că aceştia sînt oameni echilibraţi. De fapt îi considerăm astfel, pentru că domeniile haotice ale vieţii lor sînt sub control. Dar aceşti indivizi au depăşit cu mult echilibrul. Ei au impact în jur, nu pentru că sînt echilibraţi (aceasta-i face să nu fie un exemplu rău), ci pentru că ei sînt dezechilibraţi într-un fel pozitiv. Sînt fericit că aceşti oameni nu trebuie să fie administratori, în aceeaşi măsură în care sînt evanghelişti sau învăţători. Sînt deasemenea fericit că mulţi dintre cei care au darul administrării, nu trebuie să-şi echilibreze darul învăţînd pe alţii în aceeaşi măsură în care administrează. Sînt bucuros că cei cu darul într-ajutorării şi compasiunii, nu trebuie să fie administratori şi învăţători, ş.a.m.d. Formarea de tip creativ care ajută bărbatul să devină patriarh *presupune* un echilibru care previne haosul şi înaintează spre excelenţă în domeniul dorinţelor pozitive.

Nu te mai preocupa de domeniile în care eşti sărac - va trebui să te ocupi de ele numai dacă te distrug pe tine şi pe cei din jur. Nimănui nu-i pasă în ce eşti mai slab, atîta timp cît domeniul respectiv nu este haotic. Deci, pune-ţi haosul în ordine şi uită domeniul respectiv. Cunosc o mulţime de indivizi care-şi petrec aproape tot timpul încercînd să-şi întărească părţile slabe. E cel mai bun mod de a deveni mediocru în toate. Nimeni nu mi-a cerut să scriu această carte, pentru că aş fi un bun instalator sau avocat sau administrator. Dacă ar fi trebuit să cunosc la fel de bine ceea ce face un instalator, un avocat sau un administrator, pe cît cunosc dezvoltarea masculină, această carte nu ar fi apărut niciodată. Echilibrul este letal cînd este vorba de maturitate.

Noi (ceilalţi, Trupul lui Hristos) nu avem nevoie ca tu să fii mediocru. Vrem să excelezi în domeniul în care eşti puternic, în domeniul darurilor tale, al talentelor care ţi-au fost date de Dumnezeu, acolo unde ordinea vine în mod natural. Acolo eşti capabil de performanţă.

Lege - Har

Dumnezeu a dat lui Israel o lege. O numim „legea mozaică"pentru că Dumnezeu a dat-o prin Moise. Legea avea în mod clar o funcţie de ordonare şi este poate cel mai bun exemplu din istorie al creşterii controlate. Legea se referea la toate, începînd cu închinarea, pînă la viaţa zilnică. Ea spunea israeliţilor cu ce să se îmbrace, şi cum să rezolve problemele morale, civile, penale.

Dumnezeu le-a dat o lege a ordinei, pentru că israeliţii erau ca nişte copii cu vieţi dezordonate. Ei abia ieşiseră dintr-o robie de peste 400 de ani în Egipt, nu aveau conducere, legi, religie, tradiţie sau Scriptură. După ce au scăpat de Faraon, în pustie au început să se plîngă. Atunci cînd Moise nu a coborît de pe munte atît de repede pe cît se aşteptau, israeliţii şi-au făcut un idol de aur şi au organizat o orgie în tabără (Exodul 32:3-6). Aceşti oameni aveau nevoie de ordine mai mult decît orice! Şi le-a fost dată - Exod, Levitic, Numeri şi Deuteronom - aproximativ 613 porunci, legi şi ordonanţe.

Dar citim în Matei 5:21-48 că, 1500 de ani mai tîrziu cînd a venit pe pămînt, Hristos a zis: „Vi s-a spus:" o lege care poate fi ţinută, „dar Eu vă zic" despre o perfecţiune de neatins.

Pavel a spus romanilor: „Căci Hristos este sfîrşitul Legii, pentru ca oricine crede în El, să poată căpăta neprihănirea (Romani 10:4). Galatenilor el le scria: „Înainte de venirea credinţei, noi eram sub paza Legii, închişi pentru credinţa care trebuia să fie descoperită. Astfel, Legea ne-a fost un îndrumător spre Hristos, ca să fim socotiţi neprihăniţi prin credinţă. După ce a venit credinţa, nu mai sîntem sub îndrumătorul acesta "(Galateni 3:23-25).

Mesia nu a venit la un grup haotic, abia ieşit dintr-o sclavie păgînă de 400 de ani, ca Moise, ci la o naţiune care trăise sub Lege 1500 de ani.

Remarcaţi că Hristos nu a readus poporul în haos, nici nu l-a reîntors la vechea ordine. El l-a lansat într-o ordine mai înaltă. Răspunsul Său faţă de sistemul Legii nu avea drept scop promovarea Legii, ci a ordinii *din spatele* acesteia - neprihănirea

legii mozaice. El a spus: „Să nu credeţi că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit,nu să stric,ci să împlinesc "(Matei 5:17). Apoi a adăugat: „Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor şi a Fariseilor, cu nici un chip nu veţi intra în Împărăţia cerurilor" (Matei 5:20).

Hristos nu i-a instruit pe oameni să se întoarcă la Lege, ci să înainteze spre o neprihănire care nu putea fi conţinută în Lege. Pentru că această neprihănire era nouă, trebuia înţeleasă în mod creativ (dezvoltarea noului). El a spus că oamenii nu pun „vin nou în burdufuri vechi, altfel burdufurile plesnesc, vinul se varsă. şi burdufurile se prăpădesc; ci vinul nou îl pun în burdufuri noi, şi se păstrează amîndouă" (Matei 9:17).

Teamă - libertate

Creştera controlată are nevoie de legi, pentru a-i scoate pe oameni din haos. Dar legile au nevoie de teamă pentru a fi păzite. Moise a spus lui Israel că motivul pentru care Dumnezeu a dat legea, a fost pentru ca ei să se teamă de El. Şi ei trebuiau să se teamă de El ca să nu mai păcătuiască (Exod 20:20). Am auzit predici care susţineau că teama de Dumnezeu înseamnă „veneraţie şi respect", dar nu e doar atît. Teama mai înseamnă şi „a avea frică de". Şi frica îi face pe oameni să ţină legile.

Zilnic conduc maşina spre serviciu pe un drum unde limita de viteză este de 100 km/h. În timp ce rulez cu 100 km/h, pe lîngă mine trec în zbor maşini cu 130 km/h (cît timp nu e gheaţă). În Michigan, pe timpul iernii, drumul este adesea acoperit de gheaţă. Atunci oamenii conduc cu 65 km/h sau mai încet. De ce? Pentru că le este mai frică de gheaţă, decît de poliţie. Cu cît e mai mare teama, cu atît e mai mare ascultarea faţă de lege. Unde nu-i teamă, nu se păzeşte legea.

Dar creativitatea este foarte diferită. Teama este un obstacol pe cale cînd încercăm ceva nou. Cînd sîntem în haos (acţionînd ca nişte băieţi), nu putem fi lăsaţi să eşuăm. Cînd învăţăm sau descoperim ceva nou, trebuie să avem libertatea de a greşi. Cînd

Pavel a spus că Hristos ne-a izbăvit ca să fim slobozi (Galateni 4:31), el a explicat aceasta nu cu Legea şi teama, ci cu lucrurile care sfidează Legea. El a spus: „Roada Duhului, dimpotrivă, este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioşia, blîndeţea, înfrînarea poftelor. Împotriva acestor lucruri nu este lege" (Galateni 5:22-23).

Nu-mi pot iubi soţia, într-un fel matur, ţinînd anumite legi sau exersînd disciplina. Îmi iubesc soţia pentru că doresc aceasta. Vine din dorinţă, nu din disciplină; dar acest lucru este posibil datorită libertăţii, nu de teamă.

Este posibil să ne iubim nevestele în felul în care vrem, pentru că sîntem liberi s-o facem. Ceea ce trebuie să ne întrebăm este doar: „Ce vrem să facem?". Dacă răspunsul este: „Vrem să ne iubim nevestele", atunci sîntem pe deplin liberi s-o facem.

Daţi-i drumul! Uitaţi regulile. Îmi amintesc un vechi desen animat pe care l-am văzut odată. Un tînăr stătea de vorbă cu tatăl său. El spunea: „Tată, o iubesc cu adevărat pe Sally şi vreau să-i cer mîna, dar nu vreau s-o fac într-un mod greşit. Cum aş putea fi sigur că nu voi greşi?".

Tatăl i-a răspuns: „Cere-o pur şi simplu, fiule. Nu *există* cale greşită!"

Eşti liber să-ţi iubeşti soţia. Este ceea ce doreşti, eşti complet liber să-ţi urmezi dorinţa. Nu există reguli. Fă-o! Dar dacă dorinţa ta este de a iubi pe nevasta aproapelui tău, e cu totul altceva. Atunci te-ai întors în haos. Întors în haos, nu mai eşti liberi să te întrebi: „Ce vreau să fac?". În această situaţie eşti obligat să te întrebi: „Ce trebuie să fac?".

Bărbaţi, patriarhi şi daruri spirituale

Darurile spirituale ale unui bărbat alcătuiesc o listă. El priveşte lista şi spune: „Cred că sînt un învăţător sau un administrator sau o persoană care ajută pe alţii". Unele biserici au chiar un test cu ajutorul căruia fiecare îşi poate descoperi darul. Dar un patriarh

privește darurile spirituale ca pe niște fulgi de zăpadă. Fiecare este diferit. Fiecare este unic.

Un patriarh nu poate fi înlocuit. Întotdeauna mi-a plăcut desenul animat „Winnie the Pooh". Personajul meu favorit este Tigger. El are un cîntecel despre cît de minunați sînt acești Tiggeri, și ce minunat e tot ceea ce pot ei face, despre ce le place și ce nu Tigger-ilor. Ultima frază a cîntecului spune: „Dar ce-i mai minunat decît toate acestea, e că eu sînt singurul Tigger".

Aceasta este extraordinar și în privința patriarhilor. Un patriarh nu poate fi înlocuit. Nimeni nu-i poate succede. Cînd moare, s-a terminat. O eră s-a sfîrșit. Cartea se încheie. Trebuie să înceapă o nouă carte, cu un nou patriarh - un alt bărbat care se decide să meargă dincolo de ordine, reguli și echilibru, de dragul excelenței.

De vreme ce patriarhii sînt ca fulgii de zăpadă, fiecare dintre ei este un expert într-un domeniu în care nimeni altcineva din lume nu este, nu a fost și nu va fi vreodată. Privind darurile spirituale din punctul de vedere al bărbatului, am putea spune că există o mulțime de învățători, mulți administratori și numeroși lideri. Dar vorbind despre patriarhi, nu este la fel. Îmi aduc aminte de dr. John Walvoord, președinte la Dallas Theological Seminary cînd eram student acolo. El era unic. Un fulg de zăpadă. Cînd a plecat, nu l-au putut înlocui. Și au trebuit să o ia de la capăt. Dr. Don Campbell, următorul președinte, era un bărbat diferit, cu daruri diferite. Chuck Swindoll, președintele ce a urmat, este un patriarh cu daruri unice, distinct de ceilalți. Fulgi de zăpadă!

Dacă ești un bărbat, vei spune că sînt mulți învățători, dar dacă l-ai fi întîlnit pe profesorul Howard Hendricks, ai spune că nu e decît unul. Este fără îndoială cel mai dinamic profesor pe care l-am văzut vreodată. Dar nu este un tipar în care poți să pui pe altcineva. Mulți (inclusiv eu) am încercat să-i imităm stilul. Și era un lucru bun. Noi eram băieții care încercau să devină bărbați. Dar nu vom ajunge niciodată patriarhi astfel. Dr. Hendricks nu poate fi înlocuit. Nu poate fi succedat. El e un fulg de zăpadă.

Un bărbat ar spune că sînt numeroşi lideri. Adevărat, dar dacă l-aţi fi cunoscut pe tatăl meu, aţi fi admis că este doar unul. Tata nu avea decît şase clase. El a lucrat la un laminor de oţel pînă la 40 de ani, apoi a început o afacere cu o pepinieră. Singur a învăţat să citească şi a studiat manuale. El studia şi îşi scria propriile proverbe în fiecare dimineaţă de la cinci la şapte. Înţelepciunea lui era simplă, născută din cultura olandeză din vestul Michiganului, impregnată de Biblie şi aplicată vieţii. Clienţii care veneau să cumpere copaci stăteau ore întregi doar pentru a vorbi cu el. Era un fulg de zăpadă.

Predam într-o tabără de tineret în munţi în estul statului Tennessee, cînd am primit un telefon care m-a anunţat că tatăl meu a murit. Era pe neaşteptate. Avusese un atac de cord cu doi ani înainte, dar s-a refăcut şi s-a întors la lucru. Era aproape de Crăciun. Nu-l văzusem o vreme şi plănuisem să ajung la Michigan. Familia mea era deja acolo şi aş fi fost împreună cu el în numai cîteva zile. În timp ce coboram muntele cu maşina de unul singur, o mulţime de sentimente veniră asupra mea. Mă simţeam singur. Neprotejat. Simţem că mă părăsise călăuza mea. Ajuns la baza muntelui, un lucru mi-era clar: el nu putea fi înlocuit. Nimeni nu-i putea succede. O eră se sfîrşise. Patriarhul murise.

Era în decembrie 1972. Soţia mea şi cu mine locuiam în Tennessee în acea vreme. Am locuit în Sud (Texas şi Tennessee) timp de 14 ani, între 1968 şi 1982. Zece ani după moartea tatei, ne-am reîntors în Michigan. Mama avea nevoie de îngrijire şi doream să începem o lucrare de formare de ucenici acolo. De atunci ne-am stabilit acolo cu familia. Trăim în casa în care a murit tatăl meu. Dar nu am putut să-l înlocuiesc sau să-i succed. Copiii mei termină acum colegiul, iar eu păşesc încet în lumea patriarhului. Care îmi sînt darurile? Sînt un învăţător, în primul rînd. Dar nu sînt profesorul Hendricks. Sînt un fel de lider, dar nu sînt John Walvoord. Şi nu sînt tatăl meu. Încerc să urmăresc acele iubiri care să mă transforme într-un fulg de zăpadă.

Deci, un patriarh gîndeşte şi creşte diferit de un bărbat. Bărbatul îşi dezvoltă ordinea prin control. Patriarhul îşi dezvoltă maturitatea prin creativitate. Dar ce înseamnă mai exact aceasta?

Următorul capitol conţine cîteva exemple. Mai întîi ne vom gîndi la relaţia unică a patriarhului cu Dumnezeu.

Patriarhul îşi sporeşte dragostea faţă de Dumnezeu

L-am cunoscut pe Jerry (nu e numele său adevărat) pe vremea cînd eram pastor. De fapt un fel de pastor. Lucram în acea vreme ca misionar pentru o organizaţie numită Search Ministries, dar în weekend-uri păstoream o biserică mică - în principal pentru că nu găsiseră pe altcineva. Nu preluasem această slujbă cu prea mare entuziasm, dar cu timpul a devenit una din cele mai plăcute şi mai preţioase slujbe pe care le-am avut. Era o biserică mică. Am început cu patru familii în afară de familia noastră, iar două dintre ele s-au mutat. Exemplificam de minune zicala: „Am început încet, apoi ne-am înţepenit". Dar curînd ni s-au alăturat şi alţii şi nu după mult timp eram în jur de cincizeci.

Atunci l-am întîlnit pe Jerry. Era un tip dur, un bărbat zdravăn. Băuse din greu toată viaţa lui, fumase ca un şemineu, mîncase prea mult, îşi pierduse copiii, iar soţia ceruse divorţul. Era un băiat de 49 de ani. Jerry îi cunoştea pe cîţiva dintre membrii bisericii şi unul dintre ei (să-i spunem Bill) şi-a luat timp pentru a-i deveni prieten. Au petrecut mult timp împreună la vînătoare şi pescuit. Bill îl scosese de cîteva ori pe cauţiune - uneori la figurat, alteori la propriu - cînd Jerry avusese necazuri. Într-o zi l-a adus la biserică (pe atunci ne întîlneam într-o fostă clădire ce aparţinuse pompierilor). Jerry şi cu mine am devenit prieteni şi, pentru că eram „pastor", mi-a cerut ajutor în problema căsniciei lui.

Nu după mult timp, Bill l-a condus pe Jerry la Hristos. A devenit cu totul alt om! A încetat cu băutura şi fumatul, participa la toate activităţile bisericii şi la studiile biblice pentru bărbaţi. Jerry era foarte activ şi punea întrebări în regim non-stop.

Vara aceea am avut botezuri într-un lac din apropiere. Jerry abia aştepta să fie botezat. Cît era de mare, mi-a fost teamă să nu-l scap. Ţărmul era abrupt, iar fundul alunecos. Mi-aduc aminte cînd i-am spus: „Acum îndoaie genunchii, Jerry. Nu vreau să te înec. Dacă-mi pierd echilibrul sîntem amîndoi în pericol!".

Soţia lui Jerry nu putea crede că se schimbase. Ea a fost de acord să nu mai intenteze divorţul, dar era sceptică. Fusese atîţia ani martoră a purtării rele a soţului ei, încît nu putea şterge totul într-o clipă. Dar Jerry continua să se poarte bine. Şi-a găsit o slujbă permanentă (de care fugise ca de ciumă pe cînd era necredincios) şi a început să-şi pună finanţele în ordine. Jerry şi soţia lui locuiau separat, dar au început să se întîlnească, şi, în final, el s-a mutat din nou acasă de probă. Era încă dezordonat în multe aspecte şi ne întîlneam deseori pentru a discuta despre aceasta. Totuşi, făcuse un pas mare înainte, chiar soţia lui putea să confirme aceasta.

Într-o zi Jerry s-a dus la doctor şi a descoperit că are în abdomen o tumoră necanceroasă ce trebuia îndepărtată prin operaţie. Eram îngrijoraţi, dar faptul că tumora nu era un cancer (malignă) ne mai liniştea puţin. Jerry a suportat bine operaţia şi era în convalescenţă acasă. În acel timp el şi soţia lui au reuşit să reclădească mare parte din relaţia lor.

Nu l-am mai văzut pe Jerry cîteva săptămîni. Într-o zi am primit un telefon prin care am fost anunţat că Jerry era din nou la spital. Mergînd într-acolo mă întrebam ce se întîmplase. Jerry se refăcea bine după operaţie. De ce ajunsese deodată înapoi la spital? Cînd am ajuns acolo, mi s-a spus că este la secţia de terapie intensivă. Cînd le-am spus că sînt pastor, aproape m-au împins înăuntru. O mulţime de tuburi ieşeau din trupul lui. Soţia sa stătea lîngă el, strîngîndu-i mîna. Vorbind cu ei am aflat că ea era la fel de surprinsă de înrăutăţirea situaţiei lui Jerry. Zărindu-l pe doctor

afară pe hol, am ieşit pentru a-l întreba ce s-a întîmplat. Nu voi uita niciodată conversaţia cu el.

„Scleroză a ficatului", a spus el.

„Da? E prima oară cînd aud că avea probleme cu ficatul. Se va face bine?"

„Nu."

„Nu se poate face nimic?" am insistat.

„Vedeţi, Jerry şi-a maltratat trupul toată viaţa. A băut mult alcool şi ficatul lui este distrus! Chiar dacă i-am face un transplant de ficat, restul organismului este la pămînt. A fumat multă vreme. Plămînii şi inima sînt într-o stare precară, iar rinichii nu sînt nici ei mai bine."

Discuţia a continuat cîteva minute, de care nu-mi mai amintesc, apoi m-am reîntors în cameră. Ne-am rugat cu Jerry şi i-am citit din Scriptură - se pare că aceasta l-a mîngîiat cel mai mult. Apoi a sosit unul dintre fiii săi adulţi. El a început să se agite, făcînd cereri nervoase, dar inutile. Vorbirea lui Jerry a devenit din ce în ce mai confuză, pînă cînd nu l-am mai putut înţelege, dar el ne înţelegea pe noi, aşa că eu i-am luat o mînă, iar soţia lui pe cealaltă, şi am continuat să citim şi să ne rugăm.

Cîteva ore mai tîrziu, pe monitor înregistrarea activităţii cordului a devenit treptat liniară. Jerry a respirat adînc pentru ultima oară. Am simţit viaţa plecînd din mîna lui. Soţia lui s-a ridicat brusc s-o cheme pe asistentă, care era deja la curent, pentru că văzuse pe monitor încetarea activităţii inimii. A venit şi doctorul, dar, evident, personalul medical nu se grăbea. Ei i-au închis ochii şi au scos cîteva tuburi. Soţia lui a făcut cîteva cereri speriate. Folosindu-mi toată autoritatea şi blîndeţea de care am fost în stare, i-am luat braţul spunînd: „S-a dus - lasă-l!"

Un patriarh are o relaţie pe termen lung cu Dumnezeu

Jerry devenise bărbat. Fusese capabil să-şi pună în ordine o mare parte din viaţă. El trecuse haosul sub control. Învăţase să

muncească, să se odihnească şi să lupte cu problemele sale fizice şi spirituale. Cel mai important lucru era că Jerry îl întîlnise pe Dumnezeu. Îl primise pe Hristos şi urmase călăuzirea Duhului Sfînt în studiul Bibliei, în rugăciune şi părtăşie. Cînd a murit, Jerry nu mai era un băiat. Era un bărbat, un om plin de Duhul Sfînt, un om al lui Dumnezeu.

Dar Jerry nu a devenit niciodată un patriarh.

Chiar dacă ar fi vrut, pur şi simplu nu era posibil. Este posibil să ai 50 de ani şi să hotărăşti să devii un patriarh, dar nu e posibil să fii băiat pînă la 50 de ani şi apoi să te hotărăşti să devii patriarh. E posibil să hotărăşti să studiezi Biblia la 50 de ani. Dar nu e posibil să te hotărăşti la 50 de ani să devii un patriarh care a studiat Biblia 30 de ani. Această hotărîre trebuia luată cu 30 de ani în urmă. E posibil să ai 40 sau 50 de ani şi să devii patriarh al familiei tale lărgite. Dar nu e posibil să stabileşti instantaneu o relaţie cu copiii, pe care i-ai ignorat timp de 20 de ani. Putem deveni oameni spirituali în scurt timp, dar maturitatea cere timp şi creştere.

Remarcaţi ce spune Biblia despre unii patriarhi:

Noe: „Iată care sînt urmaşii lui Noe. Noe era un om neprihănit şi fără pată între cei din vremea lui: Noe umbla cu Dumnezeu" (Geneza 6:2).

Avraam: „Prin credinţă a venit şi s-a aşezat el în ţara făgăduinţei, ca într-o ţară care nu era a lui, şi a locuit în corturi, ca şi Isaac şi Iacov, care erau împreună moştenitori cu el ai aceleiaşi făgăduinţe. Căci el aştepta cetatea care are temelii tari, al cărei meşter şi ziditor este Dumnezeu" (Evrei 11:9-10).

Iov: „Era în ţara Uţ un om care se numea Iov. Şi omul acesta era fără prihană şi curat la suflet. El se temea de Dumnezeu şi se abătea de la rău" (Iov 1:1).

David: „David a împărăţit peste Israel şi făcea judecată şi dreptate la tot poporul lui" (2 Samuel 8:15).

Isus: «După ce a vorbit astfel, Isus a ridicat ochii spre cer şi a zis: „Tată, a sosit ceasul! Proslăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine... Şi acum, Tată, proslăveşte-Mă la Tine

însuți cu slava pe care o aveam la Tine înainte de a fi lumea"» (Ioan 17:1,5).

Pavel: „Căci eu sînt gata să fiu turnat ca o jertfă de băutură și clipa plecării mele este aproape. M-am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credința" (2 Timotei 4:6-7).

Patriarhii sfîrșesc ce au început. A începe e un lucru, a sfîrși e altceva. Avem o mulțime de creștini care încep bine, dar puțini termină ce au început. De obicei folosesc un exemplu pentru a ilustra aceasta. Așez două cărți una peste alta și spun: „ Priviți, am început construirea unui pod pînă la Milwaukee!" Locuiesc pe țărmul lacului Michigan, la vest de Grant Rapids. Sînt 130 km peste lac pînă la Milwaukee. E ușor să începi un pod peste lacul Michigan. Mai greu e să-l sfîrșești.

Începutul e mai ușor decît sfîrșitul. E totdeauna impresionant să-i vezi pe oameni începînd. Bisericile mari, de exemplu, se concentrează în a-i ajuta pe oameni să înceapă. Majoritatea bisericilor noastre gigant au servicii specializate pentru cei nemîntuiți sau din afara bisericii. E entuziasmant să-i ajuți pe oameni să înceapă. Multe întruniri religioase și grupuri de studiu biblic se centrează pe ajutorul dat unor oameni pentru ca aceștia să înceapă. Evangheliștii organizează mari campanii pentru a-i ajuta pe oameni să înceapă. Unii chiar completează aceste cruciade cu eforturi de formare de biserici, pentru a fi siguri că oamenii au început.

A-i urmări pe oameni cum încep în creștinism nu e doar plăcut, e biblic. Isus a spus: „Tot așa, vă spun că va fi mai multă bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăiește, decît pentru nouăzeci și nouă de oameni neprihăniți care n-au nevoie de pocăință" (Luca 15:7). Eu însumi am lucrat 20 de ani în servicii specializate pe evanghelizare prin relație inter-personală.

Dar oricît de încurajator este „începurul" nu se poate compara cu „sfîrșitul". A începe o cursă nu e același lucru cu a o sfîrși. Mîntuirea noastră e sigură pentru că Isus Hristos a dus-o la bun sfîrșit pe cruce (Evrei 10:10). Cînd Îl primim pe Hristos ca Domn și Salvator, sîntem siguri de destinația noastră veșnică (Ioan 1:12;

5:24; 6:37). Este o lucrare terminată. Dar viaţa noastră spirituală abia începe. Relaţia noastră cu Dumnezeu abia începe. Drumul către neprihănire abia începe. O viaţă în care învăţăm să-I placem Lui abia începe. Dacă l-am primit pe Hristos cerul este sigur, nu şi maturitatea.

Patriarhii au finalitate pentru că dragostea lor pentru Dumnezeu întrece orice altă dragoste. E mai mare decît dragostea pentru „jucăriile" lor sau pentru ceea ce au. Mai mare decît dragostea pentru familie sau prieteni (Matei 10:37-39; 22:36-38). Ca urmare, ei sînt nerăbdători ca Hristos să vină pentru a fi cu El. După ce a spus: „Mi-am sfîrşit alergarea" (2 Timotei 4:7), Pavel a adăugat: «De acum mă aşteaptă cununa neprihănirii, pe care mi-o va da, în „ziua aceea", Domnul, Judecătorul cel drept. Şi nu numai mie, ci şi tuturor celor ce vor fi iubit venirea Lui» (2 Timotei 4:8). Din cîte ştim, aceasta e ultima epistolă scrisă de Pavel. Curînd după aceea a fost decapitat de Nero la Roma. La sfîrşitul vieţii Pavel privea spre viitor. El vedea premii în ceruri pentru că îşi sfîrşise alergarea aici. Dar apostolul accentuează că aceste premii sînt o răsplată pentru toţi cei care au iubit venirea lui Hristos.

Este o mare diferenţă între a-L iubi pe Hristos şi a iubi venirea Lui. O doamnă care participă la unul dintre studiile biblice pentru femei organizate de soţia mea a dat o ilustraţie nemaipomenită în acest sens. Ea spunea: „Am doi copii mici cărora le plac prăjiturile. Într-o zi am făcut prăjituri cu struguri şi ciocolată. Le-am dat la fiecare cîte două prăjituri, apoi i-am avertizat să nu mănînce, pentru că erau pentru musafirii pe care îi aşteptam mai tîrziu. Ei au rămas să se joace în bucătărie. După puţin timp, observînd că se făcuse linişte, am privit în bucătărie prin uşa deschisă. Cei doi copii erau aşezaţi pe podea, tava cu prăjituri era la mijloc între ei, bucăţele de prăjituri risipite peste tot, aveau cîte o prăjitură în fiecare pumn şi gurile pline. Desigur, cei doi copii mă iubeau - dar, cu siguranţă, nu au iubit venirea mea!".

Un patriarh atrage atenţia lui Dumnezeu

Patriarhul este atent la Dumnezeu, dar la fel de adevărat este că Dumnezeu e atent la patriarh. Să remarcăm un alt aspect pe care Biblia îl evidenţiază în legătură cu patriarhul:

Noe: „Dar Noe a căpătat milă înaintea Domnului" (Geneza 6:8).

Avraam: „Pe Mine Însumi jur, zice Domnul: pentru că ai făcut lucrul acesta şi n-ai cruţat pe fiul tău, pe singurul tău fiu, te voi binecuvînta foarte mult şi-ţi voi înmulţi foarte mult sămînţa, şi anume: ca stelele cerului şi ca nisipul de pe ţărmul mării; şi sămînţa ta va stăpîni cetăţile vrăjmaşilor ei" (Geneza 22:16-17).

Iov: «Domnul a zis Satanei: „Ai văzut pe robul Meu Iov? Nu este nimeni ca el pe pămînt. Este un om fără prihană şi curat la suflet, care se teme de Dumnezeu şi se abate de la rău"» (Iov 1:8).

David: „Domnul ocrotea pe David oriunde se ducea" (2 Samuel 8:6).

Isus: „Şi din ceruri s-a auzit un glas, care zicea: «Tu eşti Fiul Meu prea iubit, în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea»" (Marcu 1:11).

Dumnezeu caută patriarhi

Pasajul meu favorit din Scriptură este Isaia 66:1-2.

> Aşa vorbeşte Domnul: „Cerul este scaunul Meu de domnie, şi pămîntul este aşternutul picioarelor Mele! Ce casă aţi putea voi să-Mi zidiţi, şi ce loc Mi-aţi putea voi da ca locuinţă? Toate aceste lucruri, doar mîna Mea le-a făcut şi toate şi-au căpătat astfel fiinţa" - zice Domnul. „Iată spre cine Îmi voi îndrepta privirile: spre cel ce suferă [smerit]* şi

* Nota trad. În New American Standard Bible, din care citează autorul, se foloseşte termenul menţionat în paranteză pătrată.

are duhul mîhnit [e căit în spirit]* , spre cel ce se teme de cuvîntul Meu".

Dumnezeu spune: „Eu sînt Creatorul. Cum aţi putea construi ceva pentru Mine? Creaţia e fantastică, iar eu am făcut-o în numai şase zile. Pot s-o mai fac odată. De fapt, voi crea totul din nou cînd voi face un alt cer şi pămînt. Creaţia Mea este extraordinară - dar vreţi să ştiţi ce-Mi atrage cu adevărat atenţia? Vreţi să ştiţi ce trezeşte interesul Creatorului atotputernic al cerului şi pămîntului? Iată: un om care va face ceea ce spun eu. Un om smerit şi căit în spirit şi care se teme de Cuvîntul Meu".

Dumnezeu caută patriarhi. Bărbaţi care să-L asculte. Şi sînt greu de găsit. Prin Ezechiel Dumnezeu a căutat un bărbat care să poată sta la spărtură, pentru a răspîndi neprihănirea Sa lui Iuda, dar nu a găsit (Ezechiel 22:30).

Sanherib, regele asirian, cuprins de furia cuceritilor, a atacat toate popoarele ce-i stăteau în cale. El a ajuns la Israel şi s-a oprit în afara zidurilor Ierusalimului. Le-a spus israeliţilor cît de mare este, cum învinsese toate celelalte ţări şi cum celelalte popoare nu-l putuseră nici măcar încetini din goana cuceritilor. Acum urma să cucerească Ierusalimul. Împăratul i-a avertizat să nu se bazeze pe Dumnezeu, pentru că şi celelalte popoare se bizuiseră pe zeii lor. Totuşi el le spulberase.

Ezechia, regele evreu, a rămas înspăimîntat şi fără grai. El s-a rugat şi Dumnezeu a dat un răspuns prin Isaia pentru Sanherib. Dumnezeu spune: „Dar n-ai auzit că am pregătit aceste lucruri de demult şi că le-am hotărît din vremuri străvechi? Acum însă am dat voie să se împlinească, pentru ca să prefaci cetăţi tari în nişte mormane de dărîmături" (Isaia 37:26), şi încheie: „căci Eu voi ocroti cetatea aceasta ca s-o scap, din pricina Mea şi din pricina robului Meu David!" (Isaia 37:35).

Deci, Dumnezeu spune: „Să-ţi spun ceva, Sanherib. Dacă ai învins în toate celelalte locuri, era din cauză că Eu poruncisem aceasta dinainte de veşnicie. Dar nu vei cuceri Ierusalimul, pentru că Eu îl voi apăra. O voi face din două motive: de dragul Meu şi pentru slujitorul meu David".

Să ne reamintim că David murise în urmă cu 300 de ani. Totuşi Dumnezeu urma să apere Ierusalimul pentru David. În următorul verset citim: „Îngerul Domnului a ieşit şi a ucis în tabăra sirienilor o sută optzeci şi cinci de mii de oameni. Şi cînd s-au sculat dimineaţa, iată că toţi aceştia erau nişte trupuri moarte" (v.36). E ca şi cum Isaia ar fi spus: „Hei, asirian deştept, dute să-ţi vezi armata!". Aşa că Sanherib s-a dus să-şi vadă armata şi 185.000 de soldaţi erau morţi. Un singur om - David - mort de 300 de ani valorase mai mult decît 185.000 de asirieni. Nu e chiar ecuaţia la care ar subscrie programele noastre sociale. Dar Dumnezeu a spus că o face pentru David, un om după inima Lui. De ce pentru David? David nu fusese perfect. Răspunsul lui Dumnezeu: „Pentru că David era smerit şi căit în duh şi se temea de cuvîntul Meu".

Patriarhii sînt rari, dar nu au dispărut

Patriarhii sînt greu de găsit. Cineva m-a întrebat recent de ce nu există cărţi despre patriarhi, avînd în vedere că librăriile sînt pline de cărţi pentru bărbaţi. Am răspuns: „Nu ştiu. Cred că nu se cer pe piaţă". Sînt atît de puţini patriarhi şi atît de puţini bărbaţi dornici să devină patriarhi, încît asemenea cărţi nu se vînd în număr mare. Un editor creştin mi-a spus recent: „Acum se vînd cărţile care dau îndrumări pentru rezolvarea unor probleme ca divorţul, dependenţa de alcool sau droguri şi abuzul sexual". Nimeni nu mai scrie pentru patriarhi. Nu-i aproape nimic pentru ei în majoritatea predicilor şi librăriilor. Nu e profitabil să vinzi cărţi pentru patriarhi. Am aproape senzaţia că a scrie pentru patriarhi e ca şi cum ai scrie pentru oamenii cu şase degete.

Dar nu este exact. Patriarhii sînt rari, dar mai avem cîţiva. În plus, avem o mulţime de bărbaţi capabili să devină patriarhi. Cred că aproximativ 20% dintre bărbaţii bisericilor noastre trăiesc încă împreună cu nevestele lor şi sînt pregătiţi să devină patriarhi. Eu sper să-i încurajez şi să-i direcţionez puţin, pentru că prezentul şi viitorul, deopotrivă, le aparţin.

Apropo, notaţi-vă următoarele:

Viitorul poate aparţine copiilor noştri, dar el depinde de patriarhii noştri

Una dintre formulele cele mai lipsite de sens pe care o aud mereu este: „Viitorul aparţine copiilor noştri. Trebuie să pregătim lumea, pentru ca ea să corespundă copiilor şi nepoţilor noştri". Dar tocmai faptul că ne-am concentrat asupra copiilor ne-a adus unde sîntem astăzi. De cînd mă ştiu, ne cheltuim banii şi atenţia pe educaţia copiilor, şcolile duminicale, programele de tineret, taberele de tineret, organizaţiile de tineret, consilierii pentru tineret. Deci, cum stăm? Nu am statistici la zi, dar iată un studiu comparativ 1960-1990:

	1960	1990
Procent de naşteri ilegitime	5,3%	26,2%
Copii cu mame singure	8,0%	22,0%
Copii asistaţi social	3,5%	11,9%
Rata suicidului la adolescenţi	3,6%	11,3%
Rata ciminalităţii (la 10000)	16,1	75,8[1]

Dacă mai doriţi cifre, iată cîteva:

Numărul de arestări la mia de persoane, pe vîrste:

	vîrsta 14-17	vîrsta 18-25
1950	4	13
1960	47	42
1970	104	74
1980	126	114
1990	117	117

(Sursa: F.B.I)[2]

În şcoala primară 55% dintre elevi cred că oficialii aleşi au grijă de tineri. În liceu, doar 17% dintre elevi mai cred aceasta. (Sursa: Scholastic Poll of American Youth, 1992.)[3]

> Tinerii de sex masculin ce locuiesc în Harlem au mai puține șanse de a atinge vîrsta de 40 de ani, comparativ cu tinerii de sex masculin care trăiesc în Bangladesh. Cei dintîi sînt expuși unui mai mare risc de a fi uciși în jurul vîrstei de 25 de ani decît soldații americani în timpul unei bătălii în Vietnam. (Surse: U.S. Public Health Service; *New England Journal of Medicine.)*[4]

Statisticile creștine nu sînt mai încurajatoare. De exemplu, marea majoritate a copiilor creștini au încercat droguri și peste 50% susțin că sexul premarital este ceva normal.

Se spune mereu că trebuie să ne concentrăm asupra tineretului. Să facem toate eforturile pentru copii, înainte de 18 ani. Ei bine, să vă reamintesc ceva. Comuniștii au susținut aceasta timp de 70 de ani. Ei au aplicat acest concept în Europa de Est și în Uniunea Sovietică. Vreau să vă dezvălui adevărul în această privință. Ca misionar, am călătorit regulat în Europa de Est și-n fosta Uniune Sovietică începînd cu 1983. Am cunoscut o mulțime de oameni, creștini și necreștini. În toată această perioadă nu am întîlnit nici o persoană care să fie în favoarea comunismului.

În Polonia, în jur de 1% din populație făcea parte din Partidul comunist. Și toți știau că acești oameni erau niște incapabili, prea leneși pentru a munci și în permanentă căutare de favoruri. Cei pe care i-am întîlnit fuseseră îndoctrinați în comunism în tot cursul vieții lor. Comuniștii controlau totul, de la creșe, la colegii. Ei s-au concentrat pe educația copiilor. Aveau în centrul atenției lor tineri, aveau programe de tineret pînă peste urechi. Dar nu reușiseră să convertească pe nici unul dintre cei pe care i-am întîlnit.

De ce?

Pentru că acești comuniști erau mincinoși. Erau egoiști, birocrați închistați și căutau să obțină avantaje din partea sistemului. Copiii își dădeau seama de această realitate. Comuniștii au eșuat nu pentru că nu s-ar fi concentrat îndeajuns asupra tinerilor. Au eșuat, de fapt, pentru că *s-au concentrat* asupra tinerilor. Ei nu au pus accentul pe maturizarea oamenilor. Comunismul a eșuat pentru că nu a produs patriarhi.

Aceasta nu înseamnă că noi, creştini fiind, nu trebuie să ne concentrăm asupra copiilor. Dar, cum am menţionat mai devreme, accentul ar trebui pus pe: 1. taţii care îşi învaţă propriii copii despre Dumnezeu şi despre valorile Sale; şi 2. programele pentru tineret destinate celor care nu au taţi. Din Biblie reiese că Dumnezeu nu S-a concentrat asupra tinerilor decît cu privire la responsabilitatea taţilor legată de aceştia. Dumnezeu pune accentul pe oameni dornici să devină slujitori ai lui Dumnezeu, care să fie patriarhi şi mame mature pentru familiile lor extinse.

Patriarhul creşte prin păcatul său

Pentru a deveni patriarh, un tată trebuie să se confrunte cu păcatul său şi să crească prin el. Cu excepţia lui Isus Hristos, nu există patriarh perfect. Toţi patriarhii descrişi în Biblie au păcătuit. De exemplu:

Noe s-a îmbătat (Geneza 9:18-29).

Avram a minţit (Geneza 12:10-13).

Iov era un ştie-tot (Iov 38:1-4).

David, plin de mîndrie, a numărat poporul (2 Samuel 24:1-10).

Petru a fost făţarnic (Galateni 2:11-14).

Patriarhii biblici nu au putut *evita* păcatul, dar ei *erau* bărbaţi şi luau *în serios* păcatul, îl resimţeau dureros de acut, se căiau, îi cereau iertare pentru el lui Dumnezeu (1 Ioan 1:8-10) şi se schimbau în consecinţă. Efectul distructiv al păcatului lor nu a putut fi şters. Păcatul i-a rănit, a rănit familiile lor şi pe cei din jur. Le-a limitat eficacitatea. Dar nu le-a anulat-o, pentru că ei s-au agăţat de îndurarea lui Dumnezeu. În timp, aceşti bărbaţi şi-au restaurat impactul asupra celor din jur ca patriarhi.

Patriarhul este înconjurat de cîţiva prieteni apropiaţi şi statornici

Pentru a deveni patriarh, un bărbat trebuie să aibă cîteva prietenii strînse cu alţi oameni ai lui Dumnezeu. Luaţi în considerare:

David: (2 Samuel 8:17-18) Ţadoc şi Benaia au fost cu David de timpuriu, pînă la moartea sa (2 Samuel 16:6 şi 1 Împăraţi 1:8). Vitejii lui David erau prietenii lui de durată. Ei s-au adunat pentru a-l încorona rege, au fost cu el la alungarea lui din Ierusalim şi au rămas alături de el pînă la bătrîneţe (1 Cronici 11:10-12:38).

Isus: Isus Hristos, fiind Dumnezeu, este totdeauna un exemplu de excepţie (Ioan 17:25-26). Fiind patriarh al Bisericii, Trupul Său, El era într-o relaţie intimă cu Tatăl, relaţie care poate fi aplicată patriarhatului uman.

Pavel: (Filimon 7) El scrie lui Filimon: „am avut o mare bucurie pentru dragostea ta" (2 Timotei 4:9-22). Scrisorile lui Pavel se încheiau adesea cu salutări pentru prieteni apropiaţi. În această scrisoare de la sfîrşitul vieţii sale el ne dezvăluie cîţiva prieteni importanţi şi statornici.

Ioan: (3 Ioan 1-4, 13-14) El scrie: „către prea-iubitul Gaiu, pe care-l iubesc în adevăr".

Petru: (2 Petru 3:15) La apogeul lucrărilor lor, în pofida multor neînţelegeri, Petru îl considera pe Pavel „prea iubitul nostru frate".

În general, *cu cît creştem mai mult şi ne implicăm mai mult în lucrare şi cu cît mai îndelungată este creşterea şi implicarea noastră, cu atît găsim mai greu pe cineva care să ne ajute să creştem şi să ne slujească.* Patriarhii au rezolvat această problemă cultivînd prietenii de durată. Este ştiinţific dovedit că atunci cînd gîştele canadiene zboară în formaţie, ele străbat distanţa cu 70% mai repede decît atunci cînd călătoresc singure.[5] La fel şi patriarhii.

Patriarhii nu se pensionează niciodată

Pentru a deveni patriarh, un tată nu trebuie să considere pensionarea drept ţel al bătrîneţii sale. Astăzi imaginea bunicului este obligatoriu asociată cu pensionarea.

Bunic	**Patriarh**
are vîrsta fizică	are maturitatea spirituală
pensionat	lucrează
mai puţine responsabilităţi	mai multe responsabilităţi
dă ajutor	este mentor
familia are grijă de el	el are grijă de familia sa extinsă
mai puţin în contact cu	mai mult în contact cu
schimbarea	schimbările culturale
liniştit	indică direcţii
pe locul din spate	pe locul şoferului
reflectînd asupra trecutului	cu impact asupra viitorului

Nu există pensionar în Biblie. La bătrîneţe oamenii lui Dumnezeu lucrau, făceau planuri, vorbeau, scriau, îşi făceau lucrarea la care îi chemase Dumnezeu şi pe care o făcuseră şi pînă atunci. Peste jumătate din exemplele de credinţă enumerate în Evrei 11 sînt fapte aparţinînd unor persoane în vîrstă de peste 65 de ani.[6]

Avraam şi-a condus uriaşa familie pînă la moarte. Moise a condus pe Israel pînă ce Dumnezeu l-a luat la El. Iosua a scris despre Moise, imediat după funeraliile lui: „Moise era în vîrstă de o sută douăzeci de ani cînd a murit; vederea nu-i slăbise şi puterea nu-i trecuse"(Deuteronom 34:7). La vremea morţii sale, Pavel plănuia să meargă în Spania în mai multe călătorii misionare. În cazul apostolului Ioan, tot ce a rămas din lucrarea sa: Evanghelia, Epistolele şi Apocalipsa datează din perioada trecută de şaptezeci de ani. O schimbare a activităţii ca urmare a stării fizice este normală, dar ideea de pensionare este total nebiblică.

Faţă de cine este răspunzător patriarhul

Patriarhul răspunde faţă de Dumnezeu. Vorbind de răspundere, majoritatea oamenilor nu au în minte imaginea lui Dumnezeu. Dicţionarul *"Webster"* defineşte astfel responsabilitatea: „supunere faţă de... , a da socoteală şi a fi răspunzător".[7] Deci a fi *răspunzător* (responsabil) înseamnă a da socoteală de faptele tale altui individ, grup sau entităţi. Haosul are nevoie să dea socoteală, dar ordinea are nevoie de maturitate - şi aceasta nu derivă niciodată din a da socoteală.

Grupurile de control reprezintă o idee bună. Aceste grupuri au două roluri. Mai întîi ajută persoanele haotice să devină ordonate, apoi ne ajută pe toţi să menţinem ordinea în domeniile în care sîntem sau putem fi slabi. Dar cu toată valoarea lui, sistemul care ne cere socoteală nu va produce niciodată maturitate. Deci, este esenţial pentru un bărbat să dea socoteală de faptele lui, dar aceasta nu-l va transforma în patriarh.

Am auzit odată un predicator spunînd: „Regii lui Israel au eşuat moral, nici unul dintre ei nefiind răspunzător faţă de altcineva". Implicaţie: fiecare are nevoie să fie răspunzător faţă de altcineva. Atunci am gîndit: *Da, totuşi profeţii nu dădeau socoteală nimănui.*

Vreau să urmăresc această idee.

Faţă de cine era răspunzător Isaia? Dar Ieremia sau Ezechiel sau Daniel sau Osea sau Amos? A aprobat cineva excursia lui Daniel în groapa leilor sau nerespectarea ordinului dat de împărat de a nu se mai ridica rugăciuni către Dumnezeu? Cine a aprobat căsătoria lui Osea cu o prostituată? Cui i-a dat socoteală Ezechiel înainte de a sta întins pe o parte luni întregi?

Faţă de cine erau răspunzători patriarhii? Dar Noe? Cui a dat socoteală Avraam? Dar Isaac, Iacov, Iosif, Moise, Iosua, Samuel, David sau Neemia? Faţă de cine a fost răspunzător Hristos? Dar apostolii? Dar Pavel? Referindu-se la ceilalţi apostoli şi prezbiteri, Pavel a spus: „Cei ce sînt socotiţi ca fiind ceva - orice ar fi fost ei,

nu-mi pasă: Dumnezeu nu caută la faţa oamenilor - aceştia, zic, ei, cei cu vază, nu mi-au adus nimic" (Galateni 2:6).

Ce comitet a aprobat construirea corăbiei lui Noe? Cui a raportat Avraam în Canaan? Cine a aprobat misiunea de sacrificare a fiului său Isaac? Cui a cerut voie Iosif să conducă Egiptul în locul lui Faraon? Cine a aprobat ca Moise să conducă Israelul afară din Egipt? Cui a dat socoteală Moise pentru uciderea israeliţilor neascultători, după orgia închinată viţelului de aur? De fapt, una dintre greşelile evidente ale lui Moise a fost aceea de a asculta de comitetul de la Cades-Paran cînd s-a votat cu 10 contra 2 ca israeliţii să nu intre în ţară (Numeri 13 şi 14). Faptul că a dat socoteală acelui comitet a costat vieţile tuturor israeliţilor adulţi, care au murit în următorii 40 de ani.

Într-o zi un grup a pus la îndoială autoritatea lui Moise de a conduce. Probabil au crezut că el ar fi trebuit să le dea socoteală. Moise a spus: „Bine, să-L întrebăm pe Dumnezeu". Dumnezeu a deschis pămîntul, comitetul a fost înghiţit, Dumnezeu a închis pămîntul peste ei şi apoi a spus: „Mai sînt şi alte întrebări pentru ziua de azi?" (Numeri 16:1-35).

Cine a aprobat marşul lui Iosua în jurul Ierihonului? Cui i-a dat socoteală pentru nimicirea canaaniţilor? Cine i-a dat aprobare lui Petru pentru călătoria sa la Cornelius şi la prietenii lui păgîni? Cine a supervizat felul de a se îmbrăca, meniul şi lucrarea lui Ioan Botezătorul?

„O clipă!, veţi spune, astfel îi încurajezi pe cei care caută o portiţă de scăpare, o scuză pentru a nu da socoteală de nimic".

Nu e aşa. Haosul are nevoie de ordine. Dacă eşti alcoolic, trăieşti în adulter, te droghezi, ai datorii mari, neglijezi studiul biblic, rugăciunea, învăţătura şi părtăşia, eşti în haos. Ai nevoie de ordine şi a fi răspunzător pentru ceea ce faci este probabil singura cale de a ajunge acolo. Doar pentru că vorbesc despre a fi patriarh, adresîndu-mă oamenilor potenţial maturi, nu înseamnă că dau cale liberă băieţaşilor care vor să rămînă băieţi. Dacă oamenii vor o acoperire, cred că o vor găsi oricum.

Maturitatea este în direcţie opusă haosului. Aceasta nu înseamnă că cei potenţial maturi ar trebui ignoraţi, pentru a ne putea adresa totdeauna celor haotici. Mi se pare la fel de nociv să spun tuturor că trebuie să dea socoteală, pentru că astfel am putea determina pe cei potenţial maturi să ignore maturitatea, privind spre grupul din care fac parte, în loc să privească la Dumnezeu pentru a-şi stabili standardul de perfecţiune. Dacă sînt haotic, în căutarea ordinii, a da socoteala altora este un lucru bun. Dar dacă sînt ordonat, a da socoteală este, în cel mai bun caz, plictisitor. Dumnezeu este întotdeauna extraordinar. Ţin anumite reguli în privinţa a ceea ce nu-mi place să fac, cum ar fi exerciţiile fizice şi dieta. Dar nu este nevoie de cineva care să mă disciplineze sau să-mi ceară socoteală pentru zborul cu avionul. Eu zbor cît de des e posibil, pur şi simplu pentru că îmi place.

Mai este un aspect al maturităţii patriarhale. Motivaţia supremă a patriarhului, cea care îl determină să-şi ţină haosul în ordine, vine de la discipolii săi, nu de la superiori. Motivaţia lui Pavel de a se păstra curat (în afară de Dumnezeu, desigur), era mărturia sa faţă de bisericile pe care le fondase. El era foarte grijuliu să lucreze din greu, să trăiască onest şi curat, pentru a fi un exemplu pentru ei (2 Tesaloniceni 3:7-12). Şi aceasta nu pentru că ceilalţi apostoli sau vreun comitet l-ar fi supravegheat şi ar fi trebuit să dea socoteală despre sine.

Ceea ce mă motivează este ceea ce cred despre mine copiii mei şi ucenicii mei. Nici un comitet nu poate şti dacă-mi iubesc soţia - dar copiii mei ştiu. Dar acum mă grăbesc spre capitolul următor.

Patriarhul își sporește dragostea față de familia lui extinsă

La începutul acestui capitol vom examina viețile a cinci patriarhi: trei din Biblie și doi din istoria creștinismului. Pe măsură ce înaintăm, vom face 15 observații care se aplică bărbaților în general. Să vedem ce putem învăța de la acești patriarhi din trecut.

Nicholas Ludwig - conte de Zinzerdorf, 1700-1760

Notele mele	Povestea vieții lui
	Mulți dintre cei cu care am vorbit nu au auzit de această persoană. Totuși Ruth Tucker, în cartea ei *From Jerusalem to Irian Jaya* (De la Ierusalim la Irian Jaya), spune că el este „unul dintre cei mai mari oameni de stat și misionari din toate timpurile".[1] Este greu de estimat contribuția sa la Biserica lui Hristos, totuși numele lui nu este foarte cunoscut. Din punct de vedere social, Zinzendorf s-a născut într-o familie situată în vârful piramidei. Tatăl său era ministru în Saxonia, dar a murit cînd Nicholas [illegible]
A fost obligat să-și părăsească părinții încă înainte de a-i cunoaște - ca și Samuel	

Bunica i-a dat o educaţie bună, solidă, bazată pe concepte biblice.
Deci, el a format o echipă cu scopul de a lupta pentru o cauză bună. Acest mic grup pare a fi modalitatea prin care el s-a implicat personal în evanghelie. Nu mai era calea bunicii.

A învăţat să muncească.

A devenit credincios - preot în sensul că L-a întîlnit pe Dumnezeu. Remarcaţi cum a descoperit voia lui Dumnezeu pentru viaţa lui. Mai întîi, a simţit dorinţa de a sluji lui Dumnezeu; apoi L-a urmat pe Dumnezeu în împrejurările obişnuite, de vreme ce nu a avut o chemare specifică de la Dumnezeu pentru a îndeplini o anume sarcină. În al treilea

a fost crescut de bunica sa (baroana de Gersdorf), care, din punct de vedere spiritual, era o adeptă a lui Philip Spener (1635-1705). Spener fusese pietist şi pusese accentul pe studiile biblice de familie, preoţia tuturor credincioşilor, citirea personală a Bibliei prin credinţă şi credinţa într-un viitor mileniu pe pămînt. Acestea sînt valorile în care a fost crescut contele.

La vîrsta de zece ani, Zinzendorf a fost trimis la gimnaziu, unde a fost inspirat de un învăţător pietist luteran numit Francke. Acolo, el împreună cu alţi cinci băieţi au format un grup pe care l-au numit „Ordinul grăuntelui de muştar" - care urmărea împrăştierea evangheliei şi a dragostei de oameni în toată lumea.

Apoi contele şi-a continuat studiile la Wittenberg, pregătindu-se pentru o carieră de politician - singura respectabilă pentru un nobil. Dar, la vîrsta de zece ani, a vizitat o galerie de artă, unde a văzut o pictură reprezentîndu-L pe Hristos cu coroana de spini. Sub tablou se putea citi: „Toate acestea le-am făcut pentru tine, ce faci tu pentru Mine?" A fost punctul crucial al vieţii lui. Atunci şi-a dăruit viaţa lui Hristos şi misiunilor, în locul slujbei politice.

Nu a avut o chemare specifică. A intrat

rînd, după cîtva timp, Dumnezeu i-a oferit ocazia de a îndeplini o slujbă specifică importantă.

Acum el a trebuit să meargă la război împotriva rudelor sale.

Zinzendorf devine tatăl unei mari familii.

Rugăciunea este fundamentală în orice lucru.

Dumnezeu asigură ocaziile atunci cînd oamenii sînt gata să-l slujească.

Ca şi David, a fost un patriarh care a avut eşecuri. Păcatul său a avut efecte

în administraţia civilă în 1721. (De vreme ce s-a născut în 1700, ultimile două cifre ale anului indică vîrsta lui.) Cu un an mai tîrziu, în 1722, nişte refugiaţi protestanţi, făcînd parte din gruparea Fraţilor Moravieni au venit să caute adăpost. Zinzendorf le-a oferit un loc pe proprietatea sa din Berthelsdorf, în pofida obiecţiunilor ridicate de ceilalţi membri ai familiei.

Aşezarea lor a fost ulterior numită Herrnhut - însemnînd „veghea Domnului". Refugiaţii pe motive religioase au continuat să vină. Curînd, Herrnhut a devenit o comunitate înfloritoare cu case noi şi magazine. Originile diverse ale acestor oameni ameninţau unitatea, dar pe 13.august 1727 o mare trezire a Duhului Sfînt a unit poporul cu un zel deosebit pentru evanghelizare şi misiune. A început un lanţ de rugăciune care ţinea 24 de ore din 24 şi a durat mai bine de 100 de zile.

Au apărut ocaziile pentru misiune. Cereri de ajutor au venit din Groenlanda, insulele Virgine, Africa de Sud şi America. Zinzendorf a devenit tatăl spiritual al acestui grup. El a predicat, a învăţat, a călătorit şi le-a administrat afacerile. Cînd a fost nevoie, şi-a folosit titlul nobiliar pentru a-i scăpa de necazurile cu guvernul.

ireversibile, dar el a mărturisit, s-a schimbat, şi-a revenit şi a continuat să conducă.

Dar el a călătorit prea mult şi nu a petrecut destul timp cu familia sa. Soţia lui, Erduth, a condus cu credincioşie afacerile sale şi problemele juridice cît a fost el plecat, dar căsnicia lor a stagnat. Deşi Nicholas nu i-a fost niciodată necredincios, criticii l-au acuzat că era extrem de nepăsător. Cînd Erduth a murit, contele a plîns cu amar, regretîndu-şi deschis greşeala de a nu fi petrecut destul timp ocupîndu-se de soţia şi copiii săi.

Zinzendorf era capabil să recunoască o greşeală şi s-o rezolve onest, chiar atunci cînd ea o implica pe soţia lui şi cînd era deja larg răspîndită.

Poate cea mai mare contribuţie pe care Zinzrndorf şi-a adus-o, şi pe care orice patriarh şi-o aduce, este motivaţia spre sfinţenie şi slujire sfîntă. Cel mai mare dar pe care l-a făcut familiei sale a fost felul în care i-a inspirat în direcţia

După un an de doliu după Erduth, Zinzendorf s-a căsătorit cu Anna Nitchmann, o ţărancă. Ea făcea parte din grupul care călătorea cu el în acea vreme. Originea socială modestă a Annei a atras obiecţii din partea familiei contelui. Ea era o moraviană evlavioasă, dar era şi foarte mistică. Acest misticism l-a influenţat pe Zinzendorf şi aproape a distrus mişcarea, dar, din fericire, contele şi-a venit în fire la timp. El a spus că mişcarea a degenerat mult din vina lui şi că această perioadă trebuie lăsată în urmă.

El a avut o influenţă majoră asupra marilor evanghelişti Withefield şi Wesley. A iniţiat misiuni în toată lumea, inclusiv în America. Înainte de a muri, la 60 de ani, Zinzendorf a fost

sfinţeniei.	folosit de Dumnezeu pentru a lansa mulţi misionari. Poate cea mai mare contribuţie a constituit-o motivaţia pe care a inspirat-o altora. Sacrificiile de care au fost în stare ucenicii săi pentru evanghelizarea mondială sînt realmente incredibile. Multe dintre vieţile lor sînt adevărate exemple.

Observaţii

Un patriarh este activ deopotrivă în familie şi în slujirea Bisericii. Familia sa devine misiunea sa extinsă, iar slujba sa înaintea lui Dumnezeu devine familia sa extinsă.

Un patriarh are tendinţa de a se angaja prea mult în slujirea sa în afara familiei, fiind tentat să creeze structuri care nu fac parte din lucrarea lui Dumnezeu. Dar el va recunoaşte totdeauna greşeala şi va face corecţia necesară.

Un patriarh ia decizii grele chiar atunci cînd acestea presupun corectarea greşelilor făcute de soţia sa sau de el însuşi.

Jonatahan Edwards, 1703-1758

Notele mele	Povestea vieţii lui
Unul dintre acei indivizi care depăşesc cu mult media - adică pe mulţi dintre noi. De fapt, s-ar putea ca el să fie cel mai	Jonathan Edwards s-a născut la trei ani după Zinzendorf , în acelaşi an cu John Wesley. Edwards nu i-a întîlnit pe niciunul dintre ei, dar toţi trei au fost lideri în Marea Trezire - Zinzendorf în Europa, Wesley în Anglia şi Edwards în America. Jonathan a fost unicul băiat într-o familie cu 11 copii. Era un copil extrem de inteligent. El cunoştea perfect latina, greaca şi ebraica şi a scris

inteligent creştin al creştinătăţii americane.

lucrări de ştiinţă şi filozofie. În 1720 a absolvit primul ceea ce mai tîrziu s-a numit Universitatea Yale - acolo a studiat şi religia. După o scurtă perioadă ca preot presbiterian în New York, el a devenit asistent universitar la Yale.

Şapte ani reprezintă o diferenţă importantă de vîrstă, mai ales că ea era de doar treisprezece. Aveau, în schimb, origini familiale asemănătoare.

În 1723 Edwards a întîlnit-o pe Elizabeth S. Dodds. El avea atunci 20 de ani, iar ea 13. Amîndoi erau copii de predicatori. Jonathan era înalt şi stîngaci. Ea făcea parte din înalta societate din New Haven. Dar, după multe stîngăcii, el a reuşit să o curteze şi s-au căsătorit pe 28 iulie 1727.

După ce a venit la credinţă, a devenit preot, în sensul că L-a întîlnit pe Dumnezeu şi, ca urmare, credinţa lui a devenit personală.

În ianuarie acelaşi an, Edwards a trăit o experienţă cu Dumnezeu care l-a făcut mai conştient de suveranitatea Sa. În acelaşi an, el a devenit pastor asociat al bisericii fondate de bunicul său în Northampton, Massachusetts. A rămas acolo 23 de ani. În 1735 a început acolo Marea Trezire cu predicile lui Edwards. Apogeul ei a fost în 1740, cînd George Whitefield a vizitat America.

Nu era o personalitate carismatică. El a criticat chiar sentimentalismul.

Reputaţia lui Edwards de a fi fost un predicator înfocat nu e justificată. Focul venea din conţinut, nu din stilul oratoric. De fapt, el era un om cu o vorbire delicată şi ţinea predici logice într-o manieră calmă. A studiat 13-14 ore zilnic, a scris şi a predicat. Dar nu

Dedicarea sa a inclus şi dedicarea faţă de

copiii săi.

şi-a neglijat familia. El şi Elizabeth au avut 11 copii. Iar Jonathan petrecea o oră în fiecare zi cu copiii săi. Cînd călătorea, lua cu el pe cel puţin unul dintre ei.

Deci, a fost în stare să meargă la război împotriva bisericii şi să-şi piardă slujba pentru ceea ce el credea că e bine.

În 1750 Edwards a fost demis de biserică pentru că insistase ca numai credincioşilor să le fie permis să ia Cina. Cu 50 de ani mai devreme bunicul lui Edwards, Solomon Stoddard, permisese ca oricine venea în biserică să ia Cina.

Acum e patriarh al întregii sale familii. De fapt, el a murit slujindu-şi fiica văduvă.

În 1757 soţul fiicei sale a murit şi Edwards a plecat la Princeton pentru a fi cu ea. Acolo a contractat variolă, probabil de la un vaccin antivariolic, şi a murit în 1758. I se oferise preşedinţia instituţiei universitare care a devenit mai tîrziu Universitatea Princeton, dar nu a mai trăit pentru a prelua funcţia.

Ei! Ce spuneţi de impactul acestei vieţi asupra următoarei generaţii?

Dintre discipolii şi elevii săi de sex masculin:

peste 300 au devenit pastori, misionari sau profesori de teologie;
120 au devenit profesori la diferite universităţi;
110 au devenit avocaţi;
60 au devenit autori proeminenţi;
30 au fost judecători;
14 au fost preşedinţi de universităţi şi colegii;
3 au ajuns în Congresul american;
1 a devenit vicepreşedinte al Statelor Unite.[2]

Observaţii:

Un patriarh acordă timp personal fiecărui copil al său cînd acesta are nevoie, chiar dacă este adult.

Impactul pe care-l are patriarhul se extinde asupra mai multor generaţii.

Noe

Notele mele	Povestea vieţii lui
A fi patriarh înseamnă a-ţi conduce familia întreagă în mijlocul unei societăţi păcătoase.	Noe a avut o nevastă şi trei fii. După toate probabilităţile, fiii lui erau credincioşi. Ei au găsit neveste credincioase şi au urmat direcţia trasată de Noe. Ce e uimitor este că aceşti fii au crescut printre cei mai păgîni oameni care au existat vreodată. Iată cum este descrisă
E cu mult mai rău decît în societatea de azi.	societatea din timpul lui Noe: „Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pămînt şi că toate întocmirile gîndurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău" (Geneza 6:5).
Aceste femei au trebuit să-şi urmeze socrul într-o corabie plină cu animale şi să-şi abandoneze proprii părinţi în apele potopului. Imaginaţi-vă frămîntarea declanşată în minţile acestor mirese care şi-au urmat soţii (aceştia, la rîndul lor, urmîndu-şi tatăl).	Cînd Dumnezeu s-a adresat lui Noe, El a inclus toată „casa lui" (Geneza 7:1). Nurorile sînt menţionate ca aparţinînd familiei lărgite pe care Noe a călăuzit-o în siguranţă. Unul dintre aceste cupluri tinere reprezintă strămoşii fiecăruia dintre noi. Cînd potopul s-a sfîrşit şi Dumnezeu a început să repopuleze pămîntul, planul Său a inclus şi pe acele femei. El a spus lui Noe: „Ieşi din

corabie, tu şi nevastă-ta, fiii tăi şi nevestele fiilor tăi cu tine!" (Geneza 8:16). Deci Noe nu şi-a condus familia doar spre un liman mai sigur, ci a făcut-o şi în acord cu voia lui Dumnezeu. El i-a călăuzit din mijlocul unei societăţi imorale şi haotice către un ţărm sigur, respectînd voia lui Dumnezeu. Totodată, el i-a implicat pe cei din familie în lucrarea lui Dumnezeu.

Dumnezeu înregistrează vieţile patriarhilor Săi aşa cum sînt - fără retuşări, cu părţile negative cu tot. Păcatul lui Noe (beţia) a determinat o problemă pe care acum trebuia s-o rezolve.

Noe nu era perfect şi nici fiii săi nu erau. După potop, Noe s-a îmbătat şi Ham „l-a văzut". Nu este prea clar care a fost păcatul lui Ham. „L-a văzut" poate însemna „a privi cu plăcere". Aceasta ar putea presupune ceva din domeniul homosexual sau pur şi simplu că Ham şi-a bătut joc de tatăl său. După aceea citim că Noe l-a blestemat pe Canaan, fiul lui Ham, şi i-a binecuvîntat pe Sem şi Iafet.

Păcatul este rareori o chestiune personală. El determină probleme şi suferinţă.

Păcatul lui Noe a făcut ca unul dintre descendenţii săi să fie îndepărtat. A fost dureros atît pentru Noe, cît şi pentru unul din nepoţii săi.

Viaţa lui Noe a avut impact în mai multe generaţii.

Să remarcăm că Noe, chiar dacă era intim legat de problemă, a avut puterea să judece binele şi răul, pentru a se păstra sfinţenia. Următorul capitol prezintă lista fiilor, nepoţilor şi strănepoţilor - semn al revenirii lui Noe şi al credincioşiei sale faţă de

Dumnezeu şi faţă de familia sa extinsă. La sfîrşitul capitolului 10 putem citi: „Acestea sînt familiile fiilor lui Noe după spiţa neamului lor, după neamurile lor. Şi din ei au ieşit neamurile care s-au răspîndit pe pămînt după potop" (Geneza 10:32).

Observaţii

Un patriarh îşi conduce copiii şi pe soţiile lor.

Un patriarh îşi călăuzeşte familia în mijlocul unei societăţi rele.

Un patriarh îndrumă familiile copiilor săi în direcţia scopului lui Dumnezeu.

Un patriarh tratează păcatul propriu şi pe cel al copiilor săi prin confruntare, judecată şi revenire la viaţa curată.

Avraam

Notele mele	Povestea vieţii lui
Avraam a trebuit să plece de acasă.	Nu ştim nimic despre caracterul lui Avraam, pînă ce nu i-a vorbit Dumnezeu. Atunci aflăm că e un om al credinţei (Geneza 15:6). Provenea dintr-un mare centru păgîn din Caldeea, numit Ur. Apoi s-a mutat împreună cu familia tatălui său în Haran, în nordul Mesopotamiei.
	Cînd tatăl lui Avraam a murit, Dumnezeu i-a spus să-şi părăsească rudele şi să plece în Canaan. Avraam L-a ascultat pe Dumnezeu şi s-a mutat cu nevasta lui, Sara, şi nepotul lui, Lot. În
Nu ştim cîţi slujitori	Canaan, Avraam a devenit patriarh al

şi-a angajat Avraam, dar trebuie să fi fost mulţi de vreme ce avea 318 soldaţi tineri care „se născuseră în casa lui".

unei mari familii, înainte chiar de a avea copii.

La un moment dat Lot a fost luat prizonier.

Cînd a auzit Avraam că nepotul lui fusese luat prizonier, şi-a luat oamenii de luptă născuţi în casa lui, 318 la număr, şi a plecat în urmărire tocmai pînă la Dan. El şi-a împărţit forţele noaptea împotriva lor, i-a bătut şi i-a urmărit pînă la Hoba, care este în nordul Damascului (Geneza 14:14-15).

Familia trebuia să fie pe locul doi în viaţa lui.

Avraam şi nevasta lui Sara erau bătrîni cînd au avut în sfîrşit un copil. Atunci Dumnezeu i-a spus lui Avraam să-şi sacrifice copilul. Se pare că una din trăsăturile care l-au calificat pe Avraam pentru a deveni patriarh al familiei sale a fost capacitatea sa de a renunţa la familie pentru Dumnezeu. După ce a demonstrat aceasta, Dumnezeu a contramandat sacrificiul.

Avraam nu i-a ales fiului său o nevastă anume, dar a ales anumite trăsături morale, sociale, religioase, pe care ea trebuia să le aibă.

Cînd a venit timpul ca fiul său Isaac să se căsătorească, Avraam a făcut o mişcare interesantă. El şi-a trimis unul dintre slujitori înapoi în Haran, pentru a găsi o mireasă lui Isaac (Geneza 24:3-4). Avraam a urmat în continuare călăuzirea lui Dumnezeu într-un pămînt păgîn. El a fost capabil să trăiască, să muncească şi să crească o familie printre păgîni. Dar cînd a venit timpul ca fiul

Avraam a asigurat rezerve pentru fiecare dintre copii săi, aşa că nu a fost nici o ceartă după moartea lui. De asemenea, el a îndrumat pe Isaac în direcţia lui Dumnezeu, astfel încît scopul lui Dumnezeu de a-Şi crea un popor pentru Sine să înainteze.

său să se însoare, n-a vrut ca acesta să-şi ia o nevastă dintre păgîni. Avraam nu a dorit ca fiul său să se căsătorească cu o femeie care să aducă în familia sa obiceiuri, practici şi concepţii păgîne.

Înainte de a muri, Avraam a aranjat cursul viitor al vieţii fiului său. După moartea Sarei, Avraam s-a recăsătorit şi a avut alţi copii. El l-a mai avut şi pe Ismail cu Agar. Dar ultimile zile ale lui Avraam sînt descrise astfel:

„Avraam a dat lui Isaac toate averile sale. Dar a dat daruri fiilor ţiitoarelor sale; şi, pe cînd era încă în viaţă, i-a îndepărtat de lîngă fiul său Isaac înspre răsărit, în ţara Răsăritului. Iată zilele anilor vieţii lui Avraam: el a trăit o sută şaptezeci şi cinci de ani" (Geneza 25:5-7).

Observaţii

Un patriarh îşi ia responsabilitatea de a proteja întreaga lui familie.

Un patriarh face din familia sa prioritatea numărul doi a vieţii sale, după Dumnezeu.

Un patriarh îşi ajută fiul să găsească o soţie care să nu provină dintr-un mediu moral, social sau religios păgîn.

Un patriarh asigură direcţia generală de viitor a copiilor săi.

Notele mele	Povestea vieţii lui
Caleb este un bărbat gata să meargă la război pentru Dumnezeu.	Vă amintiţi de Caleb? Constat că în prezent mulţi nu-şi mai amintesc. După ce Dumnezeu a dat lui Moise cele zece porunci, restul Legii şi planul Cortului Întîlnirii la muntele Sinai, El i-a spus să conducă pe Israel în ţara Canaan, pentru că îi promisese lui Avraam că acest pământ va aparţine urmaşilor lui. Cînd au ajuns acolo, Moise a trimis 12 iscoade pentru a cerceta pământul. Zece din cei doisprezece au spus: „Nu se poate. Ţara aceasta e plină de cetăţi fortificate. N-o putem cuceri". Dar doi dintre ei au zis: „Unul plus Dumnezeu e o majoritate - să mergem să luăm în stăpînire ţara". Unul dintre aceştia era Iosua, care i-a urmat lui Moise la conducerea lui Israel. Celălalt era Caleb.
Deci toţi au murit, iar Caleb conduce încă.	Israeliţii nu au ascultat pe Dumnezeu şi au rătăcit aproape 40 de ani după aceea. Toţi cei care aveau peste 20 de ani cînd au decis că nu vor să intre în Canaan au murit în pustie. Au rămas doar Moise, Iosua şi Caleb. Moise a murit după 40 de ani de călătorie în pustiu, iar Iosua a cucerit Canaanul. Apoi Iosua a murit şi Dumnezeu a însărcinat tribul lui Iuda să conducă poporul spre viitoarele victorii asupra canaaniţilor (Judecători 1:2).
	Caleb avea peste 80 de ani, dar era încă la conducere. El ne oferă un exemplu diferit

de Noe şi Avraam prin aceea că a avut o fiică, nu un fiu. Cînd L-au ascultat pe Dumnezeu şi au pornit la luptă, citim:„ Caleb a zis: «Voi da pe fiică-mea Acsa de nevastă cui va bate Chiriat-Seferul şi-l va lua »" (Judecători 1:12).

Fascinant! Caleb îşi oferă fiica bărbatului care vrea să meargă la război pentru Dumnezeu.

Caleb nu a ales un bărbat anume pentru fiica lui. Fata lui nu s-a întîlnit cu diverşi băieţi, pînă cînd s-a îndrăgostit. Caleb ştia că acel care îi va accepta provocarea trebuia să aibă două trăsături: 1) el era cu adevărat un bărbat pentru că voia să meargă la război pentru lucrarea lui Dumnezeu; şi 2) el era gata să facă din Dumnezeu şi din voia Sa prioritatea numărul unu a vieţii sale.

Caleb nu a uzurpat autoritatea ginerelui de cap al nevestei sale.

Tînărul care a îndrăznit să iasă în faţă a fost Otniel. El a cucerit oraşul şi s-a căsătorit cu fiica lui Caleb, Acsa. Apoi, Caleb, ca un adevărat patriarh, i-a ajutat să înceapă în căsătorie. O problemă majoră - pămîntul unde vor locui - este decisă între Caleb şi ginerele său Otniel, nu între Caleb şi fiica lui. Textul spune: „Cînd a intrat ea la Otniel l-a îndemnat să ceară un ogor de la tatăl ei". Caleb a tratat mai întîi cu soţul ei, apoi a venit şi ea pentru a cere nişte izvoare de apă, pe care Caleb i le-a dat. Aceasta sugerează că: 1) Caleb a avut o relaţie bună cu fiica lui - ea nu s-a temut să-i ceară izvoarele, iar el i le-a dat fără ezitare; şi 2) Caleb a tratat problemele noii familii mai întîi şi în principal cu ginerele său.

Observaţii

Un patriarh îşi ajută fiicele să găsească soţi care să fie gata să meargă la război pentru Dumnezeu şi să facă din Dumnezeu prioritatea numărul unu a vieţii lor.

Un patriarh nu subminează autoritatea ginerelui cînd ajută la lansarea căsniciei lor.

Jerry şi Jack Schreuer scriu: „exercitarea creativă a rolului de bunic ne schimbă obligîndu-ne să trăim ultima parte a vieţii noastre pe deplin, în fiecare zi. Bunicii activi devin oameni energici şi entuziaşti, gata să încerce lucruri noi şi să-şi asume riscul necunoscutului".[3]

Am putut vedea că, pe calea maturităţii, un patriarh îşi sporeşte creativ dragostea pentru Dumnezeu şi totodată dragostea pentru familia sa extinsă. Deci, un patriarh este şi un lider creativ. Să continuăm.

Patriarhul înaintează pe calea unei conduceri creative

Multe dintre cărţile creştine despre dezvoltarea masculină pe care le-am citit în ultima vreme subliniază că Isus a fost liderul perfect şi bărbatul perfect. După ce am citit o afirmaţie de acest fel, am început să fac adnotări pe margine. Iată ce am scris:

„Da, Isus *a fost* liderul perfect şi bărbatul perfect, nu-i aşa?"

Să vedem:

El i-a răspuns oarecum dur mamei Sale (Luca 2, Ioan 2).

El nu S-a căsătorit niciodată.

El S-a identificat cu cel mai ciudat om din Palestina (Ioan Botezătorul).

Nu a avut casă, slujbă sau venit propriu. Nu poseda altceva decît haina cu care era îmbrăcat şi nu a avut nici măcar două monede care să facă zgomot în buzunar.

El a călcat tradiţiile religioase.

I-a ofensat pe liderii religioşi.

A folosit unul dintre cele mai aspre limbaje din toată literatura (Matei 23).

A răspuns întrebărilor cu întrebări.

A vorbit intenţionat în aşa fel încît oamenii să nu înţeleagă (Matei 12).

A vorbit despre lucruri care i-au făcut pe majoritatea celor ce-L urmau să-l părăsească (Ioan 6).

El a spus ucenicilor Săi că familiile lor nu reprezintă lucrul cel mai important.

A spus că el a venit să aducă război, nu pace.

A spus că lumea va fi mai rea, nu mai bună (Matei 24).

Nu a făcut nimic pentru a ajuta societatea, guvernul sau pămîntul.

Nu a iniţiat nici un program de ajutorare (mondial, naţional sau local) pentru săraci, pentru oamenii fără locuinţe, pentru flămînzi, pentru oamenii oprimaţi sau urîţi de ceilalţi.

A fost urît deopotrivă de liberali şi de conservatori. Ca urmare, ei L-au omorît la vîrsta de 33 de ani.

„Da, iată un bărbat adevărat! Iată un exemplu de conducere masculină bun pentru tine"

Deci, a fost Isus un exemplu perfect de conducere masculină?

Desigur că a fost. El era Dumnezeu în trup ca om. Hristos nu era mai puţin Dumnezeu din pricina umanităţii sale, dar nu era nici mai puţin om din pricina divinităţii sale. Deşi era mai mult decît om, el nu era mai puţin decît om. Dar, dacă a fost liderul masculin perfect, de ce a făcut toate acele lucruri care au constituit o provocare pentru tradiţie şi o sfidare pentru conducerea unanim acceptată?

Eu cred că aceasta este exact ceea ce face o conducere creativă. Ea sfidează ce e tradiţional şi acceptat - nu pentru că tradiţia este obligatoriu rea, ci pentru că tradiţia e insuficientă pentru maturitate.

O veche zicală spune: "Dacă faci mereu ceea ce faci, vei avea mai mult din ceea ce ai deja".

Patriarhii sînt oameni care nu se declară satisfăcuţi să facă mereu acelaşi lucru. Mai mult decît atît, ei sînt capabili să determine o schimbare. Aceasta nu doar schimbîndu-se pe sine, ci fiind şi un catalizator care induce schimbarea în întrega lor familie.

Un prieten îmi povestea recent despre pastorul său. El spunea:

„Pastorul nostru este în biserică de 30 de ani. Toată lumea îl iubeşte. Biserica a continuat să crească. Predicile lui sînt bune. Dar ştii ceva? În 30 de ani mă îndoiesc că a reuşit să schimbe pe cineva! Cei din conducerea bisericii acţionează la fel ca pe vremea cînd el a venit prima oară. Părinţii îşi cresc la fel copiii. Codul moral este acelaşi. Toate acestea sînt bune, cred, dar nimeni nu s-a schimbat".

După toate probabilităţile, acest pastor nu e un patriarh şi nu este nici un lider creativ. A menţine aceeaşi stare de lucruri nu înseamnă a conduce. A fi urmat nu este în sine o conducere creativă. E adevărat, cuvîntul *lider* se foloseşte adesea pentru cineva care e urmat de alţii, dar cuvîntul are conotaţii cu mult mai largi.

Dacă un lider este cineva urmat de alţii, atunci mama raţă este şi ea un lider.

În a urma pe cineva este o doză de siguranţă şi fiecare dintre noi avem această tendinţă de boboci de raţă - de a urma pe altul. Dar oamenii sînt mai mult decît raţe. Raţele sînt capabile de foarte puţină schimbare. Oamenii, însă, sînt creaturi capabile de imense schimbări. Cu greu poţi numi pe cineva lider, doar pentru că alţii vor să facă ceea ce face el (mai ales cînd ceea ce face el, ceilalţi fac deja). Important este - poate liderul să insufle altora motivaţia de *a schimba* ceea ce fac? Nu neapărat pentru ca ei să devină ceea ce este el, ci pentru ca ei să se dezvolte în ceea ce ar trebui să fie. Aceasta e conducerea creativă. După cum a scris George Prince: «A descrie pe un om care lasă lucrurile aşa cum le-a găsit ca fiind un „mare lider", este o contradicţie de termeni».[1]

Liderii biblici erau creativi. Aceasta nu înseamnă neapărat că oamenii i-au urmat. Înseamnă că oamenii au fost schimbaţi de aceşti lideri. Scriptural, un lider era un agent al schimbării. Conducerea în Biblie nu înseamnă a administra un grup de

oameni, a iniția programe, a sta drepți în front sau a avea un titlu sau o funcție.

Avraam nu a avut nici o funcție și nici un titlu, nici nu a comandat pe nimeni în afara casei sale. Nu a fost șeful nici unei organizații sau mișcări sociale. Avraam a stat deoparte de toți în zilele lui pentru că „a crezut pe DOMNUL, și DOMNUL i-a socotit lucrul acesta ca neprihănire" (Geneza 15:6). Avraam a fost un lider pentru că a inspirat prin credința lui națiunea Israel și, mai tîrziu, Biserica. Încă privim la Avraam ca lider, pentru că el a demonstrat de nenumărate ori credință în Dumnezeu.

Iosif a devenit un administrator și un organizator. Dar în Biblie se menționează vag acestea la contribuția sa. El a fost un lider pentru că s-a încrezut în Dumnezeu în orice situație (Geneza 50:20).

Moise , de asemenea, a devenit un organizator. Dar nu poate fi numit lider din această cauză. El a fost un lider pentru că Dumnezeu l-a folosit pentru a schimba gîndirea unei națiuni în legătură cu ce face Dumnezeu și ce dorește El de la poporul Său. Moise a fost agentul lui Dumnezeu de inițiere a două mari schimbări. Mai întîi, el i-a scos pe Israeliți din sclavie pentru a forma propria lor națiune, avînd ca lege Legea lui Dumnezeu (Exod 5:14). În al doilea rînd, el a construit Cortul Întîlnirii și toate uneltele lui, pentru a constitui un loc central de închinare, înlocuind astfel zeii egipteni și alți idoli (Exod 35:40).

David era cu siguranță un organizator și un planificator. Dar, biblic, el a fost un lider pentru că era un om după inima lui Dumnezeu (1 Samuel 13:14). David, ca nimeni altul, ne dă un exemplu al emoțiilor unui patriarh sfînt. El a cîntat, a dansat, a plîns, s-a bucurat și a scris - toate acestea ca expresie a sentimentelor sale pentru Dumnezeu. Inima lui a exprimat inima lui Dumnezeu. De aceea, nu pentru că a fost rege, David a fost un lider în Israel și exemplul lui, ca și scrierile lui, continuă să ne călăuzească și azi.

Daniel a fost un lider care a deținut anumite poziții de responsabilitate politică sub diverși regi. Dar el nu s-a simțit lider

datorită poziţiei sale (Daniel 5:16-17). El a fost un lider pentru că a influenţat felul de a gîndi a cel puţin trei conducători păgîni (Daniel 2:46-47; 5:17-29; 6:25-27).

Ioan Botezătorul este un exemplu de bărbat celibatar care a devenit patriarh prin lucrarea lui. Ioan a fost un lider. Dar nu a avut nici un titlu, slujbă sau poziţie de autoritate. De fapt, aceasta i-a contrariat pe mulţi în privinţa lui Ioan. Acest om a venit din pustie spunîndu-le evreilor să se pocăiască şi să se boteze. Mulţimi din toate părţile au venit să-l asculte. Deci cine este el? De unde a venit? Ce acreditare are? Cine a trimis pe omul acesta? Este el un profet? Pretinde el că este Mesia?

Ei bine, la toate aceste întrebări răspunsul lui Ioan a fost acelaşi: „Nu!". El nu avea nici o acreditare. Nimeni nu-l trimisese (cu excepţia lui Dumnezeu), el nu era Mesia şi nu ocupa o poziţie de putere. El a spus: «Eu sînt glasul celui ce strigă în pustie: „Neteziţi calea Domnului"» (Ioan 1:23). Calitatea de lider a lui Ioan a fost dată doar de influenţa pe care a avut-o. Şi ce influenţă! Impactul lui Ioan asupra ucenicilor săi a fost atît de mare, încît la 25 de ani după moartea lui, în a treia călătorie misionară, apostolii au descoperit cîţiva ucenici ai lui Ioan Botezătorul în Efes (Faptele Apostolilor 19:1-3). Chiar cîţiva dintre primii ucenici ai lui Hristos erau foşti ucenici ai lui Ioan Botezătorul. Acest patriarh, care a apărut în scenă fără nici o acreditare şi fără permisiunea cuiva, a fost un lider atît de mare, cu atîta influenţă, încît Isus a spus despre el: „Adevărat, adevărat vă spun că, dintre cei născuţi din femeie, nu s-a sculat nici unul mai mare decît Ioan Botezătorul (Matei 11:11).

Cei doisprezece *apostoli* au deţinut o poziţie de autoritate, dar numai de la Dumnezeu. Acea poziţie nu le-a adus vreo influenţă în lume. Chiar poziţia lor în biserică nu a constituit niciodată un fundament pentru calitatea lor de lideri. Ei au fost lideri pentru că au schimbat vieţile oamenilor. Petru a dus evanghelia la evrei, Pavel şi Ioan la neamuri. Aceşti bărbaţi au fost lideri pentru ceea ce au spus şi au făcut. Pavel, de exemplu, aminteşte tesalonicenilor calitatea de lider pe care o are între ei. El scrie: „Căci propovăduirea noastră nu se întemeiază nici pe rătăcire, nici pe

necurăţie, nici pe viclenie. Ci, fiindcă Dumnezeu ne-a găsit vrednici să ne încredinţeze Evanghelia, căutăm să vorbim aşa ca să plăcem nu oamenilor, ci lui Dumnezeu, care ne cercetează inima. În adevăr, cum bine ştiţi, niciodată n-am întrebuinţat vorbe măgulitoare, nici haina lăcomiei: martor îmi este Dumnezeu. N-am căutat slavă de la oameni: nici de la voi, nici de la alţii, deşi, ca apostoli ai lui Hristos, am fi putut să cerem cinste" (1 Tesaloniceni 2:3-6).

Isus din Nazaret a fost cel mai mare lider care a existat vreodată. Putem pretinde aceasta şi faţă de lumea necreştină. De ce? Pentru că El este cel mai mare agent al schimbării pe care l-a cunoscut vreodată lumea. Mulţi au recunoscut că dacă ar fi adunaţi toţi preşedinţii şi regii care au trăit vreodată, toţi parlamentarii care au legiferat vreodată, toţi filozofii şi educatorii care au învăţat vreodată pe alţii, toţi laolaltă nu ar reuşi să afecteze viaţa pe planeta noastră atît de mult, cum a influenţat-o o singură persoană, Isus Hristos.

Isus nu a ocupat nici o poziţie de autoritate. Nu a avut nici un titlu pămîntesc, nu a condus nici un guvern. Nu a fost şeful vreunui comitet. Nu a format nici o organizaţie. Nu s-a alăturat nici unui grup politic sau religios. Nu a format nici o sinagogă, biserică sau organizaţie misionară. Nu a fost niciodată numit pastor, preot, preşedinte, rege, doctor sau parlamentar. Ei L-au numit „Învăţător", pentru că nu ştiau cum să-L numească altfel. De fapt, această imposibilitate de a-L eticheta a devenit una din cele mai mari probleme pentru contemporanii Săi şi I-a sporit influenţa.

El nu doar că nu a deţinut vreo poziţie de putere, dar a spus că tăria se găseşte în blîndeţe (Matei 5:5), măreţia în caracterul unui copilaş (Matei 18:1-6) şi autoritatea în slujire (Luca 22:24-27). Într-o zi L-au întrebat dacă ar trebui să plătească taxe Cezarului. De fapt, aceasta era în esenţă o întrebare despre poziţia de putere a Cezarului, demonstrată de autoritatea cu care era investit - aceea de a colecta taxe. Isus a cerut o monedă (e interesant că El nu avea una), apoi a întrebat al cui chip era imprimat pe ea. Ei au răspuns: „al Cezarului". Atunci El a dat unul dintre cele mai inteligente

răspunsuri înregistrate vreodată. A spus: „Daţi dar Cezarului ce este al Cezarului şi lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu" (Luca 20:25). Acest răspuns pare să implice: „A cui imagine este imprimată în voi?". Se pare că adevărata conducere nu este în competiţie cu Cezarul.

De-a lungul istoriei, conducerea care a produs schimbarea reală a venit din partea agenţilor de schimbare mondială. Patriarhii şi profeţii Vechiului Testament, apostolii şi învăţătorii Noului Testament, călugării şi misionarii din istoria bisericii, toţi au asigurat schimbarea. Uneori ei au deţinut poziţii înalte. De obicei n-a fost astfel. Dar, oricum, poziţia lor de lideri a fost stabilită pe baza capacităţii lor de a-i afecta pe alţii, de a fi agenţi ai schimbării.

În continuare vom analiza conducerea creativă necesară pentru ca un bărbat să devină patriarh. În contextul nostru, conducerea creativă ar putea fi numită conducere patriarhală sau conducere matură. Ea este în contrast cu conducerea controlată - acel tip de conducere care face din băiat un bărbat. Pentru început, vom lua în considerare şase mituri sau false noţiuni legate de conducere în general, apoi şase calităţi ale unui lider creativ. Deci, restul capitolului se va desfăşura conform următoarei scheme:

Mai întîi: **Şase mituri despre conducere**	Apoi: **Şase calităţi ale conducerii creative**
Liderii:	Liderii:
deţin o calitate rară	răspîndesc creativ situaţii ordonate
sînt născuţi astfel	sînt integri
răsar din circumstanţe speciale	sînt antrenori, nu critici
pot fi găsiţi la vîrful organizaţiilor	stimulează pe oameni către succes
	consideră procesul deasupra produsului
	sînt oameni, nu poziţii

controlează,
dirijează şi
manipulează
au personalităţi
carismatice

Mituri despre lideri

1. *Ideea falsă că „liderii deţin o calitate rară".* Este adevărat că dezvoltarea unei conduceri este rară, dar fiecare patriarh are *capacitatea* de a conduce creativ. Amintiţi-vă: a conduce înseamnă a fi un agent de schimbare. A fi un agent de schimbare în viaţa cuiva este rezultatul dezvoltării unui atribut pozitiv, sfînt, într-o direcţie care contribuie la înaintarea Împărăţiei lui Dumnezeu. Această dezvoltare va avea loc atunci cînd cineva o doreşte cu toată ardoarea. Deci conducerea de tip patriarhic depinde de dezvoltarea unei dorinţe neprihănite şi nu de deţinerea unei calităţi sau priceperi rare.

2. *Ideea falsă că „unii oameni se nasc lideri".* Sid Parns şi cei care lucrează la Creative Education Foundation din Buffalo, New York, au dovedit concludent că o conducere creativă se învaţă. Şi oricine poate fi învăţat. Parns oferă dovezi convingătoare pentru a demonstra că, indiferent unde se aflau oamenii în dezvoltarea lor creativă înainte de a studia subiectul, ei şi-au îmbunătăţit categoric capacitatea creativă după studierea creativităţii.[2] Deci, conducerea creativă are de-a face mai mult cu dezvoltarea noastră, decît cu moştenirea genetică. Dacă e aşa, atunci conducerea creativă este o chestiune de alegere, nu de naştere.

3. *Falsa idee că liderii apar în circumstanţe speciale.* Am auzit sugerîndu-se că oameni ca Bush şi Schwarzkopf nu ar fi fost consideraţi lideri, dacă nu ar fi existat Războiul din Golf în 1991. Este adevărat că evenimentele şi împrejurările pot aduce în atenţie „lideri" care nu ar putea conduce nici o fugă la vale. Dar liderii cu adevărat creativi, agenţii de schimbare, patriarhii - aceştia nu sînt niciodată creaţi de circumstanţe. Dimpotrivă, patriarhii crează circumstanţe şi schimbă evenimente. Adevăraţii lideri sînt cei care

au decis să-şi dezvolte darurile, talentele şi calităţile pe care le au pînă la acel nivel care să declanşeze motivaţia altora de a se schimba. Asemenea schimbări pot determina într-adevăr evenimente şi circumstanţe, dar cel care iniţiază schimbările este liderul creativ.

4. *Ideea falsă că liderii se găsesc în fruntea organizaţiilor.* Fără îndoială aţi auzit că s-a spus: „Dacă eşti cu un pas înainte, vei fi urmat. Dacă eşti cu zece paşi înainte, vei fi crucificat".

Cei mai capabili oameni din fruntea organizaţiilor sînt cu un pas înainte. Directorii de şcoli, preşedinţii corporaţiilor şi vicepreşedinţii, membrii guvernului, toţi sînt adesea cel puţin cu un mic pas înaintea majorităţii persoanelor din grup (dacă sînt aleşi astfel ca oamenii să fie bine reprezentaţi). De obicei, şeful vizibil al unui grup a estimat ţelurile grupului şi modalităţile prin care se pot realiza mai bine decît cei din jurul lui. Dar ce se întîmplă cu cei care au estimat atît de bine situaţia, încît consideră că grupul are ţeluri rele sau că acestea au rezultate negative? Aceşti oameni s-ar putea dovedi a fi cei mai buni lideri în termenii schimbării, dar ei sînt rareori promovaţi la vîrful organizaţiilor.

Cred că în industrie liderii creativi sînt astăzi mai ceruţi decît altădată. Multe companii încearcă să înveţe cum să formeze oamenii şi să asigure cadrul pentru inovaţia plină de creativitate.

5. *Ideea falsă că liderii controlează, dirijează şi manipulează.* Există, desigur, oameni care se consideră „lideri" şi cărora le place să controleze, să dirijeze şi să manipuleze. Dar ei nu sînt cu adevărat lideri.

Tata mi-a spus odată că, pe vremea cînd era mic, obişnuia să hrănească o broască ce stătea pe treptele casei lui. El prindea muşte, ţînţari şi alte insecte pentru a o hrăni. Ea stătea prin apropiere, nu se aventura prea departe de trepte şi se făcea din ce în ce mai grasă. Copil fiind, tatălui meu i-a plăcut ataşamentul broaştei şi se mîndrea pentru că foarte puţini băieţi aveau pe lîngă casă o broască, şi încă una aproape domestică. Într-o zi, un şarpe flămînd a trecut pe acolo. Broasca era prea grasă pentru a sări foarte repede şi foarte departe şi, pe lîngă asta, nici nu era

obişnuită să sară. Şarpele a înghiţit broasca. Îmi amintesc concluzia tatei: „Ştii, nu cred că i-am făcut broaştei o favoare".

Aşa numiţii „lideri" cărora le place să cotroleze, să dirijeze şi să manipuleze oamenii de obicei iubesc broaştele grase. Le place să aibă oameni dependenţi de ei. Desigur, toţi trebuie să fim dependenţi de Dumnezeu. Într-un anume sens, trebuie să depindem şi unii de alţii. Dar cînd o persoană, o organizaţie sau un sistem cheamă pe oameni la dependenţa de ele, cu siguranţă că acestea nu vor funcţiona ca agenţi de schimbare în vieţile oamenilor.

Cei care controlează vor ca oamenii să se schimbe şi să devină ca ei pentru a avea nevoie de hrana pentru broaşte pe care ei o pot oferi. Dar nu vor ca oamenii să crească mai mult decît atît. Orice trece dincolo de nevoia de a fi hrănit cu mîna nu mai e considerat a fi creştere. Ca urmare, apare ca justificată exercitarea controlului, a dirijismului sau manipularea pentru a-i ţine pe oameni în ţarc. Cînd slujirea dă dependenţă, nu este o conducere reală de tip patriarhic - cu singura excepţie cînd cel slujit este Dumnezeu.

6. *Falsa idee că liderii au personalităţi carismatice.* Dacă definim un lider ca fiind persoana pe care oamenilor le place s-o asculte vorbind sau căreia oamenii îi trimit bani, atunci am putea descrie liderii ca fiind carismatici. Oamenii dau deseori bani vorbitorilor cu care sînt de acord, celor care le întăresc prejudecăţile şi celor care, cred ei, spun oamenilor ce trebuia spus. A avea o personalitate capabilă să atragă mulţimea este o trăsătură care poate fi folosită în bine sau în rău, dar în nici un caz nu are de-a face cu o conducere creativă.

Liderii îi schimbă pe oameni în mod creativ. Şi cei care fac astfel au personalităţi variate. Cei mai mulţi lideri creativi au personalităţi care atrag pe unii şi îndepărtează pe alţii. Ei nu sînt interesaţi în mobilizarea mulţimilor, ci în motivarea individului. Ucenicizarea creativă depinde de conducerea creativă, dar acest tip de conducere nu favorizează un anume tip de personalitate.

1. *Liderii creativi generează situaţii ordonate.* Liderii creativi formează bărbaţii şi băieţii astfel încît aceştia să considere ordinea ca pe o treaptă, nu ca pe un zid de protecţie, de izolare sau de stagnare.

Un lider creativ nu va încuraja un bărbat să devină pastor, învăţător sau mecanic. El îl va încuraja să fie un om al lui Dumnezeu. Un om al lui Dumnezeu nu e definit de ocupaţia sau rolul său, ci de angajarea în lucrurile Împărăţiei lui Dumnezeu.

Dacă un bărbat îşi transformă haosul în ordine, el va tinde să se definească pe sine într-un anume fel sau în cîteva feluri anume. El ar putea spune: „Port mai multe pălării: sînt un om de afaceri, sînt soţ, sînt tată, sînt învăţător la şcoala duminicală". Un lider creativ ajută pe acest om să integreze acele pălării şi să poarte cu adevărat una singură - pălăria unui om al lui Dumnezeu.

Slujba, familia, pasiunile, creştinismul său, toate încep să se amestece împreună. Pe măsură ce se maturizează, individul se va defini din ce în ce mai puţin prin rolurile sale. El îşi va imagina o cale de a-şi implica familia în munca sa, în loc să le compartimenteze muncă/ familie. Jonathan Edwards petrecea o oră pe zi cu copiii săi (ca un adevărat bărbat), dar nu doar atît. El lua cu el în călătorii cel puţin unul dintre copii(ca un adevărat patriarh). Martin Luther a polemizat şi şi-a crescut copiii (ca un adevărat bărbat), dar nu doar atît. El a adus Reforma în propria-i casă. Într-un fel, Reforma a avut loc în jurul mesei lui Luther, nevasta şi copiii lui participînd la discuţii, la victoriile şi la temerile tatălui (un aspect ce ţine de a fi patriarh).

2. *Liderii creativi sînt integri.* Controlul determină o formă ordonată de integritate. Şi aceasta înseamnă creştere, dacă sîntem în haos; dar nu va determina maturitate. Creativitatea este esenţială pentru maturizare. Conducerea creativă încurajează căutările care ne duc dincolo de ordine, dincolo de punctul zero, dincolo de monotonia cuminţeniei de rutină. Ea ne motivează nu

să devenim mai puţin cuminţi, ci mai deplin cuminţi, mai cu folos neprihăniţi, altfel spus, mai asemănători cu Dumnezeu.

Integritatea este o deplinătate nedivizată şi fără fisură în domeniul verticalităţii morale. Pentru patriarh, aceasta înseamnă a urmări corectitudinea în toate ariile vieţii şi creativitatea în domeniul darurilor sale - aceasta presupunînd că sîntem creştini care urmăresc sfinţenia. Desigur, e posibil ca un lider creativ să conducă spre o creativitate rea. Creativitatea, ca orice alt atribut, poate fi folosită în bine şi în rău. Un traficant de droguri îşi poate folosi creativ talentele pentru a-i duce pe alţii la consumul de droguri sau pentru a-şi dezvolta reţeaua de distribuţie. Prostituatele se pot expune creativ pentru a atrage mai mulţi clienţi. Însă, conducerea creativă de acest tip este lipsită de integritate, în sensul în care am definit-o mai sus.

Dar nu scriu pentru traficanţi de droguri sau prostituate. Obiectivul meu este de a încuraja creştinii să-şi dezvolte sfinţenia dincolo de rutina ordinii, în acele arii în care au anumite daruri. Patriarhii creştini sînt oameni care practică neprihănirea (1 Ioan 3:6-10). În unele domenii reuşesc, în altele nu, dar ei se îndreaptă în direcţia bună. Ei merg împotriva curentului, împotriva curentului păcatului. Străduinţa, scopul şi obiectivul lor este de a merge împotriva curentului. Ceea ce am scris aici se adresează acelor bărbaţi care vor să devină patriarhi de acest tip.

3. *Liderii creativi sînt antrenori, nu critici.* Iată cîteva deosebiri:

UN CRITIC	*UN ANTRENOR*
se gîndeşte cum să expună problema	se gîndeşte cum să rezolve problema
încearcă să impresioneze pe oameni	încearcă să influenţeze pe oameni
este orientat către problemă	este orientat către oameni
vede oamenii-problemă ca pe un prilej de dispută	vede oamenii-problemă ca pe un prilej de a înainta
	face din probleme un zid care poate fi urcat împreună cu alţii aflaţi de aceeaşi parte a

face din probleme un zidului
zid între el şi ceilalţi

4. *Liderii creativi permit oamenilor să aibă succes.* Isus a deschis ucenicilor Săi o uşă spre succes. El i-a lăsat să scoată demonii, să vindece oameni, să înveţe pe alţii, să evanghelizeze şi să înceapă biserici. Hristos le-a spus să facă ucenici din toate naţiunile, să-şi adune comori în cer şi să-L urmeze.

Există uimitor de mulţi oameni cărora le e frică de succes. Ei consideră succesul ca fiind competitiv sau promotor de sine sau ziditor al eului. Desigur, poate fi şi aşa ceva. Dar succesul mai poate fi o urmărire a excelenţei în domeniul darurilor noastre şi al dorinţelor după neprihănire.

Creşterea controlată ajută bărbaţii să nu fie răi. Dar a nu fi rău nu este o motivaţie suficientă pentru ca un bărbat să înainteze spre maturitatea patriarhică. Creşterea creativă îi inspiră pe bărbaţi să facă binele într-un mod nou şi fascinant.

5. *Liderii creativi se gîndesc la proces şi nu la produsul lui.* Controlul gîndeşte în termenii produselor. El pune întrebări de tip cantitativ: Cît de mult? Cîţi? Cînd? Cît timp? De la cine? El ia în considerare grupuri specifice care ating ţeluri specifice şi măsurabile, într-un mod specific. Personal, controlez mereu. Vreau ca fiicele mele să poată răspunde la întrebările fundamentale ale necreştinilor (zece sau doisprezece la număr) înainte de a merge la colegiu. Vreau ca bărbatul care-mi este ucenic şi care mă vizitează în fiecare miercuri la 7 dimineaţa, să înţeleagă rezumatul Bibliei, aşa cum i-l predau eu, pentru a-şi putea învăţa copiii. Dacă predau un curs despre evanghelizare, vreau ca cei care ascultă să plece ştiind cum se face evanghelizare într-un mod specific. Controlul este absolut necesar.

Dar controlul nu trebuie să fie *singurul* lucru despre care îi învăţăm pe alţii. Controlul promovează produse mult dorite, dar produsele au valoare temporară. Lumea se schimbă atît de repede, încît multe chestiuni sînt depăşite curînd după ce au fost predate. De exemplu:

De la Avraam pînă azi au trecut aproximativ 4000 de ani. De atunci s-au succedat 64 de generaţii (aproximativ 62 de ani pentru fiecare generaţie).

Numai *ultimele şase generaţii* au beneficiat de cuvîntul tipărit.

Doar *ultimele patru generaţii* au putut măsura timpul cu precizie.

Doar *ultimele două generaţii* au folosit motorul electric.

Majoritatea bunurilor folosite astăzi au apărut în timpul *ultimei generaţii*.

Dacă toată istoria ar dura o oră, aproape tot ceea ce folosim, ne însuşim şi considerăm a fi o parte normală a vieţii cotidiene a fost inventat în ultimile trei minute.

Imediat după ce am pregătit pe oameni într-un domeniu specific, nevoile se schimbă. Am discutat recent cu un grup de misionari din vestul Europei care s-au pregătit ani de zile pentru a şti să combată ateismul. Ulterior au descoperit că problema actuală este panteismul, nu ateismul.

Misionarii în Europa de Est s-au gîndit ani de zile la modalitatea de a ajunge în aceste ţări, de a ajuta bisericile oprimate de comunism şi totalitarism. În prezent, deosebirile dintre estul şi vestul Europei dispar. Pericolul vine acum de la sectele care au inundat ţara, de la influenţa mişcării New Age şi de la literatura satanică uşor accesibilă. În plus, majoritatea acestor secte folosesc Biblii măsluite pentru a-i convinge pe oameni.

Patriarhii înţeleg că, deşi obiectivele măsurabile sînt adeseori bune, acestea nu pot fi considerate suficiente. Pentru a conduce un proces, nu doar un produs, patriarhii trebuie:

să înveţe oamenii, nu doar să-i antreneze;

să investească, nu doar să entuziasmeze;

să determine un răspuns, nu doar să formeze;

să scoată, nu doar să pună;

să producă inovaţie, nu doar să furnizeze slujitori;

să privească înainte, nu să privească doar în prezent.

6. *Liderii creativi sînt oameni, nu poziții.* Îmi amintesc cuvintele unui mare fundaș cînd s-a retras din fotbal: „Nu sînt un fundaș, sînt o ființă omenească", i-a spus el reporterului.

Mi-aduc aminte ce mi-a trecut atunci prin gînd: *Și în tot acest timp eu am crezut că era un fundaș!* Dar astfel gîndim cu toții, nu-i așa? Avem tendința de a vedea marile personalități prin prisma poziției lor. Patriarhii depășesc totdeauna oricę definiție a lor. Ei pot deține o poziție sau o slujbă, dar sînt mai mult decît acestea.

Ei sînt orientați spre o *sarcină* anume - dar nu sînt definiți niciodată de aceasta.

Ei sînt *serioși* - dar nu iau niciodată slujba prea în serios.

Ei dau *răspunsuri* - dar cred totdeauna că întrebările sînt mai importante.

Ei fac diverse *lucruri* - dar pun preț pe oameni.

Ei beneficiază de un *sistem* - dar identitatea lor nu vine niciodată de la acel sistem.

Un patriarh nu este doar un fondator, el este un continuator. El dezvoltă o relație pe termen lung cu Dumnezeu și cu familia sa extinsă și oferă o conducere creativă tuturor celor pe care îi formează. Dar un lucru nu trebuie uitat: patriarhul este cel care dă.

Patriarhul îşi sporeşte capacitatea de a dărui

Familia noastră are o tradiţie. În fiecare an, de Ziua Recunoştinţei tragem la sorţi între noi pentru a ne face daruri de Crăciun. Ne scriem numele pe bileţele, le amestecăm într-o pălărie şi le tragem la sorţi. Dacă e necesar, repetăm procesul astfel ca nimeni să nu-şi extragă propriul nume. (Odată, fiica noastră cea mai mare, Becky, totdeauna pusă pe glume, trebuia să scrie bileţelele. Ea şi-a scris numele pe toate bucăţelele de hîrtie! Mai tîrziu, în aceeaşi zi, ea ne-a mărturisit păcăleala şi a trebuit să reluăm tragerea.)

Singura condiţie pe care trebuia să o îndeplinească aceste daruri era să fie confecţionate chiar de cel care le dăruia. Acesta trebuia să-l confecţioneze gîndindu-se la cel căruia îi era destinat. Numele destinatarului trebuia ţinut secret pînă în seara de Crăciun.

În 1991 soţia mea, Ellen, a tras numele meu. Ea mi-a făcut un dar extrem de interesant. Tatăl meu, care a murit în 1972, a scris toată viaţa lui proverbe. Soţia mea a luat cîteva din carnetele lui şi a făcut o cărticică de proverbe decorată frumos pe computer.

Seara de Crăciun cuprinde de obicei cina, un spectacol special de Crăciun în care sîntem implicaţi cu toţii, deschiderea cadourilor confecţionate de noi şi cîteva jocuri nostime. Totul se încheie în jurul orei 21.

Becky - avea 20 de ani atunci şi era studentă în anul II la Michigan State - a început să răsfoiască în cărticica de proverbe a tatălui meu. Cînd m-am dus la culcare, la ora 23, am lăsat-o citind. M-am sculat pe la 2 noaptea şi am observat că ea era încă în sufragerie, cu cartea în mînă. Dimineaţa m-am trezit pe la 7 şi am zărit alături de carte un bloc notes galben în care ea făcuse însemnări pe cîteva pagini.

În următoarele luni am remarcat cîteva din acele proverbe scrise pe mici bucăţi de hîrtie şi agăţate pe oglinda de la baie a camerei ei de la colegiu. Becky mi-a spus: „N-am ştiut că bunicul a avut idei atît de clare despre viaţă şi despre Dumnezeu". El murise la un an după naşterea ei. Ea nu l-a cunoscut personal. Totuşi tata, care murise de aproape 20 de ani, contribuia la formarea nepoatei lui.

Becky nu ar fi stat trează aproape toată noaptea pentru a citi, a copia şi a folosi proverbele, dacă acestea ar fi fost scrise de către altcineva - de bunicul altcuiva sau de profesorul ei preferat sau de un atlet celebru sau de pastor sau de liderul de tineret al bisericii sau de preşedintele S.U.A. Ea a stat atîta timp să citească acele proverbe pentru că erau scrise de propriul ei bunic.

Am precizat mai devreme că absolut nimeni nu poate influenţa un copil, în măsura în care o face tatăl. Vreau să subliniez din nou aceasta. Absolut nimeni nu are o influenţă comparativă cu cea a tatălui. Mamele sînt pe locul al doilea. După părinţi, cea mai mare influenţă o au bunicii.

Motivul pentru care Becky a zăbovit atît de mult asupra acelor proverbe era legătura de sînge pe care o avea cu mîna care le scrisese. Mîinile ei proveneau din mîinile lui. Mintea ei, din mintea lui. Nimic nu poate înlocui puterea legăturii naturale de sînge cu părinţii noştri mai întîi, apoi cu bunicii noştri. Desigur, mentorii au un rol crucial, părinţii vitregi pot salva vieţile unor copii abandonaţi. Dar ei nu pot face niciodată ceea ce poate face o legătură de sînge copil - părinţi - bunici.

Tatăl meu a scris acele proverbe pentru generaţiile următoare. În vremea cînd le-a scris nu avea nepoţi şi nimeni nu l-a încurajat

să o facă. Nu a fost plătit sau felicitat. Nimeni nu l-a bătut admirativ pe spate, nimeni nu i-a publicat lucrarea. Nu a avut niciodată privilegiul de a se scula la miezul nopţii şi de a-şi vedea nepoata cu nasul în cartea pe care o scrisese. Nu i-a văzut însemnările puse la oglindă. El îşi scrisese observaţiile despre viaţă pentru generaţiile următoare, fără a aştepta o recunoaştere a investiţiilor sale.

A dărui înseamnă a nu aştepta nimic în schimb. Dragostea, dragostea adevărată, poate fi definită într-o mare măsură prin verbul *a dărui*. A fi patriarh este sinonim cu *a dărui*. Un bărbat îşi dăruieşte sieşi, un soţ dăruieşte nevestei sale, un părinte dăruieşte copiilor săi, dar un patriarh dăruieşte fiecărui membru al familiei sale extinse. Dărnicia în cazul patriarhului este unul dintre principalele daruri spirituale ale sale pe care el îl aplică în mod personal în formarea familiei sale. Banii devin o parte a dărniciei atunci cînd îi are şi cînd este cazul, dar dărnicia lui nu e niciodată controlată sau limitată de resursele lui financiare. În general, pe măsură ce un om îmbătrîneşte, îi este din ce în ce mai greu să dăruiască, iar banii influenţează din ce în ce mai puţin semnificativ dărnicia lui.

Examinaţi aceste posibile grafice ale dărniciei unor patrarhi.

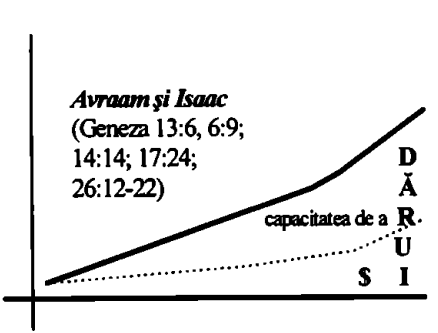

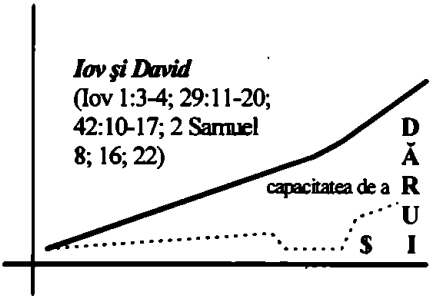

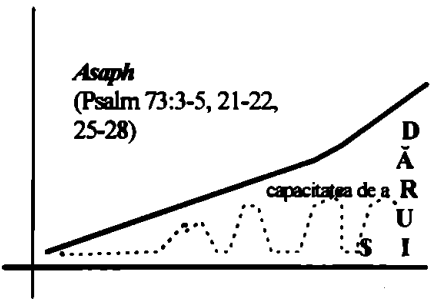

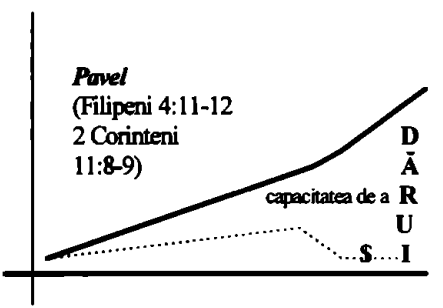

Lista celor mai mari provocări ale vieţii pentru un bărbat include: 1) să înveţe cum să dăruiască; 2) să-şi crească capacitatea

de a dărui pe măsură ce îmbătrînește; și 3) să-și crească abilitatea de a da, fără a-și limita dărnicia în funcție de bunăstarea materială.

A face schimb nu înseamnă a dărui

Dacă-ți dau ceva pentru ca tu să-mi dai ceva, acesta este schimb, nu dărnicie. Băieții fac schimb. Schimbul nu este ceva bărbătesc. El este rezultatul egoismului, nu al unei vieți ordonate.

De exemplu, schimbul este caracteristic dragostei pasionale. Băiatul gîndește: „Îi voi cumpăra flori iar ea îmi va da afecțiune". Uneori un băiat îndrăgostit spune: „Pur și simplu îmi place să-i cumpăr cadouri și să-i fac diverse servicii". Adevărat, dar motivația este totdeauna centrată pe sine cînd e vorba de dragostea pasională. De fapt, dîndu-i ei, el își dă sieși.

Dacă dau bani unei biserici sau în scopuri caritabile, cu gîndul că voi avea unele beneficii pentru acel dar, acesta-i schimb, nu dar. Desigur, nu voi recunoaște aceasta, dar adeseori se întîmplă ca darul meu să fie, de fapt, un schimb, fie că vreau să fiu văzut ca un om care susține aceste lucrări, fie că vreau ca alții să creadă că sînt unul din echipă, ori pentru că aș vrea să se dea mai multă atenție felului în care gîndesc.

Am un prieten care pretinde că toate bisericile, indiferent de mărime, sînt conduse de aproximativ 5 familii. Nu știu dacă e adevărat, dar afirmația lui conține un sîmbure de adevăr. Cele cinci familii sînt, de obicei, cele care contribuie cel mai mult din punct de vedere financiar în cadrul bisericii. Aceștia sînt numiți cei mai „darnici" din biserică. Desigur, nu putem ști din ce cauză o fac, dar probabil că, în realitate, ei sînt cei care fac cel mai mare schimb în biserică. Foarte puțini dintre aceștia stau în spate și nu țin să influențeze felul în care se folosesc banii. Schimbul nu e dărnicie.

A cheltui în comun nu înseamnă a dărui

A cheltui în comun ţine mai mult de stadiul de bărbat pentru că are de-a face, de obicei, cu stabilirea unei forme colective de ordine. Aceasta nu înseamnă a dărui. Cînd dau bani unei organizaţii de care aparţin, la ale cărei activităţi particip, cu greu s-ar putea numi „dar" ceea ce dau. Unde este dărnicia cînd eu însumi particip la beneficiile rezultate de cheltuiala în comun? Să presupunem că „dau" bani pentru construirea unei noi biserici, pentru o orgă nouă sau pentru asfaltarea unei parcări. Apoi frecventez noua biserică, mă bucur de orga nouă şi îmi parchez maşina în parcarea reamenajată. Cum poate fi aceasta dărnicie? Eu am contribuit şi alţii au contribuit şi am cumpărat ceva ce folosim cu toţii. Aceasta-i cheltuirea banilor în comun. Nu e nicidecum dărnicie. Permit altora să folosească ceea ce şi eu folosesc, dar tocmai în acest scop s-a făcut cheltuiala colectivă. Este aceeaşi situaţie dacă aş contribui la vreun club sau grup social.

Nu vreau să sugerez că a cheltui în comun este greşit. Sînt numeroase ocazii cînd e nevoie să ne adunăm resursele pentru a obţine ceva scump de care toţi ne putem bucura şi pe care îl putem folosi în comun. Se stabileşte astfel o anumită ordine accesibilă numai cînd sîntem toţi împreună. Este tipic bărbătesc. Dar nu e de domeniul patriarhic şi nu e dărnicie. Uneori a cheltui în comun e o idee bună. Nu ştiu altă modalitate de a construi biserici, de a cumpăra o orgă sau de a asfalta o parcare decît prin contribuţia personală a domnului şi doamnei Gotrock (dar e puţin probabilă). Dacă aceste scopuri sînt bune, atunci colecta este o idee bună, dar nu e dărnicie.

A plăti nu înseamnă a dărui

Cineva mi-ar putea reproşa: „Dar Biblia spune să ne plătim învăţătorii. N-ar trebui să dăm bani la biserică pentru ca pastorul care ne dă învăţătură să fie plătit?".

Bineînţeles că trebuie. Este adevărat că Biblia ne spune să facem astfel. Pavel scrie: „Cine primeşte învăţătură în Cuvînt, să

facă parte din toate bunurile lui şi celui ce-l învaţă" (Galateni 6:6). Dar aceasta înseamnă a plăti, nu a dărui. Există şi alte modalităţi bune de a ne folosi banii, în afară de a-i dărui. Una din modalităţi este de a plăti.

Dacă ascult un predicator, un învăţător al Bibliei sau un misionar şi învăţ de la el, atunci trebuie să-l plătesc. Dar aceasta nu e dărnicie. E acelaşi lucru cu a plăti un doctor, un avocat sau un mecanic pentru serviciile prestate. Din moment ce nu consider că fac un dar doctorului, avocatului sau mecanicului, nu ar trebui să consider aceasta nici în cazul pastorului. Doar pentru că o asemenea plată e scutită de impozit, pentru că pastorul lucrează într-o organizaţie non-profit exceptată de impozitul federal, nu înseamnă că ea este un dar. Doar pentru că el nu-mi trimite o notă de plată, nu înseamnă că îi fac un dar. Ar fi un dar, dacă aş trimite bani unui pastor de la care nu am primit învăţătură.

Lucrez pentru o astfel de organizaţie ca misionar. Este biblic să fiu plătit de oameni prin organizaţie, pentru că eu le-am dat învăţătură. Ţine de stadiul de bărbat, de ordine, e biblic să mă plătească - dar nu e un dar. Ar fi un dar numai dacă nu ar avea nici o legătură cu ceea ce obţin ei de la mine. Adesea spun oamenilor: „Nu mă plătiţi pentru timpul petrecut cu voi. Susţineţi-mă financiar, fie că m-aţi întîlnit vreodată, fie că nu. Acordaţi-mi sprijinul vostru pentru a-i învăţa pe alţii. Sprijiniţi călătoriile mele misionare în Polonia, Cehia, Slovacia, România, Ungaria sau Rusia". Astfel, i-am uşurat de povoara de a plăti şi le-am dat ocazia de să facă ceva ce ţine de maturitatea patriarhică - să dăruiască. Este totdeauna dificil să determini adevărata motivaţie care te animă, dar a dărui matur, ca un patriarh, este doar atunci cînd nu participi la beneficiile contribuţiei tale.

A da zeciuială nu înseamnă a dărui

Iată care-i problema practică legată de zeciuială: ea ne face să considerăm că restul de 90% *ne* aparţine. Zeciuiala ţine de stadiul de bărbat, cîtă vreme nu duce la legalism sau mîndrie, dar nu ţine de maturitatea patriarhică. Pe lîngă aceasta, nici nu e biblică.

Conform Bibliei, toţi banii mei aparţin lui Dumnezeu, eu sînt doar un administrator a ceea ce El mi-a dat. „Al Meu este argintul şi al Meu este aurul, zice DOMNUL oştirilor" (Hagai 2:8).

Un ucenic de-al meu mi-a povestit următoarea întîmplare. «Vizitam o prietenă bogată care locuia într-o casă extravagantă lîngă rîu. Avea bazin acoperit, teren de tenis acoperit, dotare ultramodernă completă în baie, tot ce poate exista. În timp ce-mi arăta casa, mi-am învins timiditatea şi am spus: „Aş vrea să te întreb ceva. Ştiu că tu şi soţul tău sînteţi buni creştini şi frecventaţi curent biserica. Ştiu că aveţi mulţi bani, dar cum puteţi justifica cheltuiala uriaşă pe care o cere o asemenea casă?"

„Simplu, a răspuns ea, dăm zeciuială".

„Ce vrei să spui?"

„Adică dăm 10% lui Dumnezeu, deci restul ne aparţine - corect?".»

Cei 10% din venitul ei era ceva complet diferit de ceea ce reprezintă 10 % pentru noi. Şi cei 90% care-i rămîneau, diferă de cei 90% care îmi rămîn mie. Dacă ea ar da 90%, cei 10% care i-ar rămîne ar fi mai mult decît voi avea eu vreodată.

Cuvîntul „zeciuială" înseamnă a zecea parte, deci e un pleonasm să spuni că dai zeciuială 10%. Zeciuiala e 10%. În Scriptură ea era în fapt o taxă guvernamentală, nu un dar personal.

Zeciuiala este pentru Israelul Vechiului Testament, nu pentru Biserica Noului Testament

Cuvîntul *zeciuială* apare de zece ori în Noul Testament legat de a da: Matei 23:23; Evrei 7:5; Luca 11:42; Evrei 7:6; Luca 18:12; Evrei 7:8; Evrei 7:2; Evrei 7:4; Evrei 7:9.

Este tradus din cuvîtul grecesc *dekatoo* însemnînd „a zecea parte", iar în Evrei 7:2; 4; 5 şi 6 este *apodekatoo*, însemnînd „din a zecea parte".[1] Cele zece apariţii sînt grupate în trei pasaje, nici unul dintre ele nu încurajează zeciuiala. Să le citim.

Matei 23:23

> Vai de voi, cărturari şi Farisei făţarnici! Pentru că voi daţi zeciuială din izmă, din mărar şi din chimen, şi lăsaţi nefăcute cele mai însemnante lucruri din Lege: dreptatea, mila şi credincioşia; pe acestea trebuia să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi nefăcute.

În acest verset (şi în pasajul paralel din Luca 11:42) cei răi dau zeciuială. Mesajul aici este: zeciuiala îi împiedică pe oameni de la o mai mare sfinţenie. Zeciuiala are acelaşi impediment ca şi ţinerea zilei de vineri de către musulmani, a Sabatului de către evrei sau a duminicii de către creştini - ca zi sfîntă. Apare tentaţia de a crede că această zi aparţine lui Dumnezeu, iar restul îmi aparţin mie. Cît timp nu devine o sursă a legalismului, zeciuiala ţine de ordine. Isus nu le-a spus acestor indivizi să nu mai dea 10%. El i-a îndemnat să crească procentul la 100%, pentru a include şi dreptatea, îndurarea şi credincioşia.

Luca 18:11-12

> Fariseul sta în picioare şi a început să se roage în sine astfel: „Dumnezeule, Îţi mulţumesc că nu sînt ca ceilalţi oameni, hrăpăreţi, nedrepţi, preacurvari sau chiar ca vameşul acesta. Eu postesc de două ori pe săptămînă, dau zeciuială din toate veniturile mele".

Din nou personajul negativ din parabola cristică este cel care dă zeciuială. Aici mesajul este mîndrie - umilinţă. Omul religios a privit în Templu către păcătos şi a început să se umple de mîndrie în faţa lui Dumnezeu, mulţumind pentru realizările sale, printre care se număra şi zeciuiala. O altă problemă legată de zeciuială este aceea că ea conduce cu uşurinţă la mîndrie. Dumnezeu nu ne acceptă astfel. Dacă dau 10%, trebuie să măsor cît de mult dau. Măsurătoarea duce de obicei la mîndrie, iar mîndria distruge orice tendinţă de creştere spre maturitatea patriarhică.

> Vedeţi bine, dar, cît de mare a fost el, dacă pînă şi patriarhul Avraam i-a dat zeciuială din prada de război! (v.4).

Acest pasaj reia şi interpretează scena din Geneza 14 în care Avraam s-a întîlnit cu Melhisedec - un reprezentant al lui Dumnezeu asemănător lui Mesia - căruia i-a dat zeciuială. Deşi acest text nu condamnă zeciuiala ca fiind apanajul fariseilor, mesajul lui nu este că noi ar trebui să dăm zeciuială. Se subliniază aici că Melhisedec, un preot special al Dumnezeului Celui prea Înalt, era mai mare decît preoţia levitică a evreilor. Avraam i-a dat zeciuială lui Melhisedec, dar nu pentru că Dumnezeu i-ar fi poruncit. Nu există dovezi că Adam, Noe, Iov, Isaac, Iacov sau Iosif ar fi dat zeciuială. NU a existat vreo lege în privinţa zeciuielii decît 500 de ani după Avraam. A da 10 % era o idee creativă, originală a lui Avraam, care exprima gratitudinea sa faţă de Dumnezeu, pentru victoria pe care El tocmai i-o dăduse.

Acest pasaj (Geneza 14:20) este prima menţiune de zeciuială din Biblie. Dacă decidem să dăruim o anumită sumă sau un anumit lucru pentru a ne arăta gratitudinea faţă de Dumnezeu, aceasta nu mai e acelaşi lucru cu a da pentru a respecta o formulă religioasă derivată din legea iudaică.

Învăţătura atît de răspîndită conform căreia: „trebuie să dăm 10% bisericii locale şi în afară de aceasta, putem da şi altora" este complet nebiblică. Cei care învaţă că trebuie să dai zeciuială bisericii locale confundă Biserica cu Israelul. Numai că Israelul nu este Biserica; Israelul colecta impozite prin zeciuială. Zeciuiala era un impozit, nu un dar.

De fapt, sub lege se luau trei zeciuieli diferite. Acestea ar însemna peste 20% pe an. Un procent de 10% era luat pentru Leviţi în fiecare an (Levitic 27:30-33). Apoi, 10% din restul de 90% se lua anual pentru a fi cheltuit în închinare la Ierusalim (Deuteronom 12:5-6,11, 18). Mai exista o a treia zeciuială percepută în fiecare al treilea an pentru Leviţi, străini, orfani şi văduve (Deuteronom 14:28-29). Deci, dacă ar fi să urmăm Legea, ar trebui să dăm

zeciuială de trei ori! Dar noi nu trăim în sistemul israelit în care guvernarea era exercitată de conducerea religioasă, „ambele" fiind susţinute prin zeciuială - aceasta cel puţin pînă în perioada împăraţilor. Bisericilor care cer zeciuiala, le-aş face următoarea ofertă: „Voi da 10 % din venitul meu bisericii, dacă biserica îmi va plăti impozitul către stat, de vreme ce zeciuiala era un impozit". Dar nimeni nu pare interesat de oferta mea.

Dărnicia nou testamentară presupune constituirea unui depozit personal

Deşi dărnicia de tip patriarhic nu se reduce la bani, a dărui bani este o parte importantă a conceptului dărniciei biblice, deci trebuie să medităm puţin asupra lui. Pavel scrie: „În ziua dintîi a săptămînii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după cîştigul lui, ca să nu se strîngă ajutoarele cînd voi veni eu" (1 Corinteni 16:2).

Este cel mai concis pasaj care tratează modalitatea de a dărui personal. Partea care trebuie dată nu este un procent, ci variază după prosperitatea pe care ne-o dă Dumnezeu. Metoda nu constă în a aduce partea respectivă la Templu, ci a o depune într-un depozit personal: „fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea". Efeseni 4:28 pare să confirme aceasta cînd spune că fiecare din noi trebuie să aibă ceva care să poată fi împărţit cu cel lipsit. De aici rezultă principiul conform căruia fiecare dintre noi trebuie să aibă un fond la dispoziţie din care să poată distribui în direcţiile pe care Dumnezeu ni le face cunoscute. În general, partea pe care o dăruim ar trebui pusă deoparte în mod regulat, lunar, cît timp venitul nostru este regulat, iar nevoile pe care le acoperim sînt constante. Dar ar trebui să repartizăm fondului respectiv şi o sumă specială destinată acoperirii unor nevoi ce pot apărea pe neaşteptate.

Dr. Charles Ryrie scrie: „Contrar credinţei comune, creştinilor nu li se cere să-şi pună darul în visteria bisericii în fiecare duminică. Expresia grecească *in store* înseamnă a aduna, a strînge, a îngrămădi, a tezauriza; iar pronumele reflexiv ce apare în

original - *sieşi* - sugerează că darul trebuia păstrat într-un depozit privat, şi nu în unul public. În acest verset apare imaginea clară a unui fond privat destinat darurilor, în care fiecare credincios pune o parte proporţională cu venitul său, fond pe care el îl distribuie unor cauze specifice".[2]

Dărnicia e pentru credincioşi, nu pentru organizaţii

> „Aduceţi, însă, la casa visteriei toate zeciuielile, ca să fie hrană în Casa Mea: puneţi-Mă astfel la încercare, zice DOMNUL oştirilor, şi veţi vedea dacă nu vă voi deschide zăgazurile cerurilor şi dacă nu voi turna peste voi belşug de binecuvîntare" (Maleahi 3:10).

În Israelul vechi testamental, zeciuiala era adusă la Templu şi distribuită de preoţi. Să aplicăm acest pasaj din Vechiul Testament (Maleahi 3:10) referitor la dărnicia sub Lege, la Noul Testament. Sub Lege, zeciuielile erau puse în cămările Templului şi distribuite de preoţi după nevoi. Noul Testament ne spune că în epoca noastră noi, *credincioşii, sîntem temple* ale Duhului Sfînt (1Corinteni 6:19-20) şi că noi, *credincioşii, sîntem toţi preoţi* (1 Petru 2:5 şi 9), deci responsabili faţă de Dumnezeu cu distribuirea banilor pe care îi dăruim.

De aici derivă ideea unui credincios care pune deoparte în mod regulat într-un depozit personal (un sac, o cutie sau un cont bancar) şi apoi distribuie din acel depozit în direcţiile în care Dumnezeu îl călăuzeşte. Aceasta poate fi către biserica sa, către un misionar, către un vecin care are nevoie de hrană sau de haine pentru copii. Darul devine un fapt în momentul cînd depunem banii în depozitul special. Începînd din acel moment banii nu mai sînt la dispoziţia noastră sau a familiei noastre, ci sînt destinaţi nevoilor altora, după călăuzirea lui Dumnezeu.

Dărnicia este o ocazie de a participa la lucrarea lui Dumnezeu

Fraţilor, voim să vă aducem la cunoştinţă harul pe care l-a dat Dumnezeu în Bisericile Macedoniei. În mijlocul multelor necazuri prin care au trecut, bucuria lor peste măsură de mare şi sărăcia lor lucie, au dat naştere la un belşug de dărnicie din partea lor. Şi ne-au rugat cu mari stăruinţe pentru harul şi părtăşia la această strîngere de ajutoare pentru sfinţi. Şi au făcut aceasta nu numai cum nădăjduisem, dar s-au dat mai întîi pe ei înşişi Domnului, şi apoi nouă, prin voia lui Dumnezeu (2 Corinteni 8:1-5).

Observăm aici cîteva atitudini legate de dărnicia nou testamentală:

A dărui pentru lucrarea Sa este ceva ce Dumnezeu ne permite prin harul Său. Dumnezeu nu are nevoie de banii noştri. Dărnicia este un dar de la Dumnezeu pentru noi înainte de a fi darul nostru pentru Dumnezeu (v.1).

Se poate dărui la fel de bine din „sărăcie lucie" ca şi din abundenţă (v.2).

Dărnicia poate merge dincolo de aprecierea noastră premeditată în privinţa a ceea ce ne putem permite să dăm (v.3).

Dărnicia trebuie să ne îndemne să-i rugăm pe destinatari să primească darul şi nu să aşteptăm ca ei să ni-l ceară (v.4).

Dărnicia nu începe cu a da bani, ci cu a ne da pe noi înşine lui Dumnezeu (v.5).

Nu putem da mai mult decît Dumnezeu

„Daţi, şi vi se va da; ba încă vi se va turna în sîn o măsură bună, îndesată, clătinată, care se va vărsa pe deasupra. Căci cu ce măsură veţi măsura, cu aceea vi se va măsura" (Luca 6:38; *vezi şi* Luca 16:10-11; 2 Corinteni 9:6-8; Galateni 6:6-10; Filipeni 4:15-19).

Credincioşii trebuie să funcţioneze ca nişte canale, nu ca nişte rezervoare sau lacuri. Patriarhii sînt meniţi a fi canale ale bogăţiei lui Dumnezeu distribuind averile lui Dumnezeu către lucrarea Sa. Noi dăm, Dumnezeu dă. Cînd începem să strîngem şi să colectăm, Dumnezeu va da altcuiva, care va distribui bogăţia Sa. Dumnezeu este totdeauna mai generos decît noi. Iată care pare a fi tiparul după care lucrează Dumnezeu: 1) Dumnezeu ne dă mai mult decît avem nevoie; 2) dacă strîngem, colecţionăm, cumpărăm mai mult sau cheltuim noi înşine acest surplus, atunci Dumnezeu nu ne mai dă; şi 3) dacă distribuim surplusul pentru lucrarea Împărăţiei lui Dumnezeu, atunci El ne dă mai mult pentru a distribui.

Nu e nici un pact aici. Dacă dăm, Dumnezeu nu promite să ne facă bogaţi. Numai un băiat poate începe să dăruiască avînd o asemenea motivaţie. Dărnicia în sine ne face mai săraci. O metodă de a „măsura" valoarea darului - lucru, de fapt, imposibil pentru că numai Dumnezeu ne ştie atitudinea - este să apreciem cît de mult a rămas pentru noi, şi nu cît de mult am dat (Marcu 12:41-44). De aceea zeciuiala este valabilă în sistemul de impozitare vechi testamental. Aplicarea ei azi ar conduce la o disproporţie între cel cu un venit anual de un milion de dolari (căruia, după ce ar da 10 %, i-ar rămîne mult mai mult) şi cel cu un venit anual de douăzeci de mii de dolari.

Noul Testament ne vorbeşte şi despre un dar al dărniciei (Romani 12:8) care este o motivaţie specială pe care o au unele persoane. Dar toţi creştinii ar trebui să dăruiască, pentru că dărnicia este o expresie a plinătăţii Duhului Sfînt.

Darurile trebuie direcţionate către lucrarea Împărăţiei lui Dumnezeu

Noul Testament ne direcţionează în mod specific să dăm:

- credincioşilor mai săraci (2 Corinteni 8:13-14);
- celor care vor slăvi pe Dumnezeu datorită darului primit (2 Corinteni 9:12-15; Evrei 10:24);

- lucrarea Evangheliei, evanghelizare şi ucenicizare (Filipeni 4:15-19; *vezi şi* Matei 28:18-20;! Corinteni 9:23; 2 Timotei 2:2);

- celor pe care Dumnezeu i-a chemat în mod exclusiv pentru a-I sluji (Faptele Apostolilor 18:1-5; 2 Corinteni 8:1-3; 11-9).

Nu există exemplu sau învăţătură nou testamentală care să demonstreze că trebuie să dăm:

- pentru cauze politice de orice fel;

- oamenilor săraci capabili să se întreţină singuri, dar care aşteaptă să primească daruri şi aceasta îi menţine în starea de sărăcie;

- cauzelor ecologice;

- construcţiei structurilor fizice sau orgazinaţionale.

De ce patriarhii nu trebuie să dea zeciuială?

A da zeciuială poate fi bine pentru un bărbat. Poate constitui o cale de a ne transforma haosul în ordine. A da 10 % este mai bine decît a nu da nimic. Un băiat nu dă nimănui nimic. El ia. El urmăreşte doar să primească. Bărbatul, însă, dăruieşte în mod ordonat - 10 % poate fi bine pentru un bărbat. Îmi amintesc că la ora de teologie dr.Charles Ryrie sugera că ar fi mai bine dacă am da 9% sau 11%, doar pentru a renunţa la rutina celor 10%. A dărui un procent ţine doar de ordine, dar este grevat de pericolul legalismului şi mîndriei. Chiar dacă nu ajunge pînă acolo, împiedică maturizarea.

Un bărbat poate înainta spre maturitatea unui patriarh doar dacă renunţă la ideea de a da un procent şi consideră tot ce are ca aparţinînd lui Dumnezeu. Atunci întregul tablou se schimbă. El devine un administrator al averilor lui Dumnezeu. Principala întrebare pe care şi-o pune un patriarh nu este: "Ce procent trebuie să dau fiecărei nevoi în parte?". Problema pe care şi-o pune este: „Cum ar trebui să folosesc bogăţia lui Dumnezeu? Ce parte din

bogăţia pe care mi-a încredinţat-o Dumnezeu ar vrea ca eu s-o folosesc pentru maşină? Dar pentru casă? Dar pentru copii? Dar pentru evanghelizarea vecinilor? Dar pentru a-i ajuta pe săraci? Pe misionari? Pentru biserică? Cum mă conduce Dumnezeu în fiecare zi? Şi cum aş putea să-mi administrez banii, timpul, darurile, înţelepciunea, simţul dreptăţii şi al milei?".

Nu poţi fi patriarh doar 10%, 90% sau 99%.

Cît te va costa să devii patriarh?

Totul!

Ghid de studiu

INTRODUCERE - ŢELUL UNUI BĂRBAT

Un bărbat matur este din ce în ce mai greu de găsit. Trăim într-o societate de băieţi: băieţi între 20 şi 60 de ani. Majoritatea indivizilor de sex masculin par a avea drept scop menţinerea mentalităţii de junior pe parcursul întregii vieţi şi ca ţel al etapei finale - retragerea din viaţa activă, desigur în aceeaşi stare de băiat. Cred că nu există vreo deosebire între mesele de joc din St. Petersburg, Florida şi petrecerile zgomotoase de la Daytona Beach. Cei care se distrează la mesele de joc ar fi la Daytona Beach, dacă ar avea cu 50 de ani mai puţin. Aceştia nu au devenit bărbaţi, ei au îmbătrînit doar. Astăzi mulţi oameni par să îmbrăţişeze formula: „Nu vreau să cresc, vreau să rămîn copil".

Definiţii importante

Băiatul este un individ complet haotic, care nu şi-a stabilit încă ordine în viaţa lui.

Bărbatul este individul care şi-a asumat responsabilitatea de a stabili *ordine* în viaţa proprie şi a celor apropiaţi lui. [Nu vom utiliza cuvîntul „bărbat" cu sensul general de adult de sex masculin, ci cu sensul specific definit mai sus.]

Patriarhul este bărbatul care şi-a asumat responsabilitatea de *a se maturiza* şi de a face din familia sa extinsă beneficiara acestei maturităţi. [Nu vom folosi termenul de „maturitate" în sensul general de „adult"(echilibrat), ci vom defini ca maturitate starea în care ajunge patriarhul. De exemplu, un bărbat nu devine matur, el devine ordonat.]

Privind în Biblie, se pare că patriarhii pot fi găsiţi uşor printre eroii ei: Noe, Avraam, Isaac, Iacov, Iosif, Moise, David, Solomon, Isus, Petru.

Chiar bărbaţii necăsătoriţi, ca Daniel şi apostolul Pavel, au fost patriarhi. Dacă găseşti un erou în Biblie, el este, foarte probabil, un patriarh.

Probabil că majoritatea celor care au devenit patriarhi sînt cei care au dorit, tineri fiind, să fie patriarhi. Fiecare dintre ei avea în minte o imagine a tatălui, a bunicului sau a altui om evlavios pe care l-a cunoscut.

În prezent nu se pune prea mult preţ pe încercarea de a-i provoca pe tineri să devină patriarhi. Totuşi, a fi patriarh reprezintă expresia cea mai înaltă a caracterului masculin - starea de creativitate maximă, fascinantă, care mobilizează, recompensează şi împlineşte pe deplin.

Patriarhul nu este un bunic pensionar cu traiectorie exterioară fixă, dar în esență în afara ei, aflat sub călăuzirea nepoților. Patriarhul este cel care, lucrând într-un domeniu vital, conectat la spațiul cultural din care face parte, își conduce nepoții, este deosebit de sensibil la schimbările vieții, inventiv, alert și își ajută nevasta, copiii, nepoții și întreaga familie, pe măsură ce el însuși continuă să crească în înțelepciune și în cunoștința Domnului.

A fi patriarh ar trebui să constituie țelul fiecărui bărbat. Patriarhii din comunitățile umane sînt cei care îi determină pe băieți să devină bărbați - uneori prin cuvinte, dar mai ales prin exemplul vieții lor. Cînd patriarhii lipsesc - așa cum se întîmplă azi în rîndul clasei mijlocii americane - băieții nu mai sînt motivați să devină bărbați, rămînînd băieți toată viața lor.

Dar a fi patriarh, deși este important, este obiectivul pe termen lung al unui băiat. Primul său obiectiv este de a deveni bărbat.

Sînt cel puțin trei etape majore în dezvoltarea unui individ de sex masculin: (1) băiat, (2) bărbat și (3) patriarh. Aceasta presupune două tranziții majore necesare pentru a ajunge la deplinătatea caracterului pe care i l-a dat Dumnezeu. (1) Băiat fiind, el trebuie să se hotărască să devină bărbat și ca (2) bărbat să ia decizia de a deveni patriarh.

Două decizii pentru un bărbat

Două sînt etapele prin care trece un bărbat pe drumul dintre stadiul de băiat spre cel de patriarh. Persoana de sex masculin care a decis să fie bărbat mai are la dispoziție două alegeri importante. El poate alege să fie soț și poate alege să fie tată.

Dar soțul trebuie să fie mai întîi bărbat, tatăl trebuie să fie mai întîi soț și patriarhul trebuie să fie mai întîi tată. E greu să fii soț, dacă nu ai devenit bărbat. E greu să fii tată, dacă nu ai devenit soț. Și așa mai departe. Deci, expresia „părinte singur" conține o contradicție în termeni. Biblia nu menționează nimic asemănător. Pentru ca un bărbat să devină tată, trebuie să fie soț, nu singur. Totuși, poți fi tată cînd ești singur ? Desigur, dar cu mare greutate, iar șansele de a reuși sînt limitate.

Dezvoltarea masculină urmărește, de obicei, acest model. De aceea, eșecul la unul din aceste niveluri cere dezvoltarea nivelului imediat inferior. Atunci cînd un bărbat vrea să-și îmbunătățească căsnicia, el trebuie să se întrebe: „Ce-mi lipsește în calitate de *bărbat* ?" Dacă se va

concentra asupra relaţiei cu soţia, nu va constata prea mari progrese. Mai întîi trebuie să devină un adevărat bărbat (un individ cu care să merite să fii căsătorită). În acelaşi fel, probleme apărute între părinte şi copil cer bărbatului să coboare la nivelul relaţiei cu soţia, iar dacă sînt probleme la nivelul patriarhului, atunci e nevoie de o întărire a nivelului de părinte.

PARTEA I - BĂIATUL

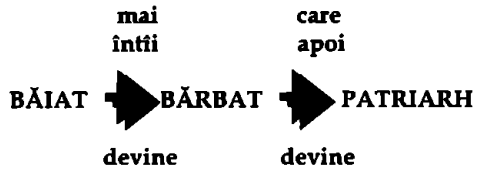

Fiecare etapă de dezvoltare cere o hotărîre de asumare a rolului de viaţă ulterior. Dacă nu a fost luată decizia în acest sens, persoana va progresa din punct de vedere fizic - va arăta ca un bărbat sau ca un patriarh, dar din punct de vedere spiritual va rămîne la stadiul pentru care a decis ultima oară. Dacă nu a luat niciodată o decizie, atunci din punct de vedere spiritual individul este încă un băiat.

Etape diferite implică tranziţii diferite

Un băiat diferă mult de un bărbat, iar un bărbat este diferit de un patriarh. Cei trei privesc viaţa în mod diferit. Slujbele lor sînt diferite, ţelurile lor diferă, felul în care privesc pe Dumnezeu este diferit. De aceea, tranziţia de la stadiul de băiat la cel de bărbat este complet diferită de tranziţia de la stadiul de bărbat la cel de patriarh.

Cîteva principii trebuie luate în considerare:

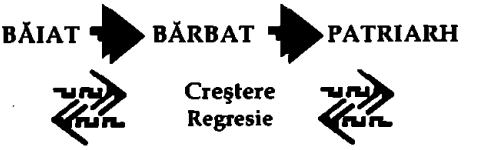

1. *Este bine să înaintezi spre a fi patriarh şi nu este bine să te întorci spre stadiul de băiat.*

„Băieţii tot băieţi" pentru că ei trebuie să parcurgă cîteva faze de dezvoltare pentru a deveni bărbaţi. În acest sens, nu este rău să fii băiat. Dar este rău să rămîi băiat sau să revii la stadiul de băiat, cînd este timpul să înaintezi spre stadiul de bărbat. Mişcarea de la stînga la dreapta este totdeauna bună, în timp ce mişcarea de la dreapta spre stînga este totdeauna rea.

2. *Este posibil ca un băiat să devină bărbat şi este posibil ca un bărbat să devină patriarh, dar este imposibil ca un băiat să devină patriarh.*

Orice mişcare spre stadiul de patriarh este bună, dar fiecare etapă trebuie parcursă pe rînd. Cu cît eşti mai deplin bărbat, cu atît cresc şansele de a deveni patriarh.

3. *Băiatul este în haos, bărbatul stabileşte ordinea, iar patriarhul urmăreşte maturitatea.*

Ceea ce defineşte băiatul este aceea că este dominat de haos. El nu şi-a ordonat viaţa. Viaţa sa nu este încă centrată pe o direcţie anume. Îi lipseşte disciplina de a-şi duce la bun sfîrşit îndatoririle. Nu şi-a însuşit în mod serios valori sau virtuţi.

Bărbatul a urmărit ordinea. El s-a separat de părinţi. A învăţat să lucreze şi munca sa este în echilibru cu toate celelalte. El s-a disciplinat să-L urmeze pe Dumnezeu, să se lipească de nevastă şi să fie tată pentru copiii săi. El este ordonat.

Patriarhul nu este dezordonat (dezordinea este haos), dar el nu mai este motivat de ordine. Patriarhul se dezvoltă dincolo de ordine, creează noi căi în viaţă şi în slujire, deschizînd noi orizonturi pentru familia sa extinsă. El este matur.

1. *Noi toţi avem tendinţe aparţinînd băiatului, bărbatului şi patriarhului.*

Este adevărat: „băieţii tot băieţi". Din nefericire, la fel de adevărat este că în anumite domenii ale vieţii, bărbaţii sînt şi ei băieţi. De altfel, fie că sînt numiţi băieţi, bărbaţii sau patriarhi, nici unul dintre ei nu este 100% ceea ce spune numele. În unele domenii sîntem încă băieţi, în altele

sîntem bărbaţi şi în unele aspecte - patriarhi. De exemplu, tendinţa mea este de a fi băiat în privinţa exerciţiului fizic. Nu-mi place să mă antrenez şi nu sînt bun la sport. Ca urmare, pentru a ordona haosul tipic etapei de băiat la acest capitol, am început să alerg 10 km în fiecare zi. Şi pentru că alergam 1 km cam în 6 minute, aceasta îmi lua aproape o oră. Mi-am transformat haosul în ordine, dar aceasta a presupus o disciplină constantă. Anul trecut am avut artrită la şolduri şi a trebuit să merg cu nişte greutăţi în mîini timp de 45 minute zilnic. Fiecare pas era un chin. Şi aşa ceva cere disciplină.

Îmi place să mănînc. Nu mă satur niciodată. Dacă aş mînca cît de mult mi-ar plăcea, aş cîntări 140 de kg. Dar cîntăresc 85. De ce ? Disciplină. Mănînc după anumite reguli. Dacă le-aş lăsa necontrolate, tendinţele mele legate de mîncare şi exerciţiu fizic ar fi cele ale unui băiat.

Am tendinţe proprii unui bărbat. Sînt ordonat în munca mea. Mi-e uşor să mă dedic unei lucrări pînă la finalizarea ei. Munca mea urmăreşte un ţel.

În învăţătura pe care o dau altora tind a fi un patriarh. Nu am nevoie de disciplină pentru că îmi place. Caut căi de a fi creativ, novator şi original. Îmi asum riscuri şi încerc idei noi.

Deci, în anumite tendinţe mă asemăn cu un băiat, în altele cu un bărbat şi în altele cu un patriarh.

Va trebui să ne referim la toţi trei. Pentru băiat trebuie să vorbim nu despre etapa de băiat în sine, ci despre cum poate fi depăşită aceasta pentru a deveni bărbat (vezi capitolele 1-5 din *Bărbatul matur*). Pentru bărbat trebuie să ne gîndim ce înseamnă a stabili ordine, în special ca soţ şi tată (vezi capitolele 6 - 10 din *Bărbatul matur*). Pentru patriarh trebuie să luăm în considerare ce presupune a fi matur (vezi capitolele 11 - 15 din *Bărbatul matur*).

Acest ghid de studiu cuprinde 8 lecţii pentru studiul individual sau de grup, fiecare lecţie cuprinzînd un număr de capitole din cartea *Bărbatul matur* a lui David DeWitt, după cum urmează:

Partea I BĂIAT	Partea a II[a] BĂRBAT	Partea a III[a] PATRIARH
Haosul devine ordine	Ordinea este stabilită	Maturitatea se dezvoltă
Cap.1 Băiatul învaţă să plece	Cap.6 Bărbatul instaurează ordinea	Cap.11 Patriarhul dezvoltă maturitatea
Cap.2 Băiatul învaţă să muncească	Cap.7 Bărbatul se lipeşte de nevasta sa	Cap.12 Patriarhul îşi dezvoltă dragostea faţă de Dumnezeu
Cap.3 Băiatul învaţă să se odihnească	Cap.8 Bărbatul îşi iubeşte nevasta	Cap.13 Patriarhul îşi dezvoltă dragostea faţă de familia lărgită
Cap.4 Băiatul învaţă să lupte	Cap.9 Bărbatul hotărăşte să fie tată pentru copiii săi	Cap.14 Patriarhul îşi dezvoltă o conducere creativă
Cap.5 Băiatul învaţă să fie preot	Cap.10 Bărbatul este tată pentru copiii săi	Cap.15 Patriarhul îşi dezvoltă dărnicia

Lecţia #1 Băiatul învaţă să plece

De ce sînt greu de găsit tinerii *bărbaţi?* Probabil din acelaşi motiv pentru care bătrînii *bărbaţi* sînt greu de găsit. Vreau să sugerez că principalul motiv pentru care băieţii rămîn băieţi este faptul că *ei nu-şi părăsesc casa părintească.* Primul verset din Biblie care vorbeşte despre trecerea de la băiat la bărbat este Geneza 2:24. „De aceea, va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi de nevastă-sa şi se vor face un singur trup." Această poruncă nu a fost dată niciodată femeilor. Dacă un băiat rămîne acasă la părinţi, el nu va deveni niciodată bărbat. Băieţii americani rămîn deseori alături de mamele lor.

Aproximativ 32% dintre bărbaţii singuri cu vîrsta între 25 şi 34 de ani locuiesc încă alături de părinţii lor (comparativ cu numai 20% dintre femeile celibatare de aceeaşi vîrstă).

A lăsa pe părinţi nu este în primul rînd o chestiune de ordin fizic. Este posibil să-i laşi din punct de vedere mental, nu şi fizic. Este posibil să-i laşi doar fizic, nu şi mental. Pentru cei mai mulţi dintre noi această „plecare" de lîngă părinţi are loc în etape.

Despărţirea permite maturizarea

În cartea Genezei, aflăm că Iacov şi numeroasa sa familie au revenit de la casa unchiului său. El avea o fată şi 12 fii (care au dat naştere celor 12 triburi ale lui Israel). Fii şi-au slujit tatăl şi au rămas acasă - cu excepţia unuia dintre ei. Şi acela a devenit patriarhul întregii familii. Numele lui era Iosif. Urmăriţi *arborele genealogic al Genezei:*

Geneza capitolul...			
11	*Terah*	→	A murit.
12	*Avram*	→	Dumnezeu i-a poruncit să-şi părăsească ţara natală.
24	*Isaac*	→	Forţat să se despartă de părinţi cînd ei au murit (întîi mama, apoi tatăl).
27	*Iacov*	→	Obligat să se despartă de părinţi, fugind de fratele său.
37	*Iosif*	→	Obligat de fraţii săi să-şi părăsească părinţii.

Împrejurările variază, despărţirea rămîne o constantă

În ecuaţiile matematice există variabile (care pot fi schimbate) şi constante (care nu pot fi schimbate). Împrejurările în care omul lui Dumnezeu se desparte de ai săi sînt variabile. Despărţirea este o constantă.

Davida fost despărţit de părinţii săi pentru a deveni purtătorul de arme al împăratului Saul (1Samuel 16:17-22), chiar dacă Dumnezeu îl chemase mai devreme (vezi versetele 6-13).

*Apostolii Iacov şi Ioan*s-au despărţit de tatăl lor pentru a urma pe Hristos.Citim: „Îndată i-a chemat; şi ei au lăsat pe tatăl lor Zebedei în corabie cu cei ce lucrau pe plată şi au mers după El" (Marcu 1:20).

*Apostolul Pavel*a fost despărţit de ai săi prin convertirea sa. Nu se spune nimic în Biblie despre părinţii lui Pavel, dar ei făceau parte, probabil, din „sinagoga oamenilor liberi" care l-a omorît cu pietre pe Ştefan (Fapte 6:9, Pavel fiind originar din Cilicia). Era o sinagogă de evrei cetăţeni liberi. Aceştia fuseseră eliberaţi, probabil, de Roma cu mult timp înainte. Zelul lui Pavel pentru credinţa sa era evident în convergenţă cu convingerile familiei sale şi ale prietenilor săi (Fapte 7:58; 8:1). Convertirea sa a însemnat despărţirea de toate acestea.

Isus Hristos, ca şi ceilalţi băieţi care au devenit bărbaţi, a părăsit casa părintească. Dar, spre deosebire de majoritatea lor, El nu a fost obligat să plece. Dimpotrivă. Familia Sa ar fi vrut ca El să rămînă. Iosif a murit probabil cînd Isus avea între 12 şi 30 de ani (de vreme ce nu se spune nimic despre el în momentul în care lucrarea lui Isus a devenit publică). Deci, asemeni oricărui băiat evreu cuminte, Isus a învăţat o meserie, meseria tatălui său vitreg: tîmplăria. Probabil că El a trebuit să cîştige pentru mama Sa şi pentru fraţii şi surorile Lui vitrege. Dar cînd a sosit timpul să se prezinte lumii, Isus S-a despărţit de familia Sa. Apostolul Ioan scrie: „A treia zi s-a făcut o nuntă în Cana din Galilea. Mama lui Isus era acolo. Şi la nuntă a fost chemat şi Isus cu ucenicii Lui. Cînd s-a isprăvit vinul, mama lui Isus I-a zis: «Nu mai au vin.» Isus i-a răspuns: «Femeie, ce am a face Eu cu tine ? Nu Mi-a venit încă ceasul»" (Ioan 2.1-4). Aparent, supunerea băiatului perfect (Luca 2:52) nu mai era potrivită pentru bărbatul perfect. Isus Şi-a părăsit familia şi plecarea Lui de acasă a fost un exemplu care arată ce trebuie să faci pentru a deveni bărbat.

O discuţie despre ţelul unui bărbat

- Gîndiţi-vă la cîţiva indivizi în vîrstă de peste 20 de ani pe care-i cunoaşteţi şi pe care-i consideraţi „băieţi" şi alţii pe care-i consideraţi „bărbaţi". Fără a menţiona nume, enumeraţi cîteva deosebiri între „băieţi" şi „bărbaţi".

Caracteristicile unui băiat adult pe care îl cunosc	Caracteristicile unui bărbat adult pe care îl cunosc

Definiţii

- Sînteţi de acord cu afirmaţia: „Sînt cel puţin trei stadii majore în dezvoltarea masculină: (1) băiat, (2) bărbat, (3) patriarh" ?
- În care din cele trei cazuri are un băiat mai multe şanse de a deveni „bărbat": cînd are drept model un băiat, un bărbat sau un patriarh ?
- Ce credeţi despre definiţiile date băiatului, bărbatului şi patriarhului ? Aţi vrea să le le aduceţi vreo modificare ?

Două decizii pentru un bărbat

- Care sînt cele 4 sau 5 cauze datorită cărora există atît de mulţi băieţi, începînd cu adolescenţii şi terminînd cu cei în vîrstă ?
- Ce-l determină pe un individ să ia decizia de a-şi asuma rolul imediat următor în viaţă ?
- Sînteţi de acord cu ierarhia: Băiat > Bărbat > Soţ > Tată > Patriarh ?
- Sînteţi de acord că problemele soţului îşi au rădăcina ăn problemele bărbatului, problemele tatălui în cele ale soţului şi problemele patriarhului în cele ale tatălui ?

Stadiile diferite presupun tranziţii diferite

- În ce fel constituie „băieţii" care se căsătoresc şi au copii o problemă pentru:

  - familie; - slujbă (profesie); - biserică

- Cine a avut rolul esenţial în trecerea dvs. la stadiul de bărbat (patriarh)?

O discuţie despre gândul: „Bărbatul va lăsa pe tatăl său şi pe mama sa"

Despărţirea permite maturizarea

- La ce nivel poate avea loc despărţirea ?

  - emoţional; - financiar; - relaţional; - spiritual; - fizic

- Sînteţi de acord cu afirmaţia: „ Un băiat nu va deveni bărbat pînă cînd nu părăseşte casa părintească " ?

Situaţia e variabilă, despărţirea e o constantă

- Citiţi Marcu 3:20-35

  - Ce tensiune a existat între Isus şi familia Sa ?.

  - Cine sînt mama şi fraţii Săi conform afirmaţiilor lui Isus?

  - Ce reiese din aceste versete referitor la necesitatea despărţirii de părinţi pentru a deveni bărbat ?

- Citiţi Filipeni 2:5-11

  - Enumeraţi cei 7 paşi semnificativi din viaţa lui Isus descrişi aici.

  - Care dintre aceştia reprezintă pentru tine o nevoie stringentă în prezent?

- Examinaţi următoarele întrebări despre viaţă pe care şi le pun oamenii:

	Cum ar răspunde un băiat	Cum ar răspunde un bărbat
• Cine sînt eu ?		
• De ce sînt aici ?		
• Pentru ce sînt ?		
• Sînt important ?		
• Unde merg ?		
• Ce ar trebui să fac ?		
• Cum aş putea să-mi dezvolt personalitatea?		
• Cum aş putea să mă împlinesc?		
• Ce e important pentru mine ?		
• Cum ar trebui să mă dezvolt din punct de vedere fizic, psihic şi		

atletic?
- Cum ar trebui să mă raportez la femei şi la sexualitatea proprie?

Lecţia #2 Băiatul învaţă să muncească şi să se odihnească

Cele şapte principii despre muncă
pe care trebuie să le înveţe un băiat pentru a deveni bărbat

 # 1:Munca nu este nici bună nici rea în sine.

Definiţie: Munca este consumul voluntar de energie cu scopul atingerii unui ţel. În dicţionarul *Webster* găsim următoarea definiţie: „activitate în care cineva îşi exercită facultăţile la nivel maxim pentru a face sau a obţine ceva".

Băiatul consideră munca bună sau rea în sine. El poate spune: "Am o slujbă bună" atunci cînd slujba respectivă nu presupune prea mult efort sau este bine plătită sau şi una şi alta. Alteori băiatul se poate plînge: „Am o slujbă proastă" dacă situaţia este inversă. S-ar putea face şi alte precizări, dar, în esenţă, băiatul tinde să considere munca în sine bună sau rea.

Munca este o activitate care cere energie - intelectuală, emoţională, fizică sau mentală - funcţie de ceea ce alegem să facem. Evident, activitatea poate fi bună sau rea, dar simplul fapt că munca există nu poate fi încadrat în nici una dintre cele două categorii.

#2:Munca pe care o face Dumnezeu este totdeauna bună.

Dumnezeu a sădit grădina Edenului; apoi a blestemat-o. Dumnezeu a distrus majoritatea fiinţelor vii printr-un potop. Dumnezeu a făcut un plan pentru Avraam şi poporul evreu. Dumnezeu a distrus Sodoma pentru desfrîul ei. Dumnezeu i-a scos pe evrei din robia Egiptului. Dumnezeu a distrus pe canaaniţi. Dumnezeu a ridicat Babilonul, pe medo-perşi, pe greci şi pe romani. Dumnezeu îşi zideşte Trupul Său - Biserica. Dumnezeu îi disciplinează pe credincioşi. Dumnezeu permite suferinţa în viaţa noastră. Dumnezeu va aduce un necaz mare şi o mare parte a pămîntului va fi distrusă. Dumnezeu va trimite din nou pe Hristos pe pămînt şi la a doua Sa venire toţi necredincioşii vor fi omorîţi. Toate acestea sînt, prin definiţie, lucrări bune.

#3.Nu putem adăuga nimic lucrării lui Dumnezeu.

Solomon a înţeles: „Am ajuns la cunoştinţa că tot ce face Dumnezeu dăinuieşte în veci şi la ceea ce face El nu mai este nimic de adăugat şi nimic de scăzut şi că Dumnezeu face aşa pentru ca lumea să se teamă de El" (Eclesiastul 3:14).

David spune: "Dacă nu zideşte Domnul o casă, degeaba lucrează cei ce o zidesc; dacă nu păzeşte Domnul o cetate, degeaba veghează cel ce o păzeşte" (Psalmul 127:1, *vezi şi* Matei 16:18; Faptele Apostolilor 2:39; 18:10; Psalmul 115:3).

Devenind bărbat, băiatul înţelege că de la începutul pînă la sfîrşitul timpului şi în veşnicie singurele realizări adevărate sînt ale lui Dumnezeu. Indiferent cît de greu lucrăm sau cîte ţeluri ne fixăm, nu este posibil să adăugăm ceva lucrării lui Dumnezeu. Pentru că băiatul crede că poate adăuga lucrării lui Dumnezeu, el va încălca adesea căile *lui* Dumnezeu pentru a realiza ceva *pentru* Dumnezeu. Crezînd că poate contribui la lucrarea lui Dumnezeu, el consideră că lucrarea lui personală este foarte importantă. De fapt, va tinde să considere că munca sa este mult mai importantă, decît oricare alt angajament al vieţii sale. Băiatul s-ar putea simţi îndreptăţit să-şi neglijeze familia sau prietenii sau alte responsabilităţi pentru lucrarea pe care o face pentru Domnul.

#4:Putem participa la lucrarea lui Dumnezeu.

Pavel le reamintea corintenilor: „Eu am sădit, Apolo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească: aşa că nici cel ce sădeşte, nici cel ce udă nu sînt nimic; ci Dumnezeu, care face să crească. Cel ce sădeşte şi cel ce udă sînt tot una; şi fiecare îşi va lua răsplata după osteneala lui. Căci noi sîntem împreună lucrători cu Dumnezeu. Voi sînteţi ogorul lui Dumnezeu, clădirea lui Dumnezeu" (1 Corinteni 3:6-9).

Deşi nu putem adăuga lucrării lui Dumnezeu, noi putem fi implicaţi împreună cu Dumnezeu în ceea ce face El. Gîndind că putem adăuga lucrării lui Dumnezeu, ne dovedim a fi băieţi. Băiatul crede că munca lui este foarte importantă, de aceea priveşte lucrările altora ca fiind concurente. Ca urmare, este tentat să formeze grupuri care îşi definesc identităţi independente de alte grupuri - biserici concurente, misiuni, concurente, politici concurente, corporaţii concurente. Astfel s-a întîmplat în Corint. Dar Pavel spune că noi sîntem lucrători împreună cu Dumnezeu, lucrînd împreună la ceea ce zideşte Dumnezeu - participînd la lucrarea Sa, nu adăugînd ei.

#5:Ceea ce dă valoare muncii nu este slujba în sine, ci felul în care este prestată.

Pavel spunea colosenilor: „pentru ca astfel să vă purtaţi într-un chip vrednic de Domnul, ca să-I fiţi plăcuţi în orice lucru: aducînd roade în tot felul de fapte bune şi crescînd în cunoştinţa lui Dumnezeu" (Coloseni 1:10).

Corintenilor le-a scris: „Deci, fie că mîncaţi, fie că beţi, fie că faceţi altceva: să faceţi totul pentru slava lui Dumnezeu" (1 Corinteni 10:31; *vezi şi* Faptele Apostolilor 9:36; 1 Tesaloniceni 5:13; Galateni 6: 10).

Nu există ocupaţii bune sau profesii bune. Nu este mai bine să fii predicator, decît zidar. Nu este mai bine să fii misionar, decît să fii mecanic. Slujba mea nu este mai bună decît a ta. Singurele diferenţe între munca mea şi a ta sînt date de atitudinea, moralitatea, mentalitatea şi scopul pe care le avem în slujbele noastre. Mare parte din viaţa Sa pămîntească Isus Hristos a fost tîmplar (Marcu 6:3), în timp ce saducheii erau preoţii care conduceau templul. Dar saducheii călcau Legea şi erau funcţionari imorali, în timp ce Isus Hristos „creştea în înţelepciune, în statură, şi era tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor" (Luca 2:52).

Pavel a confecţionat corturi cea mai mare parte a vieţii lui, în timp ce fariseii şi iudaizatorii construiau şi conduceau sinagogi. Dar Pavel era un om al lui Dumnezeu, iar religioşii farisei erau nişte făţarnici.

Avraam a fost toată viaţa crescător de oi, totuşi el este primul exemplu de credincioşie din Biblie (Geneza 15:6).

Foarte puţini dintre oamenii lui Dumnezeu din Biblie erau slujitori ai bisericii sau misionari angajaţi oficial. Pe lista eroilor credinţei din Evrei 11 nu apare nici un preot sau persoană cu slujbă clericală.

#6:Ar trebui să ne bucurăm de munca noastră.

Solomon a observat: „Nu este altă fericire pentru om decît să mănînce şi să bea şi să-şi înveselească sufletul cu ce este bun din agoniseala lui ! Dar am văzut că şi aceasta vine din mîna lui Dumnezeu" (Eclesiastul 2:24).

Produsul muncii noastre nu este valoros în sine. [Prin „produs" înţeleg orice produs pămîntesc, incluzînd tot ceea ce facem, creăm sau producem şi orice este făcut pentru oameni în lumea de dincoace de mormînt.] Băiatul va munci - chiar dacă nu-i place munca respectivă -

pentru a obţine sau a produce mai multe lucruri pe care el sau alţii le consideră de valoare. Bărbatul, însă, nu vede produsul muncii ca avînd o valoare intrinsecă, de aceea el are libertatea de a se bucura de: (1) procesul muncii şi (2) produsul muncii sale.

#7: Valoarea procesului muncii noastre depinde 100 % de Dumnezeu şi 100 % de noi.

Dumnezeu a creat grădina Edenului ca un loc ce avea nevoie să fie cultivat (Geneza 2:5). Citim: „Domnul Dumnezeu a luat pe om şi l-a aşezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze şi s-o păzească" (Geneza 2:15). Grădina trebuia lucrată şi omul avea nevoie de muncă. Ceea ce constituia o valoare era procesul, nu produsul muncii omeneşti. Dumnezeu nu a avut nevoie de om pentru a-L ajuta să desăvîrşească grădina Edenului. Dumnezeu ar fi putut crea o grădină care să nu aibă nevoie deloc de om. Dar El a ales să creeze ceva în care să poată fi implicat omul şi tocmai procesul participării omului la ceea ce face Dumnezeu are valoare.

Dar cine determină valoarea procesului muncii noastre ? Este predeterminată de Dumnezeu sau depinde de noi ? Răspuns: Şi una şi cealaltă. Pavel scrie: „Prin harul lui Dumnezeu sînt ce sînt. Şi harul Lui faţă de mine n-a fost zadarnic; ba încă am lucrat mai mult decît toţi: totuşi nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este în mine" (1 Corinteni 15:10; *vezi şi* 2 Corinteni 6:5; 11:23-27; Estera 4:13-14). Pavel era ce era „prin harul lui Dumnezeu" şi era ceea ce era pentru că, spune el, „am lucrat mai mult decît toţi". Ambele sînt adevărate.

Şapte caracteristici ale odihnei pe care trebuie să le înveţe un băiat pentru a deveni bărbat

1# Odihna este împăcare cu voia lui Dumnezeu.

Cred că cea mai bună definiţie a cuvîntului *odihnă* în Biblie este de a fi mulţumit cu ceea ce face Dumnezeu. Definiţia de bază din dicţionar pentru odihnă este: „starea trupului caracterizată printr-o activitate funcţională şi metabolică minimă... lipsa activităţii sau a muncii... stare de nemişcare sau inactivitate."[1] Dicţionarul consideră odihna ca fiind *inactivitate.* Dar, privind în Biblie, constatăm că această definiţie este insuficientă.

Cuvîntul grecesc pentru odihnă înseamnă totdeauna a opri ceva. Dar acest „ceva" nu este totdeauna o activitate. Uneori înseamnă să încetezi

să te îngrijorezi (2 Corinteni 7:5-7), să încetezi să fii împovărat (Matei 11:28-30), să încetezi să fii în afara voii lui Dumnezeu (Evrei 3:11-4:11). Cea mai bună, mai cuprinzătoare definiţie a odihnei pare a fi, în consecinţă, o stare de împăcare cu voia lui Dumnezeu.

2# Munca trebuie să aibă sfîrşit şi să fie urmată de odihnă.

Probabil pasajul biblic fundamental despre odihnă este următorul: „Astfel au fost sfîrşite cerurile şi pămîntul şi toată oştirea lor. În ziua a şaptea Dumnezeu Şi-a sfîrşit lucrarea pe care o făcuse; şi în ziua a şaptea S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o făcuse. Dumnezeu a binecuvîntat ziua a şaptea şi a sfinţit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o zidise şi o făcuse." (Geneza 2:1-3)

De asemenea, nu putem concluziona că munca este mai valoroasă decît odihna. Nici că ea contribuie mai mult decît odihna la îndeplinirea scopurilor lui Dumnezeu. Este mai curînd o chestiune de administrare corectă a timpului pe care ni l-a dat Dumnezeu. Problema este: „Ce vrea Dumnezeu să facem cu cele 168 de ore ale săptămînii pe care ni le-a dat ?" Crezînd că munca ar contribui mai mult decît odihna la scopurile lui Dumnezeu, vom tinde să facem următoarele greşeli:

(1) Nu vom permite muncii să-şi atingă ţelul.

(2) Ne vom simţi vinovaţi ori de cîte ori sîntem inactivi.

(3) Ne vom întreba în permanenţă dacă am muncit destul.

3# Inactivitatea poate fi rea sau bună

Inactivitatea poate fi bună: „Dumnezeu a binecuvîntat ziua a şaptea şi a sfinţit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o zidise şi o făcuse" (Geneza 2:3).

Dar inactivitatea poate fi şi rea: „Cum se învîrteşte uşa pe ţîţînile ei, aşa se învîrteşte leneşul în patul lui" (Proverbe 26:14; *vezi şi* Proverbe 6:6-11).

Poate aţi auzit pe cineva spunînd: „Dacă mă odihnesc, pot munci mai bine". Este mentalitatea băiatului care consideră odihna bună numai pentru că ea îi permite să muncească mai mult. El defineşte odihna ca inactivitate. Principiul conform căruia putem face mai mult (adică să fim mai productivi), dacă ne rezervăm un timp pentru odihnă (adică pentru inactivitate), atrage după sine următoarele:

(1) Munca este mai valoroasă decît inactivitatea.

(2) Produsul muncii are valoare.

(3) Munca noastră poate contribui la lucrarea lui Dumnezeu.

Dar am văzut că toate aceste concepte sînt false. În consecinţă, inactivitatea nu este mai valoroasă sau mai puţin valoroasă decît munca. Nu produce mai mult decît face Dumnezeu, nici nu adaugă nimic la ceea ce face Dumnezeu. Totuşi ea poate fi o parte din ceea ce face Dumnezeu, şi aici este valoarea ei.

4# Ar trebui să ne bucurăm de odihnă

Băiatul vede valoare în produsul pămîntesc al muncii sale. Aceasta va afecta modul în care el se va bucura de odihnă. Odihna e privită ca o întrerupere. Ca urmare, băiatul se bucură de odihnă numai în măsura în care ea îi va permite să muncească mai mult. Băiatul nu se bucură nici de produsul muncii sale, pentru că nu consideră că a se bucura de el are valoare. El îşi cumpără o mulţime de jucării, dar nu se poate relaxa cu adevărat în compania lor pentru că a le utiliza ar însemna să piardă ocazia de a munci mai mult.

Dar Dumnezeu spune că odihna are valoare în sine. Solomon a scris: „Dar dacă a dat Dumnezeu cuiva avere şi bogăţii, şi i-a îngăduit să mănînce din ele, să-şi ia partea lui din ele, şi să se bucure în mijlocul muncii lui, acesta este un dar de la Dumnezeu" (Eclesiastul 5:19).

Cînd a fost terminat zidul din jurul Ierusalimului, Neemia le-a spus evreilor să organizeze o petrecere. «Ei le-au zis: „Duceţi-vă de mîncaţi cărnuri grase şi beţi băuturi dulci, şi trimiteţi cîte o parte şi celor ce n-au nimic pregătit, căci ziua aceasta este închinată Domnului nostru; nu vă mîhniţi, căci bucuria Domnului va fi tăria voastră".» (Neemia 8:10).

5# Odihna poate fi o stare spirituală

Dumnezeu a spus lui Moise: „Voi merge Eu însumi cu tine, şi îţi voi da odihnă" (Exod 33:14). Aici odihna este conştienţa prezenţei lui Dumnezeu.

Băiatul consideră de obicei odihna ca pe o stare fizică. În lumea sa, odihna este privită ca inactivitate fizică cîştigată ca urmare a muncii fizice. De exemplu, un individ este considerat „norocos" dacă se poate pensiona la 45 de ani, mai puţin norocos dacă se pensionează la 45 de ani, obişnuit dacă trebuie să aştepte pînă la 65 şi lipsit de noroc dacă trebuie

să lucreze peste această vîrstă. Odihna e considerată ca un timp norocos de inactivitate fizică.

Dar odihna nu derivă în mod necesar din starea fizică. Dumnezeu a spus lui Moise că odihna e prezenţa lui Dumnezeu. Hristos a spus celor împovăraţi că odihna înseamnă să porţi acelaşi jug cu El. Pe Pavel îl odihneau nu inactivitatea, ci veştile despre înaintarea evangheliei. Odihna se poate suprapune cu o perioadă de inactivitate fizică sau cu una de activitate fizică, dar odihna nu e definită de nici una dintre ele.

6# Odihna este rezultatul lucrării lui Dumnezeu

Moise a spus lui Israel: „fiindcă n-aţi ajuns încă în locul de odihnă şi în moştenirea pe care v-o dă Domnul, Dumnezeul vostru". Odihna de la Dumnezeu, a zis Moise, va veni: „Dacă veţi trece Iordanul şi veţi locui în ţara pe care v-o dă în stăpînire Domnul, Dumnezeul vostru. El vă va da odihnă, după ce vă va izbăvi de toţi vrăjmaşii voştri care vă înconjoară, şi veţi locui fără frică" (*vezi* Deuteronom 12:9-10).

Odihna nu este rezultatul muncii omeneşti, ci lucrarea lui Dumnezeu, şi nu este dată celor care lucrează pentru ea, ci celor ce se încred în Dumnezeu pentru ea.

7#Odihna perfectă poate fi găsită în cer, nu pe pămînt

În Apocalipsa citim: „Aici este răbdarea sfinţilor, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Isus. Şi am auzit un glas din cer, care zicea: Scrie: Ferice de acum încolo de morţii care mor în Domnul ! » - «Da», zice Duhul; „«ei se vor odihni de ostenelile lor, căci faptele lor îi urmează ! »"(Apocalipsa 14:12-13).

O DISCUŢIE DESPRE MUNCĂ

Şapte principii despre muncă pe care trebuie să le înveţe un băiat

- Cum definiţi slujirea creştină ?

  - Sînteţi de acord că nici o profesie nu este mai bună decît alta în ce priveşte slujirea ?

  - Credeţi că slujirea este produsă de profesia în sine sau de atitudinea cu care este prestată profesia respectivă ?

- Care sînt cîteva dintre capcanele posibile care îl pîndesc pe cel care crede că poate adăuga lucrării lui Dumnezeu ?

  - în familie; - în profesie; - în biserică;

  - în relaţiile cu prietenii; - în sine însuşi.

- Cum puteţi participa la lucrarea lui Dumnezeu în domeniile enumerate mai sus ?

- Citiţi Matei 6:25-34. Ce principii puteţi scoate din acest pasaj cu privire la scopul, procesul şi practica muncii dvs ?

- Credeţi că Dumnezeu ne asigură nevoile, sau slujba pe care o avem? Dacă Dumnezeu se îngrijeşte de nevoile noastre de ce trebuie să mai avem o slujbă ? De ce să nu ne ocupăm doar de pasiunile noastre ?

- Îţi place munca ta ? Ce înseamnă pentru tine să-ţi placă munca pe care o prestezi ?

- Dacă bărbatului nu-i place slujba lui, ar trebui să renunţe la ea ?

- Găsiţi 3-4 căi de a vă face munca mai plăcută în viitorul imediat şi pe termen lung.

- Dacă nu-ţi place munca ta, cum afectează aceasta:

  - familia ta; - colegii de serviciu;

  - timpul tău liber; - slujirea ta.

O DISCUŢIE DESPRE ODIHNĂ

Şapte lucruri despre odihnă pe care trebuie să le înveţe un băiat

- Luînd în considerare cele 168 de ore pe care ţi le-a dat în administrare Dumnezeu în fiecare săptămînă, cînd te odihneşti? Cum te odihneşti?

- Luînd în considerare definiţia odihnei din acest material cît de importante sînt „zilele libere" şi „vacanţele"? De ce?

- Care sînt activităţile tale „bune" din timpul de odihnă? Dar cele „rele"?

- Citeşte Matei 11:25-30. Ce te face să te simţi trudit şi împovărat ? Ce spune Isus, cum poţi găsi odihnă? Ce înseamnă aceasta pentru tine?

- Luînd în considerare problemele cu care te confrunţi astăzi, cum s-a schimbat modul tău de a gîndi cînd ai înţeles că odihna perfectă poate fi găsită doar în cer?

- Eşti de acord cu definiţia conform căreia: „Odihna înseamnă a fi mulţumit cu ceea ce face Dumnezeu" ?

- În lumina acestui material, scrie cu cuvintele tale ce înseamnă pentru tine odihna.

- Citeşte Deuteronom 14:22-26. De ce crezi că Dumnezeu a spus israeliţilor să ia a zecea parte din venitul lor în fiecare an şi s-o cheltuiască într-o petrecere mare ?

- Consideri comunitatea ca fiind amvonul bisericii ? Cum poţi face din slujba ta un amvon eficient ?

- Citeşte Geneza 2:1-3.

Eşti de acord cu aceste observaţii?	Ce modificări ar trebui făcute în programul tău în consecinţă ?
-Dumnezeu S-a odihnit cînd lucrarea Creaţiei a fost terminată. Evident nu a fost ultima lucrare a Sa. -Dumnezeu nu S-a odihnit pentru că a fost obosit. - Dumnezeu nu S-a odihnit pentru a putea munci mai mult şi mai bine - Dumnezeu a numit a şaptea zi „sfîntă".	

Lecţia #3 Băiatul învaţă să fie un luptător şi un preot

Dumnezeu merge la război

Pentru a-L înţelege pe Dumnezeu, trebuie să înţelegem decizia Lui - în anumite momente, pentru anumite motive, în anumite locuri - de a declara război. Este extrem de important să înţelegem aceasta pentru că există momente, motive şi locuri cînd un băiat trebuie să declare şi el război pentru a deveni bărbat. Este simplist şi fals să afirmăm că Dumnezeu vrea pace. Desigur, El doreşte pacea, dar nu o pace cu orice preţ. El este totodată un Dumnezeu al războiului.

Dumnezeu nu a poruncit numai lui Iosua să meargă la război, ci şi judecătorilor şi împăraţilor lui Israel.

Iehud a mers la război împotriva moabiţilor (Judecătorii 3:15-30).

Debora şi Barac au mers la război împotriva canaaniţilor (Judecătorii 4-5).

Samson a mers la război împotriva filistenilor (Judecătorii 13-16). La fel Saul şi David.

Toate aceste războaie au fost iniţiativele lui Dumnezeu. Erau planul lui Dumnezeu, porunca Lui.

Oamenii lui Dumnezeu merg la război

Au existat oameni ai lui Dumnezeu care au mers de asemenea la război din raţiuni divine.

Daniel a mers la război împotriva duşmanilor lui din Babilon.

Neemia a mers la război împotriva celor care încercau să oprească reclădirea Ierusalimului.

Ilie a mers la război împotriva profeţilor lui Baal.

Solomon a spus că este un timp pentru război (Eclesiastul 3:8; *vezi şi* Proverbe 20:18).

Dar mulţi spun: „Doar Dumnezeul Vechiului Testament era un Dumnezeu al războiului, nu şi Dumnezeul Noului Testament".

Oare ce Nou Testament au citit ei?

Isus a spus: „Să nu credeţi că am venit să aduc pacea pe pământ; n-am venit să aduc pacea, ci sabia. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mamă-sa, şi pe noră de soacră-sa. Şi omul va avea de vrăjmaşi chiar pe cei din casa lui" (Matei 10:34-36).

La a doua Sa venire, se spune despre Isus Hristos că „El judecă şi Se luptă cu dreptate" (Apocalipsa 19:11).

Bărbatul este totdeauna un luptător, dar nu este totdeauna în război

Aici, pe pământ, războiul nu dispare niciodată, dar nici nu se menține constant. Războiul spiritual este o permanență, dar ne putem odihni în Dumnezeu în mijlocul acestui război.

Pacea care onorează pe Dumnezeu este totdeauna de preferat. Iosua a sărbătorit cînd țara s-a odihnit de război (Iosua 11:23). Isus a spus: „Ferice de cei împăciuitori" (Matei 5:9). Pavel i-a spus lui Timotei: „ca să putem duce astfel o viață pașnică și liniștită, cu toată evlavia și toată cinstea" (1 Timotei 2:2). Pacea este roada Duhului Sfînt (Galateni 5:22).

Dar pacea lui Dumnezeu nu este o pace politică sau națională, ci o odihnă a sufletului (Evrei 3 și 4), adusă de Hristos Însuși care trăiește în noi. Pacea lui Hristos nu este ca aceea a lumii, ci una în care luptătorul se poate odihni, chiar atunci cînd se află în război (Ioan 14:27).

A te odihni de război este un dar prețios, dar nu totdeauna posibil, nici de preferat. Sînt momente cînd a merge la război coincide cu a-L sluji pe Dumnezeu. Un bărbat trebuie să fie echipat de luptă, pentru că din cînd în cînd vor apărea motive de a merge la război.

Un bărbat care este totdeauna în război este un mercenar al războiului, un aducător de necazuri. Un bărbat care nu merge niciodată la război face compromis cu păcatul.

Dar aplicarea Cuvîntului este adesea dificilă înlumea noastră modernă. Biblia nu spune nimic despre avortul la cerere, droguri halucinogene, reviste, filme, concerte rock, televiziune sau radio. Așa că un bărbat trebuie să decidă. El va trebui să traseze o linie, pe care să fie în măsură s-o apere. Apoi el va putea să prezinte acel standard moral unei femei. Aceasta va hotărî dacă vrea să se atașeze de valorile respective în calitate de soție a lui. Mai tîrziu el își poate învăța copiii și familia extinsă despre aceste standarde.

Locul în care trasăm linia este crucial. Dacă granița noastră demarchează un teritoriu prea cuprinzător, atunci vom face un compromis cu lumea, permițînd păcatului să intre în tabără. Dacă teritoriul demarcat este prea strîmt, vom deveni legaliști, ne vom constrînge nevestele și ne vom exaspera copiii.

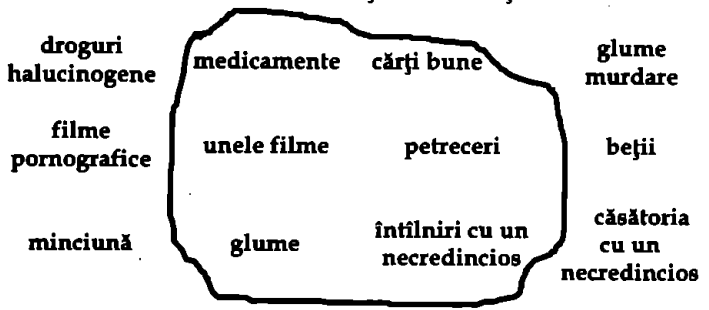

Important este: să interzici numai ceea ce eşti în măsură să aperi.

Amintiţi-vă că fariseii aveau mii de legi. Majoritatea guvernelor au zeci şi sute de mii şi milioane de legi. Adeseori o problemă este considerată soluţionată prin adăugarea altei legi. Dumnezeu a condus Israelul cu 613 legi (603 legi şi ordonanţe şi 10 porunci). Dacă adăugăm mereu legi, curînd vom avea inflaţie legislativă. Şi toate legile îşi vor pierde valoarea. În realitate, majoritatea legilor lui Dumnezeu sînt clare, rămînînd un număr mic de domenii în care trebuie să stabileşti limite şi legi pentru familia ta - în special dacă vrei să-ţi creşti copiii în cunoaşterea Bibliei şi teama de Dumnezeu.

Cinci reguli pentru război

#1:Războiul trebuie să fie al lui Dumnezeu

#2:În război trebuie să lupţi cu suficient curaj pentru a distruge complet duşmanul (şi duşmanul este totdeauna păcatul, nu o persoană - Efeseni 6:12).

#3:Războiul trebuie cîştigat fără a încheia pacturi sau tratate, fără a face compromisuri (permiţînd păcatului să rămînă în vieţile noastre).

#4:Războiul trebuie dus împreună cu alţi luptători destoinici (creştini apropiaţi care ne pot ajuta să obţinem victoria asupra păcatului).

#5:Războiul trebuie să aibă un sfîrşit.

Unul dintre cei mai mari învăţători ai Bibliei este Walt Henrichsen. Cu ani în urmă l-am auzit adresîndu-se unui grup entuziast de voluntari pentru tabere creştine - toţi studenţi foarte tineri. El le-a spus: „Peste 20 de ani majoritatea nu veţi mai fi aici - din cauză că iubiţi prea mult păcatul". Recent el a comentat cu tristeţe că majoritatea ucenicilor săi actuali nu vor reuşi să devină bărbaţi maturi ai lui Dumnezeu. Cînd a fost întrebat: „De ce ?", a replicat: „Prea mult bagaj. Pur şi simplu cară prea mult bagaj".

Una dintre erorile esenţiale pe care le comitem, cînd plecăm la război împotriva păcatelor din vieţile noastre, este că nu-l distrugem cu desăvîrşire. Vrem să mai lăsăm supraveţuitori. Vrem să păstrăm suficiente buzunare de păcate, ca să ne jucăm cu ele - numai puţin! Curînd, aceste buzunare de păcate cresc, devenind mari poveri care ne acoperă şi ne înconvoaie. Uneori sîntem atît de încărcaţi de bagaje păcătoase, încît nu ne mai putem descurca printre ele.

Dumnezeu iartă păcatul cînd ne pocăim şi-l mărturisim (1 Ioan 1:9). Dar păcatul nu dispare complet: consecinţele lui rămîn. Dumnezeu şterge tabla păcatelor noastre ca poziţie înaintea Lui, astfel încît atunci cînd îl primim pe El, primim ca destinaţie cerul (2 Corinteni 5:19-21). Aceasta nu înseamnă că putem evita dezastrul pe care l-am creat aici pe pămînt.

Astăzi sînt adesea întrebat: „Dar unde sînt harul, mila şi iertarea ?". Cei ce mă întreabă gîndesc astfel: „Dacă am sărit de la etajul 6, cum aş putea să evit căderea ? După ce am divorţat de soţia mea, după ce am trăit în adulter, după ce am devenit alcoolic sau dependent de droguri, după ce am intrat în datorii pînă peste cap, ce pot să fac ?". Răspunsul este: „Cazi ! Nu poţi sări fără să cazi. După ce vei lovi asfaltul, vei vedea ce rămîne şi vei începe de acolo".

Dumnezeu este plin de har şi de milă şi va ierta pe cei care se pocăiesc. Dar iertarea depinde de pocăinţă. Nu ne putem justifica acţiunile dintr-o suflare şi în momentul imediat următor să vorbim despre iertare şi milă. Dacă mărturisim, Dumnezeu va ierta, dar aceasta nu va şterge dezastrul pe care păcatul nostru l-a produs. Aproape orice păcat determină suferinţă şi, de obicei, suferinţa nu se limitează la cel care a păcătuit.

Un băiat devine preot dacă are o întîlnire cu Dumnezeu

Rădăcina cuvîntului ebraic folosit în Vechiul Testament pentru *preot* înseamnă „a se apropia". În Lege, preotul este cel care se apropie de

Dumnezeu, în timp ce ceilalţi stau la mare depărtare (Exod 19:22; 30:20). În Noul Testament citim că toţi credincioşii sînt preoţi (1 Petru 2;9; Apocalipsa 1:6). Această preoţie include deopotrivă pe bărbaţi şi femei, deci este evident că bărbaţii sînt preoţi. Dar nu este la fel de evident pentru toţi bărbaţii.

Cunoaştem cu toţii indivizi cultivaţi, cu slujbe bune, care au rămas la stadiul de băiat adult, pentru că nu L-au întîlnit pe Dumnezeu. Indiferent de realizările, de poziţia obţinută, sau de educaţia pe care o primeşte un individ în viaţă, dacă nu L-a găsit pe Dumnezeu, el este încă un băiat. Cunoscîndu-i mai bine pe aceşti oameni vei observa cu uşurinţă aceasta. Ei aparţin aşa-zişilor lideri care fac impresie bună la prima vedere. Dar cu cît te apropii de ei, eşti din ce în ce mai puţin impresionat.

Pentru că nu l-au întîlnit pe Dumnezeu, ei nu au alt fundament pentru moralitate decît propria persoană. În afaceri singura bază este financiară, într-o relaţie urmăresc propria satisfacţie şi nu au altă motivaţie pentru acţiune decît succesul. Aceşti oameni îşi pierd deseori nevestele şi copiii în goana lor după ţeluri care îl înlocuiesc pe Dumnezeu. Ei doresc să devină bărbaţi, dar refuză să stea înaintea lui Dumnezeu, aşa că rămîn blocaţi în lumea ţelurilor imature.

Un preot face o slujbă cu Dumnezeu

Dumnezeu l-a creat pe bărbat pentru a fi preot. Din prima zi, el a fost destinat nu doar unei relaţii cu Dumnezeu, ci şi implicării în ceea ce făcea Dumnezeu. Înaintea Căderii aceasta însemna să aibă grijă de grădină. După Cădere el trebuia să-L reprezinte pe Dumnezeu în faţa unei rase păcătoase. Oricine putea fi preot. Fiecare om ar fi putut fi preot, dar puţini au ales să fie preoţi.

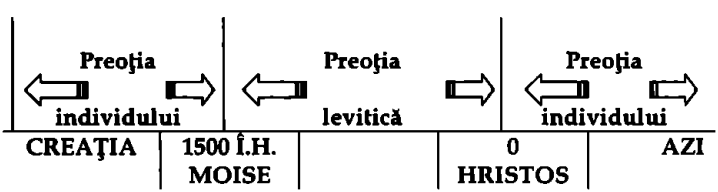

Deci, timp de 1500 de ani, numai leviţii din familia lui Aron puteau fi preoţi.

Preotul sacrifică lui Dumnezeu

Cuvîntul grecesc pentru preot în Noul Testament înseamnă „unul care oferă sacrificii".

Băiatul este cel care ia - bărbatul este cel care dă.

Băiatul acumulează - bărbatul împarte.

Băiatul este avar - bărbatul dăruieşte cu mână largă.

Băiatul păstrează pentru sine - bărbatul sacrifică.

Sacrificiul este menirea preoţiei.

Petru scrie: „Şi voi, ca nişte pietre vii, sînteţi zidiţi ca să fiţi o casă duhovnicească, o preoţie sfîntă, şi să aduceţi jertfe duhovniceşti, plăcute lui Dumnezeu, prin Isus Hristos" (1 Petru 2:5).

Iată patru exemple nou-testamentale ale sacrificiilor pe care le face un băiat pentr a deveni bărbat:

1. *El îşi aduce trupul ca jertfă.* „Vă îndemn dar, fraţilor, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceţi trupurile voastre ca o jertfă vie, sfîntă, plăcută lui Dumnezeu: aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească. Să nu vă potriviţi chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceţi, prin înnoirea minţii voastre, ca să puteţi deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută şi desăvîrşită" (Romani 12:1-2). A-şi sacrifica trupul nu înseamnă a se istovi muncind, ci presupune o transformare de sine prin înnoirea minţii, astfel încît trupul însuşi să devină sfînt înaintea lui Dumnezeu.

2. *El aduce vorbirea ca jertfă.* „Prin El, să aducem totdeauna lui Dumnezeu o jertfă de laudă, adică, rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui" (Evrei 13:15). Vorbirea lui nu mai este urîtă, vulgară, plină de minciuni sau bîrfe, ci înălţătoare, entuziasmantă, motivatoare şi plină de adevăr despre viaţă şi despre Dumnezeu.

3. *El îşi aduce ca jertfă slujirea.* „ Şi să nu daţi uitării binefacerea şi dărnicia; căci lui Dumnezeu jertfe ca acestea îi plac" (Evrei 13:16). Facerea de bine şi dărnicia sînt jertfe. Acestea realmente te definesc: cine eşti sau cine ai putea fi. Am crescut într-o pepinieră. Tatăl meu se ocupa de copaci, asta înseamnă că am curăţat copaci. Adesea trebuia să retezăm crengile copacilor nu pentru că ar fi fost bine pentru ei, ci pentru că astfel produceau mai multă roadă. De exemplu, merii sînt retezaţi în acest scop. Tisa japoneză va fi mai încărcată cu bobiţe roşii dacă ramurile sînt tăiate. Copacul trebuie să

se sacrifice pe sine pentru a ne servi pe noi, cei care-l privim. Hristos a spus că cei care-L vor urma vor fi curăţaţi ca o viţă de vie pentru a aduce produce mai multă roadă (Ioan 15:1-2). Slujirea cere jertfă.

4. *El îşi aduce ca jertfă averea.* Pavel scrie despre creştinii din Macedonia: „Vă mărturisesc că au dat de bunăvoie, după puterea lor şi chiar peste puterile lor. Şi ne-au rugat cu mari stăruinţe pentru harul şi părtăşia la această strîngere de ajutoare pentru sfinţi" (2 Corinteni 8:3-4). Băieţii care rămîn băieţi nu sînt interesaţi să-şi sacrifice averea.

Toţi băieţii care se maturizează devin preoţi - nu de tip oficial sau clerical, ci stabilind o relaţie cu Dumnezeu. Credinţa lor nu mai e a părinţilor sau a bisericilor din care fac parte. Deşi o mare parte din particularităţile credinţei lor este similară cu cea a părinţilor sau a bisericii lor, credinţa lor este acum una proprie. Ei şi-au luat în stăpînire propriile convingeri morale şi religioase pentru că s-au luptat personal cu Dumnezeu.

Este timpul să fii bărbat.

O DISCUŢIE REFERITOARE LA NECESITATEA DE A DEVENI UN LUPTĂTOR

Dumnezeu merge la război

- Faptul că Dumnezeu a iniţiat războaie a influenţat felul tău de a-l vedea pe Dumnezeu ? Cum ? În ce fel coincide sau contrastează această imagine cu cele oferite de alte religii din lume ?

În ce fel un bărbat care crede şi urmează un Dumnezeu care merge la război se află în contradicţie cu cultura din care face parte?

Bărbaţii lui Dumnezeu merg la război

- Citeşte Matei 10:34-36. Găseşte în acest pasaj cîteva aplicaţii pentru cei ce urmează pe Isus.
- Dă cel puţin 10 exemple de „războaie" duse de Isus în Evanghelii.
- Eşti de acord că „un bărbat care nu merge niciodată la război face un compromis cu păcatul" ? De ce da sau de ce nu ?

- Cum este posibil ca un războinic al lui Dumnezeu „să poată avea pace chiar cînd este în război" ? (Ioan 14:27)

Un bărbat stabileşte graniţe morale

Dacă tu crezi că un bărbat trebuie să stabilească graniţe morale, desenează un cerc şi notează în interiorul lui toate acele lucruri pe care le consideri acceptabile în cultura ta ...

...iar în afara cercului scrie aspectele inaccepta-bile. Fii atent să nu faci cercul prea mare (de pildă să incluzi în el imoralitatea) sau prea mic (legalism). Discută această imagine cu soţia şi copiii tăi. Permite-le să te ajute cînd stabileşti graniţele.

- Unde ar aşeza soţia şi copiii tăi următoarele chestiuni, înăuntru sau în afara cercului ?

Casete video de muzică rock	Întîlniri cu o persoană necredincioasă de sex opus
Filme slabe	Întîlniri cu o persoană divorţată de sex opus
Seriale TV	Participarea la petreceri unde se oferă alcool
Participarea la sporturi alături de homosexuali	Participarea la petreceri unde se oferă droguri
Audierea ştirilor de seară	Frecventarea unei biserici care are o femeie drept pastor
Enumeraţi şi alte subiecte importante	Enumeraţi şi alte subiecte importante

Cinci reguli pentru război

- Ce bătălii ai dus care nu erau ale lui Dumnezeu ?

  - în familie- în biserică- în şcoală

  - în conducere-cu vecinii-în profesie

- De ce e important să ştii ce lupte trebuie să duci atît ca individ, cît şi ca biserică ?
- În timp de război, cine sînt luptătorii tăi viteji ?
- Citeşte Efeseni 6:10-18. Ce vrea să spună Pavel prin:

- „rămîneţi tari în Domnul" ?
- „Luaţi toată armătura lui Dumnezeu" ?
- „Îmbrăcaţi-vă cu armătura lui Dumnezeu" ?
- „Rămîneţi tari" ?

O DISCUŢIE REFERITOARE LA NECESITATEA DE A DEVENI PREOT

Un băiat devine preot - are o întîlnire cu Dumnezeu

- Discutaţi cîteva din caracteristicile unor oameni pe care îi ştiţi şi care nu au luat hotărîrea de a deveni preoţi. Cum răspund ei faţă de:

-responsabilitatea familială; -propria dezvoltare morală;

-scopul în viaţă; -motivaţia muncii.

- De ce crezi că unii indivizi refuză să devină preoţi ?
- Ce înseamnă astăzi pentru tine personal să te apropii de Dumnezeu ?

- ce însemna acum 10 ani?

- cum crezi că se va schimba aceasta peste 10 ani?

Un preot are o slujbă cu Dumnezeu

- Cum îl reprezinţi tu pe Dumnezeu înaintea unei rase păcătoase?
- Citeşte 1 Petru 1:13-15. Ce înseamnă a fi sfînt ? De ce trebuie să dorim sfinţenia ?

Un preot jertfeşte lui Dumnezeu

- Ia în considerare sacrificiile

-trupului tău (Romani 12:1-2) -slujbei tale (Evrei 13:16)

-vorbirii tale (Evrei 13:15) -averii tale (2 Corinteni 8:3-4)

- Luînd în considerare sacrificiile de mai sus, ce aduc ele

-familiei tale-profesiei tale-prietenilor tăi

-relaţiei tale cu Hristos-bisericii din care faci parte

- Ce bariere trebuie să treci în caracterul tău pentru a face aceste sacrificii ?

Citeşte 1Petru 2:5. În ce fel credeţi că sînteţi permanent „ziditi ca să fiţi o casă duhovnicească, o preoţie sfîntă"?

PARTEA a- II-a — BĂRBATUL

BĂIATUL ESTE HAOTIC → **BĂRBATUL INSTITUIE ORDINE**

Lecţia #4 Bărbatul îşi iubeşte nevasta

Bărbaţii sînt necesari

Bărbaţii nu sînt doar o opţiune în schema creată de Dumnezeu. Citim: «Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească şi parte femeiască i-a făcut. Dumnezeu i-a binecuvîntat, şi Dumnezeu le-a zis: „Creşteţi, înmulţiţi-vă, umpleţi pămîntul, şi supuneţi-l; şi stăpîniţi peste peştii mării, peste păsările cerului, şi peste orice altă vieţuitoare care se mişcă pe pămînt"» (Geneza 1:27-28).

Există şi excepţii (celibatari) descrise în Biblie (Matei 19:12; 1 Corinteni 7:7), dar, excluzînd aceste cazuri rare, *un bărbat matur este soţ*. Bărbaţii nu sînt meniţi să reflecte singuri imaginea lui Dumnezeu. Noi, bărbaţii, nu sîntem creaţi să supunem şi să guvernăm singuri creaţia lui Dumnezeu. Nu sîntem dotaţi pentru a ne creşte familiile singuri. Nici nu ne putem maturiza singuri.

A deveni soţ implică un mare risc

Pînă cînd băiatul devine bărbat, el pare să se dezvolte bine de unul singur. El învaţă să muncească şi să se odihnească. El învaţă să stabilească şi să apere graniţe spirituale. El are o relaţie cu Dumnezeu (adică devine preot). Apoi ceva se întîmplă pe neaşteptate. El se loveşte de un zid în dezvoltarea sa. Este ca şi cum ar lovi un plafon care poate fi depăşit doar de o nevastă.

Dumnezeu a făcut astfel pe bărbaţi, încît ei se dezvoltă pînă la un nivel care forţează luarea unei decizii. Într-un anumit punct al dezvoltării noastre (cu excepţia celibatarilor) ajungem la un moment în care putem alege: fie să rămînem singuri şi astfel să ne oprim sau să încetinim creşterea spirituală şi personală, fie să ne asumăm riscul căsătoriei cu o femeie care ne poate înălţa sau ne poate distruge.

Soţul este capul nevestei

„Dar vreau să ştiţi că Hristos este Capul oricărui bărbat; că bărbatul este capul femeii şi că Dumnezeu este capul lui Hristos [...] Bărbatul nu este dator să-şi acopere capul, pentru că el este chipul şi slava lui Dumnezeu, pe cînd femeia este slava bărbatului. În adevăr, nu bărbatul a fost luat din femeie, ci femeia din bărbat; şi nu bărbatul a fost făcut pentru femeie, ci femeia pentru bărbat. De aceea femeia, din pricina îngerilor, trebuie să aibă pe cap un semn al stăpînirii ei. Totuşi, în Domnul, femeia nu este fără bărbat, nici bărbatul fără femeie. Căci, dacă femeia este din bărbat, tot aşa şi bărbatul prin femeie, şi toate sînt de la Dumnezeu" (1 Corinteni 11:3, 7-12).

A fi cap al nevestei nu este ca o domnie sau ca o dictatură. Nici nu seamănă cu rolul de şef sau de general. Nu seamănă cu nici un alt tip de conducere. Indiferent cît de mult îşi iubeşte un rege supuşii, realitatea este că el nu are nevoie de ei. Dacă unul ar pieri, ar fi trist, dar aceasta nu ar afecta statutul său de rege. Dacă trupul tău moare, capul rămîne nefolositor. De ce ? Pentru că şi el este mort. Capul trebuie să guverneze corpul. Corpul este esenţial pentru supravieţuirea capului.

Soţi care merită supunerea

Căsnicia nu este jumătate-jumătate, ci soţul trebuie să fie soţ 100%, iar soţia să fie soţie 100%.

Căsătoria este un angajament necondiţionat faţă de o persoană imperfectă. Dar la fel este angajamentul pe care Şi l-a asumat Hristos faţă de noi. El Şi-a asumat un angajament faţă de o Biserică imperfectă. E un risc mare. Dumnezeu Îşi asumă riscuri. Caracterul Său nu se schimbă, dar reputaţia Sa depinde în mare măsură de noi, Biserica Sa. Ilustraţia nu se potriveşte perfect, pentru că soţii sînt păcătoşi, totuşi a fi capul nevestei din dragoste rămîne o directivă.

Căsătoria se poate rezuma la o întrebare: „Este ea numărul 1 în viaţa mea ?" sau „Sînt în stare să aşez o femeie deasupra a orice sau a oricui din viaţa mea, cu excepţia lui Dumnezeu ?" Aceasta include copiii şi părinţii mei. Aceasta nu înseamnă doar să renunţ la firea mea păcătoasă - fac aceasta pentru Dumnezeu. Înseamnă să devin un permanent explorator al acelei femei şi să-mi petrec restul vieţii împreună cu ea, meritînd supunerea ei.

Deci, căsătoria este decizia definitivă, ireversibilă şi extrem de riscantă a unui bărbat de a pune o femeie mai presus de orice şi oricine, cu excepţia lui Dumnezeu, pentru tot restul vieţii lor împreună.

Dacă el, cap fiind îşi îndepărtează nevasta, el moare.

Dacă el o domină în aşa fel încît ea îl îndepărtează, el moare.

Dacă el nu-i permite ei să se dezvolte, el va rămîne slab.

Dacă el nu-i oferă dragoste, compasiune, tandreţe sau îndurare, ea va fi împietrită, rigidă, iar viaţa lui va fi imobilă.

Dacă el o înăbuşă, el însuşi se sufocă.

Dacă el nu face din ea numărul 1 din viaţa lui, el se sfîrşeşte.

DAR, dacă el o înconjoară cu atenţie şi blîndeţe, o ajută să se dezvolte, o iubeşte, îi dă libertate şi face din ea numărul 1 din viaţa lui, ea va fi cheia care va deschide întreaga lui dezvoltare ulterioară ca bărbat înţelept şi ca patriarh matur a lui Dumnezeu.

Dragostea şi căsătoria merg împreună ca un cal şi o căruţă - Despre dragoste şi căsătorie

Acum, după ce s-a hotărît să devină soţ, bărbatul trebuie să ia mai serios în considerare impulsurile sale sexuale. Comportamentul sexual poate constitui cel mai edificator exemplu asupra suferinţei cauzate de plăcere. Se spune adesea că porunca lui Dumnezeu: „Creşteţi, înmulţiţi-vă şi umpleţi pămîntul" (Geneza 1:28), este singura poruncă pe care oamenii au ţinut-o vreodată. Dar mai mult decît atît, sexul nu a umplut pămîntul doar cu copii şi cupluri căsătorite, ci a determinat şi bîrfă, certuri, divorţuri, depresie, sinucideri, crime şi violuri. Din cauza lui apar sarcini nedorite, aventuri nedorite, situaţii sociale nedorite, care duc toate la amărăciune, ură, răutate şi răzbunare. Dacă sexul nu este cea mai distructivă forţă de pe pămînt, el este, în orice caz, foarte aproape de a deveni.

Dragostea pasională (pe care nu am definit-o ca fiind dragoste, ci o simplă satisfacţie sexuală) este mult mai distructivă decît alcoolul sau drogurile. Ea îţi secătuieşte emoţiile, îţi controlează voinţa, îţi perverteşte judecata, îţi întunecă înţelepciunea, distruge virginitatea tinerilor, dă graviditate la fete şi duce persoana într-o situaţie care-i va controla tot restul vieţii - apoi te părăseşte. Ce face un băiat cînd dragostea pasională dispare ? Îşi părăseşte prietena sau nevasta şi pleacă în căutarea dragostei în altă parte. Dacă cei doi nu sînt căsătoriţi, spunem că e în regulă să caute în altă parte. Dacă sînt căsătoriţi, de obicei spunem că nu e bine, dar societatea americană de azi spune că şi în al doilea caz e bine.

O soţie este un vas mai slab

A ne iubi nevestele nu înseamnă a le folosi ca pe obiecte sexuale. Dar Biblia conţine cîteva directive precise pentru a ne spune ce înseamnă a ne iubi soţiile. Aposolul Petru ne spune: „Bărbaţilor, purtaţi-vă şi voi, la rîndul vostru, cu înţelepciune cu nevestele voastre, dînd cinste femeii ca unui vas mai slab, ca unele care vor moşteni împreună cu voi harul vieţii, ca să nu fie împiedicate rugăciunile voastre" (1Petru 3:7).

Tradus literal şi păstrînd ordinea din originalul grecesc, versetul s-ar putea transcrie: „Soţilor, şi voi, la rîndul vostru, trăiţi împreună [un cuvînt] conform cunoaşterii, ca şi cu un mai slab [un cuvînt] vas, femeia, dîndu-i cinste într-adevăr, ca unora care vor moşteni împreună cu voi [co-moştenitoare -- un cuvînt] harul vieţii".

Deci există patru porunci adresate soţului cu privire la soţia sa:

(1) trăiţi împreună, şi faceţi aceasta

(2) conform cunoaşterii

(3) ca şi cu un vas mai slab

(4) dîndu-i cinste ca unui partener al harului

Iată alte cîteva pasaje care folosesc acelaşi cuvînt grecesc pentru *slab*: „duhul, în adevăr, este plin de rîvnă, dar carnea este *neputincioasă* * „ (Matei 26:41); „lucrînd astfel, trebuie să ajutaţi pe cei *slabi*" (Faptele Apostolilor 20:35); „altul, care este *slab*, nu mănîncă decît verdeaţă" (Romani 14:1-2).

---

* În New American Standard Bible, din care citează autorul, se foloseşte termenul *[slabă]*. (Nota trad.)

Soţii trebuie să înţeleagă că, deşi există excepţii, în general:

- Soţiile obosesc mai uşor pentru că nu sînt atît de puternice din punct de vedere fizic.
- Soţiile nu sînt construite pentru „a se descurca singure", adică pentru a-şi asigura propriile nevoi. Desigur, ele o pot face, dar este extrem de dificil pentru că femeia nu este proiectată astfel.
- Soţiile pot avea o perspectivă mai autoprotectoare în chestiunile spirituale. Ele sînt predispuse să se bucure de securitatea oferită de mentalitatea de tip: „nu fac aceasta".

Soţii sînt mai slabi în situaţiile sexuale şi sociale

Soţii au şanse să fie slabi în situaţii sociale/sexuale, mai ales în cele legate de propriile soţii. Acelaşi bărbat care luptă curajos cu duşmanul, îşi pune viaţa la bătaie pentru a apăra valorile ce trebuie apărate şi surmontează obstacole grozave în război, afaceri, biserică sau guvern, devine un adversar slab şi egoist în situaţii sociale/sexuale. Soţii trebuie să fie conştienţi de această posibilă slăbiciune.

De exemplu:

- Avraam, care a biruit 5 regi pentru a salva pe Lot, nu a putut rezolva situaţia în care cineva i-a dorit nevasta.
- David, cel mai puternic luptător şi rege pe care l-a avut Israelul, nu şi-a putut stăpîni atracţia pentru nevasta lui Urie.
- Samson, cel mai puternic dintre judecători, în stare să spulbere armate întregi cu o singură mînă, nu a putut rezista Dalilei.
- Mari oameni de afaceri, lideri politici, pastori, consilieri generali şi diplomaţi au avut eşecuri datorită inabilităţii de a stăpîni situaţii sociale/sexuale.

Soluţia este de a depinde de sfaturile soţiei în situaţii sociale/sexuale. În general, trebuie să ştii că ea este un expert în acest domeniu, iar tu un novice. Trebuie să-ţi asumi aceasta, chiar dacă eşti neîncrezător. Însuşeşte-ţi sfaturile ei, chiar dacă eşti încredinţat că stăpîneşti asemenea situaţii (*mai ales* cînd crezi că eşti stăpîn pe situaţie). Adoptă această soluţie, chiar dacă te consideri extrovertit şi ea nu vorbeşte niciodată. Lasă-ţi nevasta să guverneze toate situaţiile legate de alte femei.

Cum să argumentezi într-o dispută

În Efeseni 4:25-32 Pavel descrie ce înseamnă a te dezbrăca de omul vechi (v.22) şi a te îmbrăca în omul cel nou (v.24). Este un adevăr spiritual cu caracter general, care poate fi aplicat oricărei relaţii. Deci, îl vom aplica relaţiei dintre soţi. În acest pasaj citim:

«De aceea, lăsaţi-vă de minciună: „Fiecare dintre voi să spună aproapelui său adevărul", pentru că sîntem mădulare unii altora. „Mîniaţi-vă şi nu păcătuiţi". Să n-apună soarele peste mînia voastră, şi să nu daţi prilej diavolului. Cine fura, să nu mai fure; ci mai degrabă să lucreze cu mîinile lui la ceva bun, ca să aibă ce să dea celui lipsit. Nici un cuvînt stricat să nu vă iasă din gură; ci unul bun, pentru zidire, după cum e nevoie, ca să dea har celor ce-l aud. Să nu întristaţi pe Duhul Sfînt al lui Dumnezeu, prin care aţi fost pecetluiţi pentru ziua răscumpărării. Orice amărăciune, orice iuţime, orice mînie, orice strigare, orice clevetire şi orice fel de răutate să piară din mijlocul vostru. Dimpotrivă, fiţi buni unii cu alţii, miloşi, şi iertaţi-vă unul pe altul, cum v-a iertat şi Dumnezeu pe voi în Hristos » (Efeseni 4:25-32).

Iată şapte principii care trebuie luate în considerare cînd ai o neînţelegere cu soţia:

1. *Spune adevărul.* «De aceea, lăsaţi-vă de minciună: „Fiecare dintre voi să spună aproapelui său adevărul, pentru că sîntem mădulare unii altora"» (Efeseni 4:25).

2. *Rezolvă problema înainte de a merge la culcare.* «"Mîniaţi-vă şi nu păcătuiţi." Să n-apună soarele peste mînia voastră şi să nu daţi prilej Diavolului» (Efeseni 4:26-27).

3. *Să ai ceva valoros de împărtăşit.* „Cine fura, să nu mai fure; ci mai degrabă să lucreze cu mîinile lui la ceva bun, ca să aibă ce să dea celui lipsit" (Efeseni 4:28).

4. *Afirmaţiile tale să fie morale, ziditoare, la subiect şi pline de har.* „Nici un cuvînt stricat să nu vă iasă din gură; ci unul bun, pentru zidire, după cum e nevoie, ca să dea har celor ce-l aud" (Efeseni 4:29).

5. *Vorbeşte, conştient că Dumnezeu ascultă, şi nu-L întrista.* „Să nu întristaţi pe Duhul Sfînt al lui Dumnezeu, prin care aţi fost pecetluiţi pentru ziua răscumpărării" (Efeseni 4:30).

6. *Risipeşte amărăciunea din tine însuţi înaintea discuţiei.* „Orice amărăciune, orice iuţime, orice mînie, orice strigare, orice clevetire şi orice fel de răutate să piară din mijlocul vostru„ (Efeseni 4:31).

7. *Fii pregătit şi dornic să ierţi şi să ceri iertare.* „Dimpotrivă, fiţi buni unii cu alţii, miloşi, şi iertaţi-vă unul pe altul, cum v-a iertat şi Dumnezeu pe voi în Hristos" (Efeseni 4:32).

Bărbaţilor, iubiţi-vă nevestele cum a iubit Hristos Biserica şi S-a dat pe Sine pentru ea (Efeseni 5:25)

O DISCUŢIE DESPRE NECESITATEA DE A DEVENI SOŢ

Bărbaţii sînt necesari

- Privind cultura în care trăim daţi cîteva raţiuni pentru care bărbaţii nu sînt o opţiune în schema lui Dumnezeu.
- Dacă nici bărbatul, nici femeia nu pot să reflecte fiecare în parte în mod complet chipul lui Dumnezeu, cum se împacă aceasta cu unele din perspectivele moderne asupra căsătoriei ?

A deveni soţ implică un mare risc

- De ce este important pentru indivizii de sex masculin să se despartă de ai săi, să înveţe să muncească şi să se odihnească, să devină luptător şi preot, şi să-şi stabilească ordine în viaţă înainte de a se căsători ? Ce se întîmplă în căsnicia lui dacă nu a făcut în prealabil aceşti paşi ?
- De ce atît de mulţi bărbaţi plin de succes pe plan profesional au eşuat în căsătorie ?
- Ce „plafoane" ai lovit care pot fi străpunse doar împreună cu soţia ta ?

Soţul este capul nevestei

- Care este scopul declarat al căsniciei tale ?
- Discutaţi şi aplicaţi 1 Corinteni 11:3-12. De exemplu cum ar trebui să aplice **bărbaţii** următoarele afirmaţii cînd decid să se căsătorească ?

  -„bărbatul este capul femeii" (v.3)

-„femeia este slava bărbatului" (v.7)

-„şi nu bărbatul a fost făcut pentru femeie, ci femeia pentru bărbat" (v.9)

-„în Domnul, femeia nu este fără bărbat, nici bărbatul fără femeie" (v.11)

- Cum arată căsnicia cînd nevasta conduce ?

Soţi care merită supunerea

- Citeşte Matei 19:3-6.

  - ce înseamnă a te lipi de nevasta ta ?

  - cum te lipeşti tu în mod concret de ea ?

  - ce înseamnă pentru tine „ce a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă" ?

- Ce înseamnă a fi un „explorator" al soţiei tale ?
- În relaţia cu soţia ta indică noi căi prin care poţi ...

s-o conduci- s-o hrăneşti-s-o creştisă-i dai libertate

O DISCUŢIE DESPRE NECESITATEA DE A FI SOŢ

Dragostea şi căsătoria merg împreună...

- Enumeraţi patru aspecte legate de căsătorie care s-au schimbat în gîndirea voastră după ce v-aţi căsătorit, comparativ cu perioada cînd eraţi doar logodiţi.

- Cum poate un bărbat/soţ să-şi formeze şi să-şi menţină o perspectivă matură asupra sexualităţii ?

- Luaţi-vă timp pentru a citi Cîntarea Cîntărilor a lui Solomon. Descoperiţi cîteva principii despre dragoste şi sexualitate pe care le dă Solomon.

- Cum îşi conduce un bărbat soţia în relaţia lor sexuală ?

O soţie este un „vas mai slab"

- Discutaţi Cîntarea Cîntărilor 5:16. Enumeră 5 lucruri pe care le-ai putea face săptămîna aceasta, şi care ar determina-o pe soţia ta să spună: „Acesta este iubitul meu, este scumpul meu" .

- Discutaţi 1 Petru 3:7. De ce spune Petru că o soţie este „un vas mai slab" ? Ce înseamnă „purtaţi-vă [...] cu înţelepciune cu nevestele voastre" ?

- Care este provocarea pe care o lansează această parte a materialului noţiunii de „mamă singură" din cultura contemporană ?

Soţii sînt mai slabi în situaţii sociale/sexuale

- Poţi da exemplu de indivizi care au devenit egoişti în situaţii sociale/sexuale ?

- Cum te ajută soţia ta în situaţiile sociale/sexuale ?

Cum rezolvi o neînţelegere

- Fii cinstit şi gata să rîzi de tine însuţi - care e tiparul obişnuit de ceartă între tine şi soţia ta ?

- În lumina versetelor din Efeseni 4:25-32 precizaţi două elemente transcendentale care te motivează să aplanezi o dispută.

Scrie cu cuvintele tale ce înseamnă să aplici Efeseni 5:25.

Lecţia #5 Bărbatul se decide să fie tată al copiilor săi

Tatălui îi revine responsabilitatea de a-şi instrui copiii

Definiţie: Un tată este un soţ care a acceptat responsabilitatea de a-şi educa şi forma copiii.

Din punct de vedere fizic, este uşor să fii tată. Orice adolescent care îşi începe viaţa sexuală poate deveni tată fizic. Spiritual şi moral, însă, hotărîrea de a fi tată pentru copii este una dintre cele mai solicitante, mai exigente decizii, chiar dacă răsplăteşte pe măsură. A fi părinte seamănă cu o cursă de motocicletă pe marginea unei prăpăstii în Marele Canion. Ai sentimentul că te-ai putea prăbuşi în orice moment - dar îţi dă o senzaţie nemaipomenită !

Decizia de a deveni tată înseamnă acceptarea responsabilităţii de a-ţi instrui copiii. Solomon a scris: «Ascultaţi, fiilor, învăţătura unui tată, şi luaţi aminte, ca să pricepeţi; căci eu vă dau sfaturi bune: nu lepădaţi învăţătura mea. Căci, cînd eram încă fiu la tatăl meu şi fiu gingaş şi singur la mama mea, el mă învăţa atunci şi îmi zicea: „Păstrează bine în

inima ta cuvintele mele, păzeşte învăţăturile mele, şi vei trăi! Dobîndeşte înţelepciune, dobîndeşte pricepere; nu uita cuvintele gurii mele, şi nu te abate de la ele"» (Proverbe 4:1-5).

Din acest pasaj putem extrage cinci observaţii legate de „profesia" de tată:

1. *Şi David, şi Solomon au luat iniţiativa de a-şi învăţa fiii (v.1-4).* Cred că David a primit o grea lovitură ca tată. E adevărat el a dat greş cu unii din fiii săi, dar se pare că l-a învăţat personal pe Solomon. Solomon i-a urmat exemplul şi a scris cartea Proverbelor pentru fiii săi.

2. *Ei au menţinut un standard înalt în ce priveşte conţinutul învăţăturii (v.2).*

3. *Scopul învăţăturii nu era doar memorarea faptelor sau ţinerea unor reguli, ci obţinerea înţelegerii şi înţelepciunii (v.1,5).*

4. *Instrucţiunile tatălui au devenit convingeri adînci ale fiului, aceasta însemnînd că fiul şi-a însuşit adevărurile (v.4).*

5. *Poruncile lui Dumnezeu au fost învăţate mai întîi ca porunci ale tatălui.* Deci ce a spus tatăl copilului era identic cu ce spusese Dumnezeu. Ca taţi, David şi Solomon au înţeles că ei erau o imagine a lui Dumnezeu pentru copiii lor, indiferent că ei ar fi vrut sau nu.

A fi tată este o misiune permanentă

Decizia de a deveni tată presupune a fi tată şi cînd copilul stă, şi cînd se ridică, şi în orice alt moment. Moise a scris: „Ascultă, Israele! Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn. Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu toată puterea ta. Şi poruncile acestea, pe care ţi le dau astăzi, să le ai în inima ta. Să le întipăreşti în mintea copiilor tăi *, şi să vorbeşti de ele cînd vei fi acasă, cînd vei pleca în călătorie, cînd te vei culca şi cînd te vei scula. Să le legi ca un semn de aducere aminte la mîini şi să-ţi fie ca nişte fruntarii între ochi. Să le scrii pe uşiorii casei tale şi pe porţile tale " (Deuteronom 6:4-9).

Acum să facem alte cîteva observaţii pe baza acestui text despre misiunea de a fi tată:

---

* În *New American Standard Bible*, din care citează autorul, se foloseşte termenul [s?-i înveti cu sîrguinţă]. (Nota trad.)

1. Învăţătura tatălui se baza pe *teologia lui Dumnezeu* (v.4) şi pe *prioritatea lui Dumnezeu* (v.5). Copiii trebuiau să ştie cine era Dumnezeu şi că El trebuia să fie cel dintîi în afecţiunea şi atenţia lor (v.5).

2. Poruncile erau cuvinte (v.6), nu sentimente sau senzaţii sau numai un exemplu. Desigur, tatăl trebuia să fie un exemplu viu al învăţăturii sale, dar aceasta nu înlocuia conţinutul de cuvinte al învăţăturii.

3. Obiectivul instruirii era de a produce o schimbare totală a vieţii, copilul însuşindu-şi adevărul şi convingerile despre Dumnezeu cu toată inima, cu tot sufletul şi cu toată puterea (v.5-6).

4. Răspunsul la întrebarea: „Cum să-i înveţi pe copii ?" este: cu sîrguinţă (v.7); vorbind (v.7); scriind (v.8-9); purtînd simboluri ale lui Dumnezeu (v.8) şi decorîndu-ţi casa ca pe o icoană pentru Dumnezeu (v.8-9).

Un tată care decide să fie un părinte pentru copiii săi nu-i va îndruma spre o instituţie pentru a primi de acolo ceea ce el ar trebui să le ofere (de exemplu biserică, şcoală sau grup de tineret). El poate folosi sau nu serviciile de tip profesional, dar nu va permite ca acestea să-i preia responsabilităţile.

Un tată este un administrator al proprietăţii lui Dumnezeu

Decizia de a fi tată al copiilor noştri este o decizie de a lucra pentru Dumnezeu, de a avea grijă de proprietatea Sa. „Învaţă pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze, şi cînd va îmbătrîni, nu se va abate de la ea" (Proverbele 22:6). În acest verset:

1. *Învaţă* - cuvîntul folosit în original se traduce literal „a determina o sete". Era folosit în legătură cu acţiunea moaşei care fricţiona gingiile nou-născutului cu suc de fructe pentru a-i determina setea de supt.

2. *Copil* - cineva de orice vîrstă care trăieşte în casa părintească.

În 1 Samuel 4:21 „copil" este un nou născut.

În 1 Samuel 1:27 „copil" este un băieţel.

În Geneza 3:7-2 „băiatul" [copilul]* este un adolescent.

---

* În New American Standard Bible, din care citează autorul, se foloseşte [copilul]. (Nota trad.)

În Geneza 34:19 „tînărul" * este un bărbat tînăr gata de căsătorie.

3. *Calea pe care trebuie s-o urmeze* - în original - „în acord cu propria lui cale" sau „în acord cu felul, maniera sau caracteristica spre care el este înclinat".

Proverbele ne spun că toţi copiii (de toate vîrstele) trebuie crescuţi în acord cu darurile, talentele, dorinţele şi personalităţile lor specifice.

A fi tată pentru un băiat este diferit de a fi tată pentru o fată

„Fiii noştri sînt ca nişte odrasle care cresc în tinereţea lor; fetele noastre ca nişte stîlpi săpaţi frumos, care fac podoaba caselor împărăteşti" (Psalmul 144:12). *Fiii* trebuie consideraţi de taţi de timpuriu ca plante în creştere - folositori, avînd rădăcini, crescînd independent, aducînd roade. Un tată ar trebui să-şi ajute în aşa fel fiul încît acesta să fie capabil mai curînd să plece, decît să rămînă. „Cîtă vreme eşti sub acoperişul meu, vei ..." nu este realmente ceea ce are el nevoie. El are nevoie să fie pregătit pentru a-şi crea propriul acoperiş. O cale bună de a conduce discuţia în legătură cu felul în care un tată trebuie să-şi crească băiatul este de a trece în revistă imagini ale copacilor de pe malul Amazonului şi de a-i ruga pe taţi să observe aspecte aplicabile în cazul lor.

Fiicele trebuie văzute de taţi asemeni celei mai frumoase părţi a unui palat. Ele prefigurează frumuseţea, imaginaţia artistică şi bucuria de a trăi. Stîlpii susţin o clădire. Ei sînt puternici, stabili, sunt puncte de echilibru. În plus, cei din palat sînt frumoşi şi constituie o sursă de inspiraţie. Oamenii vin aproape de ei fie şi numai pentru a se bucura de prezenţa lor. Astfel trebuie să vadă un tată modul în care îşi formează fetele, începînd de cînd ele sînt foarte tinere. O modalitate de a discuta cu un tată despre educaţia fetelor este de a trece în revistă imagini ale unui palat frumos cu stîlpi în faţă şi de a-i cere apoi să facă observaţii în legătură cu situaţia lui.

Deci, obiectivele în educarea fiilor şi fiicelor sînt diferite.

Educaţia unui *fiu* are ca obiectiv formarea unui bărbat, capabil să trăiască pentru Dumnezeu, independent de părinţi, responsabil pentru el însuşi, înrădăcinat în societate, pregătit să susţină o nevastă. (*Vezi* Geneza 2:24 şi Plîngerile lui Ieremia 3:27.)

Educaţia unei *fiice* are ca obiectiv formarea unei femei care să fie frumoasă, responsabilă, stîlp al casei ei, care slujeşte pe Dumnezeu, îşi slujeşte în primul rînd soţul şi apoi copiii în primul rînd (Proverbe 31:10-31). Remarcaţi aceste deosebiri în următoarele pasaje: Numeri 30:3-8; Deuteronomul 21:18-21 şi 22:13-21.

A fi tată presupune deopotrivă lege şi har

Solomon scrie: „Cine cruţă nuiaua, urăşte pe fiul său, dar cine-l iubeşte, îl pedepseşte îndată" (Proverbe 13:24). „Nebunia este lipită de inima copilului, dar nuiaua certării o va dezlipi de el" (Proverbe 22:15). Pavel spune: "Copii, ascultaţi în Domnul de părinţii voştri, căci este drept" (Efeseni 6:1; *vezi şi* Deuteronomul 8:5-6; Proverbe 19:18; 23:13-14; 29:15,17; Coloseni 3:20).

Copiii (ca şi noi toţi într-o anumită măsură) au tendinţă spre nebunie lipită de inima lor. Este tendinţa spre păcat care duce la haos în vieţile lor. Acest haos trebuie stăpînit prin legi şi prin teama de a călca acele legi. Dacă un copil are tendinţa de a minţi, de a bea alcool, de a folosi droguri, de a avea relaţii sexuale imorale, de a se răzvrăti, de a practica vicii sau alte lucruri rele etc., atunci el/ea trebuie aduşi sub control prin legi. Unii copii se vor răzvrăti contra disciplinei, oricît de înţelept ar fi ea impusă. În acest caz, un tată îşi poate limita educaţia doar la comentarii pozitive. Desigur, nu există nici o garanţie, dar cînd copiii răzvrătiţi nu sînt niciodată criticaţi, este mai probabil că liniile de comunicare vor rămîne deschise. În Israel trebuia folosită pedeapsa fizică, nu criticismul.

De asemenea, Pavel ne spune: „Părinţilor, nu întărîtaţi pe copiii voştri, ca să nu-şi piardă nădejdea" (Coloseni 3:21). Şi „părinţilor *, nu întărîtaţi la mînie pe copiii voştri, ci creşteţi-i în mustrarea şi învăţătura Domnului" (Efeseni 6:4). Unii copii au o inimă răzvrătită pentru că sînt împinşi la aceasta de un tată rigid care exersează doar legea, nu şi harul, neînţelegîndu-le nici pe una, nici pe cealaltă.

---

* În *New American Standard Bible*, din care citează autorul, se foloseşte [taţilor]. (Nota trad.)

Legea este pentru răzvrătire, haos şi dezordine; maturitatea vine doar prin har.

Disciplina, măsura şi regulile sînt nepotrivite cînd este vorba de dezvoltarea talentelor, intereselor, dorinţelor şi abilităţilor unui copil. Disciplina îl poate păzi de necaz, dar nu-i va da niciodată o motivaţie pentru viaţă.

Activităţile periculoase

Taţi fiind, trebuie să ne implicăm alături de copiii noştri în orice activităţi nepăcătoase aflate în sfera lor de interes, chiar dacă sînt periculoase. Ştiu că mulţi dintre voi ar avea obiecţii, dar luaţi aminte ! Nu este legitim a confunda pericolul cu păcatul. Dumnezeu ne cheamă să ne păzim copiii de păcat, nu de pericol.

Îmi amintesc de un bărbat care mi se plîngea că băiatul său adolescent nu dorea să facă nimic din ce ar fi fost bun pentru el.

„Dar ce anume *îi place ?*" am întrebat.

„Nu vrea decît să tragă cu arma şi să conducă motociclete", mi-a răspuns.

„Deci", i-am replicat „unde te vei duce împreună cu el ?"

„Ce ? Nu voi permite niciodată copilului meu să tragă cu arma sau să conducă motociclete, cîtă vreme am un cuvînt de zis."

„Bine", i-am spus. „Dar să nu te plîngi dacă lasă vreo fată gravidă sau încearcă droguri. De fapt, nu este nimic păcătos în arme şi motorete."

„Dar sînt atît de periculoase."

„Desigur că sînt periculoase - dacă n-ar fi, nu i-ar plăcea. Te aştepţi ca unui băiat de vîrsta lui să-i placă să tricoteze?"

Am trei fete şi toate conduc motorete. E o ocazie bună de a intra în vieţile lor şi a le ajuta să înveţe să conducă bine şi sigur. Să le ajut să fie excelente conducătoare de motorete, conştiente de pericol şi capabile de performanţă în condiţii de siguranţă. Ştiu un bărbat al cărui fiu era nebun după maşini de mare viteză, aşa că acest om s-a dus la o şcoală de piloţi de curse şi amîndoi au urmat un curs, iar acum conduc maşini de curse împreună. În prezent fiul lui nu mai simte nevoia să gonească pe şoselele din afara oraşului, pentru că ştie mai multe despre şofat decît noi toţi. Auzind aceasta am fost atît de entuziasmat, încît am vrut să urmez şi eu acel curs şi să-mi iau şi fetele cu mine.

Biserica în familie

Una dintre cele mai semnificative decizii pe care le-am luat în calitate de preot ... Nu ! vreau să încep altfel. Fără îndoială, cea mai semnificativă decizie pe care am luat-o vreodată în calitate de preot - şi poate cel mai semnificativ lucru pe care l-am făcut vreodată, punct - a fost de a începe o biserică în familie cu soţia şi fetele. Ne întîlneam în fiecare duminică. Era o atmosferă foarte degajată - fetele în pijama, cîinele şi pisica jucîndu-se pe covor, toţi luam micul dejun, fetele erau pe jumătate întinşi cu picioarele-n sus sau întinse pe podea. De obicei memoram versete biblice, citeam şi discutam pasaje din Scriptură şi ne rugam.

Versetele de memorat erau scrise pe cărţi de vizită ataşate de o panglică în spirală. Adăugam un verset în fiecare săptămînă. Cînd aveam un teanc destul de mare, ne petreceam timpul repetîndu-le şi adăugam cîte unul nou după cîtva timp.

Studiul biblic era palpitant. Nu atît de mult datorită conceptelor adînci pe care le descopeream, ci datorită aplicaţiilor. Citeam pînă cînd ne loveam de ceva care se aplica la ceea ce se întîmpla cuiva dintre noi. Poate o problemă cu un profesor la şcoală, o situaţie în echipa de fotbal sau un conflict între prieteni. „O fată a rămas gravidă". „Un tip s-a îmbătat la o petrecere". „Un prieten mi-a oferit droguri". „Un băiat mi-a făcut o propunere indecentă". „Profesorul m-a minţit". „Antrenorul nu este drept". „Tatăl unei colege s-a sinucis". "Dar filmul cel nou ? Este despre ..."

Este uimitor cîte subiecte apar cînd le dai drumul ! Biblia însăşi scoate la iveală totul. Ce timp fantastic am petrecut discutînd despre ea. Nu era un fel de show televizat de genul spune-totul-despre. Nicidecum. Era o discuţie liberă, cîteodată vie, alteori lentă, dar totdeauna plecînd de la Biblie.

Nu-mi închipui cum ar putea un tată să lase un lider de tineret profesionist să-i răpească acest timp extraordinar. Stu Weber a spus-o bine: „ Copiii noştri sînt singurele mesaje pe care le vom trimite unei lumi pe care nu o vom vedea niciodată".

O DISCUŢIE DESPRE IMPORTANŢA DE A DEVENI TATĂ

Numai tatăl este responsabil de instruirea copiilor săi

- Care sînt cîteva dintre motivele lipsei de implicare a taţilor în societatea de azi ?
- Cum îşi asumă un copil convingerile tatălui său ? Cum poate facilita un tată transferul convingerilor sale ?
- Dacă (tată fiind) eşti imaginea lui Dumnezeu pentru copiii tăi, cum determină aceasta perspectiva ta pe termen scurt şi lung în următoarele domenii:

- vacanţe	- relaţia cu soţia ta
- relaţii de prietenie	- biserica locală

A fi tată este o misiune permanentă

- Cum ar putea tatăl să pună „teologia lui Dumnezeu" şi prioritatea lui Dumnezeu" în fruntea relaţiilor cu copiii săi ? Cum se schimbă aceasta la diferite vîrste: 5, 13 sau 18 ani?
- De ce permit taţii ca instituţiile să preia educarea copiilor lor?
- Cum poate coopera un tată în mod responsabil cu şcolile, cluburile sportive şi grupurile de tineret, astfel încît acestea să aibă un efect benefic asupra copiilor săi ?

Tatăl este un administrator al proprietăţii lui Dumnezeu

- Care sînt acele aspecte unice pe care trebuie să le înfrunte un tată în cultura noastră atunci cînd se hotărăşte să lucreze pentru Dumnezeu avînd grijă în acelaşi timp de proprietatea Sa - copiii?
- Cum poate tatăl să declanşeze „o sete" în copiii săi „după înclinaţiile fiecăruia" ?
- Ce schimbări trebuie să facă tatăl în el însuşi pentru a-şi putea creşte copiii în acord cu darurile, talentele, dorinţele şi personalităţile lor ?

A fi tatăl unui băiat diferă de a fi tatăl unei fete

- Care sînt după părerea ta asemănările şi deosebirile între a fi tatăl unei fete şi a fi tatăl unui băiat în lumina textelor din: Psalmul 144:12, Proverbe 31:10-31 şi Numeri 30:3-8 ?

	Fii	Fiice
Deosebiri		
Asemănări		

O DISCUŢIE DESPRE IMPORTANŢA DE A FI TATĂ

A fi tată presupune deopotrivă lege şi har

- Cum hotărăşte un tată cînd este timpul potrivit pentru lege şi cînd este timpul potrivit pentru har ?
- Cum poate un tată să-şi înveţe în mod activ copiii despre darurile Duhului Sfînt enumerate în Galateni 5:22-23 ?
- Ce pot spune copiii tăi despre felul cum ai demonstrat har(favoare nemeritată) şi îndurare (iertare pentru o pedeapsă binemeritată) ?

Un inventar pentru taţi

- Copiii tăi te consideră o persoană de tipul „nu face aceasta" sau „să facem aceasta împreună" ?

- Aminteşte-ţi o faptă de-a ta care i-a făcut pe copii să-şi piardă respectul faţă de tine. Cum ai încercat să corectezi lucrul respectiv ?

- Cum respecţi drepturile individuale ale fiecărui copil în familia ta ?

- Încerci să înţelegi de ce copilul a făcut ceea a făcut, din perspectiva lui, înainte de a-l corecta ?

- Ce faci pentru a-ţi conştientiza copiii de faptul că tu eşti răspunzător înaintea lui Dumnezeu pentru acţiunile lor ?

- Cum arăţi har (favoare nemeritată) şi îndurare (iertarea pedepsei meritate) faţă de copiii tăi ?

- Cum comunici copiilor tăi dragostea definită în 1 Corinteni 13?

Despre activităţile periculoase

- Cum echilibrează un tată responsabilitatea cu nevoia unor copii de a trăi „la maximum" ?
- Ce poţi face cînd copiii tăi manifestă interes pentru un domeniu despre care nu ştii nimic ?
- Ce poate face un tată dacă nu este deloc interesat de activităţile care-i plac copilului său ?

Biserica în familie

- De ce „biserica familiei" este un instrument cu un potenţial atît de mare în maturizarea tatălui ?
- Ca orice grup mic, cum poate biserica de familie să devină un beneficiu atît pentru familie, cît şi pentru bisericile locale?

Ce mesaj ai vrea să transmită copiii tăi lumii pe care nu o vei vedea niciodată?

PARTEA a III-a - PATRIARHUL

Două feluri de creştere

Dacă privim îndeaproape Scriptura vom descoperi că Dumnezeu a încurajat creşterea spirituală şi că există două feluri de creştere. Un tip este pentru oamenii haotici care au nevoie de ordine. Îl vom numi *creştere controlată* . Celălalt tip este pentru oamenii ordonaţi care au nevoie de maturitate şi îl vom numi *creştere creativă*. Să figurăm cele două tipuri de creştere în diagrama noastră:

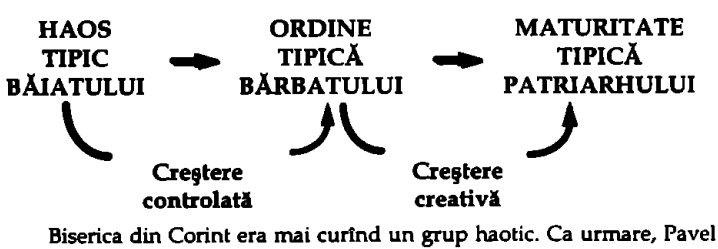

Biserica din Corint era mai curînd un grup haotic. Ca urmare, Pavel îi îndeamnă constant la ordine. El le-a spus să părăsească imoralitatea din mijlocul lor (1 Corinteni 5:7,13). Le-a spus că deja a judecat pe un om

care trăia în imoralitate (5:3) şi i-a avertizat să nu se asocieze cu fraţii imorali (5:9), ci să fugă de imoralitate (6:18).

Apostolul le-a scris reguli privind căsătoria, divorţul, recăsătorirea şi celibatul (cap.7). El le-a spus cum să hotărască ce mănîncă (cap.8) şi cum să se comporte la Cină (11:17-34). Le-a dat reguli şi cu privire la îmbrăcăminte şi la lungimea părului. Le-a spus să păstreze cu fermitate tradiţiile (11:1-16).

Acum să privim la felul în care Şi-a învăţat ucenicii Isus Hristos. El a spus: „Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi" (Matei 7:1). Aceasta contrastează cu judecata lui Pavel asupra bărbatului din 1 Corinteni 5:3. Isus Şi-a încurajat ucenicii să meargă printre necredincioşi. Isus Însuşi a participat la întîlnirile unor păgîni (Matei 9:10-12). Făcînd aceasta El a fost considerat „un om mîncăcios şi băutor de vin, un prieten al vameşilor şi al păcătoşilor" (Luca 7:34). Pavel le spune exact contrariul corintenilor: „Ieşiţi din mijlocul lor şi despărţiţi-vă de ei" (2 Corinteni 6:17).

Isus a vorbit despre posibilitatea de încălcare a legilor Sabatului, rămînînd totuşi nevinovat (Matei 12:5). Le-a spus ucenicilor că El este mai mare decît Templul (v.6) şi Şi-a apărat ucenicii cînd aceştia au călcat datina bătrînilor (Marcu 7:1-7). Acest aspect este în contrast cu îndemnul lui Pavel adresat corintenilor de a păzi tradiţiile (1 Corinteni 11:1-16).

Dar nu este nici o contradicţie. Situaţiile sînt extrem de diferite. Corintenii veneau dintr-o cultură păgînă imorală - cultura greacă - care nu avea ca fundament Biblia, legea mozaică, obiceiurile iudaice, cunoaşterea lui Dumnezeu sau aşteptarea lui Mesia. Nu legalismul era problema lor. Dar ucenicii lui Hristos trăiau în mijlocul legalismului. Ei erau obişnuiţi cu tradiţiile iudaice. Majoritatea fuseseră crescuţi în familii evreeşti foarte stricte şi cunoşteau noţiunile fundamentale despre Dumnezeu. Tradiţia lor constituia, într-un anume sens, o adevărată ordine, dar ea fusese poluată şi sugrumată de reguli, obiceiuri şi tradiţii, care au transformat legea în legalism.

Confruntat cu haosul copilăresc, apostolul Pavel a folosit *controlul*. Cînd Hristos a fost confruntat cu ordinea (în acest caz, ordinea sugrumată de legalism), El a folosit *creativitatea*. Diferenţele par a fi următoarele:

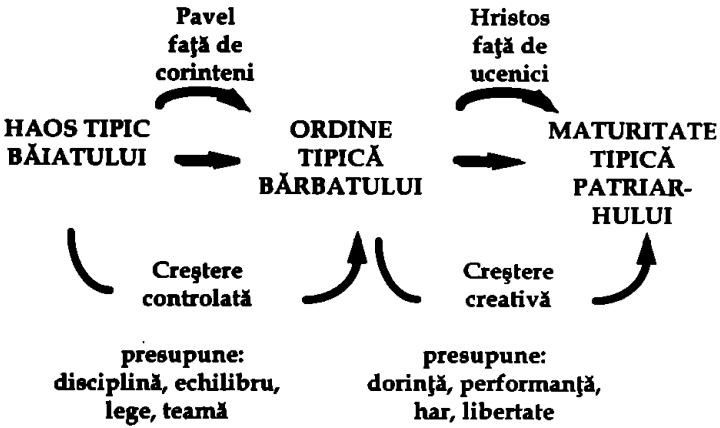

Biblia ne demonstrează clar că dezvoltarea caracterului masculin urmărește două tipare: (1) ordinea necesară unor oameni precum creștinii din Corint și (2) maturitatea caracteristică unor oameni ca apostolii lui Hristos.

Cînd un bărbat și-a transformat haosul în ordine, cînd a căpătat o înțelepciune ca urmare a regularizării iregularităților din viața lui, el se află pe punctul de a înainta spre un stadiu nou. El a devenit candidat pentru a doua tranziție majoră din viața unui individ de sex masculin - este gata să devină un patriarh.

Lecția #6 Patriarhul își sporește dragostea față de Dumnezeu și față de familia lui

Un patriarh are o relație pe termen lung cu Dumnezeu

Remarcați ce spune Biblia despre unii patriarhi:

Noe: „Iată care sînt urmașii lui Noe. Noe era un om neprihănit și fără pată între cei din vremea lui: Noe umbla cu Dumnezeu" (Geneza 6:2).

Avraam: „Prin credință a venit și s-a așezat el în țara făgăduinței, ca într-o țară care nu era a lui, și a locuit în corturi, ca și Isaac și Iacov, care erau împreună moștenitori cu el ai aceleiași făgăduințe. Căci el aștepta

cetatea care are temelii tari, al cărei meşter şi ziditor este Dumnezeu" (Evrei 11:9-10).

Iov: „Era în ţara Uţ un om care se numea Iov. Şi omul acesta era fără prihană şi curat la suflet. El se temea de Dumnezeu, şi se abătea de la rău" (Iov 1:1).

David: „David a împărăţit peste Israel, şi făcea judecată şi dreptate la tot poporul lui" (2 Samuel 8:15).

Isus: «După ce a vorbit astfel, Isus a ridicat ochii spre cer şi a zis: „Tată, a sosit ceasul ! Proslăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine ... Şi acum, Tată, proslăveşte-Mă la Tine însuţi cu slava pe care o aveam la Tine înainte de a fi lumea"» (Ioan 17:1,5).

Pavel: „Căci eu sînt gata să fiu turnat ca o jertfă de băutură şi clipa plecării mele este aproape. M-am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credinţa" (2 Timotei 4:6-7).

Patriarhii sfîrşesc ce au început. A începe e un lucru, a sfîrşi e altceva. Avem o mulţime de creştini care încep bine, dar puţini termină ce au început. De obicei folosesc un exemplu pentru a ilustra aceasta. Aşez două cărţi una peste alta şi spun: „Priviţi, am început construirea unui pod pînă la Milwaukee!" Locuiesc pe ţărmul lacului Michigan, la vest de Grant Rapids. Sînt 130 km peste lac pînă la Milwaukee. E uşor să începi un pod peste lacul Michigan. Mai greu e să-l sfîrşeşti.

Un patriarh atrage atenţia lui Dumnezeu

Patriarhul este atent la Dumnezeu, dar la fel de adevărat este că Dumnezeu este atent la patriarh. Să remarcăm un alt aspect pe care Biblia îl evidenţiază în legătură cu patriarhul:

Noe: „Dar Noe a căpătat milă înaintea Domnului" (Geneza 6:8).

Avraam: „Pe Mine Însumi jur, zice Domnul: pentru că ai făcut lucrul acesta, şi n-ai cruţat pe fiul tău, pe singurul tău fiu, te voi binecuvînta foarte mult şi-ţi voi înmulţi foarte mult sămînţa, şi anume: ca stelele cerului şi ca nisipul de pe ţărmul mării; şi sămînţa ta va stăpîni cetăţile vrăjmaşilor ei" (Geneza 22:16-17).

Iov: «Domnul a zis Satanei: „Ai văzut pe robul Meu Iov ? Nu este nimeni ca el pe pămînt. Este un om fără prihană şi curat la suflet, care se teme de Dumnezeu şi se abate de la rău"» (Iov 1:8).

Isus: „Şi din ceruri s-a auzit un glas, care zicea: «Tu eşti Fiul Meu prea iubit, în Tine Îmi găsesc toată plăcerea Mea»" (Marcu 1:11).

Patriarhul este înconjurat de cîţiva prieteni apropiaţi şi statornici

Pentru a deveni patriarh, un bărbat trebuie să aibă cîteva prietenii strînse cu alţi oameni ai lui Dumnezeu. Luaţi în considerare:

David: (2 Samuel 8:17-18) Ţadoc şi Benaia au fost cu David de timpuriu, pînă la moartea sa (2 Samuel 16:6 şi 1 Împăraţi 1:8). Viteji lui David erau prietenii lui de durată. Ei s-au adunat pentru a-l încorona rege, au fost cu el la alungarea lui din Ierusalim şi au rămas alături de el pînă la bătrîneţe (1 Cronici 11:10-12:38).

Isus: Isus Hristos, fiind Dumnezeu, este totdeauna un exemplu de excepţie (Ioan 17:5-26). Fiind patriarh al Bisericii, Trupul Său, El era într-o relaţie intimă cu Tatăl, relaţie care pate fi aplicată patriarhatului uman.

Pavel: (Filimon 7) El scrie lui Filimon: „am avut o mare bucurie pentru dragostea ta" (2 Timotei 4:9-22). Scrisorile lui Pavel se încheiau adesea cu salutări pentru prieteni apropiaţi. În această scrisoare de la sfîrşitul vieţii sale el ne dezvăluie cîţiva prieteni importanţi şi statornici.

Ioan: (3 Ioan 1-4, 13-14) El scrie: „către prea-iubitul Gaiu, pe care-l iubesc în adevăr".

Petru: (2 Petru 3:15) La apogeul lucrărilor lor, în pofida multor neînţelegeri, Petru îl considera pe Pavel „prea iubitul nostru frate".

În general, *cu cît creştem mai mult şi ne implicăm mai mult în lucrare şi cu cît mai îndelungată este creşterea şi implicarea noastră, cu atît găsim mai greu pe cineva care să ne ajute să creştem şi să ne slujească.*

Patriarhii nu se pensionează niciodată

Pentru a deveni patriarh, un tată nu trebuie să considere pensionarea drept ţel al bătrîneţii sale. Astăzi imaginea bunicului este obligatoriu asociată cu pensionarea.

Bunic	Patriarh
• are vîrsta fizică	• are maturitatea spirituală
• pensionat	• lucrează
• mai puţine responsabilităţi	• mai multe responsabilităţi

- dă ajutor
- familia are grijă de el
- mai puţin în contact cu schimbarea
- liniştit
- pe locul din spate
- reflectînd asupra trecutului
- este mentor
- el are grijă de familia sa extinsă
- mai mult în contact cu schimbările culturale
- indică direcţii
- pe locul şoferului
- cu impact asupra viitorului

Nu există pensionar în Biblie. La bătrîneţe oamenii lui Dumnezeu lucrau, făceau planuri, vorbeau, scriau, îşi făceau lucrarea la care îi chemase Dumnezeu şi pe care o făcuseră şi pînă atunci. Peste jumătate din exemplele de credinţă enumerate în Evrei 11 sînt fapte aparţinînd unor persoane în vîrstă de peste 65 de ani.[6]

Avraam şi-a condus uriaşa familie pînă la moarte. Moise a condus pe Israel pînă ce Dumnezeu l-a luat la El. Iosua a scris despre Moise, imediat după funeraliile lui: „Moise era în vîrstă de o sută douăzeci de ani cînd a murit; vederea nu-i slăbise şi puterea nu-i trecuse" (Deuteronom 34:7). La vremea morţii sale, Pavel plănuia să meargă în Spania în mai multe călătorii misionare. Apostolul Ioan - tot ce a rămas din lucrarea sa: Evanghelia, Epistolele şi Apocalipsa datează din perioada cînd el avea şaptezeci de ani. O schimbare a activităţii ca urmare a stării fizice este normală, dar ideea de pensionare este total nebiblică.

Faţă de cine este răspunzător patriarhul

Patriarhul răspunde faţă de Dumnezeu. Vorbind de răspundere majoritatea oamenilor nu au în minte imaginea lui Dumnezeu. Dicţionarul Webster defineşte astfel responsabilitatea: „supunere faţă de ... , a da socoteală şi a fi răspunzător".[7] Deci, a fi *răspunzător* (responsabil) înseamnă a da socoteală de faptele tale altui individ, grup sau entităţi. Haosul are nevoie să dea socoteală, dar ordinea are nevoie de maturitate - care nu derivă niciodată din a da socoteală.

Grupurile de control reprezintă o idee bună. Aceste grupuri au două roluri. Mai întîi ajută persoanele haotice să devină ordonate, apoi ne ajută pe toţi să menţinem ordinea în domeniile în care sîntem sau putem fi slabi. Dar cu toată valoarea lui, sistemul care ne cere socoteală nu va produce niciodată maturitate. Deci, este esenţial pentru un bărbat să dea socoteală de faptele lui, dar aceasta nu-l va transforma în patriarh.

Am auzit odată un predicator spunînd: „Regii lui Israel au eşuat moral, nici unul dintre ei nefiind răspunzător faţă de altcineva". Implicaţie: fiecare are nevoie să fie răspunzător faţă de altcineva. Atunci am gîndit: *Da, totuşi profeţii nu dădeau socoteală nimănui.*

Vreau să urmăresc această idee.

Faţă de cine era răspunzător Isaia? Dar Ieremia sau Ezechiel sau Daniel sau Osea sau Amos? A aprobat cineva excursia lui Daniel în groapa leilor sau nerespectarea ordinului dat de împărat de a nu se mai face rugăciuni ? Cine a aprobat căsătoria lui Osea cu o prostituată? Cui i-a dat socoteală Ezechiel înainte de a sta întins pe o parte luni întregi ?

Faţă de cine erau răspunzători patriarhii? Dar Noe? Cui a dat socoteală Avraam? Dar Isaac, Iacov, Iosif, Moise, Iosua, Samuel, David sau Neemia? Faţă de cine a fost răspunzător Hristos? Dar apostolii? Dar Pavel? Referindu-se la ceilalţi apostoli şi prezbiteri Pavel a spus: „Cei ce sînt socotiţi ca fiind ceva - orice ar fi fost ei, nu-mi pasă: Dumnezeu nu caută la faţa oamenilor - aceştia, zic, ei cei cu vază nu mi-au adaus nimic" (Galateni 2:6).

Ce comitet a aprobat construirea corăbiei lui Noe? Cui a raportat Avraam în Canaan? Cine a aprobat misiunea de sacrificiu a fiului său Isaac? Cui a cerut voie Iosif să conducă Egiptul în locul lui Faraon? Cine a aprobat ca Moise să conducă Israelul afară din Egipt? Cui a dat socoteală Moise pentru uciderea israeliţilor neascultători, după orgia închinată viţelului de aur? De fapt, una dintre greşelile evidente a lui Moise a fost de a asculta de comitetul de la Cades-Paran cînd s-a votat cu 10 contra 2 ca israeliţii să nu intre în ţară (Numeri 13 şi 14). Faptul că a dat socoteală acelui comitet a costat vieţile tuturor israeliţilor adulţi, care au murit în următorii 40 de ani.

Mai este un aspect al maturităţii patriarhale. Motivaţia supremă a patriarhului, cea care îl determină să-şi ţină haosul în ordine, vine de la discipolii săi, nu de la superiori. Motivaţia lui Pavel de a se păstra curat (în afară de Dumnezeu desigur), era mărturia sa faţă de bisericile pe care le fondase. El era foarte grijuliu să lucreze din greu, să trăiască onest şi curat, pentru a fi un exemplu pentru ei (2 Tesaloniceni 3:7-12). Şi aceasta nu pentru că ceilalţi apostoli sau vreun comitet l-ar fi supravegheat şi ar fi trebuit să dea socoteală despre sine.

Ceea ce mă motivează este ceea ce cred despre mine copiii mei şi ucenicii mei. Nici un comitet nu poate şti dacă-mi iubesc nevasta - dar copiii mei ştiu. Dar acum mă grăbesc spre capitolul următor.

Patriarhul are influenţă asupra întregii sale familii

Exemplu lui Noe

Noe a avut o nevastă şi trei fii. După toate probabilităţile, fiii lui erau credincioşi. Ei au găsit neveste credincioase şi au urmat direcţia trasată de Noe. Ce e uimitor este că aceşti fii au crescut printre cei mai păgîni oameni care au existat vreodată. Iată cum este descrisă societatea din timpul lui Noe: „Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pămînt, şi că toate întocmirile gîndurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău" (Geneza 6:5).

Cînd Dumnezeu s-a adresat lui Noe, El a inclus toată „casa lui"(Geneza 7:1). Nurorile sînt menţionate ca aparţinînd familiei lărgite pe care Noe a călăuzit-o în siguranţă.

Unul dintre aceste cupluri tinere reprezintă strămoşii fiecăruia dintre noi.

Exemplul lui Avraam

Avraam şi nevasta lui Sara erau bătrîni cînd au avut în sfîrşit un copil. Atunci Dumnezeu i-a spus lui Avraam să-şi sacrifice copilul. Se pare că una din trăsăturile care l-au calificat pe Avraam pentru a deveni patriarh al familiei sale, a fost capacitatea sa de a renunţa la familie pentru Dumnezeu. După ce a demonstrat acest lucru, Dumnezeu a contramandat sacrificiul.

Cînd a venit timpul ca fiul său Isaac să se căsătorească, Avraam a făcut o mişcare interesantă. El şi-a trimis unul dintre slujitori înapoi în Haran, ca să-i găsească o mireasă lui Isaac (Geneza 24:3-4). Avraam a urmat în continuare călăuzirea lui Dumnezeu într-un pămînt păgîn. El a fost capabil să trăiască, să muncească şi să crească o familie printre păgîni. Dar cînd a venit timpul ca fiul său să se însoare, el n-a vrut ca acesta să-şi ia o nevastă dintre păgîni. Avraam nu a dorit ca fiul său să se căsătorească cu o femeie care să aducă în familia sa obiceiuri, practici şi concepţii păgîne.

Exemplul lui Caleb

Caleb ne oferă un exemplu diferit de Noe şi Avraam, prin aceea că a avut o fiică, nu un fiu. Cînd L-au ascultat pe Dumnezeu şi au pornit la luptă citim: „ Caleb a zis: «Voi da pe fiică-mea, Acsa de nevastă cui va bate Chiriat-Seferul şi-l va lua»" (Judecători 1:12).

Caleb nu a ales un bărbat anume pentru fiica lui. Fata lui nu s-a întîlnit cu diverşi băieţi, pînă cînd s-a îndrăgostit. Caleb ştia că acel care îi va accepta provocarea trebuia să aibă două trăsături: 1) era cu adevărat un bărbat pentru că voia să meargă la război pentru lucrarea lui Dumnezeu; şi 2) era gata să facă din Dumnezeu şi din voia Sa prioritatea numărul unu a vieţii sale.

Tînărul care a îndrăznit să iasă în faţă a fost Otniel. El a cucerit oraşul şi s-a căsătorit cu fiica lui Caleb, Acsa. Apoi Caleb, ca un adevărat patriarh, i-a ajutat să înceapă în căsătorie. O problemă majoră - pămîntul unde vor locui - este decisă între Caleb şi ginerele său Otniel, nu între Caleb şi fiica lui. Textul spune: „Cînd a intrat ea la Otniel l-a îndemnat să ceară un ogor de la tatăl ei". Caleb a tratat mai întîi cu soţul ei, apoi a venit şi ea pentru a cere nişte izvoare de apă, pe care Caleb i le-a dat. Aceasta sugerează că: 1) Caleb a avut o relaţie bună cu fiica lui - ea nu s-a temut să-i ceară izvoarele, iar el i le-a dat fără ezitare; şi 2) Caleb a tratat problemele noii familii mai întîi şi în principal cu ginerele său.

O DISCUŢIE DESPRE RELAŢIA PATRIARHULUI CU DUMNEZEU

Un patriarh are o relaţie de durată cu Dumnezeu.

- Care sînt calităţile importante ale patriarhului rezultate din versetele citate aici ?
- Cunoaşteţi patriarhi ? Ce îi distinge de ceilalţi ?
- Ce înseamnă pentru un patriarh a avea „finalitate" în relaţia lui cu Dumnezeu ?

Un patriarh atrage atenţia lui Dumnezeu

- Ce comunică Dumnezeu în versetele despre Noe, Avraam, Iov şi Isus ?
- Care sînt aspectele care atrag cu precădere atenţia lui Dumnezeu?
- De ce credeţi că lucrarea lui Billy Graham a afectat pe atît de mulţi vreme de decenii ?

Un patriarh este înconjurat de cîţiva prieteni statornici

- Care sînt trăsăturile de caracter pe care ar trebui să le urmărim atunci cînd dorim să stabilim relaţii de prietenie de lungă durată ?

- Cum putem găsi pe cineva care să ne ajute să creştem şi care să ne susţină la nevoie ?

- Comentaţi afirmaţia Dr. Howard Hendricks de la Dallas Theological Seminary:

Fiecare ar trebui să aibă un Pavel (un învăţător/mentor), un Barnaba (un prieten creştin care să nu fie nici înspăimîntat, nici impresionat de tine) şi un Timotei (un elev/ucenic).

Un patriarh nu se pensionează niciodată

- Ce va face bărbatul care este obligat de organizaţia sa să se pensioneze ?

- Comentaţi următoarele:

  -„ Cheltuiesc moştenirea copiilor mei."

  -„ Sînt atît de ocupat cu pensionarea, încît nu ştiu cum mai găsesc timp să merg la lucru".

  -„ Vreau să cîştig suficient de mult pentru a mă pensiona la 40 de ani".

- Care a fost efectul distructiv al filosofiei pensionării din cultura noastră asupra:

  -familiilor-afacerilor-şcolilor-guvernului-bisericilor-profesiilor

Patriarhul dă socoteală lui Dumnezeu

- De ce a fi răspunzător în faţa lui Dumnezeu este deopotrivă (1) mai periculos şi (2)mai important decît a fi răspunzător faţă de un grup de control ?

- De ce credeţi că nu exista un grup de control în cazul patriarhilor menţionaţi aici ?

O DISCUŢIE DESPRE RELAŢIILE PATRIAHULUI CU FAMILIA SA EXTINSĂ

Patriarhul are influenţă asupra familiei sale extinse

- Un patriarh este implicat în vieţile celor din familia sa extinsă. Aceasta înseamnă, printre altele, că el ajută familiile copiilor săi căsătoriţi. Aceasta implică totodată un risc. Cum poate el ajuta familiile copiilor săi, fără a fi „un spin în ochi" şi fără a submina conducerea fiului sau ginerelui său ?

Cum pot ajuta familiile copiilor mei	*Care sînt intervenţiile care ar afecta negativ familiile copiilor mei*

- Citiţi Iov 42:12-17. Cum l-a binecuvîntat Dumnezeu pe Iov ? De ce credeţi că sînt menţionate fiicele lui pe nume ? Care credeţi că a fost bucuria bătrîneţii lui Iov ?

- Citiţi epistolele 2 şi 3 ale lui Ioan. Ce principii legate de patriarh puteţi extrage de aici ? Ce ne spun aceste epistole despre activităţile apostolului Ioan în calitate de patriarh ?

- Ce-ai face dacă fiica ta în vîrstă de 25 de ani s-ar întîlni cu un bărbat, iar tu nu ai fi de acord ? Cum s-ar modifica atitudinea ta, dacă ar fi vorba despre fiul tău de 25 de ani ?

- Cum ar trebui să răspundă un patriarh dacă el sau nevasta lui ar fi fost răniţi de acţiunile sau atitudinile unui copil de-al lor căsătorit ? Dar dacă ofensa ar veni din partea ginerelui sau nurorii ? După ce aţi răspuns citiţi 1 Corinteni 13:4-7, apoi revizuiţi răspunsul dacă e necesar.

- Daţi cîteva căi practice de formare a unui ginere. Acelaşi lucru pentru o viitoare noră.

- Cum ar putea un patriarh să transmită Isaia 66:2 şi Mica 6:8 copiilor şi nepoţilor săi ?

- Citiţi 2 Samuel 8:15. Ce-ar trebui să faci pentru ca pe piatra ta funerară să scrie:

-Ce poţi face acum pentru a rămîne activ pînă la un astfel de sfîrşit?
- Ce schimbări ar trebui să faci în viaţa ta?
- Cum vor afecta acestea locul şi felul în care îţi petreci timpul ?

Lecţia #7 Patriarhul înaintează pe calea unei conduceri creative

O veche zicală spune:

Dacă faci mereu ceea ce faci, vei avea mai mult din ceea ce ai deja.

Patriarhii sînt oameni care nu se declară satisfăcuţi să facă mereu acelaşi lucru. Mai mult decît atît, ei sînt capabili să determine o schimbare. Aceasta nu doar scimbîndu-se pe sine, ci fiind şi un catalizator care induce schimbarea în întrega lor familie. A menţine aceeaşi stare de lucruri nu înseamnă a conduce. A fi urmat nu este în sine o conducere creativă. E adevărat, cuvîntul *lider* se foloseşte adesea pentru cineva care e urmat de alţii, dar cuvîntul are conotaţii cu mult mai largi.

Dacă un lider este cineva urmat de alţii, atunci mama raţă este şi ea un lider.

În a urma pe cineva este o doză de siguranţă şi fiecare dintre noi avem această tendinţă de boboci de raţă - de a urma pe altul. Dar oamenii sînt mai mult decît raţe. Raţele sînt capabile de foarte puţină schimbare. Oamenii, însă, sînt creaturi capabile de imense schimbări. Cu greu poţi numi pe cineva lider, doar pentru că alţii vor să facă ceea ce face el (mai ales cînd ceea ce face el, ceilalţi fac deja). Important este - poate liderul să insufle altora motivaţia de *a schimba* ceea ce fac ? Nu neapărat pentru ca ei să devină ceea ce este el, ci pentru ca ei să se dezvolte în ceea ce ar trebui să fie. Aceasta e conducerea creativă. După cum a scris George

Prince: «A descrie pe un om care lasă lucrurile aşa cum le-a găsit ca fiind un „mare lider" este o contradicţie de termeni».

Isus Hristos ca lider creativ

Isus din Nazaret a fost cel mai mare lider care a existat vreodată. Putem pretinde aceasta şi faţă de lumea necreştină. De ce ? Pentru că El este cel mai mare agent al schimbării pe care l-a cunoscut vreodată lumea. Mulţi au recunoscut că dacă ar fi adunaţi toţi preşedinţii şi regii care au trăit vreodată, toţi parlamentarii care au legiferat vreodată, toţi filozofii şi educatorii care au învăţat vreodată pe alţii, toţi laolaltă nu ar reuşi să afecteze viaţa pe planeta noastră atît de mult cum a influenţat-o o singură persoană, Isus Hristos.

Isus nu a ocupat nici o poziţie de autoritate. Nu a avut nici un titlu pămîntesc, nu a condus nici un guvern. Nu a fost şeful vreunui comitet. Nu a format nici o organizaţie. Nu s-a alăturat nici unui grup politic sau religios. Nu a format nici o sinagogă, biserică sau organizaţie misionară. Nu a fost niciodată numit pastor, preot, preşedinte, rege, doctor sau parlamentar. Ei L-au numit „Învăţător", pentru că nu ştiau cum să-L numească altfel. De fapt, această imposibilitate de a-L eticheta a devenit una din cele mai mari probleme pentru contemporanii Săi şi I-a sporit influenţa.

El nu doar că nu a deţinut vreo poziţie de putere, dar a spus că tăria se găseşte în blîndeţe (Matei 5:5), măreţia în caracterul unui copilaş (Matei 18:1-6) şi autoritatea în slujire (Luca 22:24-27). Într-o zi L-au întrebat dacă ar trebui să plătească taxe Cezarului. De fapt, aceasta era în esenţă o întrebare despre poziţia de putere a Cezarului, demonstrată de autoritatea cu care era investit - aceea de a colecta taxe. Isus a cerut o monedă (e interesant că El nu avea una), apoi a întrebat al cui chip era imprimat pe ea. Ei au răspuns: „al Cezarului". Atunci El a dat unul din cele mai inteligente răspunsuri înregistrate vreodată. A spus: „Daţi dar Cezarului ce este al Cezarului şi lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu" (Luca 20:25). Acest răspuns pare să implice: „A cui imagine este imprimată în voi ?". Se pare că adevărata conducere nu este în competiţie cu Cezarul.

De-a lungul istoriei conducerea care a produs schimbarea reală a venit din partea agenţilor de schimbare mondială. Patriarhii şi profeţii Vechiului Testament, apostolii şi învăţătorii Noului Testament, călugării şi misionarii din istoria bisericii, toţi au asigurat schimbarea. Uneori ei

au deţinut poziţii înalte. De obicei n-a fost astfel. Dar, oricum, poziţia lor de lideri a fost stabilită pe baza capacităţii lor de a-i afecta pe alţii, de a fi agenţi ai schimbării.

Calităţi ale liderului creativ

1.*Liderii creativi generează situaţii ordonate.* Liderii creativi formează bărbaţii şi băieţii astfel încît aceştia să considere ordinea ca pe o treaptă, nu ca pe un zid de protecţie, de izolare sau de stagnare.

Un lider creativ nu va încuraja un bărbat să devină pastor, învăţător sau mecanic. El îl va încuraja să fie un om al lui Dumnezeu. Un om al lui Dumnezeu nu e definit de ocupaţia sau rolul său, ci de angajarea în lucrurile Împărăţiei lui Dumnezeu.

Dacă un bărbat îşi transformă haosul în ordine, el va tinde să se definească pe sine într-un anume fel sau în cîteva feluri anume. El ar putea spune: „Port mai multe pălării: sînt un om de afaceri, sînt soţ, sînt tată, sînt învăţător la şcoala duminicală". Un lider creativ îl ajută pe acest om să integreze acele pălării şi să poarte cu adevărat una singură - pălăria unui om al lui Dumnezeu.

2.*Liderii creativi sînt integri.* Controlul determină o formă ordonată de integritate. Şi aceasta înseamnă creştere, dacă sîntem în haos; dar nu va determina maturitate. Creativitatea este esenţială pentru maturizare. Conducerea creativă încurajează căutările care ne duc dincolo de ordine, dincolo de punctul zero, dincolo de monotonia cuminţeniei de rutină. Ea ne motivează, nu de a deveni mai puţin cuminţi, ci mai deplin cuminţi, mai cu folos neprihăniţi, altfel spus, mai asemănători cu Dumnezeu.

3.*Liderii creativi sînt antrenori, nu critici.* Iată cîteva deosebiri:

UN CRITIC	*UN ANTRENOR*
• se gîndeşte cum să expună problema	• se gîndeşte cum să rezolve problema
• încearcă să impresioneze pe oameni	• încearcă să-i influenţeze pe oameni
• este orientat către problemă	• este orientat către oameni
• vede oamenii-problemă	• vede oamenii-problemă ca pe un prilej de a înainta

ca pe un prilej de dispută
- face din probleme un zid între el şi ceilalţi

- face din probleme un zid care poate fi urcat împreună cu alţii aflaţi de aceeaşi parte a zidului

4.*Liderii creativi permit oamenilor să aibă succes.* Isus a deschis ucenicilor Săi o uşă spre succes. El i-a lăsat să scoată demonii, să vindece oameni, să înveţe pe alţii, să evanghelizeze şi să fondeze biserici. Hristos le-a spus să facă ucenici din toate naţiunile, să-şi adune comori în cer şi să-L urmeze.

Există uimitor de mulţi oameni cărora le e frică de succes. Ei consideră succesul ca fiind competitiv sau promotor de sine sau ziditor al eului. Desigur, poate fi şi aşa ceva. Dar succesul mai poate fi o urmărire a excelenţei în domeniul darurilor noastre şi al dorinţelor după neprihănire.

Creşterea controlată ajută bărbaţii să nu fie răi. Dar a nu fi rău nu este o motivaţie suficientă pentru ca un bărbat să înainteze spre maturitatea patriarhică. Creşterea creativă îi inspiră pe bărbaţi să facă binele într-un mod nou şi fascinant.

#5. *Liderii creativi se gîndesc la proces şi nu la produsul lui.* Controlul gîndeşte în termenii produselor. El pune întrebări de tip cantitativ: Cît de mult ? Cîţi ? Cînd ? Cît timp ? De la cine ? El ia în considerare grupuri specifice care ating ţeluri specifice şi măsurabile, într-un mod specific. Personal, controlez mereu. Vreau ca fiicele mele să poată răspunde la întrebările fundamentale ale necreştinilor (zece sau doisprezece la număr) înainte de a merge la colegiu. Vreau ca bărbatul care-mi este ucenic şi care mă vizitează în fiecare miercuri la 7 dimineaţa să înţeleagă rezumatul Bibliei, aşa cum i-l predau eu, pentru a-şi putea învăţa copiii. Dacă predau un curs despre evanghelizare, vreau ca cei care ascultă să plece ştiind cum se face evanghelizare într-un mod specific. Controlul este absolut necesar.

Dar controlul nu trebuie să fie *singurul* lucru despre care îi învăţăm pe alţii. Controlul promovează produse mult dorite, dar produsele au valoare temporară. Lumea se schimbă atît de repede, încît multe chestiuni sînt depăşite curînd după ce au fost predate. De exemplu:

- Numai *ultimele şase generaţii* au beneficiat de cuvîntul tipărit.

- Doar *ultimele patru generaţii* au putut măsura timpul cu precizie.
- Doar *ultimele două generaţii* au folosit motorul electric.
- Majoritatea bunurilor folosite astăzi au apărut în timpul *ultimei generaţii.*

6.*Liderii creativi sînt oameni, nu poziţii.* Îmi amintesc cuvintele unui mare fundaş cînd s-a retras din fotbal: „Nu sînt un fundaş, sînt o fiinţă omenească", a spus el reporterului.

Mi-aduc aminte ce mi-a trecut atunci prin gînd: *Şi în tot acest timp eu am crezut că era un fundaş !* Dar astfel gîndim cu toţii, nu-i aşa ? Avem tendinţa de a vedea marile personalităţi prin prisma poziţiei lor. Patriarhii depăşesc totdeauna orice definiţie a lor. Ei pot deţine o poziţie sau o slujbă, dar sînt mai mult decît acestea.

Ei sînt orientaţi spre o *sarcină* anume - dar nu sînt definiţi niciodată de aceasta.

Ei sînt *serioşi* - dar nu iau niciodată slujba prea în serios.

Ei dau *răspunsuri* - dar cred totdeauna că întrebările sînt mai importante.

Ei fac diverse *lucruri* - dar pun preţ pe oameni.

Ei beneficiază de un *sistem* - dar identitatea lor nu vine niciodată de la acel sistem.

O DISCUŢIE DESPRE CONDUCEREA PATRIARHICĂ

Ce este conducerea creativă ?

- Discutaţi şi exemplificaţi pentru a demonstra că a deţine o anumită poziţie nu înseamnă obligatoriu a conduce ...

-în profesie-în relaţia cu soţia-în biserica locală

-în relaţia cu copiii-în guvern

- Referitor la trupul lui Hristos, de ce este esenţial ca un lider să fie creativ cînd îi formează pe oameni ?

Isus Hristos ca lider creativ

- Scrie în cuvinte proprii cum a răsturnat Hristos modelul actual, trecut şi viitor de conducere.

- Găseşte cîteva aplicaţii posibile pentru biserică ale concluziei „conducerea nu intră în competiţie cu Cezarul".
- Citeşte Marcu 10:35-45.

  -Cum au definit Iacov şi Ioan conducerea ?

  -Cum au definit ceilalţi zece apostoli conducerea ?

  -Cum caracterizează Hristos conceptul păgîn al conducerii ?

  -Formulează definiţia conducerii la care crezi că se referă Hristos aici.
- Spune ce înseamnă pentru tine ...

  -tăria se găseşte în blîndeţe (Matei5:5)

  -măreţia este exemplificată de caracterul copiilor (Matei 18:1-6)

  -autoritatea este înlocuită de slujire (Luca 22:24-27)
- Cum ar trebui să îţi regîndeşti conducerea în legătură cu...

  -copiii-soţia-angajaţii-grupul de ucenici-biserica locală

Calităţile liderilor creativi

- De ce este mai greu să-i determini pe bărbaţi să fie oameni ai lui Dumnezeu decît să fie doctori, pastori, mecanici, etc. ?
- Ce trebuie să facă un bărbat dacă profesia lui nu-i permite să-şi decompartimenteze viaţa ?
- Cum poate un bărbat să meargă împotriva curentului păcatului în profesia sa ?
- Dă exemple de critici şi de antrenori din viaţa ta.
- De ce atît de mulţi lideri aparţin categoriei „critici" ? De ce crezi că ei au ales acest stil de conducere ?
- Cum abordezi problemele familiei tale (financiare, de program, morale, etc.), ca un critic sau un antrenor ?
- Care sînt cîteva dintre efectele negative ale creşterii controlate ?
- Ce ce este esenţial ca liderii din biserica locală să permită oamenilor să aibă succes ?

Care sînt cîteva din căile prin care i-ai putea permite fiului tău adult să aibă succes ca soţ ? ca tată ? la serviciu ? în biserică ? în administrarea darurilor sale ?

Lecţia #8 Patriarhul îşi sporeşte capacitatea de a dărui

A dărui înseamnă a nu aştepta nimic în schimb. Dragostea, dragostea adevărată, poate fi definită într-o mare măsură prin verbul *a dărui*. A fi patriarh este sinonim cu *a dărui*. Un bărbat îşi dăruieşte sieşi, un soţ dăruieşte nevestei sale, un părinte dăruieşte copiilor săi, dar un patriarh dăruieşte fiecărui membru al familiei sale extinse. Dărnicia în cazul patriarhului este unul dintre principalele daruri spirituale ale sale pe care el îl aplică în mod personal în formarea familiei sale. Banii devin o parte a dărniciei atunci cînd îi are şi cînd este cazul, dar dărnicia lui nu e niciodată controlată de sau limitată la resursele lui financiare. În general, pe măsură ce un om îmbătrîneşte, este din ce în ce mai greu să dăruiască, iar banii influenţează din ce în ce mai puţin semnificativ dărnicia lui.

Lista celor mai mari provocări ale vieţii pentru un bărbat include: 1) să înveţe cum să dăruiască; 2) să-şi crească capacitatea de a dărui pe măsură ce îmbătrîneşte; şi 3) să-şi crească abilitatea de a da, fără a-şi limita dărnicia funcţie de bunăstarea materială.

Dărnicia nou testamentală presupune constituirea unui depozit personal

Deşi dărnicia de tip patriarhic nu se reduce la bani, a dărui bani este o parte importantă a conceptului dărniciei biblice, deci trebuie să meditǎm puţin asupra lui. Pavel scrie: „În ziua dintîi a săptămînii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după cîştigul lui, ca să nu se strîngă ajutoarele cînd voi veni eu" (1 Corinteni 16:2).

Este cel mai concis pasaj care tratează despre modalitatea de a dărui personal. Suma care trebuie dată nu este un procent anume, ci variază în funcţie de prosperitatea pe care ne-o dă Dumnezeu. Metoda nu constă în a aduce suma respectivă la Templu, ci a o depune într-un depozit personal: „fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea". Efeseni 4:28 pare să confirme aceasta cînd spune că fiecare din noi trebuie să aibă

ceva care să poată fi împărţit cu cel lipsit. De aici rezultă principiul conform căruia fiecare din noi trebuie să aibă la dispoziţie un fond din care să poată distribui în direcţiile pe care ni le face cunoscute Dumnezeu. În general, partea pe care o dăruim ar trebui pusă deoparte în mod regulat, lunar, cît timp venitul nostru este regulat, iar nevoile pe care le acoperim sînt constante. Dar ar trebui să repartizăm fondului respectiv şi o sumă specială destinată acoperirii unor nevoi ce pot apărea pe neaşteptate.

Dărnicia este o ocazie de a participa la lucrarea lui Dumnezeu

„Fraţilor, voim să vă aducem la cunoştinţă harul, pe care l-a dat Dumnezeu în Bisericile Macedoniei. În mijlocul multelor necazuri prin care au trecut, bucuria lor peste măsură de mare şi sărăcia lor lucie, au dat naştere la un belşug de dărnicie din partea lor. Şi ne-au rugat cu mari stăruinţe pentru harul şi părtăşia la această strîngere de ajutoare pentru sfinţi. Şi au făcut aceasta nu numai cum nădăjduisem, dar s-au dat mai întîi pe ei înşişi Domnului, şi apoi nouă, prin voia lui Dumnezeu" (2 Corinteni 8:1-5).

Observăm aici cîteva atitudini legate de dărnicia nou testamentală:

1. *A dărui pentru lucrarea Sa este ceva ce Dumnezeu ne permite prin harul Său.* Dumnezeu nu are nevoie de banii noştri. Dărnicia este un dar de la Dumnezeu pentru noi înainte de a fi darul nostru pentru Dumnezeu (v.1).

2. *Se poate dărui la fel de bine din „sărăcie lucie" ca şi din abundenţă* (v.2).

3. *Dărnicia poate merge dincolo de aprecierea noastră premeditată în privinţa a ceea ce ne putem permite să dăm* (v.3).

4. *Dărnicia trebuie să ne îndemne să-i rugăm pe destinatari să primească darul şi nu să aşteptăm ca ei să ni-l ceară* (v.4).

5. *Dărnicia nu începe cu a da bani, ci cu a ne da pe noi înşine lui Dumnezeu* (v.5).

Nu putem da mai mult decît Dumnezeu

Credincioşii trebuie să funcţioneze ca nişte canale, nu ca nişte rezervoare sau lacuri. Patriarhii sînt meniţi a fi canale ale bogăţiei lui Dumnezeu, distribuind averile lui Dumnezeu către lucrarea Sa. Noi dăm, Dumnezeu dă. Cînd începem să strîngem şi să colectăm, Dumnezeu va da altcuiva care va distribui bogăţia Sa. Dumnezeu este totdeauna mai generos decît noi. Iată care pare a fi tiparul după care lucrează Dumnezeu: 1) Dumnezeu ne dă mai mult decît avem nevoie; 2) dacă strîngem, colecţionăm, cumpărăm mai mult sau cheltuim noi înşine acest surplus, atunci Dumnezeu nu ne mai dă; şi 3) dacă distribuim surplusul pentru lucrarea Împărăţiei lui Dumnezeu, atunci El ne dă mai mult pentru a distribui (Luca 6:38; *vezi şi* Luca 16:10-11; 2 Corinteni 9:6-8; Galateni 6:6-10; Filipeni 4:15-19).

Noul Testament ne direcţionează în mod specific să dăm:

- credincioşilor mai săraci (2 Corinteni 8:13-14);
- celor care vor slăvi pe Dumnezeu datorită darului primit (2 Corinteni 9:12-15; Evrei 10:24);
- pentru înaintarea Evangheliei (evanghelizare) şi ucenicizare (Filipeni 4:15-19; *vezi şi* Matei 28:18-20; 1 Corinteni 9:23; 2 Timotei 2:2); şi
- celor pe care Dumnezeu i-a chemat pentru a-i sluji în mod exclusiv (Faptele Apostolilor 18:1-5; 2 Corinteni 8:1-3; 11-9).

De ce patriarhii nu trebuie să dea zeciuială ?

A da zeciuială poate fi bine pentru un bărbat. Poate constitui o cale de a ne transforma haosul în ordine. A da 10 % este mai bine decît a nu da nimic. Un băiat nu dă nimănui nimic. El ia. El urmăreşte doar să primească. Bărbatul, însă, dăruieşte în mod ordonat - 10 % poate fi bine pentru un bărbat. Îmi amintesc că la ora de teologie dr.Charles Ryrie sugera că ar fi mai bine dacă am da 9% sau 11%, doar pentru a renunţa la rutina celor 10%. A dărui un procent ţine doar de ordine, dar dăruirea este grevată de pericolul legalismului şi mîndriei. Chiar dacă nu ajunge pînă acolo, ea împiedică maturizarea.

Un bărbat poate înainta spre maturitatea unui patriarh doar dacă renunţă la ideea de a da un procent şi consideră tot ce are ca aparţinînd lui Dumnezeu. Atunci întregul tablou se schimbă. El devine un administrator al averilor lui Dumnezeu. Principala întrebare pe care şi-o pune un patriarh nu este: ce procent trebuie să dea fiecărei nevoi în parte. Problema pe care şi-o pune este: „Cum ar trebui să folosesc bogăţia lui Dumnezeu ? Ce parte din bogăţia pe care mi-a încredinţat-o Dumnezeu ar vrea El ca eu s-o folosesc pentru maşină ? Dar pentru casă ? Dar pentru copii ? Dar pentru evanghelizarea vecinilor ? Dar pentru a ajuta pe săraci ? Pe misionari ? Pentru biserică ? Cum mă conduce Dumnezeu în fiecare zi ? Şi cum aş putea să-mi administrez banii, timpul, darurile, înţelepciunea, simţul dreptăţii şi al milei ?".

Zeciuiala este pentru Israelul Vechiului Testament, nu pentru biserica Noului Testament. De fapt, sub lege se luau trei zeciuieli diferite. Acestea ar însemna peste 20% pe an. Un procent de 10% era luat pentru Leviţi în fiecare an (Levitic 27:30-33). Apoi, 10% din restul de 90% se lua anual pentru a fi cheltuit în închinare la Ierusalim (Deuteronom 12:5-6,11, 18). Mai exista o a treia zeciuială percepută în fiecare al treilea an pentru Leviţi, străini, orfani şi văduve (Deuteronom 14:28-29). Deci, dacă ar fi să urmăm Legea, ar trebui să dăm zeciuială de trei ori ! Dar noi nu trăim în sistemul israelit în care guvernarea era exercitată de conducerea religioasă, „ambele" fiind susţinute prin zeciuială - aceasta cel puţin pînă în perioada împăraţilor.

Iată care-i problema practică legată de zeciuială: ea ne face să considerăm că restul de 90% *ne* aparţine. Zeciuiala ţine de stadiul de bărbat, cîtă vreme nu duce la legalism sau mîndrie, dar nu aparţine maturităţii patriarhice. Pe lîngă aceasta, nici nu e biblică. Conform Bibliei toţi banii mei aparţin lui Dumnezeu, eu sînt doar un administrator a ceea ce El mi-a dat. „Al Meu este argintul şi al Meu este aurul, zice DOMNUL oştirilor" (Hagai 2:8).

Un ucenic de-al meu mi-a povestit următoarea întîmplare. «Vizitam pe o prietenă bogată care locuia într-o casă extravagantă lîngă rîu. Avea bazin acoperit, teren de tenis acoperit, dotare ultramodernă completă în baie, tot ce poate exista. În timp ce-mi

arăta casa, mi-am învins timiditatea şi am spus: „Aş vrea să te întreb ceva. Ştiu că tu şi soţul tău sînteţi buni creştini şi frecventaţi curent biserica. Ştiu că aveţi mulţi bani, dar cum puteţi justifica cheltuiala urîaşă pe care o cere o asemenea casă ?"

„Simplu" a răspuns ea „dăm zeciuială".

„Ce vrei să spui ?"

„Adică dăm 10% lui Dumnezeu, deci restul ne aparţine - corect ?".»

Cei 10% din venitul ei era ceva complet diferit de ceea ce reprezintă 10 % pentru noi. Şi cei 90% care-i rămîneau diferă de cei 90% care îmi rămîn mie. Dacă ea ar da 90%, cei 10% care i-ar rămîne ar fi mai mult decît voi avea eu vreodată.

Cuvîntul „zeciuială" înseamnă a zecea parte, deci e un pleonasm a spune că dai zeciuială 10%. Zeciuiala e 10%. În Scriptură ea era în fapt o taxă guvernamentală, nu un dar personal.

Nu poţi fi patriarh doar 10%, 90% sau 99%.

Cît te va costa să devii patriarh ?

Totul !

O DISCUŢIE DESPRE DĂRNICIE

A iubi înseamnă a dărui

- Sînteţi de acord cu afirmaţia: „Pe măsură ce îmbătrîneşte omul dăruieşte din ce în ce mai greu" ?
- Faceţi o listă cu 10 lucruri pe care le-aţi putea dărui. Evident că banii figurează pe o asemenea listă, dar ce altceva aţi putea da: soţiei, copiilor, ucenicilor, ginerelui sau nurorii, vecinului, prietenilor sau duşmanilor ?

Dărnicia nou testamentală

- Citeşte 1 Corinteni 16:2 şi Efeseni 4:28.

  - Cum putem proceda într-un mod optim pentru a avea totdeauna la dispoziţie ceva pe care să-l împărţim cînd Dumnezeu ne aduce în atenţie o anumită nevoie ?

- Cînd Pavel strîngea bani pentru credincioşii săraci din Ierusalim, el le-a spus corintenilor ca fiecare din ei să „pună deoparte acasă" în „ziua dintîi a săptămînii".

  - Cum poţi face şi tu la rîndul tău acelaşi lucru ?

  - De ce crezi că Pavel a vrut ca ei să pună deoparte în fiecare săptămînă ?

  - De ce crezi că a precizat „să nu se strîngă ajutoarele cînd voi veni eu " ?

  - Este vreo diferenţă între modul în care ar aplica aceste versete un băiat, un bărbat şi un patriarh ?

A da este o ocazie de a participa la ceea ce face Dumnezeu

- Am făcut 5 observaţii pe marginea textului din 2 Corinteni 8:1-5. Poţi face alte cinci observaţii ?

  1. _____
  2. _____
  3. _____
  4. _____

Nu putem da mai mult decît Dumnezeu

- Citeşte Maleahi 3:10 şi Luca 6:38.

  - Ce principii despre dărnicie rezultă din aceste două pasaje?

  - Conform acestor versete, cine ne dă înapoi cînd dăruim: cel ce primeşte darul sau Dumnezeu?

Zeciuiala este pentru bărbaţi, nu pentru patriarhi

- Cum se modifică atitudinea noastră în privinţa dărniciei cînd înţelegem că tot ce avem aparţine lui Dumnezeu?

- De ce a da un procent din venitul nostru duce la mîndrie şi legalism?

- Sînteţi de acord că zeciuiala nu este pentru biserica de azi?

- De ce credeţi că Israelul avea nevoie de sistemul zeciuielii?

- Ce pas trebuie să faci în continuare pentru a te apropia de felul de a dărui al patriarhului?

Note

Introducere

1. Andrew Kimbrell, "A Time for Men to Pull Together", *Utne Reader*, May/June 1991.

Partea I

1. Francis Brown, S.R. Driver, Charles A. Briggs, *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament* (Oxford: Clarendon Press, 1907),17.

Capitolul 1

1. *Seventeen Magazine*, October 1991, 25.
2. Gordon Dalbey, *Father and Son* (Nashville: Thomas Nelson, 1992), 32.
3. Richard Stengel, "When Brother Kills Brother",*Time*, 16. September 1985, 32.
4. Dalbey, *Father and Son*, 35.
5. Robert Bly, *Iron John* (New York: Scribners Press, 1990).

Capitolul 2

1. Sînt îndatorat lui Walt Hendrickson pentru mare parte din materialul din acest capitol.
2. Neil Howe şi Bill Strauss, *13th Gen* (New York: Vintage Books, 1993), 108.
3. Ibid., 49.
4. Pierre Mornell, *Passive Men, Wild Women* (New York: Ballantine Books, 1979), 19-21.
5. U.S.Bureau of Labour Statistics citat de Howe şi Strauss, *13th Gen*, 58.
6. *Webster's Ninth New Collegiate Dictionary* (Springfield, Mass.:Merriam-Webster, Inc., 1990), 1358.
7. Francis Brown, S.R. Driver, Charles A. Briggs, *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament* (Oxford: Calderon Press, 1907), 522.

Capitolul 3

1. *Webster's Ninth New Collegiate Dictionary* (Springfield, Mass.:Merriam-Webster, Inc., 1990), 1005.
2. Francis Brown, S.R. Driver, Charles A. Briggs, *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament* (Oxford: Calderon Press, 1907), 992.
3. Ibid., 628.
4. William F. Arndt and F. Willbur Gingrich, *A Greek-English Lexicon of the New Testament* (Chicago: Unyversity of Chicago Press, 1952), 58.
5. Ibid., 746.

Capitolul 4

1. Citat de Neil Howe şi Bill Strauss, *13th Gen* (New York: Vintage Books, 1993), 43.
2. Steve Farrar, *Point Man* (Portland, Ore.: Multnomah, 1990),17-18.
3. Gordon Dalbey, *Healing the Masculine Soul* (Nashville: Word Publishing, 1988),123.
4. Howe şi Strauss, *13th Gen*, 61.
5. Patrick M.Arnold, "In Search of the Hero: Masculine Spiritualy and Liberal Christianity", *America*, October 1989.
6. Stu Weber, *Tender Warrior* (Portland, Ore.: Multnomah, 1993), 177.

Capitolul 5

1. Francis Brown, S.R. Driver, Charles A. Briggs, *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament* (Oxford: Calderon Press, 1907), 463.
2. William F. Arndt and F. Willbur Gingrich, *A Greek-English Lexicon of the New Testament* (Chicago: University of Chicago Press, 1952),372, 374.
3. Ken Van Tuinen, Note de studiu nepublicate (Holland, Mich.:September 1993).
4. Neil Howe şi Bill Strauss, *13th Gen* (New York: Vintage Books, 1993),46.

Capitolul 6

1. Dezvoltat din *Webster's Ninth New Collegiate Dictionary* (Springfield, Mass.:Merriam-Webster, Inc., 1990), 830.
2. Ibid., 226.
3. G. Kittel, Ed., *Theological Dictionary of the New Testament,* vol. VII (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1971), 476.
4. Naisbitt şi Aburdene, Megatrends (New York: William Morrow&Company, 1990), 272-73.
5. Dezvoltat din M.R. DeHaan's, *The Pharisee in Me* (Grand Rapids, Mich.: Radio Bible Class, 1980).

Capitolul 7

1. Stu Weber, *Tender Warrior* (Portland, Ore.: Multnomah, 1993),108.
2. Robert Moore şi Douglas Gillette, *King, Warrior, Magician, Lover* (San Francisco: Harper, 1990), 783.
3. *Webster's Ninth New Collegiate Dictionary* (Springfield, Mass.:Merriam-Webster, Inc., 1990),783.
4. James Strong, *The Exhaustive Concordance of the Bible* (Nashville: Abingdon Press, 1890), 75.
5. *Webster's Ninth New Collegiate Dictionary* (Springfield, Mass.:Merriam-Webster, Inc., 1990),1022.
6. M. Scott Peck, *The Road Less Traveled* (New York: Simon & Schuster, 1978), 90.
7. Gordon Dalbey, *Healing the Masculine Soul* (Nashville: Word Publishers, 1988), 85.

Capitolul 8

1. Lance Morrow, *Time,* 14 February 1994, 59.
2. Lorrie Lynch, "Who's News: Mad About You", *The Detroit News and Free Press,* 4-6 February 1994, 21.
3. Esther Littmann, "Comment", *The Detroit News,* 19 January 1994, 11A.
4. Stu Weber, *Tender Warrior* (Portland, Ore.: Multnomah, 1993),106.

Capitolul 9

1. Stu Weber, *Tender Warrior* (Portland, Ore.: Multnomah, 1993),118.
2. Ibid.,58.
3. Ibid.,59.
4. Ibid.,57.
5. Ibid.
6. Ibid.
7. Ibid.
8. Ibid.,132.
9. Christopher X. Burant,"Issues in Gender, Sex and Politics",*Changing Men, #19,* Spring/Summer 1988,9/.
10. Steve Farrar, *Point Man* (Portland, Ore.: Multnomah, 1993),19.
11. Stu Weber, *Tender Warrior* (Portland, Ore.: Multnomah, 1993),168.
12. E. Paul Torrance, *Mentor Relationships: How They Aid Creative Achievement, Endure, Change and Die* (Buffalo, New Yoek: Bearly Limited, 1984), 1-31.

Capitolul 10

1. Neil Howe şi Bill Strauss, *13th Gen* (New York: Vintage Books, 1993),102, 104, 106.

Capitolul 11

1. Adaptat după *Webster's Ninth New Collegiate Dictionary* (Springfield, Mass.:Merriam-Webster, Inc., 1990),734.
2. Rhonda Ochse, "Why There Were Relatively Few Eminent Women Creators",*The Journal of Creative Behavior,* Vol.25, No.4, Fourth Quarter 1991,335.

Capitolul 12

1. *The Church Around the World,* January 1994.
2. Neil Howe şi Bill Strauss, *13th Gen* (New York: Vintage Books, 1993),120.
3. Ibid., 162.
4. Ibid.,120.

5. Steve Farrar, *Point Man* (Portland, Ore.: Multnomah, 1993),29.
6. Frank Minirth, John Reed, Paul Meier, *Beating the Clock* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1985),46.
7. *Webster's Ninth New Collegiate Dictionary* (Springfield, Mass.:Merriam-Webster, Inc., 1990), 50.

Capitolul 13

1. Ruth Tucker, *From Jerusalem to Irian Jaya* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan Corporation, 1983), 69.
2. Steve Farrar, *Point Man* (Portland, Ore.: Multnomah, 1993),48, şi *Christian Magazine*, Vol. IV, No. 4, 7-17, şi Tim Dowley, Ed., *Eerdman's Handbook to the History of Christianity* (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1977), 438.
3. Jerry şi Jack Schreuer, *Creative Grandparenting, How to Love and Nurture a New Generation* (Grand Rapids, Mich.: Discovery House, 1992), 212.

Capitolul 14

1. George M.Prince. *The Practice of Creativity* (New York: Collier Books, 1970), 1.
2. S.J.Parnes şi R.B.Noller, "Applied Creativity: The Creative Studies Project - Part II - Results of the Two-Year Program" *Journal of Creative Behavior*, 1972, Vol.VI, No.3.

Capitolul 15

1. William F. Arndt şi F. Wilbur Gingrich, *A Greek-English Lexicon of the New Testament* (Chicago: University of Chicago Press, 1952),89, 173.
2. Charles Caldwell Ryrie, *Balancing the Christian Life* (Chicago: Moody Press, 1969), 86-87.

„Ce anume face ca omul să fie om?" este titlul unui studiu ştiinţific publicat cu mai bine de un deceniu în urmă. Dacă reluăm întrebarea sub forma „Ce anume caracterizează un bărbat care a devenit cu adevărat bărbat?", identificăm exact tema cărţii de faţă.

David DeWitt conturează un „model al maturizării masculine" din perspectiva unei valoroase expertize în cunoaşterea textelor biblice. El îşi propune să reliefeze trăsăturile comune ale marilor personalităţi biblice şi să sugereze cititorului un proces gradual de dobîndire şi fundamentare a maturităţii, cu obiectivul tinderii la acea plenitudine – de credinţă, de faptă şi caracter – specifică în vechime marilor patriarhi biblici.

Într-o lume avidă după formule de succes dar dominată, în acelaşi timp de la Vest la Est de aroganţă făţişă ori disimulată, justificată ori naivă, cartea aceasta este o lucrare aproape singulară, esenţială pentru orice bărbat exigent faţă de sine şi receptiv faţă de standardele lui Cristos şi ale Bisericii Sale.

Directă, puternic conceptualizată dar în acelaşi timp concretă, chiar captivantă (deşi marcată de cultura specifică autorului, din care cauză, pe alocuri, lectorului i se cere un legitim efort de recontextualizare), cartea aceasta ajunge în mîinile cititorului român într-o vreme în care Biserica şi ţara are stringentă nevoie de viziune, de maturitate şi de fapte demne de exemplul ilustrilor bărbaţi ai credinţei.

Dr. Liviu Ciortuz, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi

Dr. David DeWitt a obţinut mai întâi o licenţă în matematică la Michigan State University, după care a studiat teologia la Dallas Theological Seminary, unde a primit diplome de Th.M. şi D.Min. El şi soţia lui, Ellen, au trei fete. Împreună, ei coordonează activitatea organizaţiei Relational Concepts, al cărui principal accent este ucenicia. Cartea lui „Există Dumnezeu? Răspunsuri pentru cei bălăioşi" a fost publicată în limba română de Editura Stephanus. David şi familia lui călătoresc de şaisprezece ani în România, punându-şi cunoştinţele în slujba celor care doresc să cunoască mai bine cuvântul lui Dumnezeu.

ISBN 973-0-00719-5 Fundaţia Link România - Moldavia